

در گذشت آقایان
مهرداد آل علی
و علی اصغر کبوتنه
اعضای محترم جامعه را
تسلیم می‌گوییم
فصلنامه‌ی حسابداری رسمی

حسابداری رسمی ایران

ISSN: ۱۷۵۸-۱۷۳۵

صاحب امتیاز:
جامعه حسابداران رسمی ایران

مدیر مسئول:
فرهاد پناهی

شورای سیاست‌گذاری
(به ترتیب الفبا):
مرتضی اسدی
فرهاد پناهی
محمد تقی رضایی
رحمت‌اله صادقیان
حجت‌اله صیدی

همکار تحریریه:
مژده کدخدایی

امور اجرایی:
سمیرا آراین‌نژاد

طراح و صفحه‌آرا:
علی قاصدی

لیتوگرافی و چاپ:
ایران چاپ

شماره شصت و شش | تابستان ۱۴۰۳
انتشار: شهریور ۱۴۰۳

نظرات و دیدگاه‌های مطرح‌شده،
در مقالات الزاماً دیدگاه جامعه
حسابداران رسمی ایران نیست؛
مگر در مواردی که قید می‌شود.

نشریه‌ی حسابداری رسمی در ارزیابی
مقالات، حسب مورد، از نظرگاه‌های
اعضای جامعه‌ی حسابداران
رسمی ایران و سایر خبرگان حرفه
حسابداری و حسابرسی سود می‌برد.
نشریه در اصلاح و ویرایش مطالب آزاد است.

نشانی: تهران، خیابان سپهبد
قرنی، نرسیده به پل کریم‌خان زند
خیابان شهید امانی، پلاک چهار،
جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

تلفن: ۴۲۹۲۵ نمابر: ۸۸۸۰۱۹۱۰

www.iacpa.ir
hesabdarrasmi@iacpa.ir

@iacpainfo

مقرء

ضرب نفوذ حسابرسى، شاخص مهم شفافيت
فرهاد پناهى

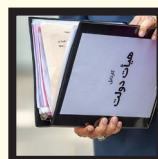
۴

میز تشریح

دولت چهاردهم و ضرورت افزایش ضرب نفوذ حسابرسى در اقتصاد ایران
امیرحسین ابطحى، مرتضى اسدى، محسن برزو زاده و حجت‌اله صیدى

۵

اصلاح ساختار اقتصاد کشور و اصلاح ساختار حرفه لازمه‌هاى افزایش ضرب نفوذ حسابرسى است
منصور شمس احمدى

۱۹

کنگاش

آینده‌ى حرفه‌ى حسابرسى در پرتو تحولات فناورى و ظهور هوش مصنوعى
غلامحسین دوانى

۲۰

جستار

به شیوه‌ی حساب‌رسان بیندیشید
وحید منتی، شقایق ملکان، علی‌محمد گرگانی

۳۴

دور دنیا

کاهش شکاف اعتماد به هوش مصنوعی در محیط کار
مژده کدخدایی

۴۵

اطلاع‌رسانی

گزارش سالانه‌ی شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۲

۷۴

فهرست مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران
(بیستم شهریور ماه ۱۴۰۳)

۸۱

فرهاد پناه‌ی

ضریب نفوذ حسابرسی، شاخص مهم شفافیت

دولت چهاردهم با تأکید بر حفاظت از منافع عمومی در بیت‌المال، مقابله با فساد، ارتقای شفافیت و بهبود پاسخ‌گویی آغاز به کار کرده است. در بیانیه‌ی اقتصادی دولت همزمان با اشاره به مقابله با کمبود منابع، به‌طور خاص بر وضعیت کنونی هدررفت منابع، نظام چندنرخ‌ی ارز، نحوه‌ی مالکیت و مدیریت شرکت‌های بزرگ، موانع اثربخشی بودجه‌ی دولت و انجام اصلاحات در جهت انضباط مالی و شفافیت مالی، همزمان با اصلاحات تدریجی در نظام بانکی و ارزی، تأکید شده است.

حرکت در جهت تحقق اهداف موردنظر دولت به برنامه‌ها و سیاست‌ها و راهکارهایی نیاز دارد که لازمه‌ی آن افزایش ضریب نفوذ حسابرسی در اقتصاد ایران است. روشن است که بدون قرارداد بخش هرچه بزرگ‌تری از فعالیت‌های اقتصادی که ذی‌نفع عمومی دارد در معرض اطمینان‌بخشی و حسابرسی مستمر، تحقق و به‌ثمر نشستن برنامه‌های اقتصادی دولت در این حوزه‌ها ناممکن خواهد بود.

اما گسترش دامنه‌ی شمول حسابرسی خود مستلزم مجموعه اقداماتی در عرصه‌هایی متنوع و متعدد است؛ از بسترسازی‌های قانونی و نهادی، تدارک‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری گرفته، تا سیاست‌گذاری‌های آموزشی و ترویجی و انگیزشی.

تاکنون علاوه بر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و سایر شرکت‌های سهامی عام، طبق قانون، عواملی مانند درجه‌ی اهمیت، حساسیت و حجم فعالیت (براساس عواملی میزان فروش محصولات یا خدمات، جمع دارایی‌ها) باعث قرار گرفتن بنگاه‌های اقتصادی در شمول حسابرسی صورت‌های مالی می‌شده است. با این همه، روشن است که اقتصاد ایران نیازمند گسترش دامنه‌ی بنگاه‌ها و فعالیت‌های مشمول حسابرسی بسیار بیش از این است تا هم از ریسک فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها کاهش یابد و هم عملکرد این بنگاه‌ها بهبود یابد و نهادهای ناظر قادر به نظارت دقیق‌تری بر فعالیت‌های آن‌ها باشند.

علاوه بر این، ویژگی‌های متمایز اقتصاد ایران مانند حضور گسترده‌ی بنگاه‌های اقتصادی وابسته به بخش عمومی غیر دولتی، نظام چندنرخ‌ی و نحوه‌ی تخصیص ارز، مسایل مرتبط با اعطای تسهیلات کلان در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و نیز نحوه‌ی مصارف تسهیلات به‌ویژه در هلدینگ‌ها و شرکت‌های چندرشته‌ای می‌طلبد که نظارتی مستمر بر عملکرد در این حوزه‌ها صورت پذیرد.

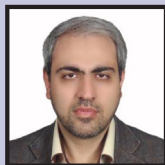
البته، گسترش ضریب نفوذ حسابرسی متقابلاً مستلزم گسترش ظرفیت کاری مؤسسات حسابرسی نیز می‌شود. اگر متقاضیان خدمات حسابرسی افزایش یابند ظرفیت عرضه‌کنندگان این خدمات را نیز باید افزایش داد تا بتوان به نیاز روزافزون به اطمینان‌بخشی و دیگر خدمات حسابرسی به شکل مطلوبی پاسخ‌گو بود. پس لازم است مؤسسات حسابرسی نیز با تقویت سرمایه‌های انسانی خود آمادگی لازم را برای تأمین نیازهای ذی‌نفعان و پاسخ‌گویی به سیاست‌ها برای شفافیت و پاسخ‌گویی به دست آورند. همچنین، علاوه بر برخورداری از نیروی ورزیده‌ی انسانی، مؤسسات باید بسیار فراتر از استفاده‌ی کنونی از نرم‌افزارهای صفحه‌گسترده مانند اکسل، در جهت بهره‌برداری از تحولات جدید حوزه‌ی فناوری اطلاعات، مانند ادغام هوش مصنوعی در فرایندهای حسابرسی و استفاده از ابزارهای آن و فناوری‌های نوینی مانند تحلیل کلان‌داده‌ها، ابزارهای داده‌کاوی، امنیت سایبری و بسیاری حوزه‌های دیگر مرتبط با آن، گام بردارند.

بنابراین اقدام در راستای تحقق اهداف بیانیه‌ی اقتصادی دولت چهاردهم، به توسعه‌ی فعالیت حسابرسان به فراسوی اطمینان‌بخشی به صورت‌های مالی می‌انجامد و در جهت تنوع‌بخشی به منابع درآمدی مؤسسات حسابرسی و هماهنگ ساختن حرفه‌ی حسابرسی در ایران با اقتصادهای نوظهور و پیشرفته عمل می‌کند. در مجموع، باید گفت توسعه‌ی بازار حسابرسی و افزایش ضریب نفوذ حسابرسی در جامعه، شناساندن مزایای حسابرسی، و ایجاد اعتماد در ذی‌نفعان برای ارجاع کار با اطمینان به حسابرسی، نه تنها به نفع مؤسسات حسابرسی که به نفع حفاظت از منابع و منافع عمومی، در راستای تحقق اهداف دولت و شاخصی نمایانگر درجه‌ی شفافیت اقتصادی در کشور است.

دولت چهاردهم و ضرورت افزایش ضریب نفوذ حسابرسی در اقتصاد ایران

حجت‌اله صیدی

محسن برزوزاده

مرتضی اسدی

امیرحسین ابطحی

بیانیه‌ی اقتصادی رئیس دولت چهاردهم در پی آغاز به کار شامل محورهایی می‌شود که اجرای مؤثر هر یک از آن‌ها بدون تردید مستلزم گسترش ضریب نفوذ حسابرسی در اقتصاد ایران است. می‌توان شاه‌بیت این بیانیه را «برقراری نظم و انضباط مالی و شفافیت مالی در بیت‌المال» دانست و روشن است که برقراری چنین نظامی بدون حسابرسی مستمر نحوه‌ی تأمین، تجهیز و تخصیص منابع ناشدنی است.

طبیعتاً وقتی در برنامه‌های اقتصادی دولت از ناترازی بانک‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، انرژی، بودجه‌ی دولت و بسیاری ناترازی‌های دیگر سخن به میان آمده یکی از نخستین گام‌ها برای شناخت و مقابله با آن اقدام به حسابرسی، ارتقای حسابرسی و توسعه‌ی حسابرسی در بخش‌های ناتراز خواهد بود که همگی نیازمند افزایش ضریب نفوذ حسابرسی در اقتصاد ایران است. از این‌رو، موضوع میز تشریح شماره‌ی جدید فصلنامه‌ی «حسابدار رسمی» به مسأله‌ی «افزایش ضریب نفوذ حسابرسی و چالش‌های آن» اختصاص پیدا کرده است.

اطمینان بخشی در دنیا شناخته شود. حسابرسی صورت های مالی با شفافیت و پاسخ گویی دارای ارتباط تنگاتنگی است و گسترش آن در اقتصاد کشور مزیت های فراوانی برای ذی نفعان در پی دارد و به همین علت، در قانون «استفاده از خدمات تخصصی و حرفه ای حسابداران ذی صلاح به عنوان حسابدار رسمی» مصوب ۱۳۷۲، این حسابرسی به مثابه ای ابزار در دست دولت و صاحبان سرمایه و دیگر ذی نفعان برای نظارت بر بنگاه های اقتصادی در نظر گرفته شده است. سیاست های کلان حاکمیت برای تحقق شفافیت و پاسخ گویی، می تواند به افزایش ضریب نفوذ حسابرسی در کشور و بهره مندی مطلوب از ظرفیت مؤسسات حسابرسی عضو جامعه ای حسابداران رسمی ایران، منجر شود. بررسی به عمل آمده نشان می دهد که سهم حسابرسی در تولید ناخالص داخلی در پنج ساله منتهی به سال ۱۴۰۲ به طور متوسط کمتر از ۰/۰۵ درصد بوده است. افزایش این سهم در اقتصاد ملی نیازمند اصلاح حق الزحمه ها و توسعه و تنوع بخشی به خدمات حسابرسی است. برای گسترش دامنه ای الزامات حسابرسی، توصیه می شود در اقدامی بنیادی، پیشنهاد مشترکی از سوی جامعه ای حسابداران رسمی ایران و سازمان حسابرسی برای تصویب قانون «الزام اشخاص به حسابرسی»

۱

به نظر شما افزایش ضریب نفوذ حسابرسی، و بدین ترتیب ارتقای شفافیت و پاسخ گویی و بهبود محیط کسب و کار در اقتصاد ایران، نیازمند چه سیاست گذاری هایی در عرصه ی کلان است؟

◀ **امیر حسین ابطحی:**

شفافیت و پاسخ گویی از ارکان حاکمیت شرکتی هستند و ارتقای آن ها در هر دو بخش عمومی و خصوصی، به بهبود محیط کسب و کار و تخصیص بهینه ای منابع در اقتصاد کمک می کند. بسیاری از تصمیمات ذی نفعان بنگاه های اقتصادی، از مالکان این بنگاه ها گرفته تا دولت، با اتکا بر صورت های مالی حسابرسی شده، اتخاذ می شود. این امر، باعث گردیده حسابرسی صورت های مالی به عنوان رایج ترین نوع خدمات

به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه تا پس از طی مراحل، در قالب لایحه‌ای به مرجع قانون‌گذار تقدیم شود. در صورتی که این اقدام، به هر علت، به نتیجه نرسد؛ تلاش برای بازنگری و اصلاح برخی مقررات با هدف گسترش دایره شمول حسابرسی و استفاده از ظرفیت موجود حرفه‌ی حسابرسی در کشور، ضرورت دارد. این مقررات از جمله شامل آیین‌نامه‌ی اجرایی تبصره‌ی (۴) قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح به‌عنوان حسابدار رسمی، آیین‌نامه‌ی راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسی و اطلاعیه‌ی سالانه‌ی سازمان امور مالیاتی موضوع ماده ۲۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم، هستند.

آنچه در پاسخ به پرسش‌های بالا به اختصار بیان شد، تنها برخی نمونه‌هایی است که می‌توان آن‌ها را به الزامات حسابرسی افزود. روشن است که بحث کامل درباره‌ی دامنه‌ی این الزامات و مقررات‌گذاری‌های مربوط به آن در این مجال نمی‌گنجد و باید با بررسی بیشتر و نگاهی فراگیر و مستقل به آن پرداخته شود.

◀ مرتضی اسدی:

افزایش ضریب نفوذ حسابرسی و بدین ترتیب ارتقای شفافیت و پاسخ‌گویی و بهبود محیط کسب‌وکار در اقتصاد ایران، نیازمند چه سیاست‌گذاری‌هایی در عرصه‌ی کلان است. روشن است که زیر پوشش حسابرسی مستقل قرار گرفتن تمامی اطلاعات مالی و غیر مالی و حتی آمارهای مربوط به فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و حتی زیست‌محیطی که قرار است مبنای تصمیم‌گیری حاکمیت و نهادهای عمومی قرار گیرد از جمله ضروری‌ترین موضوعات است. به طریقی که هیچ شخص یا مقامی در هر جایگاهی اطلاعات و آماری که نظر حسابرسی مستقل نسبت به آن اخذ نشده است مورد پذیرش و مبنای تصمیم‌گیری قرار ندهد. متأسفانه در حال حاضر اصلی‌ترین گزارش در سطح حاکمیت که گزارش تفریغ بودجه است، اطلاعات آن مورد حسابرسی مستقل مالی و صحت‌سنجی انطباق با استانداردهای حسابداری قرار نمی‌گیرد، و عمدتاً از جنبه‌ی حسابرسی رعایت (قوانین و مقررات) مورد حسابرسی قرار می‌گیرد و دیوان محاسبات کشور (برخلاف کشورهای دیگر) از خدمات حسابداران رسمی در زمینه حسابرسی‌های مالی استفاده نمی‌نماید.

در عین حال، برای شفافیت و افزایش کارایی و قابلیت اطمینان به گزارشگری واحدهای تجاری و دستگاه‌های اجرایی لازم است علاوه بر اثربخش و کارا نمودن نظارت بر حسابرسان مستقل (به خصوص کنترل کیفیت موثر کار حسابرسان) از طریق نظارت هوشمند و مبتنی بر فناوری‌های نوین به منظور افزایش کیفیت خدمات حسابرسی که خود در بلند مدت منجر به افزایش ضریب نفوذ حسابرسی نیز خواهد شد،

سازوکار پیاده‌سازی کنترل داخلی و حاکمیت شرکتی منطبق با مدل‌ها و چارچوب‌های پذیرفته شده در سطح بین‌المللی (از جمله مدل سه خط (3L) برای راهبری و مدیریت ریسک و چارچوب یکپارچه کنترل‌های داخلی (COSO) برای افزایش کارایی و اثربخشی و کیفیت و قابلیت اتکای گزارشگری مالی و عملیاتی و رعایت قوانین و مقررات حاکم بر عملیات سازمان و ...) به‌طور جدی مورد تاکید قرار گیرد. سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی نیز به‌جای تاکید بر آرایه‌ی تنها خدمت حسابرسی صورت‌های مالی (وضعیت تقریباً تک‌محصولی) که در حال حاضر عمده‌ی فعالیت آن‌ها را تشکیل می‌دهد، کسب‌وکار خود را به خدمات دیگر از جمله آرایه‌ی خدمات در زمینه‌ی پیاده‌سازی نظام کنترل‌های داخلی، حاکمیت شرکتی، بودجه‌ریزی عملیاتی، نظام بهایابی، حسابرسی‌های عملیاتی و بهای تمام‌شده و گزارش‌های حسابرسی رعایت مفاد قراردادهای از جمله قراردادهای تسهیلات بانکی بلند مدت و تسهیلات ارزی، گزارش حسابرسی فناوری اطلاعات و همچنین گزارش ارزیابی حسابرسی داخلی، ارزیابی کمیته‌های هیأت مدیره و ... گسترش دهند. پژوهش‌های بین‌المللی نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از درآمد مؤسسات بزرگ حسابرسی در دنیا شامل «بیگ‌فورها» از محل خدمات مشاوره مدیریت، حسابرسی داخلی، حسابرسی فناوری اطلاعات، ارزیابی ریسک و کنترل‌های داخلی به‌دست می‌آید. تنوع بخشی به درآمدهای حرفه‌ای نیازمند تغییر نگرش حسابرسان و اسناد بالادستی مربوط در زمینه‌ی تسهیل و تشویق و امکان ورود تخصص‌هایی همچون فناوری اطلاعات، ریسک (آمار) و حقوق به داخل مؤسسات حسابرسی است.

◀ حجت‌اله صیدی:

بخشی از این موضوع نیاز به قانون‌گذاری و تدوین مقررات مطلوب دارد و بخشی در گرو فرهنگ‌سازی است. از میانه‌های دهه‌ی هشتاد میلادی که چارچوب مفهومی مبتنی بر ایفای مسئولیت پاسخ‌گویی رواج پیدا کرد و آن هم پی‌آمد طبیعی نظریه‌ی دولت مدرن بود، الزام سازمان‌ها و شرکت‌ها به پاسخ‌گویی را، که دامنه‌ای وسیع‌تر از مالکین و سهامداران را در برمی‌گیرد، برجسته‌تر کرد و در این چارچوب است که حسابداری و حسابرسی، زمینه‌ی ارتباطی مناسبی را بین پاسخ‌خواه (سهام‌دار، ذی‌نفع و شهروند بما هو شهروند) و پاسخ‌گو فراهم آورده و ابزار مناسب را در اختیار دولت‌ها و شرکت‌ها و سازمان‌ها قرار می‌دهد. هر اندازه مجلس و دولت بتوانند در ارتقاء و کارآمدی نظام پاسخ‌گویی بکوشند، ضریب نفوذ حسابرسی افزایش می‌یابد.

◀ محسن برزوزاده:

سیاست‌گذاری کلیدی در عرصه‌ی کلان اقتصادی برای تقویت

از میان اشخاص حقوقی فعال در عرصه‌ی اقتصادی تنها بخش محدودی مشمول ارائه‌ی صورت‌های مالی حسابرسی شده هستند؟ چگونه می‌توان بر دامنه‌ی شرکت‌های مشمول حسابرسی افزود تا ضمن افزایش شفافیت و اطمینان بخشی و کاهش ریسک و بهبود عملکرد بنگاه‌های اقتصادی و یاری به نهادهای ناظر، این کار از نظر اقتصادی نیز توجیه‌پذیر باشد؟

◀ امیر حسین ابطحی:

برای این که بتوانیم دایره‌ی شمول حسابرسی صورت‌های مالی را در کشور گسترش دهیم، در وهله‌ی نخست باید تلاش کرد نگاه حاکمیت نسبت به نظارت بر بنگاه‌های اقتصادی بخش خصوصی تغییر یابد، تا ضمن جلوگیری از رشد بی‌رویه‌ی شرکت‌ها، پاسخ‌خواهی منظم و مستمر از آن‌ها صورت گیرد. طبق اعلام اداره‌ی کل ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری، تعداد شرکت‌های ثبت شده در اواخر سال گذشته بالغ بر ۲ میلیون بوده که از این تعداد، حدود ۸۵۰ هزار شرکت، غیرفعال و از نظر مرجع یادشده صوری بوده است. گفتنی است که حجم بالای شرکت‌های غیرفعال، حاکی از نبود اعتبارسنجی متقاضیان و پروتکل‌های نظارتی برای تأسیس شرکت است. یکی از کارهای لازم در زمان تأسیس شرکت‌ها، دریافت برنامه‌ی جامع کسب و کار، به همراه گزارش حسابرس، از متقاضیان ثبت شرکت است. گام بعدی، الزامی کردن حسابرسی صورت‌های مالی همه‌ی شرکت‌های سهامی (که از خصوصیات ذاتی آن‌ها سرمایه‌محوری و جدایی مالکیت از مدیریت است) و برخی دیگر شرکت‌ها با توجه به حجم فعالیت و جمع دارایی و درآمد آن‌هاست که این امر از طریق اصلاح آیین‌نامه‌ی اجرایی تبصره‌ی (۴) قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح به‌عنوان حسابدار رسمی، امکان‌پذیر است و برای حاکمیت پیامدهای مثبتی در پی دارد.

بنگاه‌های اقتصادی کشور باید به دولت و مردم به‌عنوان ذی‌نفعان عمومی پاسخ‌گو باشند و حسابرسی صورت‌های مالی این بنگاه‌ها، ابزاری نظارتی در دست دولت برای پاسخ‌خواهی و شفافیت گزارشگری مالی است. با این نگاه، پرداخت حق‌الزحمه‌ی حسابرسی برای شرکت‌ها توجیه‌پذیر است؛ چون با اجرای

نفوذ حسابرسی و افزایش شفافیت و ارزیابی مسئولیت پاسخ‌گویی عمومی را می‌توان به شرح ذیل طبقه‌بندی و ارائه کرد:

یک - تقویت قوانین و مقررات: تدوین و اجرای قوانین شفاف و قابل فهم در زمینه‌ی حسابرسی و گزارشگری مالی که به‌وضوح الزامات را مشخص کند؛ نظیر بند (پ) ماده سیزده قانون برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی هفتم که تکلیف کرده است شرکت‌ها و دستگاه‌های اجرایی استفاده‌کننده از بودجه، برنامه‌ی عملیاتی خود را در قالب چارچوب مشخص‌شده از طریق سازمان برنامه و بودجه ارائه کنند. لذا سازمان برنامه و بودجه می‌بایست در راستای نظام عملکردی و برنامه‌ی خود و همچنین وظایف قانونی خود در راستای نظام نظارت عملیاتی متناسب با بودجه‌ریزی عملیاتی، نسبت به احصاء کامل شرکت‌های شبه‌دولتی که به‌طور غیرمستقیم در خلق منابع بودجه اثرگذار هستند، اقدام و در قالب نظام آمارهای مالی دولت برای کنترل و نظارت بر شرکت‌های تحت کنترل دولت و مؤسسات دولتی استفاده‌کننده از بودجه‌ی عمومی برای تقویت و افزایش کیفیت اطلاعات مالی به‌منظور افزایش کیفیت حسابرسی در پیوست جداگانه و مستقل به بودجه‌ی کل کشور به مجلس شورای اسلامی، در قالب پیش‌نویس لایحه‌ی بودجه کل کشور، ارائه نمایند تا نهادهای نظارتی بتوانند خارج از موانع پیش رو نسبت به حسابرسی جامع «مالی، عملیاتی» اقدام نمایند.

دو - آموزش و آگاهی‌سازی: برگزاری دوره‌های آموزشی برای مدیران، حسابرسان و کارکنان سازمان‌ها و شرکت‌ها خصوصاً شرکت‌های تحت کنترل دولت به‌منظور ارتقای سطح دانش و آگاهی نسبت به اهمیت حسابرسی و شفافیت مالی.

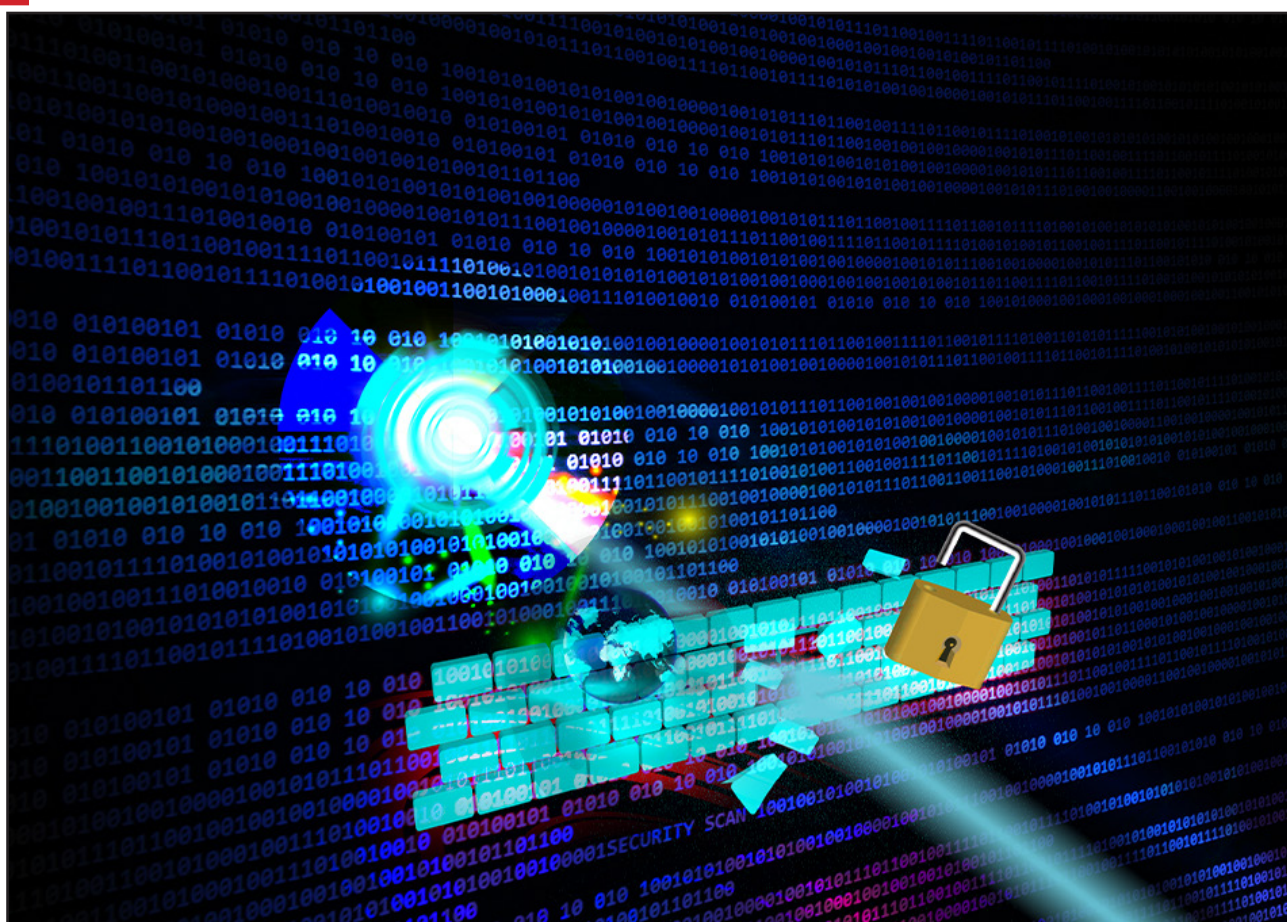
سه - حمایت از نهادهای مستقل: تقویت و حمایت از نهادهای مستقل حسابرسی که وظیفه‌ی نظارت و ارزیابی عملکرد مالی شرکت‌ها را دارند خصوصاً در حوزه‌ی شرکت‌های تابعه‌ی نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها.

چهار - تشویق به افشای اطلاعات: ایجاد مشوق‌هایی برای شرکت‌ها به‌منظور افشای اطلاعات مالی و عملکردی بیشتر به‌ویژه اطلاعاتی که می‌تواند بر تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان تأثیرگذار باشد.

پنج - توسعه‌ی فناوری اطلاعات: استفاده از فناوری‌های نوین مانند بلاک‌چین و سیستم‌های اطلاعاتی پیشرفته برای بهبود فرآیند حسابرسی و افزایش دسترسی به اطلاعات.

شش - ترویج فرهنگ شفافیت: ایجاد برنامه‌های فرهنگی و رسانه‌ای به‌منظور ترویج ارزش‌های شفافیت مالی و ارزیابی مسئولیت پاسخ‌گویی در میان شرکت‌ها و عموم مردم.

هفت - نظارت و ارزیابی مستمر: ایجاد سازوکارهای نظارتی برای ارزیابی مستمر عملکرد حسابرسان و شرکت‌ها به‌ویژه در زمینه‌ی رعایت استانداردهای حسابرسی.

حسابرسی، بخشی از وظیفه‌ی پاسخ‌گویی آن‌ها ایفا می‌شود و اعتباری به‌دست می‌آورند که دارای مزایای متعددی است. لازم به تأکید است که از دیگر اشخاص حقوقی که پاسخ‌خواهی و نظارت اثربخش بر آن‌ها، ضرورت دارد، موقوفات کشور هستند که تحت‌نظر سازمان اوقاف و امور خیریه اداره می‌شوند. این اشخاص، مورد حسابرسی مستقل قرار نمی‌گیرند و اجرای حسابرسی آن‌ها توسط سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، مستلزم اراده‌ی حاکمیت و اصلاح قانون تشکیلات و اختیارات سازمان یادشده خواهد بود.

◀ مرتضی اسدی:

طبق ماده ۲۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است تا پایان دی ماه هر سال نسبت به اعلام آن گروه یا گروه‌هایی از اشخاص حقیقی و حقوقی که علاوه بر شرکت‌های موضوع بندهای (الف) و (د) ماده واحده‌ی «قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح به‌عنوان حسابدار رسمی» مصوب سال ۱۳۷۲ براساس نوع و یا حجم فعالیت آن‌ها ملزم به ارائه‌ی

صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران همراه با اظهارنامه‌ی مالیاتی و یا حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از مهلت انقضای ارائه‌ی اظهارنامه می‌باشند را از طریق مقتضی (درج در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار و یا سامانه الکترونیکی مربوط) به اطلاع این گروه از اشخاص برسانند. علاوه بر آن، سازمان یادشده می‌تواند اشخاص حقیقی و حقوقی معینی را به صورت موردی مشمول حکم این ماده نماید که در این صورت موضوع شمول اشخاص یادشده باید با ابلاغ کتبی تا پایان دی ماه هر سال به آگاهی آن‌ها برسد.

اشخاص حقیقی و حقوقی مزبور که سال مالی آن‌ها بعد از اعلام سازمان یادشده آغاز می‌شود، مشمول حکم این ماده خواهند بود. در صورت ارائه نکردن گزارش حسابرسی مالی موضوع این ماده در مهلت مقرر، علاوه بر تعلق جریمه معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات متعلق، درآمد مشمول مالیات آن‌ها طبق مقررات این قانون از طریق رسیدگی تعیین خواهد شد. طبق قانون مالیات‌های مستقیم تنها اشخاص حقوقی با سقف درآمد بالاتر از ۳۰۰ میلیارد ریال و جمع دارایی‌های بالاتر از

۵۰۰ میلیارد ریال مشمول تنظیم اظهارنامه‌ی مالیاتی هستند. اشخاص حقوقی با گردش مالی پایین‌تر از مبالغ فوق الزام قانونی جهت ارائه‌ی صورت‌های مالی حسابرسی شده ندارند. همچنین بسیاری از اشخاص حقیقی دارای فعالیت اقتصادی قابل توجه، با انگیزه‌ی فرار از تکالیف قانونی یا عدم شمولیت قوانین ناظر بر اشخاص حقوقی، فعالیت‌های اقتصادی خود را در قالب شخصیت حقوقی دنبال نمی‌کنند.

به‌منظور افزایش شفافیت، کاهش ریسک و یاری به نهادهای ناظر در جهت اطمینان از اجرای سیاست‌های پولی و مالی می‌توان مشابه بسیاری از کشورهای پیشرفته تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی را مکلف به تنظیم اظهارنامه‌ی رسیدگی شده توسط حسابدار رسمی کرد و در گام بعد با تدوین استانداردهای حسابداری واحدهای کوچک و متوسط هزینه‌ی تهیه‌ی اطلاعات و حسابرسی آن را کاهش داد تا به لحاظ اقتصادی توجیه‌پذیر باشد و هزینه‌ی تهیه اطلاعات به منافع حاصل از آن فزونی نداشته باشد و در گام بعد اشخاص حقوقی مشمول این استانداردها متناسب با حجم و دامنه فعالیت مکلف به تهیه‌ی صورت‌های مالی جهت حسابرسی آن توسط مؤسسات حسابرسی شوند.

به‌علاوه دستگاه‌های اجرایی دولت (به‌جز شرکت‌ها و برخی مؤسسات دولتی)، مورد حسابرسی مستقل مالی قرار نمی‌گیرند و به حسابرسی‌های رعایت دیوان محاسبات و قبل از خرج (ذیحسابی) اکتفا شده است. همچنین بخش عمده‌ای از فعالیت‌های اقتصادی که توسط برخی از زیر مجموعه‌های دولتی و نهادهای عمومی انجام می‌شود به انحاء مختلف حاضربه پذیرش انجام حسابرسی مستقل نیستند و یا برخی از آن‌ها صرفاً توسط حسابرس داخلی تحت مدیریت خود حسابرسی می‌شوند که به دلیل وابستگی و عدم استقلال چندان مورد قبول عمومی نیست.

در مجموع نسبت هزینه‌ی حسابرسی به تولید ناخالص داخلی، تعداد حسابداران رسمی به کل جمعیت و نسبت هزینه‌ی حسابرسی به کل جمعیت در ایران در مقایسه با کشورهای منطقه و در سطح جهانی بسیار پایین و در سطوح غیر قابل قبولی است.

◀ حجت‌اله صیدی

در سال‌های اخیر، به دلیل دستاوردهای شگفت‌انگیز انسان خردمند در حوزه‌ی رفاه و توسعه و قرار گرفتن انسان در مرکز

سیاست گذاری ها، اقدام ها و تحلیل های پیشینی و پسینی مربوط به این اقدام ها، دامنه ی شمول گزارشگری مالی نیز به چیزی فراتر از سنجش دارایی و بدهی و سود و زیان گسترش یافته و مواردی مانند گزارشگری اجتماعی و زیست محیطی و پایداری و نظایر آن پی آمد این تحول مهم هستند. لذا در این راستا، طبیعی است که یک واحد کسب و کار یا بنگاه، حتی با مالکیت فردی یا خانوادگی، اهمیت بیشتری در زیست بوم توسعه و رفاه داشته باشد. از این منظر، بنگاه، هر چه قدر هم کوچک و خرد باشد موظف به گزارشگری است و هر جا هم که گزارشگری مالی داریم، حسابرسی اهمیت می یابد. زیرا بدون نقش اعتباردهی حسابرسی، فرآیند گزارشگری تکمیل نمی شود. از منظر دیگر، از آن جا که تأمین منافع مشروع بنگاه در سطح خصوصی، موجب تأمین خیر عمومی نیز می شود (و برعکس زیان آن، به مفهوم نوعی اتلاف منابع است)، تکمیل فرآیند گزارشگری مالی، زمینه ی بهبود تصمیم گیری، افزایش کارایی و اثر بخشی و نیز کاهش ریسک را فراهم می آورد. از این روی، ترویج فرهنگ حسابرسی، و حرکت از سوی اجبار و تکلیف قانونی، به سمت اقدام داوطلبانه، خیر عمومی را به دنبال خواهد داشت. باور چنین حقیقتی، موجب ترویج ارائه ی خدمات حسابرسی برای بنگاه ها به صورت حداکثری خواهد شد.

محسن برزوزاده:

با توسعه ی استانداردهای حسابرسی در خصوص شرکت های مشمول رسیدگی، تشویق به حسابرسی داوطلبانه، آموزش و توانمندسازی مدیران و حسابرسان شرکت ها، همکاری با نهادهای ناظر برای ایجاد یک محیط حمایتگر، ترویج فرهنگ شفافیت مالی، ارائه ی چارچوب های تحلیل اقتصادی به منظور بررسی هزینه ها و منافع حسابرسی برای شرکت ها و نهادهای ناظر؛ فراهم کردن زیرساخت های لازم نظیر توسعه ی سیستم های اطلاعاتی و حسابداری؛ ایجاد بسترهای برخط برای دسترسی آسان به اطلاعات مالی شرکت ها، می توان دامنه ی شرکت های مشمول حسابرسی را برای فراهم شدن توجیه اقتصادی و اجتماعی برای شفافیت مالی افزایش داد.

۳

براساس ماده ۲ قانون دیوان محاسبات، حسابرسی یا رسیدگی کلیه ی حساب های درآمد و هزینه و سایر دریافت ها و پرداخت ها و نیز

صورت های مالی دستگاه ها از نظر مطابقت با قوانین و مقررات مالی و سایر قوانین مربوط و ضوابط از زمره ی وظایف و اختیارات دیوان است. همچنین بر مبنای ماده ی ۲ آیین نامه ی اجرایی این قانون دیوان می تواند در اجرای وظایف و اختیارات خود حسب مورد انواع رسیدگی، بررسی و حسابرسی از جمله حسابرسی مالی، رعایت و عملکرد را انجام دهد. از سوی دیگر، به موجب قانون الحاق یک ماده به قانون دیوان محاسبات کشور که در تاریخ ۱۵ اردیبهشت ۱۳۸۱ به تصویب رسیده است، دیوان محاسبات کشور اجازه یافته است که در انجام وظایف قانونی خود از خدمات حسابرسان بخش خصوصی استفاده کند. بر این اساس، این پرسش مطرح می شود که به رغم گذشت بیش از چهار دهه از تصویب قانون دیوان محاسبات و نیز شکل گیری و توسعه ی تشکل قانونی حرفه ی حسابرسی در ایران طی بیست ساله ی اخیر، چه موانعی در اجرای این الزام قانونی وجود داشته است و چه راهکارهایی برای مشارکت بخش خصوصی حسابرسی در انجام وظایف قانونی دیوان محاسبات وجود دارد؟

امیر حسین ابطحی:

همان گونه که در متن این پرسش و ماده ی (۸) الحاقی قانون دیوان محاسبات کشور آمده است، دیوان محاسبات کشور می تواند در جهت انجام وظایف قانونی خود از خدمات حسابرسان بخش خصوصی استفاده کند. لذا، به لحاظ قانونی، دیوان محاسبات کشور در دو دهه ی گذشته ملزم به برون سپاری برخی از وظایف خود نبوده است؛ بلکه اختیار این امر را داشته و خواهد داشت. هر چند در سال های گذشته، دیوان محاسبات کشور نسبت به برگزاری آزمون و تأیید صلاحیت برخی متقاضیان اقدام نموده؛ لیکن شواهد امر بیانگر آن است که این نهاد نظارتی تاکنون قصد و اراده ی جدی در استفاده از خدمات حسابرسان بخش خصوصی نداشته است. به نظر می رسد جلب مشارکت بخش خصوصی در انجام وظایف قانونی دیوان محاسبات کشور می تواند این نهاد حسابرسی بخش عمومی را بیش از پیش به هدف های خود در راستای پاسداری از بیت المال، نائل آورد. با توجه به ظرفیت قانونی موجود، بهترین راهکار برای جلب مشارکت مذکور، استفاده از خدمات تخصصی و حرفه ای مؤسسات حسابرسی عضو جامعه ی حسابداران رسمی ایران است و این امر مستلزم تعاملی سازنده با ارکان تصمیم گیرنده در دیوان محاسبات کشور یا اعضای کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

◀ مرتضی اسدی:

ظرفیت‌های قانونی مناسبی برای ارائه خدمات حسابرسی مالی، رعایت و عملکرد توسط مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران وجود دارد که به‌رغم گذشت بیش از بیست سال از شکل‌گیری و توسعه این تشکل به ندرت مورد استفاده‌ی دیوان محاسبات قرار گرفته است. یکی از دلایل این موضوع را می‌توان تأکید صرف بر رعایت قوانین و مقررات و به‌نوعی حسابرسی رعایت در دیوان محاسبات از طریق حسابرسان دیوان و همچنین اتکا به این نوع حسابرسی از طریق ذی‌حسابان در دولت دانست؛ به‌نحوی که هم در دیوان محاسبات و هم در دولت حسابرسی رعایت انجام می‌شود و حسابرسی اطلاعات مالی دستگاه‌های دولتی مغفول مانده است. بدین ترتیب به‌رغم این که استانداردهای حسابداری بخش عمومی و نظام حسابداری بخش عمومی مبتنی بر این استانداردها سال‌هاست تهیه و تدوین شده است و کلیه‌ی دستگاه‌های اجرایی ملزم به به‌کارگیری این استانداردها در تهیه و ارائه‌ی اطلاعات مالی خود می‌باشند، لیکن به دلیل این که اطلاعات مالی آن‌ها در راستای انطباق با استانداردهای مزبور توسط حسابرسان مستقل مورد حسابرسی قرار نمی‌گیرد، اطمینان از به‌کارگیری استانداردها و معتبر بودن اطلاعات تهیه شده بسیار پایین خواهد بود.

علاوه بر این، پایین بودن تعامل مؤثر بین حسابرسان مستقل (سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی) با نهادهای نظارتی از جمله دیوان محاسبات به منظور معرفی توانمندی‌ها و خدمات قابل ارائه در قالب خدمات اطمینان‌بخشی، مشاوره، راستی‌آزمایی و سایر خدمات، و تجربه‌های نه‌چندان موفق قبلی نیز می‌تواند از عوامل کاهش ضریب نفوذ حسابرسی مستقل مالی در بخش عمومی باشد.

به‌طور کلی نقش و جایگاه اجتماعی حرفه‌ی حسابرسی مستقل در حفظ و افزایش اعتماد عمومی به حاکمیت، کاهش فساد، شفافیت، رشد و توسعه اقتصادی برای حاکمیت از جمله دولت و قانون‌گذاران به نحو مناسب تبیین نشده و اغلب قانون‌گذاران و دولتمردان شناخت بسیار کمی نسبت به حسابرسی مستقل دارند و شاید از همین روست که اراده‌ی جدی برای افزایش ضریب نفوذ حسابرسی در بخش‌های اقتصادی و اجتماعی و حتی زیست‌محیطی انجام نشده است.

◀ حجت‌اله صیدی:

گاهی شاهد این برداشت نادرست هستیم که حسابرسی فقط برای واحدهای انتفاعی و آن‌هم در قالب اشخاص حقوقی، لازم و مفید است. در صورتی که در جامعه‌ی امروز بشری اهمیت واحدهای عمومی و غیرانتفاعی، اگر بیشتر نباشد کمتر نخواهد بود چون در جهت خیر عمومی و مصالح جامعه است. به همین

خاطر است که ما در ادبیات گزارشگری مالی نیز، فصول مهمی را به واحدها و سازمان‌های عمومی و غیرانتفاعی و حتی خیریه‌ها اختصاص داده‌ایم. وقتی متون متقن این حوزه را می‌بینیم، اصطلاحی مانند دستاورد یا Outcome در یک وزارتخانه یا سازمان دولتی، به اندازه‌ی سود در یک شرکت پورسی و حتی به‌مراتب بیشتر از آن اهمیت دارد. در همین حوزه اصطلاحات کارآیی و اثر بخشی، رواج قابل توجهی دارند. چرا؟ برای این که به عنوان نمونه در وزارتخانه‌های مانند آموزش و پرورش از منظر اقتصادی دست‌کم دو نکته مهم است: چند دانش‌آموز فارغ‌التحصیل شده‌اند و دانش و مهارت‌های مربوطه را یاد گرفته‌اند؟ و بهای تمام‌شده‌ی این دستاورد چه‌قدر بوده است؟ در جوامع مدرن، از منظر پاسخ‌گویی (Accountability) هم آموزش و پرورش موظف است گزارشگری مناسبی بدهد و هم حسابرس باید اعتبار این گزارش را تعیین کند. فرآیند پاسخ‌گویی و شفافیت در رابطه‌ی دولت-ملت در قرن بیست‌ویکم بدین ترتیب است که تکمیل می‌شود.

به نظر می‌رسد تلقی نسبتاً رایج مبتنی بر این که دیوان محاسبات تنها حسابرسی رعایت را به عهده دارد، آن هم در حدود قوانین بودجه و برنامه‌ها، زمینه‌ی مراجعه به مؤسسه‌های حرفه‌ای حسابرسی را فراهم نکرده و برای رفع این مانع ابتدا باید آن تلقی درست شود و تعریف کامل‌تری از پاسخ‌گویی داشته باشیم. گفت‌وگوها و تبادل نظرهای حرفه‌ای بین کارشناسان دیوان و حسابرسان صاحب‌نظر و حرفه‌ای می‌تواند زمینه‌های مشترک همکاری را فراهم کند.

◀ محسن برزوزاده:

عدم‌اعتماد عمومی نظیر عدم‌اعتماد کافی به توانایی، صلاحیت بخش خصوصی به‌عنوان حسابرسی مستقل، نگرانی‌هایی در باب تضاد منافع؛ عدم استقلال کافی در فرآیند حسابرسی؛ محدودیت‌های مالی؛ عدم توانمندی و مهارت کافی حسابرسان بخش خصوصی؛ فرهنگ سازمانی نظیر مقاومت در برابر تغییرات و نوآوری‌ها در سازمان‌ها و نهادهای دولتی؛ نگرش منفی نسبت به حسابرسی و ارزیابی عملکرد؛ عدم امکان رقابت عادلانه برای شرکت‌های حسابرسی کوچک در زمینه‌ی قبول مسئولیت رسیدگی؛ مقررات و رویه‌های پیچیده برای تأیید و به‌کارگیری حسابرسان بخش خصوصی؛ فقدان نظام ارزیابی عملکرد حسابرسان؛ و نبود مکانیسم‌های لازم برای تضمین کیفیت حسابرسی انجام‌شده را می‌توان از عوامل محدود کننده در استفاده از خدمات حسابرسی بخش خصوصی در انجام تکالیف قانونی برشمرد.

لذا با شناسایی و رفع این موانع قاعدتاً می‌توان به بهبود استفاده از بخش خصوصی در روند بررسی و رسیدگی‌های نهادهای عالی حسابرسی و انجام حسابرسی‌های جامع و باکیفیت یاری کرد.

نیستند و با فراهم کردن بستر قانونی، می‌توان نظارت‌های بیشتری بر این دسته از بنگاه‌های اقتصادی اعمال کرد. در هر حال، باید توجه داشت که این شرکت‌ها به دلیل مقررات بازار سرمایه یا حجم فعالیت و جمع‌داری و درآمدی که دارند، مشمول الزام حسابرسی صورت‌های مالی بوده و در حال حاضر، حسابرسی این شرکت‌ها توسط سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران انجام می‌شود.

◀ مرتضی اسدی:

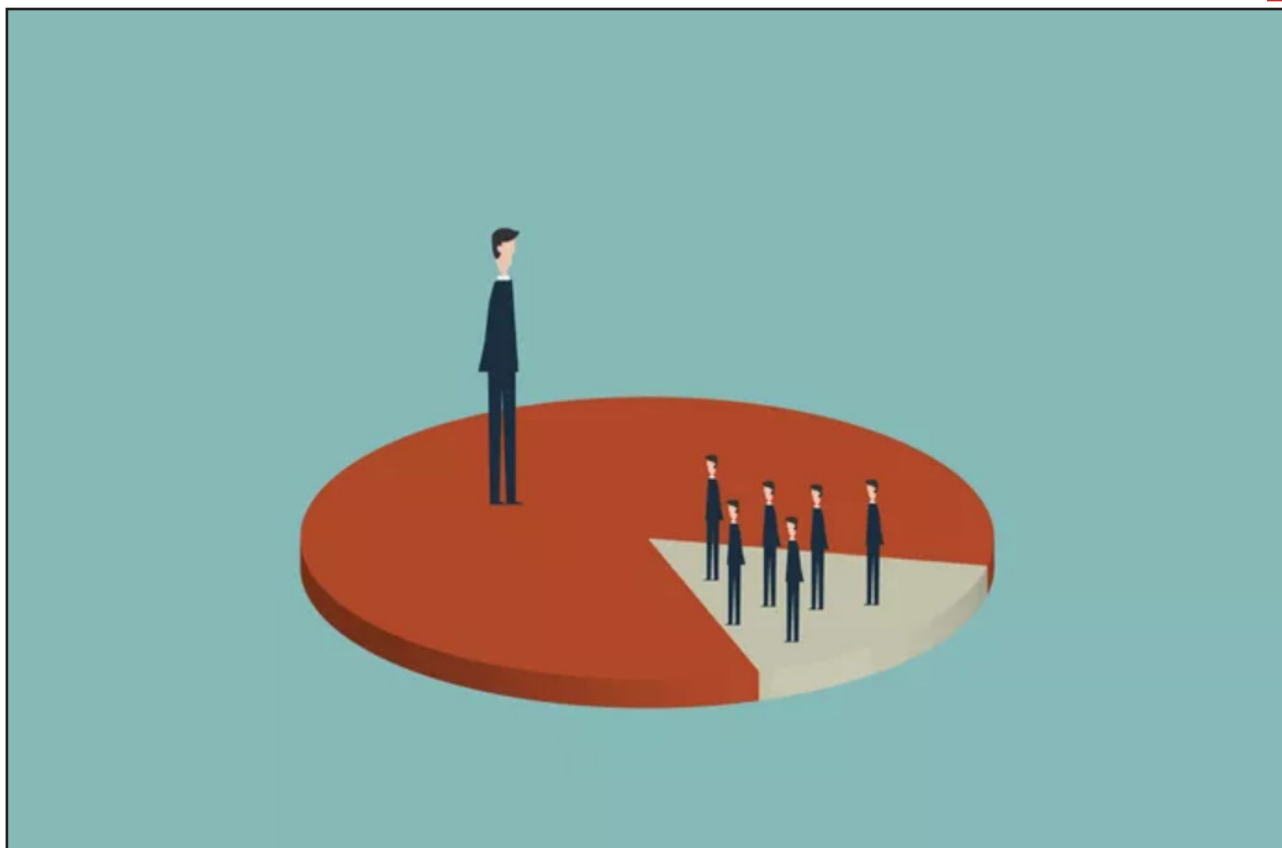
در حال حاضر صورت‌های مالی بخشی از بنگاه‌های خصوصی توسط سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی کشور حسابرسی می‌شوند. حسابرسی به‌عنوان یکی از سازوکارهای مهم راهبری شرکتی نقش مؤثری در کاهش عدم‌تقارن اطلاعاتی و افزایش شفافیت اقتصادی دارد. بخشی از چالش‌های موجود در بنگاه‌های خصوصی مربوط به تصدی‌گری دولت و اشتیاق فراوان به حفظ مدیریت و کنترل خود در بنگاه‌های واگذار شده از طریق مدیریت سهام عدالت یا حفظ کنترل به‌رغم نداشتن سهام مدیریتی است که با منصوب کردن مدیران باکارآمدی پایین و تیم مدیران وابسته به آن‌ها منجر به شکل‌گیری روابط و معاملات اقتصادی ناسالم می‌شود. ضعف در سازوکارهای راهبری شرکتی این شرکت‌ها از جمله کنترل‌های داخلی، مدیریت ریسک

۴

اغلب اذعان می‌شود که نحوه‌ی مالکیت و مدیریت برخی شرکت‌های بزرگ و شکل‌گیری پدیده‌ی موسوم به «بنگاه‌های خصوصی» در ایجاد فضای غیرشفاف اقتصادی نقش تعیین‌کننده‌ای داشته است. هم‌اکنون حسابرسی این بنگاه‌های اقتصادی در چه شرایطی صورت می‌پذیرد و چگونه می‌توان دامنه‌ی حسابرسی را به این شرکت‌ها نیز گسترش داد؟

◀ امیرحسین ابطیحی:

ظهور شرکت‌های شبه‌دولتی از چالش‌های خصوصی‌سازی در کشور در دو دهه‌ی اخیر محسوب می‌شود. در سال گذشته، طبق اعلام دیوان محاسبات کشور، تعداد شرکت‌های شبه‌دولتی در اقتصاد ایران بالغ بر ۲۱۰۰ بنگاه اقتصادی بوده است. این شرکت‌ها توسط مدیران منتخب دولت اداره می‌شوند؛ اما بنا به دارا بودن ماهیت حقوقی غیردولتی، تحت نظارت‌های دولتی

با چندین بند مشروط که گاهی به ابهام‌های مهم و تعیین‌کننده اشاره می‌کنند داریم، نمی‌توان از شفافیت کافی صحبت کرد.

◀ محسن برزوزاده:

حسابرسی شرکت‌ها می‌باید براساس استانداردهای حسابرسی ملی انجام شود اما ممکن است به دلیل برخی از مقاومت‌های ارکان اجرایی شرکت‌ها، این ضوابط به‌طور کامل رعایت نشده و می‌تواند حساب‌رسان را با محدودیت دسترسی به اطلاعات مواجه سازد و در نتیجه بر کیفیت حسابرسی نیز اثر بگذارد؛ از طرفی وابستگی‌های سیاسی، ممکن است بر استقلال حساب‌رسان نیز تأثیرگذار باشد و باعث ایجاد تعارض منافع گردد.

لذا دیوان محاسبات کشور به‌عنوان نهاد عالی حسابرسی با تقویت قوانین و مقررات و الزام قانونی در شفافیت اطلاعات به بهبود فرآیند حسابرسی کمک کرده است. تقویت استقلال حساب‌رسان و جلوگیری از نفوذهای سیاسی می‌تواند کیفیت حسابرسی را افزایش دهد؛ ایجاد الزامات قانونی شفافیت در گزارشگری مالی نیز می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی و بهبود فضای اقتصادی کمک کند. خاطرنشان می‌شود که نظارت مستقل برای بررسی و ارزیابی حسابرسی‌های انجام‌شده نیز می‌تواند به بهبود فرآیند حسابرسی کمک کند و به افزایش شفافیت و اعتماد عمومی به اطلاعات مالی ارائه‌شده توسط شرکت‌ها منتج شود.

و اثربخش نبودن اجزای راهبری همچون کمیته‌ی حسابرسی، واحد حسابرسی داخلی می‌تواند با انعقاد قراردادهایی توسط مؤسسات عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ارزیابی و در قالب خدمات مشاوره یا حسابرسی عملیاتی ارائه شود.

◀ حجت‌الله صیدی:

تا جایی که اطلاع دارم اغلب این بنگاه‌ها حسابرسی می‌شوند و برخی از آن‌ها که بورسی هم هستند نسبت به انتشار گزارش‌ها هم اقدام می‌کنند. آن‌چه موجب عدم بهره‌گیری کامل از این گزارش‌ها یا بهتر عرض کنم، عدم سودمندی کافی این گزارش‌ها شده، از یک سو، کامل نبودن مقررات مربوط به اداره‌ی این بنگاه‌ها و از سوی دیگر، نوع برخورد مخاطب و استفاده‌کننده‌های اصلی گزارش‌هاست که از ساختار معیوب مالکیتی سرچشمه می‌گیرد. این موضوع، روی نظام حاکمیت شرکتی و کمیته‌های آن هم اثر گذاشته، لذا راه حل اصلاح ساختار سهامداری و الزام سهامداران به رعایت مقررات قانون تجارت و قوانین ذی‌ربط دیگر و همچنین پای‌بندی مدیران ارشد منتخب، به ضوابط حاکمیت شرکتی است. در این فضا است که عملیات حسابرسی و خروجی‌های آن اهمیت واقعی خود را پیدا می‌کند. با شما موافقم که این ساختار، ناخودآگاه به افزایش عدم شفافیت کمک کرده و حسابرسی هم نتوانسته نقش مهم خودش را به‌طور کامل ایفا کند. وقتی گزارشی

مع الوصف مقاومت‌های سیاسی، عدم تمایل به شفافیت، کمبود منابع مالی و انسانی، فقدان سیستم‌های اطلاعاتی کارآمد، تعارض منافع بین سهام‌داران و مالکان، نگرش فرهنگی نسبت به امر نظارت مالی و حسابرسی، عدم نظارت مؤثر و مستمر از جمله موانع متعدد برای حسابرسی در شرکت‌ها است که با شناسایی موارد مستعد بهبود در امر حسابرسی قاعداً شفافیت مالی افزایش و کیفیت اطلاعات مالی حسابرسی شده نیز بهبود می‌یابد. دیوان محاسبات کشور به عنوان نهاد عالی حسابرسی ضمن احصاء کامل شرکت‌های تحت کنترل دولتی علاوه بر شرکت‌های دولتی استفاده‌کننده از بودجه‌ی کل کشور بر اساس چارچوب‌های تعیین‌شده در روند نظارتی خود نسبت به ارزیابی کفایت کنترل‌های داخلی خود اقدام و با تشکیل کارگروه‌های ویژه نسبت به تهیه‌ی گزارش‌های تحلیلی و اقتصادی با پایش برخط عملکرد منابع و مصارف بودجه‌ی کل کشور و اطلاعات دریافتی از شرکت‌ها و ارسال آن به متولیان نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی اقدام می‌نماید. قاعداً امر نظارت مالی و حسابرسی شرکت‌ها در حال توسعه و تعمیم به سایر شرکت‌های دارای آثار اقتصادی در جامعه است که گزارش‌های آن در مقاطع زمانی مشخص به مراجع مربوط ارسال می‌شود.

۵

وجود نظام چندنرخ‌ی ارز در تمامی سال‌های بعد از انقلاب فساد زیادی در پی داشته است. به همین دلیل در تمامی دولت‌های پس از جنگ تأکیدی دایم بر ضرورت حرکت به سمت ارز تک‌نرخ‌ی وجود داشته است. با این حال، بسیاری از شرایط و زمینه‌های گذار به نظام تک‌نرخ‌ی ارز امروز مهیا نیست و همین امر بر حسابرسی نحوه‌ی مصارف ارزی اولویت دوچندان می‌بخشد. چه راهکارهایی برای گسترش حسابرسی بر مصارف ارزی وجود دارد؟

◀ امیر حسین ابیطحی:

تا زمانی که در اقتصاد کشور به ارز تک‌نرخ‌ی نرسیده‌ایم، ضروری است با مقررات‌گذاری مطلوب، یک نظام کنترل داخلی قوی و اثربخش در سطح ملی برای تخصیص و مصرف ارز، پیاده‌سازی، اجرا و نظارت شود. وجود چنین نظام کنترلی مانع بروز رانت‌جویی‌ها و فسادهایی خواهد شد که متأسفانه در سال‌های گذشته در کشور شاهد بوده‌ایم و خسارات سنگینی را به اقتصاد ملی تحمیل کرده است. آسیب‌شناسی این رانت‌جویی‌ها

و فسادها بیانگر وجود خلاءهای مقرراتی و ضعف‌های نظارتی در تخصیص و مصرف ارز است. بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر در حوزه‌ی ارزی، در راستای شفافیت و هدف‌های نظارتی و با اختیارات قانونی خود، مسئولیت دارد خلاءهای مقرراتی را برطرف کرده و می‌تواند از ظرفیتی که در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران فراهم است، برای اجرای وظایف نظارتی خود استفاده نماید. به منظور شفافیت و نظارت مؤثر بر تخصیص و مصرف ارز، در وهله‌ی نخست باید تخصیص ارز به متقاضیان منوط به ارائه‌ی صورت‌های مالی حسابرسی شده باشد و در گام بعدی، لازم است بر نحوه‌ی مصرف ارز تخصیصی نظارت مستمر و منظم صورت گیرد. توصیه می‌شود دریافت‌کنندگان ارز ملزم شوند گزارشی از منابع و مصارف ارزی خود را، به همراه گزارش حسابرسی، هر سه یا شش ماه یک‌بار در سامانه‌ای که برای این منظور تعیین می‌شود، جهت اطلاع عموم منتشر کنند.

◀ مرتضی اسدی:

خدمات مختلفی از جمله حسابرسی رعایت قوانین و مقررات مربوط به مصارف ارزی، حسابرسی رعایت مفاد قراردادهای و گزارش انحراف‌های احتمالی در مصارف، قابل ارائه است. در این مسیر استفاده از فناوری‌های نوین در حسابرسی با توجه به حجم قابل توجه داده‌های این عملیات و آزمون‌های محتوای مورد نیاز می‌تواند کارایی و اثربخشی را افزایش دهد. همچنین ظرفیت ارائه‌ی خدمات مشاوره مدیریت به بانک مرکزی در خصوص ارزیابی اثربخشی کنترل‌های داخلی موجود ناظر بر مصارف ارزی و طراحی کنترل‌های پیشگیرانه و اصلاحی نیز وجود دارد.

◀ حجت‌اله صیدی:

حسابرسی مطلوب و قابل اتکا در نظام چند نرخی ارز چیزی در حد غیر ممکن است. چند نرخی یعنی اختصاص نرخ‌های مختلف به طبقات و گروه‌های کالایی مختلف. تعریف و طبقه‌بندی گروه‌های کالایی، حتی اگر انگیزه‌ی فساد و نفع شخصی هم در میان نباشد، کاری دشوار است. مثال می‌زنم: شکر کالای اساسی است یا واسطه‌ای؟ ارز آن با چه نرخی باید تأمین شود؟ نگاه خطی و ساده می‌گوید: نرخ ترجیحی. چون شکر جزئی از مایحتاج اساسی در سر سفره‌ی مردم است. اما آیا واقعاً چنین است؟ شکری که قنادی شمال شهر برای کیک چند میلیون تومانی تولد یا عروسی مصرف می‌کند، یا در کارخانه‌ی شکلات‌سازی مصرف می‌شود هم باید با نرخ ترجیحی تأمین شود؟ پاسخ طبعاً منفی است و سیاست‌گذار مایل است این دورا از هم تفکیک کند. اما آیا نظام اطلاعاتی مناسبی وجود دارد تا مصرف شکر را در زمینه‌های مختلف قابل ردیابی و رصد کردن بسازد؟ این امر غیرممکن، درستی

یکی از مسأله‌های بحرانی بازار پول در ایران طی یک دهه‌ی اخیر، بحران تسهیلات معوق و سوخت‌شده و نیز اعتبارات بانکی سفارشی و تکلیفی است. در شرایط کنونی حسابرسی در امر اعطای تسهیلات بانکی و به‌طور خاص مصارف تسهیلات به‌ویژه در گروه شرکت‌های فرعی چه قدر امکان‌پذیر است و چه موانعی برای آن می‌توان برشمرد؟

◀ امیرحسین ابطحی:

ریشه‌ی بسیاری از فسادهای مالی رخ داده در کشور از ابتدای دهه‌ی ۱۳۹۰، وجود ضعف کنترل داخلی در لایه‌های مختلف بانک‌هاست. یکی از این ضعف‌ها، اعطای تسهیلات کلان به متقاضیان توسط بانک‌ها، بدون دریافت گزارش توجیهی همراه با اظهارنظر حسابرس، است. این ضعف کنترلی موجب می‌شود ریسک اعطای تسهیلات توسط بانک‌ها به‌طور مناسب شناسایی و ارزیابی نشود و در مواردی، گیرندگان تسهیلات نتوانند وجوه دریافتی مصرف شده در طرح‌های موردنظر را بازبایست و بدهی خود را بازپرداخت کنند. این موضوع یکی از عوامل به‌وجود آمدن مطالبات معوق و سوخت‌شده و ناترازی بانک‌ها در سال‌های گذشته بوده است. یکی دیگر از ضعف‌های کنترلی بانک‌ها، نبود نظارت بر مصرف تسهیلات اعطایی به دریافت‌کنندگان است. این ضعف کنترلی نیز باعث شده در اعطای برخی تسهیلات کلان، وجوه دریافتی در جای دیگری از جمله در بازارهای ارز، طلا و املاک به مصرف برسد که این امر در گذشته به کرات اتفاق افتاده و دارای آثار مخربی در اقتصاد کشور بوده است. بانک‌ها باید از مصرف تسهیلات اعطایی در طرح‌هایی که متقاضیان در زمان دریافت تسهیلات برای این طرح‌ها توجیه اقتصادی ارائه کرده‌اند، اطمینان حاصل نمایند و این امر با استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران از طریق اجرای حسابرسی مصرف تسهیلات امکان‌پذیر خواهد بود. توصیه می‌شود بانک‌ها با نظارت مستمر، انحراف احتمالی در محل مصرف تسهیلات نسبت به پیش‌بینی‌ها را رصد کرده و برای این منظور، هر سه یا شش‌ماه یک‌بار گزارشی از مصرف تسهیلات اعطایی خود را، به‌همراه گزارش حسابرس، از دریافت‌کنندگان تسهیلات مطالبه و در صورت عدول دریافت‌کنندگان از شرایط مقرر، با آن‌ها برخورد نمایند. درخصوص گروه شرکت‌ها نیز، چنین نظارتی با توجه به مقررات و تمهیدات بانکی برای روابط درون‌گروهی و

تخصیص ارز به شکر وارداتی و مصرفی را در حاله‌ای از ابهام می‌برد. حالا تصور کنید حسابرس چه برخوردی می‌تواند بکند تا شفافیت به حداکثر برسد؟ تجربه نشان داده که حسابرس جز با اشاره به ابهام اساسی یا مؤثر، نتوانسته برخورد دقیق‌تری داشته باشد. پس مشکل جای دیگری است و آن اساس نظام چند نرخ است. تجربه‌ی دیگر نشان می‌دهد که هرگاه به سمت تک نرخ (و طبق قانون، نظام نرخ شناور مدیریت‌شده) رفته‌ایم، هم شفافیت افزایش یافته، هم کارایی و اثر بخشی بهبود داشته‌اند.

◀ محسن برزوزاده:

گسترش حسابرسی بر مصارف ارزی در شرایط نظام چندنرخ‌ی ارز نیازمند اتخاذ راهکارهای خاص برای افزایش شفافیت و مسئولیت‌پذیری است؛ ایجاد سامانه‌های شفاف اطلاعاتی با طراحی سامانه‌های الکترونیکی برای ثبت و پی‌گیری مصارف ارزی، تسهیل دسترسی به اطلاعات موردنیاز حسابرسان و نهادهای نظارتی و همچنین گزارشگری منظم برای ارائه‌ی گزارش‌های میان‌دوره‌ای و نحوه‌ی تخصیص ارز بسیار حائز اهمیت است. تقویت نهادهای نظارتی و ایجاد کمیته‌های نظارتی ویژه نیز می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی به متولیان امر کمک نماید. آموزش و توانمندسازی حسابرسان و توسعه‌ی مهارت‌های تحلیلی ایشان در زمینه‌ی رسیدگی به مصارف ارزی و تشویق به رعایت استانداردهای گزارشگری مالی، تدوین ضوابط و الزامات قانونی برای برخورد با تخلفات و انحرافات مرتبط با مصارف ارزی نیز حائز اهمیت است. انتشار گزارش‌های مستقل برای افزایش اعتماد عمومی؛ تحلیل ریسک‌های ارزی برای بهبود فرآیندهای حسابرسی و پیشگیری از فساد از راهکای مؤثر بر افزایش شفافیت و مسئولیت‌پذیری است. دیوان محاسبات کشور با تشکیل کارگروه ویژه و مشارکت خبرگان در سطح ملی و کسب نظرات نمایندگان مجلس شورای اسلامی، مجمع تشخیص مصلحت نظام، مرکز پژوهش‌ها به صورت ماهانه، کلیه منابع و مصارف ارزی را مورد رصد قرار داده و با ارائه‌ی گزارش‌های تحلیلی و اقتصادی برای تصمیم‌گیران اقتصادی نسبت به تنظیم‌گری نظام مالی‌ی عمومی و کنترل نرخ ارز برای تسهیل خدمات عمومی به ملت شریف ایران اقدام می‌نماید. قاعدتاً کنترل نرخ ارز و مراقبت و نظارت بر ضوابط قانونی آن در فرایند تخصیص ارز بر عهده‌ی بانک مرکزی بوده و پیشنهاد شده است که با اجرای کامل گزارشگری چند سطحی در سیستم بانکی کشور نسبت به ارائه‌ی گزارش‌های کنترلی توسط بانک‌های عامل تجاری و دولتی اقدام گردد.

این بخش که به‌طور میانگین بیش از ۷۰ درصد از جمع دارایی‌های شبکه بانکی را تشکیل می‌دهد) تنها راه‌حل انجام خدمات حسابرسی و اطمینان‌بخشی با کیفیت و اطمینان بالا است. جذب نیروی انسانی متخصص در حوزه فناوری اطلاعات و ریسک و حفظ و نگهداشت آن‌ها و حفظ نیروهای حسابرسی مالی با دانش و تجربه به عنوان مکمل اجرای این عملیات از طریق نظام جبران خدمت مناسب به منظور انجام اعتبارسنجی مناسب مشتری، تشخیص کامل ریسک‌ها و حسابرسی رعایت قوانین و مقررات در طول دوره تسهیلات، حسابرسی مفاد قراردادهای وام به منظور استفاده از منابع در بخش‌های مربوط ضروری است.

تحقق این امر مستلزم فعال‌سازی کارگروه‌های هیأت مدیره جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، رایزنی مستمر با ناظر بازار پول برای معرفی خدمات راستی‌آزمایی، حسابرسی رعایت بخشنامه‌ها و نظارت بر مصرف صحیح تسهیلات و گزارش موارد انحراف از مصرف به بخش نظارت بانک مرکزی از طریق برگزاری جلسات دوره‌ای است. در بخش فراهم کردن بستر و دسترسی‌های لازم به داده‌ها در سرورهای بانک نیز در برخی بانک‌ها به بهانه‌ی ملاحظات امنیتی محدودیت‌هایی ایجاد می‌شود که تعامل مستمر با بانک مرکزی و تدوین شیوه‌نامه می‌تواند موانع احتمالی را برطرف نماید.

◀ حجت‌اله صیدی:

مهم‌ترین مانع در این مسیر، سطح بالای عدم قطعیت یا

اشخاصی که ذی‌نفع واحد محسوب می‌شوند، میسر است. بانک مرکزی به‌عنوان مادر بانک‌ها در مقررات‌گذاری و پیاده‌سازی نظام کنترل داخلی اثربخش در بانک‌های کشور نقش کلیدی برعهده دارد و با اختیارات قانونی خود، می‌تواند نظام بانکی کشور را از ظرفیت خدمت‌رسانی که در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران وجود دارد، در ارتباط با اعطای تسهیلات بانکی و نظارت بر مصرف آن، بهره‌مند سازد.

◀ مرتضی اسدی:

در بخش بانکی با توجه به رشد قابل توجه تراکنش‌های مالی و داده‌های بزرگ موجود، انجام حسابرسی داده‌محور و بهره‌مندی از ابزارهای فناورانه اجتناب‌ناپذیر است. هرچند سرعت بالای تغییرات در حوزه فناوری، فرصت‌های رشد خوبی برای حرفه‌ی حسابرسی در انجام آزمون‌ها با کمک پایگاه داده SQL Server، پایتون و هوش مصنوعی فراهم کرده است. انجام نشدن حسابرسی فناوری اطلاعات در کشور به دلیل نداشتن متولی مشخص با توجه به ریسک‌های قابل توجه فناوری اطلاعات، آن‌را به تهدیدی بالقوه نیز تبدیل کرده است. استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات در حسابرسی بانک‌ها به‌ویژه سرفصل‌های تسهیلاتی و استفاده از فناوری اطلاعات به‌منظور آزمون رعایت و اثربخشی کارکرد کنترل‌های سیستمی طراحی شده در فرآیند اعطای تسهیلات (با توجه به حجم بالای داده‌های

نااطمینانی در اقتصاد است. تشخیص و شناسایی مطالبات مشکوک‌الوصول در سراسر دنیا از پیچیده‌ترین کارهاست، حتی در اقتصادهای پیش‌رفته. این موضوع به دلیل عدم قطعیت و پیش‌بینی‌ناپذیری اقتصاد ایران، که ریشه در عدم تعادل‌های ساختاری از یک سو و محدودیت‌های بین‌المللی و تحریم‌ها از سوی دیگر دارد، پیچیدگی چندبرابری پیدا کرده است. تجربه‌ی شخصی بنده نشان می‌دهد که گاهی با یک آزادسازی قیمت، یا ترخیص ناگهانی از گمرک، بدهکار سنواتی توانسته سود مناسبی کسب کرده و بدهی چند ساله‌ی خود را که تقریباً سوخت شده تلقی می‌شد بپردازد و بر عکس، گاهی هم با وضع عوارض یا مثلاً آزادسازی واردات یا تضيیقات گمرکی و غیره، یک واردکننده یا تولید کننده دچار زیان چند برابری شده و ابهام عمیقی در مورد قابلیت وصول طلب بانک ایجاد شده. به نظر، افزایش پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد از یک طرف و کاهش دخالت‌های دولت در اقتصاد و نظام بازار از طرف دیگر می‌تواند بهبودی اساسی در این زمینه ایجاد کند و لذا امکان قضاوت بهتر را به تهیه‌کنندگان گزارش‌های مالی و حساب‌رسان هم بدهد.

«محسن برزوزاده:

موانع موجود در مورد تسهیلات بانکی شامل عدم دسترسی به اطلاعات دقیق و شفاف از سوی بانک‌ها و شرکت‌های تحت کنترل آن به دلیل فقدان «گزارشگری چند سطحی»

و عدم نظارت کافی و مؤثر بانک مرکزی در این خصوص می‌باشد؛ وجود روابط سیاسی و اقتصادی پنهان نیز ممکن است بر تصمیم‌گیری و اعطای تسهیلات تکلیفی تأثیرگذار بوده و استقلال حساب‌رسان را با چالش روبرو می‌نماید. فقدان متخصصان حسابرسی در حوزه‌های خاص برای انجام حسابرسی جامع نیز از موانع موجود در این زمینه خواهد بود. سفارشی‌بودن تسهیلات خارج از ضوابط باعث پیچیدگی در فرآیند حسابرسی و شناسایی مصارف واقعی مرتبط است. ممکن است در برخی موارد، مدیران بانک‌ها و شرکت‌ها دارای منافع مشترکی باشند که باعث جلوگیری از شفافیت مالی و حسابرسی جامع گردد؛ قوانین و مقررات مؤثر نیز مانع از حسابرسی و نظارت کامل بر اعطای تسهیلات خواهد شد لذا با اصلاح برخی از قوانین و مقررات مالی و نظارت کامل بانک مرکزی قاعدتاً شرایط حسابرسی در حوزه‌ی تسهیلات بانکی بهبود خواهد یافت.

امکان‌پذیری حسابرسی شامل بررسی اسناد و مدارک مرتبط با تسهیلات و نحوه‌ی مصارف آنها؛ استفاده از تکنولوژی و سیستم‌های اطلاعاتی، امکان دسترسی به اطلاعات مالی را فراهم می‌نماید؛ همچنین ایجاد واحدهای حسابرسی داخلی برای ارزیابی کفایت کنترل‌های داخلی مرتبط با بررسی و تأیید اعطای تسهیلات نیز برای کنترل و نظارت مالی بسیار حائز اهمیت خواهد بود.

اصلاح ساختار اقتصاد کشور

و اصلاح ساختار حرفه لازم‌های

افزایش ضریب نفوذ حسابرسی است

منصور شمس احمدی

ناترازی بانک‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، انرژی و غیره به هیچ‌وجه به گزارش حسابرسان نسبت به صورت‌های مالی ارتباطی ندارد، لذا طرح ارتباط بین ناترازی‌ها، اختلاس‌های ناشی از رانت و سوءمدیریت‌ها، فاصله بین توانایی‌ها و مسئولیت‌های حسابرسان را با انتظارات استفاده‌کنندگان از گزارش‌های حسابرسی صورت‌های مالی افزایش می‌دهد.

ارزیابی عملکرد مدیریت چه در بخش خصوص و چه در بخش عمومی، موضوع حسابرسی عملیاتی (حسابرسی عملکرد مدیریت، حسابرسی مدیریت) است که بحث مفصلی است و به نظر من در حال حاضر تقاضایی برای این‌گونه حسابرسی وجود ندارد.

حرفه‌ی حسابرسی ظرفیت‌هایی دارد که می‌تواند بر نظارت فعالیت‌های عملیاتی بنگاه‌های اقتصادی از جمله بانک‌ها مؤثر باشد. شاید حدود بیست سال باشد که در جاهای مختلف از جمله دوبار در بانک مرکزی در خصوص گزارش حسابرسان نسبت به مصرف تسهیلات مالی به این موضوع اشاره کرده‌ام، اما متأسفانه پاسخ مناسبی دریافت نکرده‌ام. حسابرسان می‌توانند در گزارش‌های سه ماهه، نسبت به چگونگی مصرف وام‌ها در رابطه با موضوع تسهیلات اظهارنظر کنند. لازم به ذکر است که این رسیدگی ارتباطی به اعتبارسنجی توسط بانک‌ها ندارد. حسابرس صرفاً نسبت به نحوه‌ی مصرف وجوه دریافتی از بانک اظهارنظر می‌کند. همین خدمت را می‌توانیم در خصوص نحوه‌ی مصرف ارزهای ترجیحی انجام دهیم.

همه‌ی این‌ها، علاوه بر اصلاح ساختار اقتصادی کشور مستلزم ساختار حرفه‌ای مناسب است. ساختاری شامل یک حرفه‌ی مستقل که خود اعضایش را پذیرش کند، بر آموزش و فعالیت‌های اعضا نظارت داشته و از منافع حرفه‌ای اعضا حمایت کند و یک نهاد ناظر و نه مداخله‌گر که بر کیفیت کار حسابرسان در شرکت‌هایی که منافع عمومی مطرح است نظارت کند. نبود چنین ساختاری، ریسک سرمایه‌گذاری در کشور را افزایش خواهد داد.

اجازه بدهید در ابتدا تعریفی از ضریب نفوذ حسابرسی داشته باشیم.

اگر منظور از افزایش این ضریب گسترش تعداد واحدهای مشمول حسابرسی مالی باشد، این امر باتوجه به ظرفیت موجود مؤسسات حسابرسی تحقق یافته است. شرکت‌های با فروش بیش از ۳۰ میلیارد تومان و با دارایی‌های بیش از ۵۰ میلیارد تومان مشمول حسابرسی شده‌اند.

توزیع کارها، اما مناسب نیست. شرکت‌های بزرگ توسط دو مؤسسه‌ی دولتی و شرکت‌های کوچک عمدتاً توسط مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی حسابرسی می‌شوند. در حال حاضر ارجاع حسابرسی شرکت‌های دولتی توسط کارگروه انتخاب حسابرس در وزارت اقتصادی و دارایی انجام می‌شود که به نظر در شرایط موجود روش مناسبی است.

انجام بخشی از وظایف دیوان محاسبات کشور به اعضای جامعه حسابداران رسمی، شاید چند سال پیش تحت شرایطی امکان پذیر بود، اکنون، اما به دلیل کمبود نیروی انسانی در مؤسسات حسابرسی انجام این وظایف توسط مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی بسیار مشکل و عملاً غیر ممکن است.

اگر منظور از ضریب نفوذ حسابرسی، استفاده از گزارش‌های حسابرسان باشد، این گزارش‌ها به غیر از مبنایی برای تصویب صورت‌های مالی و تقسیم سود، نقش مؤثر دیگری نداشته‌اند.

اقتصاد کشور ما انحصارمحور است و در این‌گونه اقتصادها، به دلیل نبود رقابت، تصمیم‌گیری‌های مالی براساس اطلاعات قابل‌اتکا خریداری ندارد. عملکرد مدیریت چه در بخش دولتی و چه در بخش‌های خصوصی و در برخی موارد بخش خصوصی عمدتاً ناشی از تورم و بعضاً رانت است. به عبارتی تورم آثار منفی ناشی از سوءمدیریت را پوشش می‌دهد و عدم استفاده بهینه از منابع شرکت را نادیده می‌گیرد.

آینده‌ی حرفه‌ی حسابرسی در پرتو تحولات فناوری و ظهور هوش مصنوعی

غلامحسین دوانی

استفاده از هوش مصنوعی در کلیه‌ی فرایندهای حوزه‌ی کار و تولید عملاً زنجیره‌ی صنعت و اقتصاد را دگرگون کرده و بهره‌وری را در سطح عالی قرار داده است.

این مقاله که حاصل مطالعه‌ی منابع متعدد حرفه‌ای معتبر و تجربیات شخصی و نوشته‌های دیگر نگارنده است تلاش دارد اعضای جامعه‌ی حسابداری ایران را با مفاهیم تکنولوژیکی تأثیرگذار بر آینده‌ی حرفه آشنا سازد.

صنعت حسابرسی در سال‌های اخیر تغییرات قابل توجهی کرده است به‌طوری‌که حجم بازار حرفه‌ی حسابداری ۶۷۷ میلیارد و حجم بازار حرفه‌ی حسابرسی محض در سال ۲۰۲۴ برابر با ۲۴۰ میلیارد دلار شده است. درآمد مؤسسه‌ی حسابرسی دیلویت به عنوان برترین مؤسسه‌ی حسابرسی جهان در همین سال به ۶۵ میلیارد دلار رسیده است. نمایه‌ی یک برآورد تغییرات درآمدی حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی را طی سنوات ۲۰۲۳ تا ۲۰۳۰ نمایش می‌دهد.

جهان تاکنون با ابداعات و اختراعات و اکتشافات بسیاری مواجه که هریک از آن‌ها تأثیرات خاصی بر روند زندگی و اقتصاد داشته است اما پدیده‌ی هوش مصنوعی تفاوت شگرفی با همه‌ی اختراعات پیشین بشری و تحولات تکنولوژیکی دارد. اگرچه واژه‌ی هوش مصنوعی برای نخستین بار در سال ۱۹۵۶ توسط مک کارتی مطرح شد اما پایه‌ای‌ترین تغییرات در زمینه‌ی هوش مصنوعی به اواخر دهه‌ی ۱۹۶۰ برمی‌گردد، یعنی زمانی که پژوهش‌گران دریافتند که قدرت این سیستم‌ها در ابزارهای استدلالی آن‌ها نیست، بلکه در گردآوری، ذخیره و نمایش دانش در پایگاه دانش است. در حرفه‌ی حسابرسی و حسابداری با استفاده از هوش مصنوعی، کار از راه دور، بلاک‌چین و ابر (کلاد) و یادگیری ماشین «Machine Learning» دقت دستگاه‌های محاسباتی فوق‌العاده بالا می‌رود و ابزارها و ربات‌های هوشمند اقدامات تحلیلی را با پوشش ۱۰۰ درصد داده‌ها انجام می‌دهند.

نمایه‌ی یک- درآمد حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی ۲۰۲۳-۲۰۳۰

شرح	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۶	۲۰۲۷	۲۰۲۸	۲۰۲۹	۲۰۳۰
درآمد حرفه‌ی حسابداری	۶۳۶	۶۷۷	۷۱۸	۷۵۰	۷۷۰	۸۰۵	۸۵۰	۹۹۸
درآمد حرفه‌ی حسابرسی	۲۲۶	۲۴۰	۲۶۰	۲۷۰	۲۸۱	۲۹۳	۳۰۵	۳۱۷

منبع: <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/auditing-services-global-market-report>

نیست، حسابرسان با استناد به اصل اهمیت فعل و انفعالات و معاملات تأثیرگذار را از طریق «نمونه‌برداری» مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌دهند. همه‌ی مهارت و هنر حسابرسی در چیدمان این نمونه‌گیری‌ها و ارزیابی از آن‌ها نهفته است. حال پرسش این است که با توجه به فعل و انفعالات شرکت‌های چندمنظوره و شبکه‌ای جهانی همچون مایکروسافت، وال مارت، اپل، شل و بی پی چگونه حسابرس می‌تواند اطمینان معقولی در این فرایند برای انتخاب نمونه و ارزیابی به‌دست بیاورد.

در قرن گذشته همه‌ی این موارد مبتنی بر شواهد تجربی و مهارت حسابرسی و در دو دهه‌ی اخیر حداکثر استفاده از نرم‌افزار اکسل بوده است. در عصر تکنولوژی و ظهور ابزارهایی نظیر هوش مصنوعی، متاورس به‌عنوان فضای مجازی ادارات حسابرسی و محیط کارگروهی آنلاین، ماشین لرنینگ، بیگ دیتا، الگوریتم ژنتیک داروین و ترکیب این نرم‌افزارها، حسابرسان می‌توانند به‌جای استفاده از تجارب محدود خود به ابزارهایی متوسل شوند که حاصل تجارب کل حرفه‌ی حسابرسی ممزوج شده در تکنولوژی باشد؛ به نحوی که در تعریف حسابرسی هیچ خدشه وارد نیاید. در عرض دو سال گذشته، بات توسعه‌یافته‌ی «چت جی پی تی» به اولین ابزاری تبدیل شده است که دستاوردهای هوش مصنوعی را در اختیار عامه‌ی مردم قرار می‌دهد. البته وقتی صحبت از هنر به میان می‌آید، این موضوع قابل‌بحث است که آیا هوش مصنوعی می‌تواند بنا به ماهیت خود، واقعاً خلاق باشد؟

شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد تغییرات گسترده‌تری در آینده نزدیک در راه است. این تغییرات تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار دارند، از جمله:

- تمایل به این که فرایند حسابرسی بینشی گسترده‌تر ارائه دهد و «فاصله‌ی انتظارات» میان آنچه که حسابرسی قادر به انجام آن است و آنچه که ذی‌نفعان انتظار دارند، کاهش یابد.
- واکنش‌های نظارتی به چندین نقص برجسته در حسابرسی در شرکت‌های بزرگ‌تر.
- آگاهی از قدرت فناوری برای تحول در صنعت.
- نگرانی‌های گسترده در صنعت پیرامون تأمین کارکنان حسابرسی.

براساس بیانیه‌ی مفاهیم بنیادی حسابرسی، حسابرسی فرایندی است بسامان به شکل جمع‌آوری و ارزیابی بی‌طرفانه‌ی شواهد درباره‌ی ادعاهای مربوط به فعالیت‌ها و وقایع اقتصادی برای تعیین میزان انطباق این ادعاها با معیارهای از پیش تعیین‌شده و گزارش نتایج به اشخاص ذی‌نفع.

این تعریف دربرگیرنده‌ی مفاهیمی همچون برنامه‌ریزی مناسب، جمع‌آوری شواهد و مدارک، بررسی این شواهد و مدارک و مقایسه این شواهد و مدارک با ادعاهای مدیران «صورت‌های مالی امضا شده» و انطباق آن‌ها با معیارهای از پیش تعیین‌شده‌ی «استانداردهای حسابداری» است.

از آن جا که حجم عملیات بنگاه و شرکت‌ها به‌ویژه شرکت‌های هلدینگ و بین‌المللی گسترده و رسیدگی به همه‌ی شواهد و مدارک در طول دوره‌ی حسابرسی امکان‌پذیر

مدل‌های زبانی بزرگ یا ال ال ام مانند چت جی پی تی با پردازش میلیاردها خط از متون موجود در اینترنت و سایر منابع الگوها و ارتباط بین کلمات و جملات را کشف می‌کنند. هوش مصنوعی با استفاده از این داده‌ها، پاسخ‌هایی را تولید می‌کند که از نظر آماری محتمل‌ترین پاسخ برای سؤال درخواستی است. بر این اساس، ابزار هوش مصنوعی فقط می‌تواند اطلاعاتی را که قبلاً به شکلی وجود دارد، تکرار کند. با این حال، این فرایند می‌تواند به ترکیبی منحصر به فرد از ایده‌ها منجر شود. این که آیا نتیجه را می‌توان خلاقیت به حساب آورد یا نه یک پرسش فلسفی است - سؤالی که در حال حاضر پاسخ قانع‌کننده‌ای برای آن وجود ندارد. آنچه در چند سال اخیر روی داده و منجر به ظهور حساب‌سازان آینده شده کاربرد نرم‌افزارهای خاص حساب‌رسی است که قادرند از طریق بارگذاری صورت‌های مالی تهیه شده توسط شرکت‌ها و استفاده از الگوریتم‌های حساب‌رسی مبتنی بر جداول ریسک، در کوتاه‌ترین زمان ممکن پیش‌نویس گزارش حساب‌رسی را با درجه‌ی بالای اطمینان بخشی به صاحبکاران ارائه دهند.

حرفه‌ی حسابداری و حساب‌رسی از ابزارهای رشد و توسعه‌ی جهان سرمایه‌داری و از مختصات جهان شرکتی به شمار می‌رود. بر همین اساس آشنایی با جهان شرکتی برای ورود به بحث الزامی است. عصر جهان شرکتی (Corporate Globalization Era) به دوره‌ای اشاره دارد که در آن شرکت‌های چندملیتی و بزرگ‌ترین شرکت‌های جهانی نقشی محوری در اقتصاد جهانی، سیاست و فرهنگ ایفا می‌کنند. این

عصر با ویژگی‌های خاصی مشخص می‌شود که به شکل‌گیری و پیشبرد جهانی‌شدن اقتصادی و تجاری منجر شده‌اند. برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های عصر جهان شرکتی از این قرار است:

۱- رشد شرکت‌های چندملیتی

• **تسلط بر بازارهای جهانی:** شرکت‌های چندملیتی با گسترش عملیات خود در سراسر جهان، توانسته‌اند به بازارهای جدید نفوذ کنند و در بسیاری از کشورها به بازیگران اصلی اقتصادی تبدیل شوند.

• **تنوع جغرافیایی:** این شرکت‌ها دارای زنجیره‌های تأمین، تولید و فروش در مناطق مختلف جهان هستند و از این طریق به کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری می‌پردازند.

۲- جهانی‌شدن اقتصاد

• **همگرایی بازارها:** جهانی‌شدن به همگرایی بازارهای مالی و اقتصادی در سطح جهان منجر شده است، به گونه‌ای که تصمیمات یک شرکت در یک کشور می‌تواند تأثیرات جهانی داشته باشد. پدیده‌ی جهان شرکتی باعث شده که در حال حاضر جمع ارزش ده شرکت برتر بورسی آمریکا معادل کل تولید ناخالص داخلی اروپا و بیش از ارزش تولید ناخالص داخلی چین به قیمت رسمی باشد. (نمایه‌ی ۲)

• افزایش تجارت بین‌المللی: تجارت بین‌المللی به شدت

رشد کرده و شرکت‌ها از فرصت‌های جهانی برای بهبود درآمد و سودآوری استفاده می‌کنند.

نمایه‌ی ۲. ارزش بازار بزرگ‌ترین شرکت‌های جهان - ۳ ژوئن ۲۰۲۴

رتبه	شرکت	ارزش	درآمد	حاشیه سود	بازده ۵ ساله	سال تأسیس
۱	مایکروسافت	۳,۱۵۵	۲۳۶.۵۸	۱۶۵.۳۶	۲۸.۵۸	۱۹۷۵
۲	اپل	۲,۹۸۲	۳۸۱.۶۲	۱۷۳.۹۷	۳۵.۳۶	۱۹۷۶
۳	انویدیا	۲,۹۷۶	۷۹.۷۷	۶۰.۰۶	۱۰.۵۴	۱۹۹۳
۴	آلفابت	۲,۱۹۲	۳۱۷.۹۲	۱۸۱.۸۲	۲۵.۷۸	۱۹۹۸
۵	آمازون	۱,۹۲۵	۵۹۰.۷۴	۲۸۱.۱۶	۱۴.۷۱	۱۹۹۴
۶	آرامکو	۱,۸۲۷	۴۸۹.۰۳	۳۱۴.۴۱	-	۱۹۳۳
۷	متا (فیس بوک)	۱,۲۵۲	۱۴۲.۷۱	۱۴۲.۷۱	۲۱.۳۴	۲۰۰۴
۸	برکشایر	۸۷۷	۳۶۸.۹۶	۷۴.۲۵	۱۶.۱۱	۱۸۳۹
۹	تی‌اس‌ام‌سی	۸۴۱	۷۱.۳۹	۳۷.۱۸	۳۵.۰۳	۱۹۸۷
۱۰	ایلای لی‌لی	۷۹۶	۳۵.۹۳	۲۸.۸	۵۰	۱۸۷۶
	جمع	۱۸,۸۲۳	۲۷۱۴.۶۵	۱۴۵۹.۷۲		

۳- تمرکز بر بهره‌وری و سودآوری

- مدیریت منابع جهانی: شرکت‌ها با استفاده از منابع ارزان‌تر در کشورهای مختلف و انتقال تولید به مناطقی با هزینه‌های کمتر، به دنبال افزایش سودآوری هستند.
- کاهش هزینه‌ها: تمرکز بر کاهش هزینه‌های تولید و عملیاتی از طریق بهینه‌سازی فرایندها و استفاده از فناوری‌های پیشرفته، ویژگی برجسته این عصر است.

۴- تأثیرگذاری بر سیاست‌های ملی و بین‌المللی

- لابی‌گری و نفوذ سیاسی: شرکت‌های بزرگ دارای نفوذ زیادی در سیاست‌گذاری‌های ملی و بین‌المللی هستند و از طریق لابی‌گری و مشارکت در سازمان‌های بین‌المللی، به دنبال حفظ منافع خود هستند.

- استانداردهای جهانی: شرکت‌های چندملیتی به عنوان استانداردگذارانی جهانی عمل می‌کنند و استانداردهای صنعتی و تجاری را در سراسر جهان تعیین و ترویج می‌دهند.

۵- پیشرفت فناوری و نوآوری

- سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه: شرکت‌ها به‌طور مداوم در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری می‌کنند تا بتوانند با نوآوری‌های جدید رقابت‌پذیری خود را حفظ کنند.
- دیجیتال‌سازی: فناوری‌های دیجیتال و اطلاعاتی نقشی کلیدی در بهبود بهره‌وری و دسترسی به بازارهای جهانی ایفا می‌کنند.

۶- افزایش نابرابری‌ها

- نابرابری درآمدی و اقتصادی: تمرکز ثروت در

دست شرکت‌های بزرگ و سهامداران آن‌ها منجر به افزایش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در سطح جهانی شده به‌طوری که ثروت فقط ده نفر اول جهان بیش از ثروت نیمی از جمعیت جهان شده است و جمع ارزش ده شرکت برتر بورس آمریکا حدود ۱۸ تریلیون دلار و بیش از حجم تولید ناخالص داخلی اروپا است.

• استفاده از نیروی کار ارزان: برخی شرکت‌ها با انتقال تولید به کشورهای در حال توسعه از نیروی کار ارزان استفاده می‌کنند، که گاه با مشکلاتی نظیر بهره‌کشی و نقض حقوق کارگران همراه است.

۷- مسئولیت اجتماعی و زیست‌محیطی

• افزایش توجه به ESG: شرکت‌های بزرگ تحت فشار قرار دارند تا به مسائل زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی (ESG) توجه بیشتری کنند و در جهت پایداری و مسئولیت اجتماعی گام بردارند.

• پاسخ‌گویی به انتظارات مصرف‌کنندگان: مصرف‌کنندگان جهانی اکنون انتظار دارند که شرکت‌ها به مسائل اخلاقی، زیست‌محیطی و اجتماعی اهمیت دهند و این انتظار به یکی از عوامل مهم در تصمیم‌گیری‌های شرکتی تبدیل شده است.

۸- چالش‌های فرهنگی و هویتی

• تأثیرگذاری بر فرهنگ‌های محلی: جهانی‌شدن شرکتی تأثیرات عمیقی بر فرهنگ‌های محلی داشته و در برخی موارد به همگونی فرهنگی و از بین رفتن تنوع فرهنگی

منجر شده است.

• **گسترش برندهای جهانی:** برندهای شرکت‌های چندملیتی در سراسر جهان شناخته شده و مصرف می‌شوند، که به یکسان‌سازی الگوهای مصرف در نقاط مختلف جهان کمک کرده است.

این ویژگی‌ها نشان‌دهنده تحولی بزرگ در ساختار اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جهان هستند که شرکت‌های بزرگ چندملیتی در آن نقشی کلیدی ایفا می‌کنند. بر همین اساس و با در نظر داشتن ظهور هوش مصنوعی و تولد ابزارهای تکنولوژیکی هوشمند بررسی آینده‌ی حرفه‌ی حسابرسی تا چشم انداز اقتصادی سال ۲۰۵۰ که مختصات آن تعریف شده تحت تأثیر تغییرات شگرفی است که برخی از این تغییرات در حال حاضر نیز قابل مشاهده است. نمایه‌ی ۳ خلاصه وضعیت سهام شرکت‌های کشورهای مختلف را در بورس آمریکا را نشان می‌دهد.

در این مقاله که برداشت نگارنده از تحقیقات و بررسی‌های دو ساله‌ی اخیر در حوزه‌ی حسابرسی است تلاش شده با یادآوری این تغییرات که موجبات ضریب نفوذ فعالیت حسابرسی را نیز مدنظر قرار دهد. زیرا افزایش یا توسعه‌ی ضریب نفوذ حسابرسی معلول عواملی است که در اعمال و اجرای این تغییرات به‌خودی خود روی خواهد داد. ظهور عملی و روزمره‌ی هوش مصنوعی به‌عنوان ابزار روزآمد تکنولوژی که برخی کارکردهای محدود آن در ایران نیز صورت گرفته تغییرات حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی را الزامی کرد. بررسی‌هایی که توسط مؤسسات بزرگ حسابرسی پیرامون نقش و کارکرد هوش مصنوعی در حسابرسی صورت گرفته حداقل شامل موارد زیر است:

ارتقای چرخه‌ی عمر حسابرسی

هوش مصنوعی در حسابرسی، امکانات فوق‌العاده‌ای برای بهبود کارایی، اثربخشی و تأثیر کار حسابرسان ارائه می‌دهد. برای پیاده‌سازی مسئولانه‌ی هوش مصنوعی، حسابرسان باید به‌طور دقیق محدودیت‌های آن را درک کنند و بر تکمیل، نه جایگزینی، شایستگی‌های اصلی حسابرسان تمرکز کنند. هوش مصنوعی و حسابرسی به‌خوبی با یکدیگر کار می‌کنند، و با افزایش سریع قابلیت‌های هوش مصنوعی در حسابرسی، مؤسسات حسابرسی و حسابرسان باید در نظر بگیرند که چگونه از هوش مصنوعی در تیم خود استفاده کنند تا کار خود را بهبود بخشند. شیوه‌های حسابرسی با هوش مصنوعی می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی بر حوزه‌ی حسابرسی داشته باشد اما در تمام مراحل فرایند حسابرسی باید نکات زیر مدنظر قرار گیرند:

- هوش مصنوعی و حسابرسی: برنامه‌ریزی و تعیین دامنه
 - ارزیابی ریسک حسابرسی
 - برنامه‌ریزی و زمان‌بندی حسابرسی
 - هوش مصنوعی و حسابرسی: کار میدانی حسابرسی
 - افزایش کارایی و اتوماسیون
 - بهبود شناسایی و کشف ریسک
 - بهبود کیفیت و بینش‌های حسابرسی
 - هوش مصنوعی و حسابرسی: گزارش‌دهی بینش
- هوش مصنوعی و حسابرسی: برنامه‌ریزی و تعیین دامنه**

استفاده از هوش مصنوعی در ارزیابی ریسک و تعیین دامنه می‌تواند به ایجاد برنامه‌ای جامع‌تر که بر مهم‌ترین ریسک‌ها

نمایه‌ی ۳. ترکیب شرکت‌های مختلف جهان در بورس آمریکا - ۲۸ آگوست ۲۰۲۴ - مبالغ میلیارد دلار

کشور	آمریکا	چین	ژاپن	هند	انگلستان	فرانسه	کانادا	عربستان	سوئیس	آلمان
ارزش شرکت‌ها	۵۷۰۹۵	۶۲۸۶	۵۰۰۹	۴۷۲۷	۳۶۷۳	۲۹۹۴	۲۸۹۲	۲۷۰۲	۲۵۶۱	۲۴۲۴
تعداد شرکت‌ها	۳۷۰۶	۳۱۹	۳۴۷	۵۸۶	۲۸۴	۱۷۶	۴۷۲	۲۲۵	۱۹۶	۳۷۸
کشور	تایوان	استرالیا	هلند	کره جنوبی	ایرلند	دانمارک	سوئد	امارات	اسپانیا	هنگ‌کنگ
ارزش شرکت‌ها	۱۷۵۷	۱۷۴۳	۱۳۴۶	۱۲۳۴	۱۰۱۹	۹۸۵	۹۵۸	۹۴۳	۸۵۷	۸۵۶
تعداد شرکت‌ها	۱۰۰	۳۳۹	۶۵	۱۰۴	۴۵	۵۶	۹۰	۱۴۲	۶۵	۱۴۸
کشور	ایتالیا	برزیل	مکزیک	سنگاپور	اندونزی	تایلند	روسیه	نروژ	مالزی	ترکیه
ارزش شرکت‌ها	۸۳۲	۸۲۷	۵۲۶	۴۸۷	۴۳۲	۳۷۱	۳۴۶	۳۱۰	۲۷۹	۲۲۸
تعداد شرکت‌ها	۹۳	۸۴	۳۰	۶۷	۴۷	۵۹	۱۷	۶۳	۴۹	۴۲

به نقل از <https://companiesmarketcap.com>

(ML)، سیستم می‌تواند بیاموزد که کدام تهدیدها را باید برجسته کند و کدام یک مثبت کاذب هستند.

برنامه‌ریزی و زمان‌بندی حسابرسی

ساخت یک برنامه حسابرسی که به‌طور دقیق نتایج تمام داده‌های جمع‌آوری شده در مرحله‌ی ارزیابی ریسک برنامه‌ریزی را منعکس کند، می‌تواند تمرینی چالش‌برانگیز، به‌ویژه در سازمان‌های بزرگ و پیچیده باشد. هوش مصنوعی در حسابرسی می‌تواند شامل قابلیت تولید پیش‌نویس اولیه‌ی یک برنامه‌ی حسابرسی بر اساس تمام داده‌های موجود باشد. با پذیرش رویکردی چابک از سوی بسیاری از تیم‌های حسابرسی، گزینه‌ای برای این که هوش مصنوعی داده‌های جاری را جمع‌آوری کند، نظرات ارائه شده در یک خودارزیابی ریسک را تحلیل کند و یک برنامه‌ی حسابرسی اولویت‌بندی شده را بیشتر پیشنهاد دهد، می‌تواند تفاوت بین موفقیت و شکست باشد. بدون شک با ترکیب مهارت‌ها و در دسترس بودن اعضای تیم حسابرسی و یک برنامه‌ی حسابرسی بالقوه، هوش مصنوعی می‌تواند بار کار از دوش تیم رهبری حسابرسی برداشته شود. مؤسسات بزرگ و بین‌المللی حسابرسی از طریق استفاده از هوش مصنوعی با استفاده از شبکه‌های عصبی که دارای لایه‌های پنهان بسیاری هستند، داده‌های بیشتر و عمیق‌تری را تجزیه و تحلیل می‌کند. مثلاً ساخت سیستم شناسایی تقلب با پنج لایه‌ی پنهان که چند سال پیش تقریباً غیرممکن بود. برای آموزش مدل‌های یادگیری

متمرکز است منجر شود. با استفاده از هوش مصنوعی، حسابرسان می‌توانند معیارهای مختلف را به‌طور مؤثرتری در نظر بگیرند.

ارزیابی ریسک حسابرسی

در گذشته، ارزیابی ریسک حسابرسی به‌شدت متکی به داده‌های ذهنی بود که طی مصاحبه‌های حضوری گسترده و زمان‌بر جمع‌آوری می‌شد. در طول سال‌ها، حسابرسان این مصاحبه‌ها را به خودارزیابی‌ها تبدیل کرده‌اند تا به تعداد بیشتری از ذی‌نفعان دسترسی پیدا کنند و داده‌ها را به‌طور مؤثرتری جمع‌آوری کنند، در حالی که معیارهای مشخصی مانند داده‌های مالی و عملیاتی را نیز ترکیب کرده‌اند. با برنامه‌ریزی حسابرسی مبتنی بر هوش مصنوعی، حسابرسان دو گزینه‌ی محبوب دارند. اول، حسابرسان می‌توانند ابزارهای پردازش زبان طبیعی (NLP) را برای ارائه‌ی فهرستی از ریسک‌های مورد انتظار در یک حوزه استفاده کنند. بسیاری از افراد از این گزینه هنگام نزدیک شدن به یک فرایند برای اولین بار استفاده می‌کنند. بعد، حسابرسان می‌توانند از هوش مصنوعی برای تحلیل مجموعه داده‌های بزرگ استفاده کنند تا الگوها، روندها و ناهنجاری‌هایی را که ممکن است نشان‌دهنده ریسک‌های بالقوه باشند شناسایی کنند و به تعیین اولویت‌های خود کمک کنند. با تنظیم یک مدل جذب داده مداوم همراه با آستانه‌هایی که بر اساس شاخص‌های کلیدی ریسک تعیین شده‌اند، تیم حسابرسی از ارزیابی ریسک دوره‌ای به ارزیابی ریسک مداوم منتقل می‌شود. سپس با ترکیب یادگیری ماشین

تحلیل داده‌ها مرتبط است، به همین علت توانایی استفاده از هوش مصنوعی برای انجام وظایف تکراری به حساب‌رسان اجازه می‌دهد تا به جای وظایف خسته‌کننده بر تفسیر داده‌ها تمرکز کنند. ابزارهای قدرتمند هوش مصنوعی می‌توانند استخراج داده‌ها، بررسی اسناد و سایر وظایف زمان‌بر اما حیاتی را مدیریت کنند و حساب‌رسان را برای تحلیل‌های استراتژیک و قضاوت آزاد کنند. هوش مصنوعی می‌تواند به سرعت مجموعه داده‌های بزرگ را اسکن کند، روندها و ناهنجاری‌ها را شناسایی کند و مناطق بالقوه‌ی نگرانی را علامت‌گذاری کند، و بدین ترتیب در زمان ارزشمند حساب‌رسان برای جستجوی اطلاعات صرفه‌جویی کند. با واگذاری این وظایف روتین به هوش مصنوعی، حساب‌رسان کارایی خود را بهبود می‌بخشد در حالی که مجموعه داده‌های کامل را بررسی می‌کند و زمان خود را بهتر صرف مرور داده‌ها به جای استخراج آن‌ها می‌کند. فرایند رباتیک شدن اتوماسیون «Robatic Process Automation=RPA» در حسابداری و حسابرسی با استفاده از هوش مصنوعی و سایر نرم‌افزارها و پایگاه‌های اطلاعاتی نظیر بلاک‌چین، ابر (کلاود) در حال حاضر به‌شدت مورد استفاده قرار گرفته و در رباتیک شدن فرایند اتوماسیون، ربات‌ها با فراگیری از کار حسابداران و حساب‌رسان، کارهای تکراری، تقلیدی و ساده را که حسابداران و حساب‌رسان از تکرار آن خسته می‌شوند با سرعتی فوق‌العاده بیشتر از انسان انجام داده و در نتیجه برای حسابداران و حساب‌رسان فرصت استفاده از هوش هیجانی، تعامل با مشتریان، اندیشیدن بیشتر،

عمیق به داده‌های زیادی نیاز دارید زیرا هوش مصنوعی مستقیماً از داده‌ها یاد می‌گیرد. هرچه اطلاعات بیشتری دریافت کنند، دقیق‌تر می‌شوند. یادگیری عمیق «Deep Learning» زیرمجموعه‌ی یادگیری ماشین «Machine Learning» و نسخه‌ای تکامل یافته از آن است. در واقع یادگیری عمیق درمورد استفاده شبکه‌های عصبی از نورون‌ها، لایه‌ها و ارتباطات داخلی بیشتر است. تفاوت «یادگیری ماشین با یادگیری عمیق» این است که در یادگیری ماشین باید داده‌های طبقه‌بندی شده به الگوریتم داده شود اما در یادگیری عمیق خود الگوریتم داده‌ها را آنالیز و طبقه‌بندی می‌کند. به عنوان مثال در یادگیری ماشین باید برای شناسایی عکس یک گل برای ماشین همه‌ی اجزای گل مانند رنگ، ساقه، برگ، کاسبرگ و غیره جدا تعریف شود اما در یادگیری عمیق، ماشین با دیدن تعداد زیادی عکس گل، خود قادر به شناسایی دیگر عکس‌های گل‌ها است. به همین دلیل یادگیری عمیق نیاز به داده‌های بسیار زیادی دارد.

هوش مصنوعی و حسابرسی: کار میدانی حسابرسی
در مرحله‌ی کار میدانی، هوش مصنوعی در حسابرسی می‌تواند کارایی را بهبود بخشد، شناسایی ریسک را ارتقا دهد و بینش‌های عمیق‌تری در مورد محیط کنترل یک سازمان ارائه دهد.

افزایش کارایی و اتوماسیون
استفاده از هوش مصنوعی در حسابرسی اغلب با تجزیه و

قضاوت و نتیجه‌گیری معقول را فراهم می‌سازد. به‌طور مثال تطابق عملیات در رعایت قانون و مقررات در شرکت‌های بیمه و بانک از این طریق با توجه به این که ربات‌ها قانون و مقررات را به‌سرعت می‌یابند، بسیار سریع خواهد بود تا اعمال روش سنتی فعلی که با مراجعه‌ی موردی به بخشنامه‌ها و مقررات در سایت بانک مرکزی و بیمه مرکزی با اتلاف وقت زیاد صورت می‌گرفت.

بهبود شناسایی و کشف ریسک

با استفاده از فناوری‌های نوظهوری مانند هوش مصنوعی برای تحلیل داده‌ها، نظارت مداوم و مستمر می‌تواند به واقعیت تبدیل شود. ابزارهای هوش مصنوعی می‌توانند تراکنش‌ها و کنترل‌ها را در زمان واقعی نظارت کنند و گزارش‌دهی استثنایی تولید کنند، که به حساب‌رسان اجازه می‌دهد به‌موقع به مسائل بالقوه واکنش نشان دهند و آن‌ها را برطرف کنند. بسیاری از ابزارهای هوش مصنوعی همچنین شامل یادگیری ماشین هستند. الگوریتم‌های هوش مصنوعی با استفاده از الگوریتم ژنتیک داروین می‌توانند از داده‌های تاریخی بیاموزند و الگوهای را شناسایی کنند که ممکن است نشانه‌هایی از تقلب، خطا یا ضعف کنترل باشند. با ادغام تحمل‌های ریسک یا شاخص‌های کلیدی ریسک، هوش مصنوعی در حسابرسی می‌تواند به‌عنوان یک کنترل نظارتی به صاحبان فرایند بازگردانده شود. استفاده از یادگیری ماشین به حساب‌رسان اجازه می‌دهد تا بر مناطق پرخطر تمرکز کنند و منابع خود را به‌طور مؤثرتری تخصیص دهند، در حالی که ابزارهای نظارتی کنترل را برای خطوط اول و دوم دفاعی ارائه می‌دهند.

بهبود کیفیت و بینش‌های حسابرسی

با گذشت زمان، حساب‌رسان از رویه‌های تحلیلی داده‌های معمول فراتر خواهند رفت و به تجزیه و تحلیل‌های عمیق‌تر داده‌ها خواهند پرداخت. هوش مصنوعی می‌تواند فراتر از محاسبات پایه‌ای برود و روابط پیچیده‌تری را در داده‌ها بررسی کند، و به حساب‌رسان درک جامع‌تری از محیط کنترل سازمان ارائه دهد که منجر به ارزش‌افزایی برای شرکت‌های مورد حسابرسی شود. به عنوان مثال، بسیاری از حساب‌رسان با استفاده از هوش مصنوعی ساده برای انجام بررسی دسترسی کاربران شروع می‌کنند، تا اطمینان حاصل کنند که کاربران سیستم همگی کارمندان فعلی هستند و مجوزهای آن‌ها با نقش‌هایشان مطابقت دارد. با هوش مصنوعی در حسابرسی، گام بعدی می‌تواند نظارت بر زمان واقعی به جای آزمایش نقطه‌ای، مانند نظارت بر اخراج‌ها و جابه‌جایی‌های شغلی باشد. حتی بیشتر، با یادگیری ماشین، هوش مصنوعی می‌تواند تجزیه و تحلیل عمیق‌تری انجام دهد تا دسترسی یک فرد به تمام سیستم‌های سازمان را برای کشف تقلب، تعارض منافع

احتمالی، یا نقض جداسازی وظایف مقایسه کند.

تحولات کلیدی در آینده حرفه‌ی حسابرسی

۱- فناوری و اتوماسیون:

• **هوش مصنوعی و یادگیری ماشین:** استفاده از الگوریتم‌ها و هوش مصنوعی برای تحلیل داده‌های بزرگ و شبیه‌سازی سناریوها می‌تواند فرایندهای حسابرسی را سریع‌تر و دقیق‌تر کند. این تکنولوژی‌ها قادر به شناسایی الگوهای غیرمعمول و ریسک‌های بالقوه در داده‌ها هستند.

• **اتوماسیون رباتیک (RPA):** استفاده از ربات‌ها برای انجام کارهای تکراری و ساده، مانند جمع‌آوری و پردازش داده‌ها، می‌تواند کارایی حساب‌رسان را افزایش دهد و امکان تمرکز بیشتر بر تحلیل‌های پیچیده‌تر را فراهم کند.

۲- تغییرات در مقررات و استانداردها:

• **پاسخ به چالش‌های جدید:** با توجه به پیچیدگی‌های روزافزون در اقتصاد جهانی و بازارهای مالی، ممکن است نیاز به به‌روزرسانی استانداردهای حسابداری و حسابرسی و مقررات حاکم بر حرفه الزامی شده تا به مسائل جدیدی مانند دارایی‌های دیجیتال و اطلاعات غیرمالی رسیدگی شود.

• **شفافیت و صداقت:** فشار برای افزایش شفافیت و مقابله با تقلب‌های مالی ممکن است به تدوین و اجرای مقررات سخت‌گیرانه‌تر منجر شود.

۳- نقش‌های جدید و تغییر در نیازهای مشتریان:

• **مشاوره و تحلیل:** حساب‌رسان ممکن است بیشتر به ارائه‌ی مشاوره‌ی استراتژیک و تحلیل‌های پیشرفته در زمینه‌های مختلف، از جمله مدیریت ریسک و بهینه‌سازی فرایندها، مشغول شوند.

• **خدمات ارزش‌افزوده:** نیاز به ارائه‌ی خدماتی فراتر از حسابرسی سنتی، مانند تجزیه و تحلیل داده‌های کلان و پیش‌بینی روندهای اقتصادی، ممکن است افزایش یابد.

۴- آموزش و مهارت‌های جدید:

• **مهارت‌های فناوری:** حساب‌رسان باید به مهارت‌های فناوری جدید و تحلیل داده‌ها مجهز شوند. آموزش در زمینه‌های مرتبط با فناوری اطلاعات و تحلیل داده‌ها به یک نیاز ضروری تبدیل خواهد شد.

• **مهارت‌های نرم:** مهارت‌های ارتباطی، مدیریتی و مشاوره‌ای نیز برای موفقیت در این حرفه ضروری خواهند بود.

۵- تغییرات در محیط کسب‌وکار:

• **تجارت جهانی و تنوع فرهنگی:** با افزایش تعاملات جهانی و تنوع در محیط‌های کسب‌وکار، حساب‌رسان باید توانایی مدیریت مسائل فرهنگی و جغرافیایی مختلف را داشته باشند.

• **پایداری و مسئولیت اجتماعی:** تمرکز بر جنبه‌های

زیست‌محیطی و اجتماعی، و گزارشگری درباره‌ی مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها ممکن است اهمیت بیشتری پیدا کند.

۶- روندهای اقتصادی و تجاری:

• **تغییرات در مدل‌های کسب‌وکار:** با ظهور مدل‌های کسب‌وکار نوین، از جمله اقتصاد دیجیتال و تجارت الکترونیک، حساب‌رسان باید توانایی ارزیابی و بررسی این مدل‌های جدید را داشته باشند.

• **مدیریت ریسک‌های پیچیده:** در جهانی که به سرعت در حال تغییر است، حساب‌رسان باید به مدیریت ریسک‌های پیچیده‌تر و چالش‌های ناشی از نوسانات اقتصادی و سیاسی مجهز شوند.

۷- نقش‌های جدید و مهارت‌های لازم:

• **خدمات مشاوره‌ای:** حساب‌رسان ممکن است بیشتر به ارائه‌ی خدمات مشاوره‌ای و تحلیل‌های استراتژیک پرداخته و به نقش مشاور کسب‌وکار و تحلیل‌گر ریسک‌ها تبدیل شوند. درک وظایف سنتی حساب‌رسان بر گزارشگری معمولی مشتمل بر قرائت ده‌ها بند مربوط و نامربوط «متضمن ارائه‌ی مقبول» گزارش در عرض اقتصاد دیجیتالی ناکارآمد بود و موجبات عدم افزایش ضریب نفوذ و توسعه‌ی حرفه‌ی حساب‌رسانی را فراهم خواهد کرد.

• **مهارت‌های فناوری و نرم‌افزار:** مهارت‌های مرتبط با فناوری اطلاعات، داده‌کاوی و برنامه‌نویسی برای حساب‌رسان اهمیت بیشتری پیدا خواهد کرد. همچنین، توانایی تحلیل داده‌های پیچیده و استفاده از ابزارهای پیشرفته به یک نیاز ضروری تبدیل می‌شود.

۸- تغییرات فرهنگی و اجتماعی:

• **تأکید بر مسئولیت اجتماعی و پایداری:** با توجه به اهمیت فزاینده‌ی مسئولیت اجتماعی و پایداری، حساب‌رسان ممکن است نیاز به بررسی و گزارش درباره‌ی تأثیرات اجتماعی و زیست‌محیطی شرکت‌ها داشته باشند.

• **تنوع و فراگیری:** اهمیت به تنوع و فراگیری در محیط‌های کاری ممکن است به تغییراتی در فرهنگ سازمانی و نحوه‌ی تعامل حساب‌رسان با مشتریان و همکاران منجر شود.

۹- آموزش و توسعه‌ی حرفه‌ای:

• **آموزش مداوم:** با توجه به تغییرات سریع در فناوری و مقررات، حساب‌رسان باید به‌طور مداوم آموزش‌های جدید را دنبال کرده و مهارت‌های خود را به‌روز نگه دارند.

به‌طور کلی، حرفه‌ی حساب‌رسانی پس از کاربرد هوش مصنوعی و سیطره‌ی اقتصاد دیجیتال به سمت استفاده‌ی بیشتر از فناوری، پاسخ به نیازهای جدید بازار و توسعه‌ی مهارت‌های مختلف حرکت خواهد کرد. لذا حساب‌رسان باید انعطاف‌پذیر و به‌روز باقی بمانند تا با تغییرات پیش‌رو سازگار شوند و توانایی ارائه‌ی ارزش افزوده‌ی بیشتری را داشته باشند.

ضریب نفوذ فعالیت حساب‌رسانی در اقتصاد دیجیتال چگونه افزایش دهیم

افزایش ضریب نفوذ فعالیت حساب‌رسانی در اقتصاد دیجیتال به معنای ارتقا و گسترش نقش حساب‌رسانی در دنیای دیجیتال است. این هدف می‌تواند از طریق بهبود تکنیک‌ها، استفاده از فناوری‌های جدید و ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای محقق شود. در ادامه، به برخی از استراتژی‌ها و اقدامات کلیدی برای دستیابی به این هدف پرداخته می‌شود و حساب‌رسان باید به مجموعه‌ای از مهارت‌ها و آموزش‌های جدید مجهز شوند تا بتوانند با تغییرات سریع فناوری و نیازهای نوین بازار هماهنگ شوند. در ادامه، به برخی از مهارت‌ها و آموزش‌های کلیدی مورد نیاز در این دوران پرداخته می‌شود.

الزامات افزایش ضریب نفوذ حساب‌رسانی:

۱- مهارت‌های فناوری و تحلیل داده‌ها:

تحلیل داده‌های کلان (Big Data): توانایی جمع‌آوری، پردازش و تحلیل حجم‌های بزرگ داده‌ها برای استخراج الگوها و بینش‌های کلیدی. در عصر داده‌های بزرگ، ذهن انسان نمی‌تواند به نحوی کارآمد پدیده‌های طبیعی و بسیار پیچیده را پردازش کند. با استفاده از هوش مصنوعی می‌توان از طریق داده‌کاوی دست به انتخاب برخی داده‌ها زد و سپس این اطلاعات را به کمک الگوهای محاسباتی استقرایی تحلیل نمود تا فهم ما از جهان طبیعی دگرگون شود. چنین رویکردی می‌تواند فرضیه‌های جدیدی طرح کند که احتمال درست بودن آن‌ها بیشتر باشد؛ می‌تواند این فرضیه‌ها را آزموده، و شکاف‌های موجود در دانش ما را پر کند. همچنین این رویکرد یادآوری می‌کند که دانش قرار است چه چیزی باشد؟

علم داده و آمار: تسلط بر اصول علم داده و روش‌های آماری برای تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی روندها.

• **برنامه‌نویسی و کدنویسی:** آشنایی با زبان‌های برنامه‌نویسی مانند R، Python، یا SQL برای پردازش و تحلیل داده‌ها.

۲- تسلط بر فناوری‌های جدید:

• **هوش مصنوعی و یادگیری ماشین:** درک نحوه‌ی استفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشین و هوش مصنوعی برای تحلیل و پیش‌بینی الگوهای مالی و شناسایی تقلب‌ها. در این ارتباط اگر هر حساب یک مؤسسه را یک عصب تلقی کنیم، برای هماهنگی و ارتباط بین حساب‌ها به یک سیستم حسابداری «شبکه‌ی عصبی» نیاز داریم. سیستم حسابداری پیام‌ثبت‌های حسابداری را به مجموعه‌ی نظام حسابداری منتقل و از این طریق بین آن‌ها ارتباط برقرار می‌کند. شبکه‌ی عصبی یک سیستم نرم‌افزاری یا سخت‌افزاری است

تکراری.

• **تحلیلی و حسابداری:** تسلط بر نرم‌افزارهای پیشرفته‌ی حسابداری و تحلیل مالی مانند SAP، Oracle، QuickBooks یا

• **ابزارهای داده‌کاوی:** استفاده از ابزارهایی مانند Tableau یا Power BI برای تجسم داده‌ها و ایجاد گزارش‌های تحلیلی با استفاده از یادگیری ماشین. حسابرسی نوعی اکتشاف به منظور یافتن واقعیت‌ها از درون داده‌های مالی مندرج در صورت‌های مالی است. از طرف دیگر فرایند اکتشاف ذاتاً الگوریتمی است یعنی حسابرسان در این فرایند اکتشاف تعداد محدودی از مراحل مختلف را بررسی و طی می‌کنند تا به نتیجه‌ای معنادار دست یابند. فرانسیس بیکن در توصیف روش تجربی خود آشکارا از کلمه‌ی «ماشین» یا «دستگاه» استفاده می‌کرد. الگوریتم علمی او سه جزء اساسی دارد: نخست، مشاهدات باید جمع‌آوری شده و به مجموعه‌ی دانش موجود اضافه شود. دوم، از مشاهدات جدید برای ایجاد فرضیه‌های جدید استفاده شود. سوم، به کمک آزمایش‌هایی که به‌طور دقیق طراحی شده‌اند، این فرضیه‌ها آزموده شوند.

اگر دانش الگوریتمی باشد، امکان خودکارسازی آن نیز وجود دارد. با این حال، دانشمندان علوم رایانه و اطلاعات این رویای آینده‌نگرانه را نادیده گرفته‌اند، و دلیل عمده‌ی آن این است که سه مرحله‌ی اکتشاف علمی در سه ساحت مختلف قرار دارند. مشاهده امری حسی است؛ فرضیه‌سازی امری عقلانی است؛ و آزمایش امری مکانیکی است. خودکارسازی

که عملکردی شبیه به نورون‌های مغز انسان دارد. شبکه‌های عصبی شامل تکنولوژی‌های مختلفی مانند یادگیری عمیق «Deep Learning» و یادگیری ماشین هستند و یکی از بخش‌هایی هستند که به تکامل هوش مصنوعی کمک می‌کنند. شبکه‌های عصبی از لایه‌های ورودی و خروجی و همچنین لایه‌های مخفی که داده‌های ورودی را به منظور استفاده توسط لایه‌ی خروجی تغییر می‌دهند ساخته شده‌اند. از این شبکه‌ها برای پیدا کردن الگوهایی که تعداد آن‌ها برای برنامه‌نویس‌ها خیلی زیاد و پیچیده هستند استفاده می‌شوند. ماشین‌ها نیز به گونه‌ای آموزش می‌بینند که بتوانند این الگوها را تشخیص دهند. اکثر نرم‌افزارهای حسابداری و حسابرسی از این تکنولوژی‌ها استفاده می‌کنند. هدف اصلی آن‌ها حل مسائل پیچیده‌ای برای یافتن یک الگو برای کشف تقلب و آزمون محتوا و تهیه‌ی صورت‌های مالی بر اساس استانداردهای حسابداری پیش گفته به هوش مصنوعی است. هوش مصنوعی با استفاده از تجزیه و تحلیل داده‌های بزرگ، یادگیری عمیق و یادگیری ماشین یا تشخیص چهره و کارهای دیگری مانند تبدیل گفتار به نوشتار، تحلیل داده، تشخیص دست خط، پیش‌بینی محاسبات و پردازش سیگنال نسبت به تهیه‌ی صورت‌های مالی وفق استانداردهای پیش گفته و یا تهیه‌ی گزارش حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی اقدام خواهد کرد.

• **اتوماسیون رباتیک (RPA):** توانایی کار با ابزارهای اتوماسیون رباتیک برای بهینه‌سازی و خودکارسازی فرایندهای

شفافیت در گزارشگری و نحوه‌ی پیاده‌سازی آن.

۷- آموزش‌های مداوم و به‌روز:

- دوره‌های آموزشی و گواهینامه‌ها: شرکت در دوره‌های آموزشی تخصصی و کسب گواهینامه‌های مرتبط با فناوری‌های جدید و مهارت‌های مورد نیاز. در واقع سرعت تغییرات اقتصادی نمی‌تواند با گذراندن ۲۰ ساعت آموزشی فرمالیته در سال حساب‌رسان تأمین شود لذا آموزش مستمر ضروری است که پایگاه ابزاری آن می‌تواند آموزش‌های آن‌لاین و پادکست‌های ادواری باشند.
- تحقیقات و پژوهش: پیگیری تحقیقات جدید و روندهای نوظهور در حوزه‌ی حسابداری و حسابرسی.

۸- آموزش‌های مربوط به مسئولیت اجتماعی و

پایداری:

انتشارگاه‌های گلخانه‌ای و افزایش کربن در فضای تنفسی شهروندان و همچنین نقش تکنولوژی‌ها و به‌ویژه افزایش عظیم انرژی برقی و هسته‌ای، موضوع پایداری جامعه و پایداری کسب‌وکارها را به دغدغه‌ی روز جهان تبدیل کرده که حاصل این دغدغه‌ها ظهور مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها در پایداری محیط زیست است که موجب شده حساب‌رسان درک و توانایی گزارشگری در زمینه‌های مسئولیت اجتماعی، محیط زیست و پایداری را در گزارش خاص مدنظر قرار دهند.

فرایند علمی مستلزم گنجاندن دستگاه‌ها در هر مرحله است، و همچنین دستگاه‌ها در هر مرحله باید بتوانند، بدون مزاحمت، با سایر دستگاه‌ها ارتباط داشته باشند. هوش مصنوعی توانایی انجام این کار را دارد

۳- آموزش‌های تخصصی در زمینه‌های جدید:

- رمزارزها و بلاک‌چین: درک اصول و کاربردهای رمز ارزها و فناوری بلاک‌چین در گزارشگری مالی و حسابرسی.
- امنیت سایبری: آگاهی از تهدیدات امنیتی و روش‌های حفاظت از داده‌های مالی و سیستم‌های حسابداری.

۴- مهارت‌های نرم و مدیریتی:

- تحلیل و حل مسئله: توانایی تحلیل مسائل پیچیده و ارائه‌ی راه‌حل‌های مؤثر.
- ارتباطات و مهارت‌های بین فردی: توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مشتریان، تیم‌های داخلی و ذی‌نفعان.
- مدیریت پروژه: مهارت در برنامه‌ریزی، نظارت و اجرای پروژه‌های حسابداری و حسابرسی.

۵- فهم مقررات و استانداردهای جدید:

- قوانین و مقررات مالی: آگاهی از تغییرات در مقررات مالی و حسابداری و نحوه‌ی انطباق با آن‌ها.
- تأکید بر شفافیت و افشای اطلاعات: درک نیاز به

۹- تقویت همکاری‌ها و شبکه‌سازی:

- **همکاری با شرکت‌های فناوری:** ایجاد شراکت و همکاری با شرکت‌های فناوری و استارت‌آپ‌های دیجیتال برای بهبود فرایندها و ارتقای خدمات حسابرسی.
- **شبکه‌سازی حرفه‌ای:** پیوستن به انجمن‌ها و گروه‌های حرفه‌ای برای تبادل نظر، به اشتراک‌گذاری تجربیات و یادگیری از دیگر حرفه‌ای‌ها.

۱۰- تمرکز بر مسائل نوظهور و ریسک‌های جدید:

- **مدیریت ریسک‌های دیجیتال:** توسعه‌ی مهارت‌ها و روش‌های جدید برای شناسایی و مدیریت ریسک‌های مربوط به امنیت سایبری، تقلب‌های دیجیتال و مشکلات مرتبط با فناوری‌های نوین.
- **تحلیل محیط اقتصادی و بازار:** درک تغییرات سریع در محیط اقتصادی و بازار و ارائه‌ی تحلیل‌های پیشرفته برای کمک به مدیریت ریسک و تصمیم‌گیری‌های استراتژیک.

- امنیت سایبری

اقتصاد دیجیتالی و کاربرد تکنولوژی‌های نویت متضمن وقوع ریسک‌ها و جرایم سایبری است و از این‌رو آشنایی با این جرایم برای حساب‌رسان الزامی است. جرایم سایبری انواع مختلفی از فعالیت‌های غیرقانونی است که از طریق اینترنت یا فناوری‌های دیجیتال انجام می‌شود. برخی از نمونه‌های رایج این جرایم عبارتند از:

- ✓ هکینگ: نفوذ غیرمجاز به سیستم‌ها یا شبکه‌ها برای دسترسی به داده‌ها یا اختلال در عملکرد آن‌ها.
- ✓ فیشینگ: تقلب برای سرقت اطلاعات شخصی مانند نام کاربری و رمز عبور، معمولاً از طریق ایمیل‌های جعلی.
- ✓ کلاهبرداری آنلاین: انجام فعالیت‌های غیرقانونی به منظور کسب مالی از طریق اینترنت، مانند فروش کالاهای جعلی یا خدمات نادرست.
- ✓ بدافزارها و باج‌افزارها: انتشار و استفاده از نرم‌افزارهای مخرب مانند ویروس‌ها، تروجان‌ها، و ربات‌ها برای آسیب رساندن به سیستم‌ها یا سرقت اطلاعات.
- ✓ سوءاستفاده از اطلاعات شخصی: استفاده‌ی غیرمجاز از اطلاعات فردی برای اهداف مختلف، مانند جعل هویت یا دسترسی به حساب‌های بانکی.
- ✓ آزار و اذیت آنلاین: تهدید، توهین، یا آزار دیگران از طریق شبکه‌های اجتماعی و پلتفرم‌های آنلاین.
- ✓ این جرایم می‌توانند تبعات جدی برای افراد و سازمان‌ها داشته باشند و معمولاً نیاز به اقدامات قانونی و تخصصی برای برخورد و پیشگیری از آن‌ها دارند.

۱۱- آگاهی از مزایا و اهمیت حسابرسی دیجیتال:

- **آموزش به ذی‌نفعان:** ترویج و آموزش به مدیران، سرمایه‌گذاران و سایر ذی‌نفعان درباره‌ی مزایای حسابرسی دیجیتال و اهمیت آن در بهبود شفافیت و کاهش ریسک‌ها.
- **توسعه محتوا و منابع آموزشی:** ایجاد منابع آموزشی و محتوای آموزشی برای کمک به افراد و سازمان‌ها در درک و بهره‌برداری از خدمات حسابرسی دیجیتال.

۱۲- پایش و ارزیابی مستمر:

- **پایش عملکرد:** ارزیابی و پایش مستمر عملکرد خدمات حسابرسی دیجیتال و استفاده از بازخوردها برای بهبود و ارتقای فرایندها.
- **نوآوری و خلاقیت:** تشویق به نوآوری و استفاده از راهکارهای خلاقانه برای حل مسائل پیچیده و بهبود خدمات حسابرسی با هدف ارزش‌افزایی گزارش‌های حسابرسی
- **مسئولیت‌های جدید حساب‌رسان در اقتصاد با هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال**

در اقتصاد دیجیتال و با ظهور هوش مصنوعی (AI)، حساب‌رسان با مسئولیت‌های جدیدی روبرو خواهند شد که نیازمند مهارت‌ها و توانایی‌های متناسب با این تحولات است. این مسئولیت‌ها به شرح زیر است:

۱- ارزیابی و نظارت بر سیستم‌های هوش مصنوعی:

- **بررسی و ارزیابی الگوریتم‌ها:** حساب‌رسان باید توانایی ارزیابی دقت، شفافیت، و عدالت الگوریتم‌های هوش مصنوعی را داشته باشند. این شامل بررسی نحوه‌ی عملکرد الگوریتم‌ها و تأثیر آن‌ها بر فرایندهای مالی و گزارشگری است.
- **مدیریت ریسک‌های مرتبط با هوش مصنوعی:** شناسایی و مدیریت ریسک‌های مرتبط با استفاده از هوش مصنوعی در تصمیم‌گیری‌های مالی، مانند الگوریتم‌های پیش‌بینی و تصمیم‌گیری خودکار.

۲- تحلیل داده‌های کلان و گزارش‌دهی:

- **تحلیل داده‌های بزرگ:** توانایی تحلیل و تفسیر داده‌های کلان که به وسیله‌ی سیستم‌های دیجیتال و هوش مصنوعی تولید می‌شود. این تحلیل شامل بررسی کیفیت داده‌ها، هم‌راستایی و دقت آن‌هاست.
- **گزارش‌دهی پیشرفته:** ارائه‌ی تحلیل‌های دقیق و پیشرفته مبتنی بر داده‌های کلان برای کمک به تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و شفاف‌سازی اطلاعات مالی.

۳- ارزیابی و نظارت بر امنیت سایبری:

- **امنیت داده‌ها:** نظارت بر تدابیر امنیتی برای حفاظت از داده‌های مالی و حساس در برابر تهدیدات سایبری. این شامل

ارزیابی نقاط ضعف امنیتی و پیشنهاد راهکارهای بهبود است.

- **انطباق با مقررات امنیتی:** اطمینان از این که سازمان‌ها با قوانین و مقررات امنیت سایبری، از جمله مقررات حفاظت از داده‌ها انطباق دارند.

۴- توسعه و پیاده‌سازی استانداردهای حسابرسی دیجیتال:

- **ایجاد استانداردهای جدید:** توسعه و پیاده‌سازی استانداردهای حسابرسی که به‌طور خاص با محیط دیجیتال و فناوری‌های نوین منطبق باشد.
- **بازنگری در روش‌های حسابرسی:** اصلاح روش‌های حسابرسی سنتی برای انطباق با تغییرات سریع در فناوری و بازار.

- ۵- **مدیریت و نظارت بر پروژه‌های فناوری اطلاعات:**
 - **پایش پروژه‌های فناوری:** نظارت بر پروژه‌های فناوری اطلاعات برای اطمینان از این که پیاده‌سازی‌های جدید به درستی و با رعایت اصول حسابداری و مالی انجام می‌شود.
 - **بررسی تطابق:** ارزیابی تطابق پروژه‌های فناوری با نیازها و الزامات مالی و حسابداری سازمان.

۶- تحلیل و گزارشگری در زمینه‌ی مسئولیت اجتماعی و پایداری:

- **گزارشگری مسئولیت اجتماعی:** ارزیابی و گزارش درباره‌ی تأثیرات اجتماعی و زیست‌محیطی فعالیت‌های سازمان‌ها، از جمله بررسی گزارش‌های پایداری و تأثیرات دیجیتال بر جامعه و محیط زیست.
- **پایداری و شفافیت:** نظارت بر تطابق با معیارهای پایداری و شفافیت در گزارشگری مالی و غیرمالی.

۷- توانایی در مدیریت تغییرات سازمانی:

- **پشتیبانی از تغییرات دیجیتال:** کمک به سازمان‌ها در مدیریت تغییرات دیجیتال و پذیرش فناوری‌های جدید، شامل آموزش کارکنان و پشتیبانی از فرایندهای تحول دیجیتال.
- **ارزیابی تأثیرات تغییرات:** تحلیل تأثیرات تغییرات دیجیتال بر فرایندها و سیستم‌های مالی و پیشنهاد بهبودهای لازم.

۸- آموزش مستمر و توسعه‌ی مهارت‌های نرم:

تداوم آموزش‌های مهارتی و به‌روزرسانی مهارت‌ها در زمینه‌های جدید مانند هوش مصنوعی، تحلیل داده، و فناوری‌های دیجیتال. تقویت مهارت‌های نرم مانند ارتباطات، مدیریت تغییر و تفکر تحلیلی برای موفقیت در نقش‌های جدید.

۹- ارتقای شفافیت و دقت در گزارشگری:

- **دقت در گزارشگری دیجیتال:** اطمینان از اینکه گزارش‌های مالی و غیرمالی با شفافیت لازم در عصر دیجیتال پاسخ‌گو هستند.

- **بررسی شفافیت الگوریتم‌ها:** تحلیل و بررسی شفافیت و قابلیت توضیح‌پذیری الگوریتم‌های هوش مصنوعی در استفاده‌های مالی و اقتصادی.

آیا ظهور هوش مصنوعی نیازمند تغییر در استانداردهای حسابداری و حسابرسی است؟

قطعاً ظهور هوش مصنوعی (AI) و فناوری‌های دیجیتال نیازمند تغییرات در استانداردهای حسابداری و حسابرسی است. این تغییرات به دلیل تأثیر عمیق فناوری‌های نوین بر فرایندها، روش‌ها و الزامات حسابداری و حسابرسی ضروری است. در ادامه به برخی از جنبه‌های کلیدی که نیاز به بازنگری و تغییر در استانداردهای حسابداری و حسابرسی را نشان می‌دهند، پرداخته می‌شود:

۱- درک و نظارت بر فناوری‌های هوش مصنوعی:

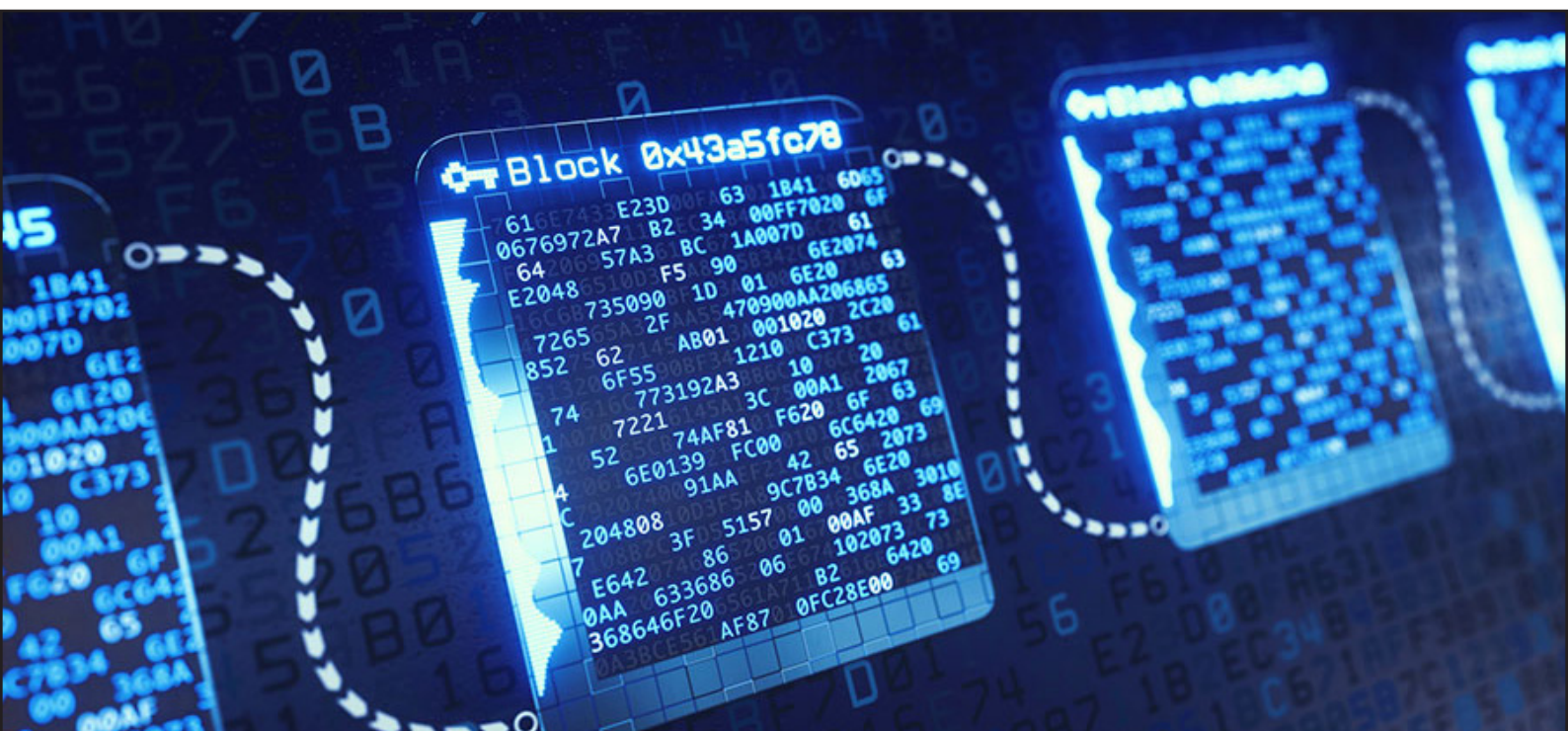
- **توسعه‌ی استانداردهای جدید:** استانداردهای حسابداری و حسابرسی باید به‌طور خاص برای ارزیابی و نظارت بر سیستم‌های هوش مصنوعی و الگوریتم‌های یادگیری ماشین توسعه یابند. این امر شامل بررسی نحوه‌ی عملکرد الگوریتم‌ها، صحت داده‌های ورودی و نتایج خروجی است.
- **شفافیت الگوریتم‌ها:** نیاز به استانداردهایی برای شفافیت الگوریتم‌های هوش مصنوعی و توضیح‌پذیری نتایج آن‌ها. حساب‌رسان باید قادر باشند تا روش‌های تصمیم‌گیری هوش مصنوعی را درک کرده و ارزیابی کنند که آیا این روش‌ها به درستی و مطمئن عمل می‌کنند.

نقش زنان در آینده‌ی حرفه‌ی حسابرسی

- **بدر دنیای امروز، زنان به‌طور فزاینده‌ای در زمینه‌های مختلف حرفه‌ای از جمله حسابرسی فعال هستند و انتظار می‌رود که این روند در آینده نیز ادامه یابد.** به‌طور کلی، نقش زنان در آینده‌ی حرفه‌ی حسابرسی به‌طور فزاینده‌ای اهمیت پیدا خواهد کرد. حضور فعال و تأثیرگذار زنان می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات حسابرسی، ارتقای نوآوری و توسعه فرهنگی و اجتماعی حرفه‌ی حسابرسی کمک کند.

نتیجه‌گیری

شتاب تغییرات اجتماعی-اقتصادی و تولید و بازتولید ابزارهای نوین الکترونیکی و حاکمیت بلامنزاع تکنولوژی

داده‌های کوچک و بزرگ حتی با استفاده از هر ابزار تکنولوژی پیشرفته منحصر و پابرجا خواهد بود.

در این مسیر بدون شک آشنایی و تسلط بر زبان انگلیسی پیش‌شرط اولیه موفقیت تلقی خواهد شد. محرز است که چنانچه انسان‌ها توانمند شوند می‌توانند هوش مصنوعی و تکنولوژی را بعنوان ابزار مفید توسعه‌ی اجتماعی - اقتصادی به کار برند. در غیر این صورت خود انسان‌ها به برده یا ابزاری در دست هوش مصنوعی و تکنولوژی تبدیل می‌شوند و بشر وارد عصربرده‌داری نوین تکنولوژیکی مخرب زیست‌محیطی خواهد شد که پی‌آمدهای آن ناشناخته است و چه بسا آن که زوال هستی را رقم خواهد زد.

بر اقتصاد و اجتماع که در پی آمد استفاده از اینترنت نسل شش «G6» مسائل نوینی نیز بدان اضافه خواهد شد، حرفه‌ی حسابرسی و حساب‌رسان و حسابداران را وارد محیط ناشناخته‌ای خواهد کرد که برخی مفروضات آن در بالا بیان شده است. لذا حرفه‌ی حسابرسی برای ماندگاری و افزایش ضریب نفوذ نمی‌تواند به الزامات قانونی و حاکمیتی دلخوش کند بلکه باید خود را آن چنان به ابزارهای نوین مسلط نماید که بتواند خدمات ارزش‌افزا برای صاحبکاران ارائه کند که نتیجه‌ی بلافصل آن افزایش حق‌الزحمه‌ها و ارتقای منزلت حساب‌رسان خواهد بود. آن‌چه مشخص است ویژگی حساب‌رسان یعنی قضاوت منصفانه و «ظهور نظر حسابرسی» با استفاده از

منابع:

- ۱- انقلاب هوش مصنوعی در حسابرسی و امور مالی
<https://www.datasnipper.com/resources/ai-revolution-audit-finance>
- ۲- استفاده از قدرت داده‌ها در آینده حسابرسی
<https://www2.deloitte.com/cz/en/pages/audit/solutions/vyuzivani-sily-dat-audit-budoucnosti.html>
- ۳- آینده‌ی حسابرسی یک اکوسیستم گزارشگری مالی در حال تحول
<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/sg/Documents/cxo-programs/sg-cxo-future-of-audit.pdf>
- ۴- حساب‌رسان آینده کسی که تصورش را هم نخواهید کرد؟
<https://www.forbes.com/sites/deloitte/2017/12/20/the-auditor-of-the-future-isnt-who-you-think/>
- ۵- آینده همین امروز است؟
<https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/us/pdf/2017/03/us-audit-2025-final-report.pdf>

به شیوه‌ی حساب‌برسان بیندیشید

وحید منتی^۱، شقایق ملکان^۲، علی‌محمد گرگانی^۳

چکیده

امروزه منابع اطلاعاتی سراسر متنوع و بیشتر متناقض هستند. این موضوع باعث ایجاد ادعاهایی می‌شود که اساس آن بر اخبار ساختگی، نظریه‌های توطئه، دروغ‌های آشکار و سانسور بنا نهاده شده است. در چنین محیطی، چگونه می‌خواهید به نتایج مبتنی بر شواهد یا حقیقت دست یابید؟ در این مقاله، ما چارچوب شواهد حساب‌برسی^۴ هیأت استانداردهای حساب‌برسی^۵ و رهنمودهای ارائه شده توسط هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام^۶ در زمینه نتایج مبتنی بر شواهد را به عنوان ابزارهای ارزشمندی برای حساب‌برسان و غیر حساب‌برسان بررسی می‌کنیم که می‌تواند به آنان در ارزیابی اطلاعاتی که برای دستیابی به نتایج مبتنی بر شواهد مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ کمک کند. ما دیگران را تشویق می‌کنیم که هنگام ارزیابی اطلاعات «به شیوه‌ی حساب‌برسان بیندیشند». پیام اساسی این مقاله این

است که اطلاعات به‌خودی‌خود شواهدی نیست که باید در تأیید نتایج از آن استفاده شود؛ در مقابل، پیش از آن که از اطلاعات به‌عنوان شواهد در نتیجه‌گیری استفاده کرد باید به‌دقت آن را مورد ارزیابی قرار داد.

من از چیزهایی که می‌خوانم خیلی گیج شده‌ام به دنبال حقیقت‌ام اما حقیقت این است که نمی‌دانم چه کسی را باور کنم
چپ می‌گویند بله و راست می‌گویند نه
من در این دوراهی‌ام و هر چه بیشتر یاد می‌گیرم،
در حقیقت کمتر می‌دانم.
(متن ترانه «زمان قرض گرفته‌شده» خواننده دنیس دی یانگ و تامی شاو، ۱۹۷۹)^۷

۱. مقدمه

گروه موسیقی اس. تی. وای. ایکس؛ که اعضای آن دنیس دی یانگ و تامی شاو بودند متن ترانه‌ی بالا را بیش از ۴۰ سال پیش نوشتند. این کلمات شرایط

فعلی نظریه‌های توطئه، اخبار ساختگی، روایت‌های جانبدارانه، حجم بسیار زیاد اطلاعات، رسانه‌های اجتماعی و ادغام واقعیت با نظرات را به‌صورت دقیق توضیح می‌دهند. در بیشتر موارد، اطلاعاتی که در معرض‌شان قرار می‌گیریم، متناقض‌اند و ارزیابی اطلاعات متناقضی که از منابع مختلف به ما می‌رسد با سوگیری‌های احتمالاً متفاوت می‌تواند سخت باشد. بسیاری اظهار داشته‌اند که ما در جامعه‌ی «پساحقیقت»^۸ زندگی می‌کنیم. با توجه به دیدگاه روچ^۹ (۲۰۲۱) امروزه دو مانع مهم برای اشاعه‌ی حقیقت وجود دارد: اول اینترنت که به‌جای دقت، محبوبیت را گسترش می‌دهد؛ و دوم فرهنگ طرد افراد مخالف که دامنه‌ی اطلاعات و دیدگاه‌های قابل‌قبول را سرکوب می‌کند. نظرسنجی‌های اخیر وجود این موانع را تأیید می‌کنند به‌طوری‌که بر اساس آن‌ها ۹۵ درصد آمریکایی‌ها اطلاعات نادرست را مشکل می‌دانند (آسوشیتد پرس، ۲۰۲۱)^{۱۰} و حدود ۷۵ درصد از آمریکایی‌ها اعتقاد دارند که اطلاعات

نادرست باعث افزایش افراط‌گرایی و جرایم ناشی از نفرت می‌شود (آسوشیتد پرس، ۲۰۲۲).

کیفیت اطلاعات که می‌تواند از درجه‌ی بسیار پایین تا بسیار بالا متغیر باشد تا حد زیادی با مربوط بودن آن و ویژگی‌های قابل‌انکا بودن آن از جمله دقت، کامل بودن، اصالت و آسیب‌پذیری آن در برابر سوگیری تعیین می‌شود (انجمن حسابداران رسمی آمریکا،^{۱۱} ۲۰۲۰). وقتی به اطلاعات با کیفیت پایین اعتماد کنیم، ریسک نتیجه‌گیری و تصمیم‌گیری (ناصحیح) بسیار زیاد خواهد بود. اطلاعات باکیفیت برای تصمیم‌گیری در دموکراسی، بازار سرمایه، علم و زندگی روزمره بسیار مهم است. به علت اطلاعات بی‌کیفیت، جوامع تقسیم‌بندی شده‌اند و جنگ‌هایی در گرفته است. در این خصوص می‌توانید در مورد عوامل اطلاعاتی آغازکننده جنگ اوکراین به مقاله‌ی بلاتمن (۲۰۲۲) رجوع کنید. به همین ترتیب است که سرمایه‌داری بر اطلاعات باکیفیت استوار است و اطلاعات با کیفیت پایین توسط

بازار و یا ناظران تنظیم‌کننده‌ی بازار جریمه می‌شود. هنگامی که مردم اعتماد خود را به شرکت‌ها یا نهادهای ناظر از دست بدهند، آسیب اقتصادی سنگینی به وجود می‌آید.

چگونه می‌توانیم با چشم‌انداز اطلاعاتی چالش‌برانگیزی که امروز با آن روبرو هستیم مقابله کنیم؟ اول، ما باید درک کنیم که اثبات حقیقت مطلق در بسیاری از موارد چالش‌برانگیز است. به‌عنوان مثال، بسیاری نوشته‌اند که با توجه به روابط سیاسی و بین‌المللی موجود، دامنه‌ی محدود تحقیقات و تخریب آشکار شواهد، جهان هرگز منشأ دقیق ویروس کووید-۱۹^{۱۲} را نخواهد دانست (لینک^{۱۳} (۲۰۲۱) و اونیل^{۱۴} (۲۰۲۱)). در درجه دوم، باید توجه داشته باشیم که حقیقت علمی با اتفاق نظر جمعی یکسان نیست (کرینچتون^{۱۵} ۲۰۰۳).

اگرچه ما اغلب نمی‌توانیم حقیقت مطلق را تشخیص دهیم و نباید حقیقت را با اتفاق نظر جمعی اشتباه بگیریم، اما می‌توانیم از اطلاعاتی که در این شرایط

اطلاعاتی چالش‌برانگیز به دست آورده‌ایم برای دستیابی به نتایج مبتنی بر شواهد استفاده کنیم. برای استفاده از اطلاعات به‌عنوان شواهد، باید ویژگی‌های آن (مربوط بودن، قابل‌انکا بودن و سایر ویژگی‌های کیفی اطلاعات) را قبل از رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد ارزیابی کنیم و مراقب این موضوع باشیم که برای ارزیابی نقادانه اطلاعاتی که استفاده می‌کنیم، دقت لازم را داشته باشیم. به‌عبارت دیگر، ما می‌توانیم یاد بگیریم که «به شیوه‌ی حساب‌رسان بیندیشیم».

حساب‌رسان در ارزیابی آن اطلاعاتی که به‌عنوان شواهد برای دستیابی به نتایج درباره‌ی ادعاهای مدیریت و صورت‌های مالی کلی شرکت استفاده می‌شود، مهارت نسبی دارند. برای آزمون ادعاهای مدیریت (مثل وجود دارایی‌ها و مالکیت آن‌ها و سایر ادعاها)، حساب‌رسان با سؤالاتی از این قبیل سروکار دارند: «آیا شرکت مالک این دارایی است؟ آیا شرکت این مطالبات را وصول خواهد کرد؟ آیا برخی از اقلام کالا

ناپاب هستند؟ آیا بدهی‌هایی ثبت‌نشده وجود دارد؟» حساب‌رسان در پاسخ به این پرسش‌ها و رسیدن به نتایج، اطلاعات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی شرکت را ارزیابی می‌کنند. کیفیت (مربوط بودن و قابل‌اتکا بودن) این اطلاعات می‌تواند بسیار متفاوت باشد و کار حساب‌رس را بسیار سخت کند.

هیأت استانداردهای حسابرسی^{۱۶} (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۲۰) اخیراً استانداردی را تصویب کرده است که چارچوب شواهد حسابرسی را تدوین می‌کند^{۱۷} تا به حساب‌رسان در ارزیابی اطلاعاتی که به عنوان شواهد حسابرسی استفاده می‌شود، کمک کند. به همین ترتیب، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در سال ۲۰۲۱ «رهنمود کارکنان»^{۱۸} را برای ارزیابی اطلاعات برون‌سازمانی صادر کرد. این استانداردها براساس رهنمودهای قبلی هستند که درباره‌ی شواهد حسابرسی بوده‌اند.

در این مقاله، چارچوب شواهد

حسابرسی هیأت استانداردهای حسابرسی و همچنین «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام از جمله نحوه‌ی استفاده‌ی آن‌ها در زمینه‌های حسابرسی و غیر حسابرسی را بررسی می‌کنیم. به ویژه آنکه ما فرآیندی را که حساب‌رسان برای ارزیابی اطلاعات مورد استفاده به عنوان شواهد حسابرسی طی می‌کنند را مورد بحث قرار می‌دهیم و درباره‌ی اینکه چگونه دیگران می‌توانند از این فرآیند در جهان بیرون از حسابرسی استفاده کنند، بحث می‌کنیم. هدف ما این است که این مقاله به طیف گسترده‌ای از خوانندگان در ارزیابی اطلاعات مربوط به تصمیمات گرفته شده در زندگی حرفه‌ای و شخصی کمک کند. ما اعتقاد داریم که «همانند حساب‌رس اندیشیدن» می‌تواند ابزار ارزشمندی برای کسانی باشد که به دنبال رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد در محیطی از اطلاعات متناقض از طیف گسترده‌ای از منابع هستند.^{۱۹}

همچنین ما اعتقاد داریم این مقاله

می‌تواند به حرفه‌ی حسابرسی نیز کمک کند. چارچوب شواهد حسابرسی هیأت استانداردهای حسابرسی و «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، جدید هستند و تفسیر و استفاده از رهنمودهای جدید حائز اهمیت است. اطلاعات در دسترس حساب‌رسان به علت رشد کلان‌داده و هوش مصنوعی به شدت در حال گسترش است (ای. فیدیک، هادسون، خیمچی و تی. فیدیک ۲۰۲۲)^{۲۰} و این موضوع حائز اهمیت است که از چنین اطلاعاتی باید برای بهبود تردید حساب‌رسان و نه برای ارتقای خطر سوگیری تأیید استفاده شود چرا که پژوهشگران پیشین عدم وجود تردید حرفه‌ای را علت اصلی بسیاری از مشکلات حسابرسی می‌دانند (بیزلی، کارسلو، هرمانسون و نیل ۲۰۱۳؛^{۲۱} فرانزل ۲۰۱۷).^{۲۲} به طور کلی، این مقاله می‌تواند به تقویت عناصر اساسی حسابرسی در مؤسسات حسابرسی کمک کند.

۲. رهنمود ارزیابی اطلاعات مورد استفاده به عنوان شواهد حسابرسی و پیامدهای آن

بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی^{۲۳} شماره ۱۴۲، شواهد حسابرسی

در ژوئیه ۲۰۲۰، هیأت استانداردهای حسابرسی بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره ۱۴۲ (شواهد حسابرسی) را صادر کرد (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۲۰). از انگیزه‌های صدور بیانیه‌ی استاندارد حسابرسی شماره ۱۴۲، استفاده‌ی گسترده‌ی حسابرسان از منابع اطلاعاتی مختلف به عنوان شواهد حسابرسی بود.

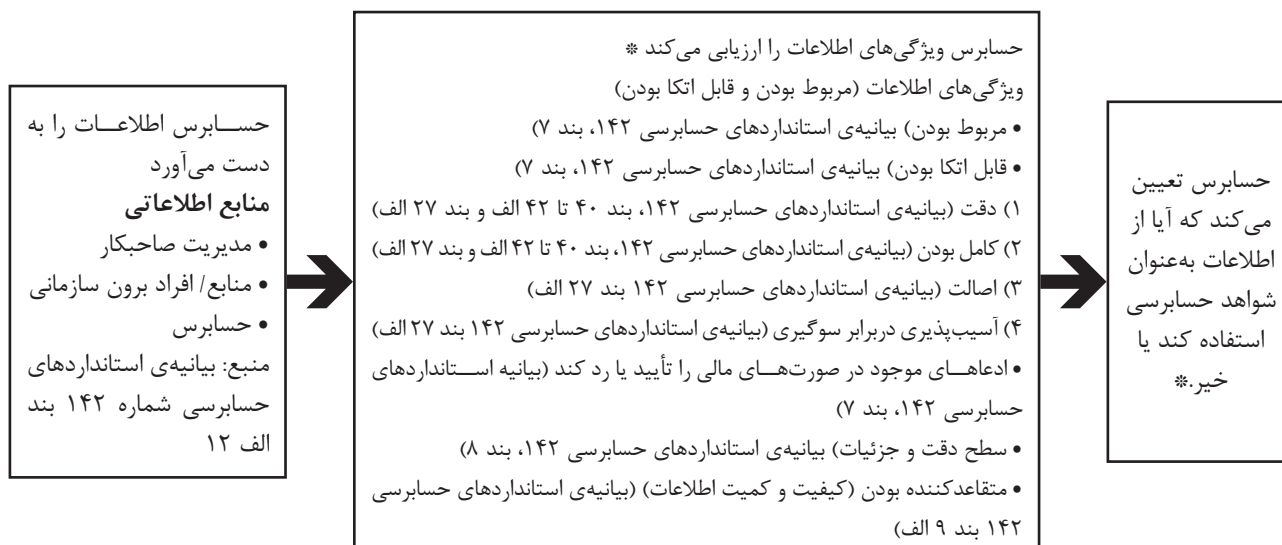
این استاندارد بر توجه حسابرسان به ویژگی‌های اطلاعاتی شواهد حسابرسی تمرکز دارد (بیانیه استانداردهای حسابرسی^{۲۴} شماره ۱۴۲، بند ۷) که اساساً این تمرکز درباره‌ی مربوط بودن و قابل اتکا بودن (یعنی کیفیت) اطلاعات است. مربوط بودن اطلاعات به ارتباط منطقی آن با هدف حسابرس مربوط می‌شود مثل نتیجه‌گیری درباره‌ی صحت ادعاهای مدیریت (بیانیه استاندارد حسابرسی شماره ۱۴۲ بند الف ۱۹). قابل اتکا بودن به دقت، صحت، کامل بودن و همچنین آسیب‌پذیر بودن اطلاعات نسبت به خطاها است (شکل ۱)

را ببینید). آسیب‌پذیری (اطلاعات) در برابر سوگیری (خطا) را می‌توان تحت تأثیر منبع اطلاعات دانست، از جمله اینکه اطلاعات از منبع درون سازمانی (شرکتی) یا برون سازمانی به دست آمده باشد.

همچنین حسابرسان ارزیابی می‌کنند که آیا اطلاعات (در دسترس)، طبق ادعاهای مندرج در صورت‌های مالی یا مغایر آن است؟ و آیا اطلاعات به اندازه‌ی کافی دقیق و با جزئیات کافی است تا حسابرس به هدف خود (یعنی رسیدن به نتیجه) دست یابد یا خیر (بیانیه‌ی استاندارد حسابرسی شماره ۱۴۲،

شکل ۱

چارچوب شواهد حسابرسی

ارزیابی و تصمیم حسابرس در معرض خطاها (و سوگیری‌های) حسابرس است، از جمله:

- سوگیری در دسترس بودن - تمایل به باور اطلاعاتی که به راحتی در دسترس است.
- سوگیری تأیید - تمایل به اهمیت دادن بیشتر به اطلاعاتی که مطابق باورهای فعلی حسابرس است و نسبت به اطلاعاتی که در مورد آن باور تردید ایجاد می‌کند، بی‌اهمیت است.
- سوگیری بیش‌اعتمادی - تمایل به دست بالا گرفتن توانایی‌های خود برای تصمیم‌گیری دقیق یا ارزیابی خطرها.
- سوگیری لنگرانداختن (خطای تکیه‌گاه ذهنی) - تمایل به استفاده از اطلاعات اولیه به عنوان پشتوانه در برابر اطلاعات اضافی که به اندازه‌ی کافی ارزیابی نمی‌شود.
- سوگیری فرآیند خودکار - تمایل به حمایت از خروجی سیستم‌های خودکار.

این خطاها می‌تواند بر تردید حرفه‌ای حسابرسان و قضاوت حرفه‌ای تأثیر بگذارد.

منبع: استاندارد حسابرسی شماره ۲۰۰ انجمن حسابداران رسمی آمریکا، بند ۲۷ الف

بند ۸). افزون بر این، حسابرس قبل از نتیجه‌گیری، کیفیت و کمیت (یعنی متقاعدکننده بودن) شواهد به‌دست‌آمده را برای نتیجه‌گیری در نظر می‌گیرد. ارزیابی حسابرس از این ویژگی‌ها به تردید و قضاوت حرفه‌ای حسابرس در هنگام ارزیابی اینکه آیا اطلاعات موجود شواهدی است که می‌تواند برای نتیجه‌گیری مورد استفاده قرار گیرد یا نه کمک می‌کند. اطلاعاتی که «به سطح مطلوبی از کیفیت برسد» (طبق شکل ۱) می‌تواند به‌عنوان شواهد حسابرسی استفاده شود. درنهایت، حسابرسانی که این ارزیابی را انجام می‌دهند نیز باید از سوگیری‌ها (و خطاهای) خود آگاه باشند (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۲۱، استاندارد حسابرسی ۲۰۰، بند ۲۷). خطاهای انتخاب‌شده در شکل ۱ توضیح داده شده است.

همان‌طور که در بالا نشان داده شد، حسابرسان اطلاعات را از منابع مختلف دریافت می‌کنند. سپس حسابرسان باید ویژگی‌های این اطلاعات را برای تعیین این که آیا از آن به‌عنوان شواهد حسابرسی استفاده خواهد شد یا خیر ارزیابی کنند. حسابرسان مربوط بودن و قابل‌اتکا بودن (کیفیت) اطلاعات، سطح دقت و جزئیات آن و درنهایت متقاعدکننده بودن آن (کیفیت و کمیت اطلاعات) را ارزیابی می‌کنند تا نسبت به این موضوع اطمینان کسب کنند که آیا این شواهد تأییدکننده یا ردکننده‌ی اظهارات مدیریت است یا خیر. سپس اگر اطلاعات متقاعدکننده تلقی شود، از آن به‌عنوان شواهد حسابرسی برای تأیید نتایج حسابرسان استفاده می‌شود؛ بنابراین اگر اطلاعات متقاعدکننده نبود، در نتیجه از اطلاعات به‌عنوان شواهد حسابرسی استفاده نمی‌شود. حسابرسان باید آگاه باشند که طیفی از خطاهای تصمیم‌گیری می‌تواند بر تردید و قضاوت حرفه‌ای آن‌ها در کل فرآیند کسب اطلاعات و ارزیابی آن‌ها تأثیر بگذارد.^{۲۵}

«رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام

در اکتبر ۲۰۲۱، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (۲۰۲۱) «رهنمود کارکنان» را منتشر کرد تا اطلاعات بیشتری را به حسابرسان در ارزیابی مربوط بودن و قابل‌اتکا بودن اطلاعات به‌دست‌آمده از منابع برون سازمانی ارائه دهد.^{۲۶} مشابه انگیزه‌های هیأت استانداردهای حسابرسی برای انتشار بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره‌ی ۱۴۲، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام نیز تشخیص داد که حسابرسان به‌طور گسترده از اطلاعات منابع برون سازمانی استفاده می‌کنند و «رهنمود کارکنان» منتشره این هیأت اشاره کرد که در صورت برنامه‌ریزی حسابرس برای استفاده از آن اطلاعات به‌عنوان شواهد حسابرسی، هم مربوط بودن و هم قابل‌اتکا بودن این اطلاعات باید توسط حسابرس ارزیابی شود.

«رهنمود کارکنان» تأکید می‌کند که مربوط بودن اطلاعات برون‌سازمانی به عوامل متعددی از جمله هدف حسابرس (مثل نتیجه‌گیری نسبت به ادعاهای ارزیابی دارایی‌های مالی)، سطح تجمع اطلاعات و میزان قدیمی/جدید بودن اطلاعات بستگی دارد. به‌منظور ارزیابی حسابرس از قابل‌اتکا بودن اطلاعات مالی، «رهنمود کارکنان» بر عوامل مرتبط با منبع اطلاعات (مثل تخصص منبع، قوانین نظارتی حاکم بر منبع، رابطه‌ی منبع با مدیریت صاحبکار)، ماهیت اطلاعات (مثل آیا مورد بررسی و صحت‌سنجی قرار گرفته است یا خیر) و ارزیابی شرایطی که تحت آن اطلاعات به‌دست‌آمده است (مثل پیچیدگی فرآیند)، تأکید می‌کند.

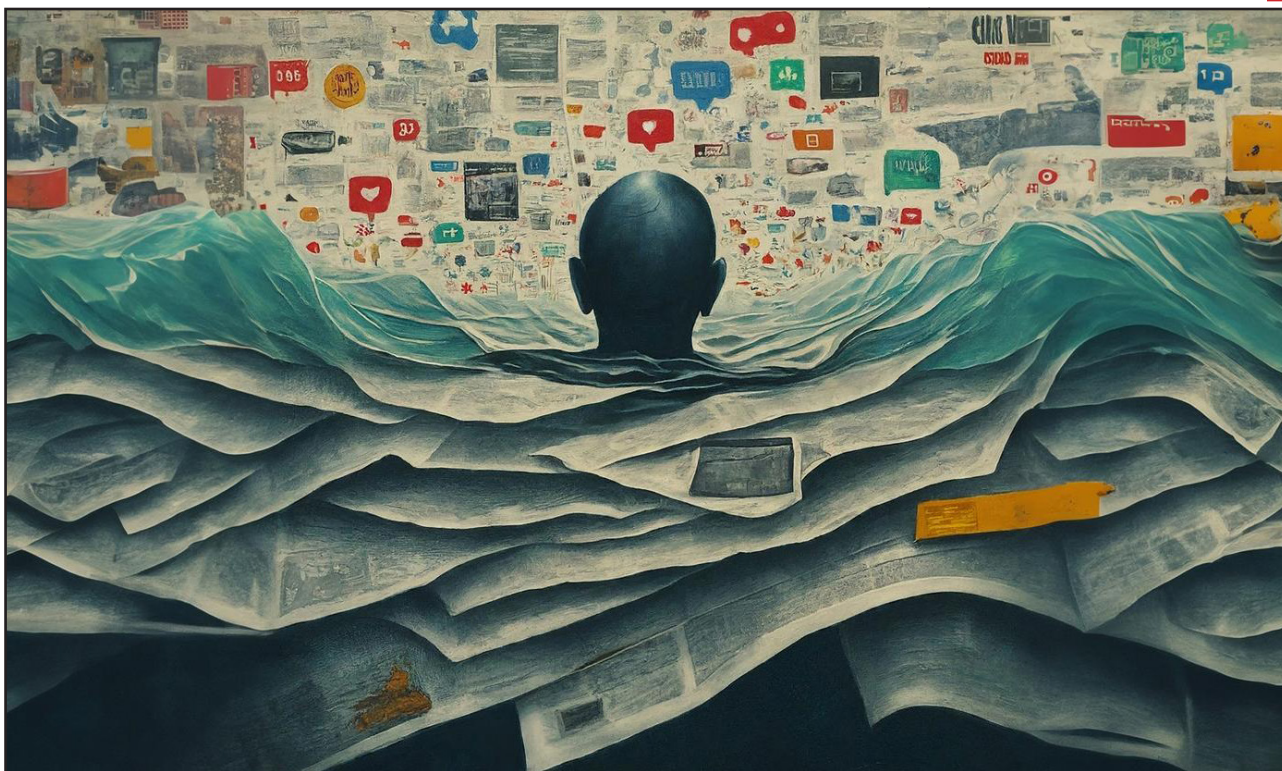
استفاده از رهنمود حسابرسی برای رسیدن به نتایج حسابرسی

مبتنی بر شواهد

یکی از مفاهیم اساسی «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام و «چارچوب شواهد حسابرسی» انجمن حسابداران رسمی آمریکا این موضوع است که حسابرس باید ویژگی‌های اطلاعات را قبل از تعیین شواهد حسابرسی ارزیابی کند.

نکته‌ی اصلی در ارزیابی اطلاعات، تعیین مربوط بودن آن است. به‌عنوان مثال، دیدگاه مشتریان در رسانه‌های اجتماعی می‌تواند اطلاعات مربوطی برای تعیین کیفیت محصول و کفایت ذخایر تضمین محصول در سیستم حسابداری باشد.^{۲۷} اگر ارتباط واضحی بین نظرات منفی مشتریان و بازگشت محصول یا درخواست استفاده از تضمین وجود داشته باشد، این ارتباط باعث افزایش مربوط بودن اطلاعات یادشده می‌شود و احتمال این که به‌عنوان شواهد حسابرسی مورد استفاده قرار گیرد، افزایش می‌یابد؛ البته این امر مشروط به ارزیابی دیگر ویژگی‌های این اطلاعات است.

حسابرس همچنین قابل‌اتکا بودن اطلاعاتی را که می‌تواند به‌عنوان شواهد مورد استفاده قرار گیرد، با در نظر گرفتن منبع آن اطلاعات ارزیابی می‌کند. یکی از عقاید این است که اطلاعات کسب‌شده از خارج سازمان قابل‌اتکا تر از اطلاعات ارائه شده توسط منابع داخل سازمان است. به‌عنوان مثال، در نظر بگیرید که باید شواهدی درباره‌ی ارزشیابی موجودی‌های صاحبکار کسب کنید. حسابرس می‌تواند اطلاعاتی در مورد کیفیت و قابلیت فروش موجودی‌های مرتبط با فناوری را از فروشنده‌ی صاحبکار (منبع درون‌سازمانی) کسب کند. با این حال، این اطلاعات احتمالاً نسبت به اطلاعات موجود در گزارش‌های شخص ثالثی از مصرف‌کنندگان (منبع برون‌سازمانی)،

متقاعدکننده‌ای برای تأیید نتیجه وجود دارد، بنابراین فرد بر اساس آن شواهد نتیجه‌گیری می‌کند. درنهایت، خطاها (سوگیری‌های) ارائه‌دهنده‌ی اطلاعات و تصمیم‌گیرنده می‌تواند بر تمام عناصر فرآیند کسب اطلاعات و ارزیابی آن تأثیر بگذارد؛ بنابراین ضرورت دارد تصمیم‌گیرنده تردید و قضاوت مناسب طی فرآیند تصمیم‌گیری اعمال کند.

با استفاده از فرآیند شکل ۲، استفاده از اطلاعات و شواهد را در دو حالت بررسی می‌کنیم: (۱) هنگام تصمیم‌گیری شخصی مهم (برای مثال خرید خودروی دست‌دوم) و (۲) هنگام ارزیابی اخبار، تفاسیر و گفتارهای بی‌اساس.^{۲۹}

خرید ماشین دست‌دوم

خریداران خودروهای دست‌دوم می‌خواهند در برابر پولی که خرج می‌کنند، ارزش و دارایی خوبی به دست آورند. آن‌ها همچنین می‌خواهند تا حد امکان از خرید ماشین خراب اجتناب کنند (به این مقاله آکرلوف^{۳۰}، ۱۹۷۰

این فرآیند با کسب اطلاعات از یک یا چند منبع توسط تصمیم‌گیرنده آغاز می‌شود. در مرحله‌ی بعد، تصمیم‌گیرنده این اطلاعات را ارزیابی می‌کند تا مربوط بودن، قابل‌اتکا بودن، متقاعدکننده بودن و دیگر ویژگی‌های کیفی اطلاعات را تعیین کند. اگر تصمیم‌گیرنده تشخیص دهد که اطلاعات از کیفیت قابل‌قبولی برخوردار است، از آن به‌عنوان شواهد استفاده می‌کند. وگرنه، تصمیم‌گیرنده اطلاعات را کنار می‌گذارد و از آن به‌عنوان شواهدی برای رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد استفاده نخواهد کرد. از آن‌جا که تصمیم‌گیرنده اطلاعاتی را در نظر می‌گیرد که می‌تواند به‌عنوان شواهد احتمالی مورد استفاده قرار دهد، بنابراین گاهی اوقات این نیاز اساسی وجود دارد که اطلاعات اضافی را کسب و ارزیابی کند. در چنین حالتی، تصمیم‌گیرنده اطلاعات اضافی را جمع‌آوری و ارزیابی می‌کند که آیا از اطلاعات جدید می‌توان به‌عنوان شواهد استفاده کرد یا خیر. وقتی شواهد

به‌ویژه منابعی که قبلاً تأیید شده‌اند، کمتر قابل‌اتکا است. ذکر این نکته حائز اهمیت است که بدانیم تمام اطلاعات برون‌سازمانی به یک اندازه قابل‌اتکا نیستند.^{۲۸}

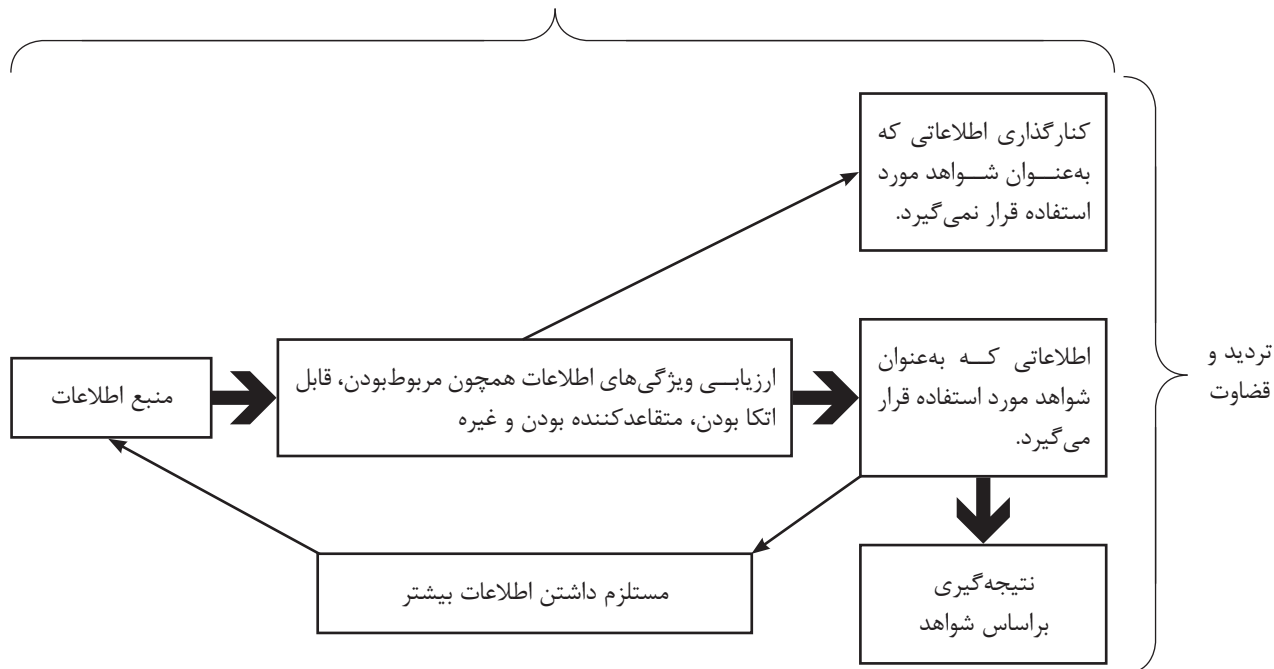
۳. به‌کارگیری «چارچوب شواهد حسابرسی» و «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در دیگر حوزه‌ها

اصول مندرج در «چارچوب شواهد حسابرسی» و رهنمود ارائه‌شده توسط هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در سایر زمینه‌هایی که در آن، افراد مجموعه گسترده‌ای از اطلاعات را ارزیابی می‌کنند و به‌عنوان شواهد به‌کار می‌گیرند، سودمند خواهد بود. شکل ۲ تصویر کلی‌تری از ارزیابی اطلاعات و رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد را بر اساس مفاهیم زیربنایی «رهنمود کارکنان» و «چارچوب شواهد حسابرسی» ارائه می‌کند.

شکل ۲

از اطلاعات تا نتایج مبتنی بر شواهد

تأثیر سوگیری‌ها (خطاها) و نیز تردید و قضاوت را بر فرایند زیر در نظر بگیرید.

شکل بالا بر اساس انجمن حسابداران رسمی آمریکا (۲۰۲۰) و استانداردهای حسابرسی مربوطه طراحی شده است.

هزینه‌های زیاد تعمیر، توانست خودرو را به یک انبار ضایعات بفروشد. چگونه فرآیند مندرج در شکل ۲ می‌توانست به این خریدار کمک کند؟ اول این‌که، خریدار باید در قابل‌اتکا بودن اطلاعات فروشنده تردید می‌کرد و آن را مغرضانه در نظر می‌گرفت. آنگاه اساساً این اطلاعات را به‌عنوان شواهد در نظر نمی‌گرفت. خریدار همچنین باید انگیزه‌ی قوی فروشنده برای فروش ماشین را تشخیص می‌داد. در درجه‌ی دوم، با توجه به اطلاعات محدود و به‌احتمال زیاد غیر قابل‌اتکای که کسب شده بود، خریدار باید قبل از خرید، اطلاعات بیشتری در مورد خودرو جمع‌آوری می‌کرد. تصمیم‌گیرندگان زمانی که محدودیت‌هایی برای کسب اطلاعات لازم برای یک تصمیم آگاهانه دارند؛ باید بسیار مراقب باشند.^{۳۲} خریدار باید اصرار می‌کرد که خودرو را با راندن

نیز انگیزه‌ی زیادی برای فروش خودرو دارند که این موضوع می‌تواند منجر به عدم ارائه‌ی اطلاعات منفی درباره‌ی خودرو شود. به یکی از خریدارانی که برای اولین بار می‌خواست خودرو بخرد، قیمتی کمتر از بازار برای یک خودروی دست‌دوم پیشنهاد شد که فروشنده آن را به‌عنوان «خودروی خوب با قیمت عالی» توصیف کرد. دلیل قیمت پایین‌تر از بازار این بود که خودرو برای مدت زیادی بود که برای فروش گذاشته شده بود (اما فروش نرفته بود) و فروشنده مجبور بود تا خودرو را بفروشد. خریدار بالقوه تصمیم گرفت بدون انجام آزمایش رانندگی خرید کند، زیرا ظاهراً به دلایل مسئولیت قانونی، فروشنده اجازه‌ی انجام آزمایش رانندگی را نمی‌داد. خرید خودرو درنهایت برای خریدار بسیار گران تمام شد. خریدار درنهایت پس از صرف

رجوع کنید). اکثر خریداران احتمالی خودروهای دست‌دوم اطلاعات را از منابع مختلف ازجمله بررسی حضوری وسیله نقلیه، فروشنده (معامله‌گران، فروشندگان، فروشندگان شخص خصوصی)، یا اشخاص ثالث (مکانیک مستقل، گزارش‌های مصرف‌کننده، دیدگاه کاربران در اینترنت و غیره) جمع‌آوری می‌کنند. «چارچوب شواهد حسابرسی» پیشنهاد می‌کند که اطلاعات ارائه‌شده توسط اشخاص ثالث ممکن هست قابل‌اتکاتر و کمتر در معرض خطا نسبت به اطلاعات دریافتی از فروشنده باشد. به‌عنوان مثال، نمایندگی فروش خودرو ممکن هست تمایل بیشتری داشته باشند که بدون در نظر گرفتن کیفیت، تصویر مطلوبی از نام‌های تجاری و مدل‌هایی که در حال حاضر موجود دارند، نشان دهند. فروشندگان

آزمایش کند و برای بررسی آن را به یک مکانیک مستقل و شایسته برای بررسی نشان می‌داد. این منابع خارجی احتمالاً باعث ارائه‌ی اطلاعاتی می‌شد که می‌توانست به‌عنوان شواهد مورد استفاده قرار می‌گرفت.

در مجموع، بر اساس شکل ۲، خریدار نباید از اطلاعات فروشنده به‌عنوان تنها شواهد استفاده می‌کرد و باید اطلاعاتی را از شخص ثالث به‌منظور ارزیابی خرید و به‌عنوان شواهد بیشتر گردآوری می‌کرد. با توجه به محدودیت‌های موجود در جمع‌آوری اطلاعات اضافی، بهترین اقدام این بود که خریدار معامله را انجام نمی‌داد، زیرا شواهد متقاعدکننده‌ای در دسترس نبود تا مبنایی برای نتیجه‌گیری در مورد کیفیت و ارزش خودرو باشد.

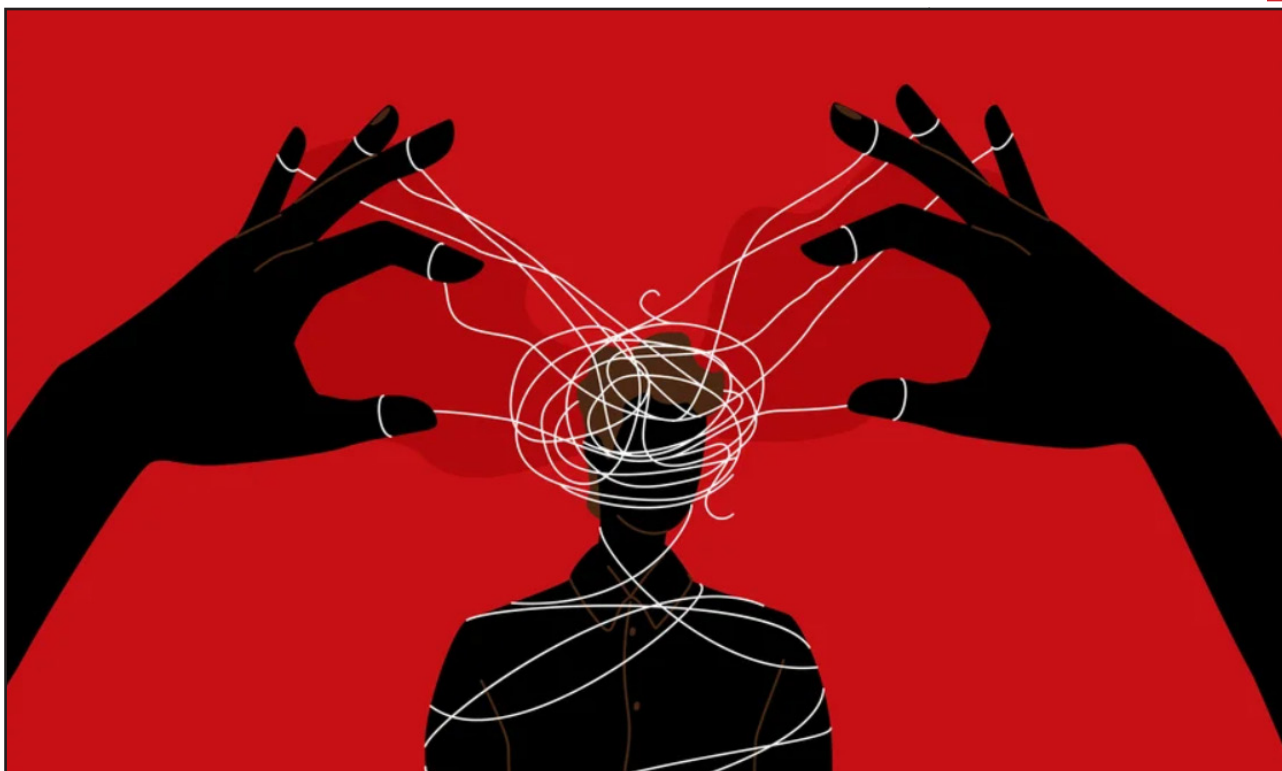
ارزیابی اخبار، تفاسیر و حرف‌های بی‌اساس اخبار

استفاده از اخبار و ارزیابی اینکه آیا اخبار یادشده اطلاعاتی است که در نتیجه‌گیری مفید است یا نه (یعنی

تعیین اینکه آیا از زمره‌ی شواهد هستند یا خیر)، امروزه به دلیل تنوع گسترده منابع خبری و گسترش اطلاعات برخط، می‌تواند بسیار چالش‌برانگیز باشد. آمریکایی‌ها به صورت روز افزون اعتماد خود را به رسانه‌های خبری از دست می‌دهند و تمایل دارند به سمت منابعی بروند که به نظر می‌رسد با دیدگاه‌های شخصی آنان سازگار است (گالوپ^{۳۳} ۲۰۲۱).

ما این موضوع را مشاهده کرده‌ایم که مردم تمایل دارند به «گروه‌های» رسانه خبری مختلف تعلق داشته باشند، مانند افراد (وفادار به) رسانه خبری ام‌اس‌ان‌بی‌سی،^{۳۴} افراد (وفادار به) فاکس‌نیوز،^{۳۵} افراد (وفادار به) رسانه‌ی ان‌پی‌آر^{۳۶} و غیره. «چارچوب شواهد حسابرسی» و فرایند شکل ۲ چگونه به ما کمک می‌کند تا با منابع خبری متضاد مقابله کنیم و تصمیم بگیریم که آیا این خبر دارای اطلاعاتی هستند که بتوان از آن به‌عنوان شواهد استفاده کرد یا نه؟

نقطه‌ی شروع در این فرآیند، ارزیابی فعال اطلاعاتی است که شما از رسانه‌های خبری به‌عنوان شواهدی برای تأیید نتایج خود استفاده می‌کنید.^{۳۷} در این راستا، نمودار سوگیری رسانه‌ای که توسط ادفونتس‌مدیا^{۳۸} (۲۰۲۳) تهیه شده است، تفاوت‌هایی را در جهت‌گیری سیاسی و قابل‌اتکا بودن منابع خبری نشان می‌دهد. درک سوگیری‌های چپ و راست منابع خبری و قابل‌اتکا بودن آن‌ها و این که آیا «گزارش واقعیت» است یا «شامل اطلاعات غیردقیق یا ساختگی است یا خیر»، مهم است. انحراف و تمایل به چپ/راست (یعنی سوگیری) نه‌تنها می‌تواند بر نحوه‌ی گزارشگری همان داستان‌ها تأثیر بگذارد، بلکه می‌تواند بر روی اینکه کدام داستان گزارش شده یا گزارش نشده است، تأثیر بگذارد.^{۳۹} همچنین مهم است که بدانیم کدام منابع به گزارش واقعیت‌ها و کدام به گزارش افکار و عقاید می‌پردازد و یا تفاوت‌های

تفسیر با کیفیت پایین، هم از منابع مخالف و هم از منابع موافق نظر شما، حقایق اساسی اخبار را تحریف می‌کند تا به سوگیری‌های سیاسی که همه ما به‌عنوان افراد داریم، متوسل شوند. به نظر می‌رسد که برخی منابع تفسیری با کیفیت پایین قصد ترویج تفرقه، مشاجره و ترس را دارند. بیشتر برنامه‌های موجود در بسیاری از محبوب‌ترین کانال‌های تلویزیونی «اخبار»، تفسیر است و خبر نیستند. بسیاری معتقدند وقتی این کانال‌های «اخبار» را نگاه می‌کنند تا از آن استفاده کنند، در واقع در حال استفاده از تفسیر هستند. پیشنهاد می‌کنیم شکل ۲ را با دقت دنبال کنید و قبل از آنکه تفسیر (اطلاعات) را استفاده کنید، ابتدا آن را ارزیابی کنید و سپس به‌عنوان شواهد برای تأیید نتایج خود از آن بهره‌گیرید.

گفتارهای بی‌اساس

سطح پایین‌تر از تفسیر چیزی است که برخی آن را «حرف‌های بی‌اساس»

مهمی دارند، فرآیند شکل ۲ را دنبال کنید، اطلاعات بیشتری جمع‌آوری کنید و قبل از استفاده از آن به‌عنوان شواهد، آن اطلاعات را ارزیابی کنید. توجه داشته باشید به منابع خبری که با دیدگاه‌هایتان متفاوت است، رجوع کنید. اطمینان حاصل کنید که دست‌کم برخی از اخبارتان از منابع بسیار معتبر تهیه شده است.

تفسیر

یکی دیگر از ملاحظات مهم در هنگام استفاده از اطلاعات برای رسیدن به نتیجه، تمایز بین اخبار و تفسیر است. اخبار (آنچه اتفاق افتاده) عموماً قابل‌اتکاتر از تفسیر (آنچه کسی در مورد آنچه اتفاق افتاده است فکر می‌کند) است و تنوع زیادی در کیفیت تفسیر وجود دارد. تفسیر با کیفیت بالاتر، تفسیری است که برگرفته از منابع موافق و منابع مخالف نظر شما است و هم دربردارنده‌ی تجزیه و تحلیل دقیق و متعادل از اخبار مهم و قابل‌توجه است و متفکرانه و محترمانه نیز به نظر می‌رسد.

عمده‌ای در قابل‌اتکا بودن دارند.^{۴۰} البته منظور ما این نیست منابعی که ادعا می‌شود به حقایق می‌پردازند، کورکورانه دنبال شوند و حقایق خبری آن‌ها حتماً به‌عنوان شواهد در نظر گرفته شود. این حقایق باید به‌عنوان اطلاعاتی برای ارزیابی اینکه آیا حقایق باید به‌عنوان شواهد مورد استفاده قرار گیرند یا خیر، در نظر گرفته شوند. با گذشت زمان و فاش شدن اطلاعات اضافی، درنهایت معلوم می‌شود که برخی از «حقایق خبری» غلط هستند.^{۴۱} ما توصیه می‌کنیم ارزیابی بلندمدت از صحت «حقایق» رسانه‌های خبری دنبال شود.

ما معتقدیم که کسب اکثر اخبار از یک یا چند منبع اطلاعاتی جانبدارانه و با قابلیت اطمینان پایین خطرناک است. این راهبرد با داستان خریدار احتمالی خودروی دست‌دوم ما که تمام اطلاعات مربوط به خودرو را از فروشنده دریافت کرده بود، تفاوت چندانی ندارد. برای تصمیمات مهمی که پیامدهای

می‌خوانند (برای اطلاع بیشتر درباره‌ی شواهدی از وجود گفتارهای بی‌اساس در سیاست به بیکر^{۴۲} رجوع کنید): نظریه‌های توطئه یا گزارش‌های غیر مستندی که در ظاهر اخبار مهم و قابل توجه هستند. این گفتارهای بی‌اساس (یعنی اطلاعات) اغلب به سرعت و از طریق رسانه‌های اجتماعی پخش می‌شود. با توجه به اینکه همه ما معمولاً سوگیری تأییدی داریم، ممکن است فرض کنیم حرف‌های بی‌اساسی که سوگیری‌ها و دیدگاه‌های سیاسی ما را تأیید می‌کنند، صرف‌نظر از اینکه چه قدر عجیب و غریب باشد، درست است. دوباره تأکید می‌شود که استفاده از فرآیند شکل ۲ برای ارزیابی دقیق این نوع از اطلاعات و قبل از آن که به عنوان شواهد مورد استفاده قرار گیرند (یعنی آیا این اطلاعات مربوط، قابل اتکا و دارای دیگر ویژگی کیفی اطلاعات هستند یا نه؟) بسیار مهم است.

۴. نتیجه‌گیری^{۴۲}

پیام اساسی «چارچوب شواهد حسابرسی»، «رهنمود کارکنان» هیأت

استانداردهای حسابرسی و هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام و این مقاله این است که «اطلاعات به‌خودی‌خود شواهدی نیست که برای تأیید نتایج مورد استفاده قرار گیرد. به‌جای آن، اطلاعات را قبل از اینکه در سطح شواهد در نظر گرفته شود، باید به‌دقت ارزیابی شود (با توجه به مربوط بودن، قابل اتکا بودن و دیگر جنبه‌های کیفی اطلاعات)». ما افراد فعال در حسابرسی و غیر حسابرسی را تشویق می‌کنیم که پیام بالا را در هنگام ارزیابی اطلاعات در زندگی حرفه‌ای و شخصی خود مورد توجه قرار دهند. در استفاده از اطلاعات منطقی باشید، تردید خود را حفظ کنید و قبل از کار بست این اطلاعات به عنوان شواهدی در تأیید نتایج خود، آن را در یک فرآیند دقیق ارزیابی به‌بوت‌های آزمایش بگذارید. اگر بخشی یا چیزی منطقی نیست یا منطقی به نظر نمی‌رسد یا ناسازگاری وجود دارد، برای جمع‌آوری اطلاعات بیشتر کوشش کنید.

افزون بر این، به دنبال اطلاعاتی باشید که با باورهای فعلی تان ناسازگار

است و آن اطلاعات را در نظر داشته باشید. گفت‌وگو با افرادی که دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به شما دارند، بسیار مهم است. برخی از اخبار را از منابعی به دست آورید که قبلاً از آن‌ها استفاده نکرده‌اید. همان‌طور که اطلاعات را از منابع مختلف جمع‌آوری می‌کنید، به همان شیوه نیز نسبت به خطرهای احتمالی یا تغییر در سطح قابل اتکا بودن آن نیز هوشیار باشید.

در مجموع، همه‌ی ما باید به‌جای جستجو برای تأیید دیدگاه‌های خود، باید به دنبال اطلاعاتی باشیم که به عنوان شواهد مورد استفاده قرار می‌گیرند. در کل باید در زندگی حرفه‌ای و شخصی خود، سعی کنیم بر اساس شواهد مربوط و قابل اتکا به نتایج معتبری برسیم. چنین رویکردی باید منجر به تصمیمات با کیفیت بسیار بالاتری شود. ما بر این باور هستیم که فرآیندی که در این مقاله توضیح داده شد و در شکل ۲ خلاصه شده است را می‌توان در مجموعه وسیعی از شرایط برای بهبود نتایج تصمیمات استفاده کرد.

منبع:

Robert D. Allen, Audrey A. Gramling, Dana R. Hermanson; Thinking Like an Auditor: Evaluating Information to Arrive at Evidence-Based Conclusions. Accounting Horizons 1 December 2023; 37 (4): 1–8. <https://doi.org/10.2308/HORIZONS-2022-182>

پی‌نویس:

در شکل‌گیری افکار عمومی تأثیر کمتری نسبت به احساس و باور شخصی دارند. لغت‌نامه آکسفورد ۲۰۱۶ Oxford Languages آن را واژه‌ی سال ۲۰۱۶ تعیین کرد.

9. Ruch

10. ASSOCIATED PRESS

11. American Institute of Certified Public Accountants

(AICPA)

12. COVID-19

13. Link

14. O'Neal

15. Crichton

۱. استادیار، گروه حسابداری دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران (V_menati@sbu.ac.ir)

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

۳. کارشناس ارشد حسابرسی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

4. Audit Evidence Framework (AEF)

5. Auditing Standards Board (ASB)

6. Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB)

7. STYX Band, Dennis DeYoung and Tommy Shaw

۸. پساً حقیقت به معنای مربوط به یا دلالت بر شرایطی که در آن حقایق عینی

16. ASB

17. Audit Evidence Framework (AEF)

18. Staff Guidance

۱۹. از برخی جهات استدلال‌های ما در این مقاله به موازات با مفاهیم تفکر مانند یک دانشمند یا به کار بردن روش علمی در ارزیابی اطلاعات است.

20. A. Fedyk, Hodson, Khimich, and T. Fedyk

21. Beasley, Carcello, Hermanson, and Neal

22. Franzel

23. Statements on Auditing Standards (SAS)

۲۴. بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره‌ی ۱۴۲ شواهد حسابرسی را این گونه تعریف می‌کند: اطلاعاتی که حسابرس برای دستیابی به نتایجی که اظهارنظر حسابرس بر آن استوار است استفاده می‌کند. شواهد حسابرسی اطلاعاتی است که از اجرای رویه‌های حسابرسی حاصل می‌شوند و شامل اطلاعاتی است که ادعاهای موجود در صورت‌های مالی را تأیید یا رد می‌کنند (بندهای ۵ الف تا ۱۰ الف بیانیه استانداردهای حسابرسی شماره ۱۴۲).

۲۵. برای آگاهی بیشتر نسبت به این سوگیری‌های ذهنی می‌توانید به این منابع رجوع کنید: هنر شفاف اندیشیدن، رالف دوبلی. ترجمه، عادل فردوسی پور، بهزاد توکلی و علی شهروز، نشر چشمه؛ مجموعه تفکر نقاد، لیندا الدر و ریچارد پل. ترجمه، پیام یزدانی، انتشارات اختران و دانش مالی رفتاری و مدیریت دارایی میشل ام. پمپین ترجمه احمد بدری از انتشارات کیهان.

۲۶. رهنمود منتشره توسط هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در درجه‌ی اول بر اطلاعات برون سازمانی متمرکز است، درحالی که بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره ۱۴۲ هیأت استانداردهای حسابرسی بر اطلاعات مدیریت مشتری و حسابرسان تمرکز دارد.

۲۷. این مثال از هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (۲۰۲۱)، ۵ است.

۲۸. این مثال از هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (۲۰۲۱)، ۶ است.

۲۹. مطابق با رویه‌ی حسابرسی، افراد باید به ریسک موجود در تصمیم و اینکه چگونه بر شواهد موردنیاز برای حمایت از نتیجه‌گیری تأثیر می‌گذارد، توجه داشته باشند. خرید ماشین ریسک بسیار بیشتری نسبت به خرید جوراب دارد؛ بنابراین، شواهد موردنیاز برای پشتیبانی از تصمیم خرید خودرو باید بسیار متقاعدکننده‌تر از خرید جوراب باشد.

۳۰. جرج آرتور اکرفل اقتصاددان اهل آمریکا و استاد اقتصاد در دانشگاه کالیفرنیا، برکلی است. وی در سال ۲۰۰۱ به همراه مایکل اسپنس و جوزف استیگلیتز برنده‌ی نوبل اقتصاد شد. به اعتقاد اکرفل در بازار خودروی دست‌دوم خودروهای کم کیفیت‌تر می‌توانند عملکرد بازار را مختل کنند و به جای برقراری تعادل در عرضه و تقاضا در نهایت خودروهای باکیفیت‌تر را به دلیل کاهش قیمت تعادلی از بازار خارج کنند. این مشکل ناشی از ناقرینگی اطلاعات است که بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان خودروی دست‌دوم وجود دارد؛ چراکه تنها فروشندگان از جزئیات خودرو و کیفیت واقعی آن با خبر است. اگر متقاضیان قیمت را به‌عنوان شاخص متوسط کیفیت خودروی مورد مبادله در نظر بگیرند، عرضه‌کنندگان خودروهای بهتر از بازار خارج و برعکس عرضه‌کنندگان خودروهای

بدتر به بازار هجوم می‌آورند؛ زیرا عرضه‌کننده‌های خودروهای بهتر قیمت بازار را کمتر از ارزش خودروی خود و فروشندگان خودروهای بدتر قیمت بازار را بیشتر از ارزش خودروی خود ارزیابی می‌کنند. این فرایند در نهایت می‌تواند منجر به کاهش مستمر قیمت تعادلی و خروج تمام عرضه‌کنندگان از بازار شود. اکرفل بازار کار را نیز دارای ویژگی ناقرینگی اطلاعات می‌داند و معتقد است در بازار کار نیز، زمانی که یک بنگاه نیروی کار استخدام می‌کند، ممکن است دانش کمتری در مورد توانایی‌های ذاتی نیروی کار نسبت به خود او داشته باشد. به‌طور کلی زمانی می‌توان انتظار بروز اطلاعات نامتقارن را داشت که رفتارهای افراد به‌راحتی قابل مشاهده نباشد. (به نقل از ویکی‌پدیا، ۲۰۲۴)

31. Akerlof

۳۲. به همین ترتیب، حسابرسان باید توانایی خود را برای صدور اظهارنظر حسابرسی در صورتی که دامنه‌ی کارشان محدود است، در نظر بگیرند

33. Gallup

34. MSNBC

35. Fox News

36. NPR

۳۷. مطابق با این تصور، ایلینوی اکنون به کلاس سواد رسانه‌ای برای دانش آموزان دبیرستانی نیاز دارد. بیکر (۲۰۲۲ ب) بیان می‌کند: با شروع این سال تحصیلی، دانش‌آموزان دبیرستانی ایلینوی یاد می‌گیرند که چگونه واقعیت را از داستان از طریق درس‌های مقرر در قانون رمزگشایی کنند. درس شامل مواردی مانند نحوه‌ی دسترسی به اطلاعات، ارزیابی پیام و منابع رسانه‌ای، ایجاد رسانه، انعکاس مصرف رسانه‌ها و استفاده از مسئولیت اجتماعی برای مصرف اخلاقی رسانه‌ها می‌شود.

38. Ad Fontes Media

۳۹. به‌عنوان مثالی ساده، می‌توان تعداد روایت‌های ۶ ژانویه، هانتر بایدن یا تغییرات آب‌وهوایی را که در CNN یا MSNBC در مقایسه با فاکس نیوز پوشش داده شده است، ردیابی کرد. به نظر می‌رسد آنچه پوشش داده می‌شود و نه نحوه‌ی پوشش آن، در منابع خبری بسیار متفاوت هستند.

۴۰. البته، ما می‌دانیم که توسعه‌دهندگان نمودار سوگیری رسانه ممکن است خودشان مغرضانه باشند.

۴۱. برخی از نمونه‌های اخیر عبارت‌اند از داستان تبانی ترامپ با روسیه، استفاده‌ی آشکار از شلاق علیه مهاجران، داستان مربوط به لپ‌تاپ هانتر بایدن که اطلاعات نادرست روسیه بود و داستان Pizzagate مربوط به قاچاق انسان در پیتزافروشی Comet Ping Pong در واشنگتن دی سی. هر کدام از این داستان‌ها گاهی اوقات پس از اهدای جوایز پولیتزر به دلیل گزارش‌های اشتباه، به‌طور گسترده‌ای بی‌اعتبار شده‌اند. نمونه‌های دیگری از داستان‌های واقعی وجود دارد که بعداً به‌عنوان دروغ شناخته خواهند شد (مثلاً جنایت نفرت جعلی جوسی اسمولت یا رسوایی دوک لاکراس).

42. Baker

۴۳. نویسندگان این مقاله آقای رابرت دی. آلن (استاد حسابداری دانشگاه یوتا)، خانم آدری ای. گراملینگ (استاد حسابداری دانشگاه ایالتی اوکلاهاما) و آقای دانا آر. هرمانسون (استاد حسابداری دانشگاه ایالتی کنسو) استادان حسابداری دانشگاه‌های آمریکایی هستند.

سوم نگران هستند که اگر از هوش مصنوعی را در محل کار استفاده نکنند عقب خواهند ماند و دو سوم دیگر نگران ندانستن نحوه‌ی استفاده از هوش مصنوعی هستند. هنگامی که متوجه شدید کارکنان در مورد چه چیزهایی نگران هستند، ارتباط اثربخش می‌تواند برای کاهش نگرانی‌های خاص تنظیم شود.

۳) برقراری ارتباط منظم. به‌طور واضح و مؤثر در مورد پذیرش و فرصت‌های ایجاد شده توسط هوش مصنوعی، ارتباط برقرار کنید. این بدان معناست که یک چشم‌انداز استراتژیک و ارزش آفرین، همراه با اهداف ارتقای مهارت نیروی کار ارائه کنید، تا کارکنان بدانند که بخشی از تغییر خواهند بود. ایجاد فضای گفت و گوی باز و کانال‌های ارتباطی که در آن می‌توان به سؤالات پاسخ داد و بازخوردها را در نظر گرفت، مفید خواهد بود. ارتباطات نباید فقط به بیان جزئیات آنچه قرار است رخ دهد بپردازد، بلکه باید چگونگی و چرایی آن را نیز بیان کند. شفافیت در مورد اینکه چگونه هوش مصنوعی کارها را بهبود می‌بخشد و اجازه دادن به کارکنان برای آشنایی با ابزارها می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا از فرصت‌های ایجاد شده توسط هوش مصنوعی استقبال نمایند.

۴) توسعه‌ی مهارت‌های جدید را پویا کنید. با کمال تعجب، در نظرسنجی Work Reimagined مؤسسه‌ی ارنست اند یانگ در سال ۲۰۲۳، تقویت مهارت‌های هوش مصنوعی مولد (GenAI) در اولویت‌های پایین بود. فقط ۱۷ درصد از کارکنان و ۲۲ درصد از کارفرمایان آموزش مهارت‌های GenAI را به‌عنوان اولویت اصلی معرفی کردند. با این حال آنان می‌دانند، تعهد به سرمایه‌گذاری در ارتقای مهارت نیروی کار، از عقب افتادن کسب‌وکار، جلوگیری می‌کند. ارتقای مهارت تمام کارکنان (نه فقط برخی از گروه‌ها) زمین بازی برابرتری ایجاد می‌کند و جابجایی کارکنان را کاهش می‌دهد.

۵) افراد را در مرکز تحول نگه دارید. رویکرد انسان‌محور به هوش مصنوعی می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا از بی‌اعتمادی فاصله بگیرند. تحقیقات EY که به‌طور مشترک با مدرسه‌ی بازرگانی دانشگاه آکسفورد انجام شده است، نقش حیاتی رفتار انسان، به ویژه عوامل عاطفی را در موفقیت تحولات برجسته می‌کند. تمرکز بر روی افراد درگیر در تغییر با در نظر گرفتن احساسات آن‌ها و تسلط بر شش محرک موفقیت در تحول می‌تواند به‌طور قابل توجهی نرخ موفقیت را تا ۲,۶ درصد افزایش دهد، صرف نظر از اینکه بخواهیم به دستاوردهای اعتمادسازی بیشتر، از جمله فرهنگ قوی‌تر و افزایش بهره‌وری اشاره کنیم.

در EY، ما مزایای هوش مصنوعی را در کار خود با ابزارهای جدید می‌بینیم که زمان انجام وقت گیر را کاهش می‌دهند تا متخصصان ما بتوانند روی فعالیت‌های با ارزش‌تر تمرکز کنند. ما هنوز پاسخی برای تمام ابهامات درباره‌ی هوش مصنوعی نداریم، اما سخت تلاش می‌کنیم تا در این راه شفاف باشیم. ایجاد اعتماد کارکنان به هوش مصنوعی فرایندی است که نیازمند تلاش رهبران و ایجاد محیطی است که در آن همه احساس می‌کنند از ذی‌نفعان مهم هستند. سازمان‌های امروزی این

کاهش شکاف اعتماد به هوش مصنوعی در محیط کار

هوش مصنوعی پتانسیل خود را در مورد کارایی، ایجاد مسیرهای شغلی جدید و هیجان انگیز و توانمندسازی کارکنان برای تمرکز بر وظایف ارزش آفرین، ثابت کرده است. با این حال، برخی از ابهامات در مورد قابلیت‌ها و محدودیت‌های آن از جمله ریسک‌ها و اتکای بیش از حد احتمالی به راه‌حل‌های هوش مصنوعی، باقی می‌ماند. اکنون فرصت واقعی برای کارفرمایان وجود دارد تا در مورد هوش مصنوعی اعتماد سازی کنند و اهمیت آن را برای افزایش پتانسیل، افزایش ارزش و توسعه‌ی کسب‌وکار خود نشان دهند. برای دستیابی به پتانسیل کامل هوش مصنوعی، سازمان‌ها باید این شکاف اعتماد را پر کنند و نگرانی‌های بلندمدت مدت را کاهش دهند. ترنت هنری، رئیس بخش استعدادهای مؤسسه‌ی ارنست اند یانگ در این باره اظهار داشت، در شرایطی که ما بیشتر به سمت سرمایه‌گذاری و پذیرش هوش مصنوعی در EY پیش رفتیم، اولویت ما این است که کارکنان را در مرکز تمام تغییرات نگه داریم. یکی از راه‌کارهای ما برای درک بهتر احساسات نیروی کار، برگزاری منظم جلسات با نمایندگی گسترده از کارکنان EY بود. یافته‌ی کلیدی این بررسی نشان می‌دهد کارکنان می‌خواهند در سفر هوش مصنوعی با رهبری ارتباط نزدیک داشته باشند. پنج درس مهم که باید در طول مسیر آموخته شود عبارتند از:

۱) مجموعه‌ای از اصول را برای هوش مصنوعی ایجاد کنید. مجموعه‌ای از اصول راهنما برای ترسیم مرزهای اخلاقی و تعهدات سازمان‌ها باید در قلب هر استراتژی موفق هوش مصنوعی باشد. این رویکرد یکپارچه برای تصمیم‌گیری‌های اخلاقی، توسعه و استقرار برنامه‌های کاربردی هوش مصنوعی را تضمین می‌کند. EY مجموعه‌ای از اصول را به شکل رسمی تعیین کرده است که همه چیز را از پاسخ‌گویی، امنیت و حریم خصوصی گرفته تا شفافیت، انصاف، فراگیری و مسئولیت حرفه‌ای، پوشش می‌دهد. ۲) توجه نمایید که چه موضوعاتی باعث نگرانی می‌شود. طبق تحقیقات EY در ایالات متحده‌ی آمریکا، سه چهارم کارکنان نگران هستند که هوش مصنوعی مشاغل را منسوخ کند و تقریباً دو سوم آن‌ها نگران جایگزینی شغل‌شان با هوش مصنوعی هستند. در عین حال، تقریباً دو

فرصت را دارند که پایه‌های پیاده‌سازی موفق هوش مصنوعی را با نشان دادن ارزش هوش مصنوعی، نحوه بهبود کسب‌وکار خود و توانمندسازی کارکنان برای مشارکت در فرایندها، بنا کنند.

www.accountancyage.com، ۱ جولای ۲۰۲۴

اغلب حسابداران هنوز برای تغییرات فناوری آمادگی کافی ندارند

بر اساس آخرین نظرسنجی از اعضای انجمن حسابداران مالی (IFA)، شکاف در مهارت‌های فناوری محور برای رویارویی با تغییرات دیجیتالی همچنان وجود دارد و بسیاری از حسابداران احساس می‌کنند که آمادگی لازم در این زمینه را ندارند. این گزارش بازخورد اعضا را در مورد مهارت‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای مورد نیاز کسب‌وکارهای امروزی، و همچنین مسائل و چالش‌های کلیدی که اعضا با آن‌ها مواجه هستند، ارائه می‌کند. اکثر افراد مورد بررسی، به تأثیر احتمالی چالش‌هایی همچون مسائل امنیت سایبری، تغییرات در قوانین و مقررات، اتوماسیون، و استفاده گسترده‌تر از منابع حسابداری برون سازمانی، اشاره کردند. از میان چالش‌ها، فناوری‌های جدیدی مانند هوش مصنوعی احتمالاً بیشترین تأثیر را بر حرفه‌ی حسابداری می‌گذارد، چراکه این فناوری برای پشتیبانی از کارایی در پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده می‌شود. این در حالی است که ۱۵,۴ درصد از اعضای مورد بررسی بیان کردند که برای رویارویی با چالش‌های پیش رو کاملاً آماده هستند، ۷۳ درصد فقط تا حدودی احساس آمادگی می‌کنند و ۱۱,۶ درصد اظهار دارند اصلاً آماده نیستند. این یافته‌ها، ضرورت پرداختن به ارتقای مهارت و دانش افزایی در زمینه‌ی فناوری را برجسته می‌کند و عدم اهتمام در این حوزه، بزرگترین ریسک برای حرفه است. به‌روزرسانی دانش، یادگیری مستمر و تفکر استراتژیک در صنعت حسابداری در حال تغییرات کلیدی هستند و فرصتی طلایی برای اعضای حرفه‌ی حسابداری فراهم می‌کند. یکی از راه‌های کمک به تیم‌های حسابداری برای پاسخ به چالش‌های جدید، ترکیب آموزش‌های خاص و تلاش‌های هدفمند برای جذب نیروهای متخصص است. ارائه‌ی برنامه‌های آموزشی هدفمند برای ارتقای مهارت کارکنان فعلی ضروری است. این برنامه‌ها نه تنها باید مهارت‌های فنی، بلکه نحوه‌ی استفاده مؤثر از آن‌ها را در حسابداری نیز پوشش دهند. جذب نیروهای جدید با مهارت‌های تخصصی نیز می‌تواند با سرعت زیادی

تخصص‌های مورد نیاز را برای تیم‌ها به ارمغان بیاورد. پیوستن نیروهای دارای مهارت‌های فناوری محور و ارائه‌ی بینش‌های دنیای واقعی و دانش پیشرفته توسط مؤسسات آموزشی به‌عنوان یک استراتژی جایگزین بسیار سودمند خواهد بود. با این حال، تقویت یادگیری و نوآوری مستمر بسیار مهم است. این امر باعث ارتقای مستمر مهارت‌ها می‌شود و حسابداران حرفه‌ای را در محیطی که فناوری به سرعت تغییر می‌کند، رقابتی نگه می‌دارد. مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات حسابداری، باید با مقایسه‌ی توانایی‌های فعلی خود و الزامات هوش مصنوعی، شکاف‌های مهارتی خود را مشخص کنند و هنگامی که این شکاف‌ها شناسایی شدند، می‌توانند از طریق ترکیبی از آموزش‌های داخلی و بیرونی به آن‌ها بپردازند. افراد یا مؤسساتی که نخواهند با چالش‌ها روبه‌رو شوند، ممکن است شاهد کاهش میزان کارایی و رقابتی بودنشان باشند. تیم‌هایی که از فرصت‌های به کارگیری اتوماسیون، بهبود دقت و تجزیه و تحلیل دقیق داده‌ها استفاده نمی‌کنند، ممکن است رقابت با همتایان خود را دشوار بدانند. رهبران مؤسسات برای اینکه جلوتر بمانند، باید از فناوری‌های موجود استفاده کنند. با انجام این کار، آن‌ها می‌توانند در زمان انجام کارهای دستی صرفه‌جویی کنند، خطاهای داده‌های مالی را به حداقل برسانند، و بینشی را به دست آورند که آن‌ها را قادر می‌سازد تصمیمات سریع‌تر، عاقلانه‌تر و آگاهانه‌تری بگیرند. هوش مصنوعی مزایای بسیاری مانند بهبود قابلیت‌های حسابرسی، ظرفیت تجزیه و تحلیل سریع مقادیر زیادی از داده‌های مالی، افزایش دقت و انطباق، و توانایی‌های پیش‌بینی پیشرفته را ارائه می‌دهد. البته هنوز موانعی برای پذیرش کامل فناوری هوش مصنوعی وجود دارد. یکی از چالش‌های اصلی که اغلب به آن اشاره می‌شود، آموزش مدل‌های هوش مصنوعی برای تجزیه و تحلیل صحیح اطلاعات مالی پیچیده است. ایجاد اعتماد به نتایج هوش مصنوعی و ایجاد حاکمیت قوی برای جلوگیری از هرگونه سوء استفاده از هوش مصنوعی نیز به‌عنوان موضوعات مهم برجسته شده است.

ارتقای مهارت برابر است با فرصت رشد

یافته‌های بررسی اخیر نشان می‌دهد که ارتقای مهارت کارکنان برای اطمینان از کارایی عملیات و انعطاف‌پذیری مؤسسات در آینده بسیار مهم است. ارتقای مهارت کارکنان به این معنی است که به‌طور بالقوه گزینه‌ی بهتری روی میز وجود دارد.

صنعت حسابداری شاهد رشد قابل ملاحظه‌ای است که توسط عوامل مختلفی از جمله پیچیدگی فزاینده‌ی مقررات مالی، تقاضا برای افزایش شفافیت در گزارشگری مالی، و رشد اقتصادی که نیاز بیشتری به خدمات حسابداران دارد، تقویت می‌شود. علاوه بر این، ظهور فناوری‌های جدید مانند هوش مصنوعی، محاسبات ابری و اتوماسیون نه تنها باعث بهبود اثربخشی خدمات حسابداری می‌شود، بلکه فرصت‌های جدیدی برای خدمات مشاوره‌ای و تحلیلی ایجاد می‌کند. در نتیجه، نیاز بیشتری به حسابداران ماهر و متخصصان مالی وجود دارد که بتوانند با این تحولات سازگار شوند و آینده‌ی امیدوارکننده‌ای برای صنعت حسابداری به ارمغان آورند.

www.accountancyage.com، ۱۹ جولای ۲۰۲۴

اخلاق استفاده از هوش مصنوعی در حسابرسی

صحبت از دارایی‌های دیجیتال به میان می‌آید باید بر الزام حسابداران و حسابرسان جهت آگاه ماندن از فناوری‌های نوظهور و پیامدهای آن برای گزارشگری مالی و خدمات اطمینان‌بخشی تأکید کرد. توجه به این نکته ضروری است که تدوین اصول اخلاقی استفاده از هوش مصنوعی در حسابرسی که مواردی همچون تقلب، روش‌های کشف و کنترل‌های ضد تقلب را در برمی‌گیرد، به‌عنوان منبعی بااهمیت برای متخصصان این حرفه در ارزیابی و کاهش ریسک‌های مرتبط با تقلب عمل می‌کند.

www.journalofaccountancy.com، ۲۲ جولای ۲۰۲۴

مسیرهای جدید برای افزایش بهره‌وری از طریق هوش مصنوعی

نظرسنجی اخیر دیلویت، بهره‌وری ضعیف از طریق هوش مصنوعی را در صدر فهرست نگرانی مدیران مالی قرار داده است. ابزارهای جدیدی برای انجام این کار در دسترس هستند و اگر ما از آن‌ها عاقلانه بهره‌برداری کنیم، می‌توانیم در آستانه‌ی یک انقلاب بهره‌وری باشیم که نوید بخش خبر خوبی برای همه خواهد بود. این موضوع اخیراً در پروژه‌ی تحقیقاتی مشترک AICPA و CIMA مورد بررسی قرار گرفت، در این راستا از رهبران مالی سراسر جهان مصاحبه به عمل آمد تا مشخص گردد آن‌ها چه می‌کنند و بهترین رویه‌های عمل چیست. در طول تاریخ، محرک اصلی بهره‌وری، استفاده از فناوری‌های جدید بوده است. موضوع داغ امروز، پتانسیل هوش مصنوعی (AI) برای تبدیل فناوری به جهش قابل ملاحظه‌ی بهره‌وری است. با استفاده از این فناوری ما در مرحله‌ی گذار جالبی قرار می‌گیریم. در حالی که این مسیر هیجان‌انگیز است، مرحله‌ی اجرای آزمایشی آن می‌تواند دشوار و البته پرهزینه باشد. متخصصان امور مالی در همه جا شروع به استفاده از آن در کارهای روزمره‌ی خود کرده‌اند، اما ما اثرات آن را به شکل اندک احساس می‌کنیم. در اینجا چند ایده وجود دارد که هنگام استفاده از هوش مصنوعی در فرایندهای خود باید روی آن‌ها تمرکز کنیم تا به ما کمک کند حداکثر سود را از آن ببریم.

در نظر گرفتن اصول اخلاقی هنگام استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی (AI) موضوعی است که اخیراً توجه AICPA را به خود جلب نموده است. اگرچه ابزارهای هوش مصنوعی به‌طور فزاینده‌ای رواج پیدا کرده‌اند، اما این امر نباید متخصصان حسابرسی را از تعهدات اخلاقی خود غافل کند. انجمن حسابداران رسمی آمریکا، به بررسی و نظارت مناسب بر خروجی‌های تولید شده توسط هوش مصنوعی تأکید می‌کند و از حسابرسان می‌خواهد در هنگام استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی تردید حرفه‌ای خود را حفظ کنند. از آنجایی که فناوری به تکامل خود ادامه می‌دهد، این حرفه باید تعادلی میان استفاده از قابلیت‌های هوش مصنوعی و اطمینان از پایبندی به استانداردهای اخلاقی و قضاوت حرفه‌ای ایجاد کند. اخلاق به‌کارگیری هوش مصنوعی در حسابرسی بحث مهمی است که باید تلاش‌های این حرفه را برای تدوین سیاست‌ها و بهترین رویه‌ها در به‌کارگیری استفاده از هوش مصنوعی پوشش دهد. اولین گام ارائه‌ی نمای کلی از این حوزه‌ی به سرعت در حال تغییر و ارائه‌ی بینش‌های تخصصی رهبران صنعت و AICPA برای تعیین ملاحظات مربوط به ریسک‌های رایج در فضای دارایی‌های دیجیتالی است. رویه‌های حسابرسی پیشنهادی متمرکز بر رایج‌ترین ریسک‌هایی است که امروزه مشاهده می‌شود، به‌عنوان کمک عملی، متخصصان را برای رویارویی با چالش‌های ایجاد شده توسط اکوسیستم دارایی‌های دیجیتال تجهیز می‌کند. تنوع گسترده‌ی دارایی‌های دیجیتال، که از دارایی‌های رمزنگاری شده مانند بیت کوین تا توکن‌های غیرقابل معاوضه (NFT) را در بر می‌گیرد، نحوه‌ی برخورد با این موضوع را پیچیده‌تر می‌کند. به این ترتیب اهمیت درک ماهیت و هدف خاص هر دارایی دیجیتال نیز موضوعی است که بسیار به آن تأکید می‌شود، زیرا این درک جهت تعیین رفتارهای حسابداری مناسب، کنترل‌های داخلی و رویکردهای حسابرسی بسیار مهم است. به‌عنوان نمونه، رهنمود عملی اخیر AICPA در مورد حسابداری و حسابرسی دارایی‌های دیجیتال (به روز شده) که به مسائل پیچیده در این زمینه پاسخ می‌دهد، می‌تواند مفید باشد. به‌طور کلی زمانی که

ادغام هوش مصنوعی مولد در پلت فرم حسابرسی هوشمند توسط کی پی ام جی

ادغام هوش مصنوعی مولد در پلت فرم حسابرسی هوشمند توسط کی پی ام جی، که در ۲۹ جولای ۲۰۲۴ اعلام شد، نقطه‌ای عطف مهمی در پذیرش هوش مصنوعی در صنعت حسابرسی است که نویدبخش تغییر شکل فرایندهای حسابرسی است و در عین حال سؤالات مهمی را در مورد ریسک‌ها و آمادگی لازم، ایجاد می‌کند. این ابتکار کی پی ام جی بر ۹۰۰۰۰ حسابرس این مؤسسه در سراسر جهان تأثیر خواهد گذاشت و هدف آن افزایش کیفیت و کارایی حسابرسی در سراسر فرایند حسابرسی است. لری بردلی، رئیس مؤسسه‌ی کی پی ام جی اظهار داشت، با دسترسی یکپارچه به قابلیت‌های قابل اتکای هوش مصنوعی مولد در جریان کار حسابرسی، حسابرسان این مؤسسه در سراسر جهان این امکان را پیدا می‌کنند که حسابرسی‌های با کیفیت بالا را ارائه کنند و زمان بیشتری را بر روی حوزه‌های دارای ریسک بالاتر متمرکز کنند. ادغام هوش مصنوعی مولد در پلت فرم حسابرسی هوشمند نه تنها می‌تواند منابع را برای صرف زمان بیشتر در زمینه‌های با ریسک بالا آزاد کند، بلکه می‌تواند مستقیماً به تیم‌های حسابرسی کمک کند تا با ایفای مسئولیت‌های خود در راستای محافظت از بازار سرمایه، عملکرد مؤثرتری داشته باشند.

ویژگی‌های اصلی ادغام هوش مصنوعی عبارتند از:

۱. ارزیابی بهتر ریسک‌ها: هوش مصنوعی اسناد را برای کمک به شناسایی عوامل ریسک بررسی خواهد کرد. (به عنوان نمونه تجزیه و تحلیل صورتجلسات برای یافتن ریسک‌های بالقوه‌ی حسابداری و مالی)
۲. تدوین روش‌های آزمون اساسی: هوش مصنوعی، با دسترسی مستقیم به رویه‌های حسابرسی مؤسسه، به طراحی رویه‌های حسابرسی جهت پاسخ سریع‌تر به ریسک‌ها کمک می‌کند.
۳. بهبود مستندسازی حسابرسی: اعضای تیم می‌توانند از هوش مصنوعی برای خلاصه کردن، پرسش و بهبود مستندات حسابرسی خاص استفاده کنند.

- نتایج ادغام هوش مصنوعی مولد در پلت فرم حسابرسی هوشمند
- ۱. دسترسی سریع به یک مرجع رو به رشد و مجهز به هوش مصنوعی

- فعالیت‌ها را به وظایف تبدیل کنید و آن‌ها را بر اساس پتانسیل‌شان برای عملکرد هوش مصنوعی رتبه بندی کنید. این امر، نقطه‌ی شروع سیستماتیکی را جهت برنامه ریزی و طراحی نحوه‌ی استفاده از فناوری در سازمان، در اختیار شما قرار می‌دهد.

- فناوری هوش مصنوعی نمی‌تواند قضاوتی ایجاد کند و واقعاً باید به عنوان ابزاری برای تقویت و بهبود تلاش‌های نیروی انسانی و نه به عنوان جایگزین، در نظر گرفته شود. هوش مصنوعی در کارهای تکراری و معمولی خوب عمل می‌کند و زمان افراد را آزاد می‌کند تا بر روی فعالیت‌هایی تمرکز کنند که ارزش بیشتری را اضافه می‌کنند.

- شما باید به فکر ارتقای مهارت و ایجاد انگیزه در کارکنان برای همکاری و مشارکت فعالانه در طرح‌های بهره‌وری مبتنی بر هوش مصنوعی باشید. کارکنان نقش مهمی در هدایت، مدیریت و آموزش سیستم و کاهش ریسک‌های آن دارند و مانند هر تغییری، اگر می‌خواهید موفقیت آمیز باشد، باید افراد را با خود همراه کنید.

- هوش مصنوعی فکر نمی‌کند، بلکه از داده‌های موجود استفاده می‌کند. این بدان معناست که شما باید از صحت داده‌هایی که در اختیار هوش مصنوعی قرار می‌گیرد، اطمینان داشته باشید. منابع داده‌ی قابل اعتماد، اعتماد لازم را جهت تبدیل هوش مصنوعی به فناوری مفید برای تصمیم‌گیری‌های آگاهانه، ایجاد می‌کند.

- در مورد نحوه‌ی پیشرفت معیارها فکر کنید. مانند هر تغییر دیگری، کاهش بهره‌وری در حین اجرا قابل انتظار است، بنابراین شما به طیف وسیعی از شاخص‌ها و یک بازه‌ی زمانی نیاز دارید که وضعیت پیشرفت‌های مورد انتظار را پایش نمایید.

- هوش مصنوعی حوزه‌ی جدیدی است و حفظ ارزش‌های اخلاقی در این حوزه در درجه‌ی اول اهمیت قرار دارد. شما باید استراتژی‌ی فعالی برای حفظ موضع اخلاقی سازمان خود در هنگام استفاده از این نوع فناوری داشته باشید. امنیت، حفاظت از داده‌ها، تنوع، برابری و فراگیری و قانونمندی زمینه‌های اصلی نگرانی هستند.

- انتظارات واقع بینانه تعیین کنید. هوش مصنوعی به‌طور شگفت انگیز، نرخ بهره‌وری سازمان شما را افزایش نمی‌دهد. بلکه ابزار جدیدی است که در صورت استقرار و نظارت مؤثر ممکن است این کار را انجام دهد. متخصصان امور مالی مانند سایر امور باید با در این زمینه نیز تردید حرفه‌ای را اعمال کنند، به‌طور منظم نحوه‌ی عملکرد آن را نظارت و ارزیابی نمایند و در صورت نیاز استراتژی خود را تغییر دهند. به عبارت دیگر، مانند هر سرمایه‌گذاری دیگری، بهترین رویه‌ی مدیریتی را اعمال کنند.

با پذیرش هوش مصنوعی، ما به جای پرسیدن این که «آیا این کار را انجام دهیم» به مرحله‌ای فراتر یعنی «چگونه این کار را انجام دهیم» ارتقا می‌یابیم، به همین دلیل حتی اگر این کار را انجام ندهید، در مورد چگونگی کشف پتانسیل فناوری به روشی که اهداف سازمان شما را افزایش می‌دهد، فکر کنید.

www.accountancyage.com، ۷ ژوئن ۲۰۲۴

برای کمک به تیم‌های حسابرسی

۲. امتیازدهی خودکار به کیفیت

۳. وجود هوش مصنوعی و یادگیری ماشین برای بررسی خودکار

صورت‌های مالی

۴. یکپارچگی در ارائه خدمات اطمینان بخشی توسط تیم‌های مختلف

• نگرانی‌های صنعت

با این حال، این حرکت در بحبوحه‌ی نگرانی‌های فزاینده در مورد ریسک‌های به کارگیری هوش مصنوعی در حسابرسی انجام شده است. مطالعات اخیر نشان می‌دهد که هوش مصنوعی به‌طور فزاینده‌ای به‌عنوان ریسکی مهم در طی دو تا سه سال آینده دیده می‌شود، و تنها ۱۲ درصد از مؤسسات، هوش مصنوعی را در عملکرد حسابرسی خود پذیرفته‌اند. نتایج بررسی‌های صورت گرفته همچنین به شکاف‌هایی در آمادگی مؤسسات و مهارت حسابرسان برای مدیریت ریسک‌های هوش مصنوعی اشاره می‌کند. این اقدام کی پی ام جی به دنبال حرکت‌های قبلی دیگر مؤسسات بیگ فور است. قابل ذکر است، ارنست اند یانگ نیز در اوایل سال جاری یک سیستم هوش مصنوعی را در فرایندهای حسابرسی خود پیاده سازی کرد که منجر به کشف فعالیت‌های متقلبانه در دو شرکت از ده شرکت برتر بورسی شد. این موفقیت، بسیاری از بحث‌ها در مورد قابلیت اطمینان و پتانسیل هوش مصنوعی در شناسایی تقلب را به راه انداخت. رویکرد نوآورانه‌ی ارنست اند یانگ، دربرگیرنده‌ی راه‌حل مبتنی بر هوش مصنوعی است که می‌تواند ورودی‌های غیرعادی را در پایگاه‌های داده بزرگ شناسایی کند. این سیستم با افزایش دقت و کارایی چشم انداز حسابرسی را تغییر داده و در عین حال ریسک عدم کشف بی نظمی‌های مالی را کاهش داده است. احتمالاً نهادهای ناظر نقش مهمی در تعیین میزان استفاده از هوش مصنوعی در فرایندهای حسابرسی ایفا می‌کنند. ادغام هوش مصنوعی در فرایندهای حسابرسی حاکی از تغییرات قابل ملاحظه در صنعت است که نویدبخش افزایش کارایی و دقت است. با این حال، همچنان پرسش‌های مهمی در مورد حریم خصوصی داده‌ها، نیاز به به‌روز رسانی مستمر الگوریتم‌ها، و تعادل میان پیشرفت فناوری و تخصص انسانی برای تضمین کیفیت حسابرسی‌ها وجود دارد. گفتنی است حسابرسان کی پی ام جی در مورد نحوه‌ی استفاده‌ی مؤثر از هوش مصنوعی برای کمک به حفظ کیفیت، دقت و تردید حرفه‌ای، آموزش دیده‌اند.

• چالش‌ها و فرصت‌ها

ادغام هوش مصنوعی در فرایندهای حسابرسی چالش‌ها و فرصت‌هایی را به همراه دارد:

مزایا:

۱. افزایش کارایی در تجزیه و تحلیل حجم زیادی از داده‌ها

۲. کاهش ریسک خطای انسانی یا نظارتی

۳. کاربرد عینی‌تر و یکنواخت‌تر معیارهای حسابرسی

چالش‌ها:

۱. ادغام فناوری هوش مصنوعی در سیستم‌ها و فرایندهای حسابرسی موجود

۲. نیاز به نظارت مستمر و به‌روز رسانی الگوریتم‌های هوش مصنوعی

۳. حصول اطمینان از اینکه آیا حسابرسان مهارت‌های لازم برای

استفاده‌ی مؤثر و انتقاد از سیستم‌های هوش مصنوعی را دارند یا خیر. تحول ایجاد شده توسط هوش مصنوعی در صنایع و حوزه‌های مختلف گسترده است. برای گزارشگری مالی، این تحول فقط تغییر در فناوری نیست، بلکه تغییر پارادایمی است که به نقش حسابرسان کمک می‌کند و صنعت حسابرسی را به‌طور کلی تغییر می‌دهد.

همان‌طور که کی پی ام جی و سایر مؤسسات برای پذیرش هوش مصنوعی پیش می‌روند، صنعت از نزدیک بررسی می‌کند که چگونه این فناوری‌ها آینده‌ی حسابرسی و گزارشگری مالی را تغییر می‌دهند. تعادل میان پیشرفت فناوری و حفظ صحت و کیفیت حسابرسی‌ها همچنان برای مؤسسات، نهادهای ناظر و مشتریان به‌طور یکسان از ملاحظات حیاتی محسوب می‌شود.

www.accountancyage.com، ۳۰ جولای ۲۰۲۴

افزایش کارایی عملیات مؤسسات در سایه‌ی اتوماسیون

کارایی در حرفه‌ی حسابرسی به چه معناست؟ ممکن است برای شما سوال باشد که سرعت بخشیدن به فرایندهای کاری و حذف کارهای دستی چه دستاوردی را برای شما به ارمغان می‌آورد. عملکرد کارا، زمان شما را برای تمرکز بر نوآوری و ارائه‌ی خدمات مشاوره‌ی استراتژیک به مشتریان آزاد می‌کند و اساساً موجب رشد سهم خدمات ارزش آفرین در مؤسسه می‌شود. اما چگونه می‌توان به این سطح از کارایی عملیات دست یافت؟ از طریق اتوماسیون.

• کلید کارایی

اتوماسیون، به کارگیری فناوری برای کاهش دخالت انسان در فرایندها است. به‌عنوان نمونه، چرا محاسبه‌ی جریان نقدی سالانه‌ی مشتری به صورت دستی؟! در حالی که این فرایند می‌تواند توسط هوش مصنوعی انجام شود و به شما امکان می‌دهد پیش‌بینی سریع و دقیقی ارائه دهید. مزایای اتوماسیون واضح است: یکنواختی رویه، صرفه‌جویی در هزینه، و توانایی رشد سریع و اندازه‌گیری دقیق عملکرد.

• ساده سازی فرایند رسیدگی به حساب‌ها

تطابق با دستورالعمل‌ها و قوانین در حال تغییر (همچون IFRS)، اغلب کاری زمان‌بر و مستعد خطا است. از این‌رو، فرایندهای دستی و انتقال داده‌ها، می‌تواند دستخوش اشتباه شود. بنابراین ابزارهای نرم‌افزاری اتوماسیون می‌توانند خطا را کاهش داده و موجب بهبود عملکرد شوند.

- هنگام انتخاب ابزار اتوماسیون مناسب، مهم است که به دنبال موارد زیر باشید:

۱. راه‌حلی که به شما امکان می‌دهد با IFRS مطابقت داشته باشید.
 ۲. نرم‌افزاری که به تیم شما کمک می‌کند تا با یکدیگر همکاری کنند، مانند سیستم‌های ابری که موجب یکپارچگی عملیات می‌گردد.
 ۳. آیا نرم‌افزار شما را قادر می‌سازد تا کار خود را با دقت و سرعت بیشتری انجام دهید؟ این موضوع ممکن است شامل استفاده از هوش مصنوعی و اتوماسیون برای برجسته کردن خطاها قبل از تکمیل کار باشد.
- خودکار کردن فرایندهای دستی، انقلابی در کارایی و دقت تیم شما ایجاد می‌کند، به این معنی که متخصصان زمان بیشتری برای تمرکز بر استراتژی و تقاضای مشتری دارند. با ظهور هوش مصنوعی و یادگیری ماشین، نرم‌افزارها می‌توانند حجم وسیعی از داده‌ها را تجزیه و تحلیل کنند و دقت را در طول زمان بهبود بخشند. این بدان معناست که بسیاری از جنبه‌های انجام کار اکنون می‌توانند توسط نرم‌افزار هوشمند مدیریت شوند و انتظار می‌رود دسترسی سریع‌تر و صرفه‌جویی در هزینه‌ها به ویژه برای مؤسسات کوچک و متوسط میسر گردد.
- ۱۲ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

از رد پای نیروی انسانی تا تحول فناوری

برای متخصصان امور مالی، قدرت بالقوه‌ی تجزیه و تحلیل داده‌های مدرن و هوش مصنوعی می‌تواند انقلاب صنعتی خود حرفه باشد. سازمان‌ها در همه‌جا در تلاش برای یافتن راه‌هایی برای استفاده از این فناوری جدید هستند. در حالی که پروژه‌های تحول فناوری همراه با ریسک هستند، خطر عقب ماندن از رقبای دارای قابلیت دیجیتال بالاتر، بسیار زیاد است که نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت، بنابراین اهتمام ویژه‌ی رهبران مالی در این زمینه بسیار مهم است. ممکن است این وسوسه وجود داشته باشد که احاطه شدن با پتانسیل فناوری موجب فراموش شدن سرمایه‌ی انسانی

می‌شود. اما این سرمایه‌ی انسانی است که در قلب تحول فناوری موفق قرار دارد و اگر پروژه بخواهد بازدهی داشته باشد، نیاز به سرمایه‌گذاری در این زمینه وجود دارد. شما و تیم‌تان باید مهارت‌هایی را برای استفاده از هر فناوری جدیدی که سازمان شما روی آن سرمایه‌گذاری می‌کند، داشته باشید. ضروری است که این ارتقای مهارت در بودجه‌ی هر پروژه‌ی تحول گنجانده شود، زیرا بدون آن پروژه مطمئناً با شکست مواجه خواهد شد. شکاف‌های مهارت‌های فنی در حرفه‌ی مالی به شکل برجسته وجود دارد. پژوهش‌های آینده‌نگر مالی AICPA و CIMA که در سال جاری منتشر شد، نشان داد که بیشترین شکاف در مهارت تجزیه و تحلیل داده‌ها و مدل سازی داده‌ها است، بنابراین به وضوح از حوزه‌های اصلی برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. در چنین موقعیتی، که نوآوری و آزمون‌ها و خطاها در اطراف ما اتفاق می‌افتد، باید در مورد ایجاد ذهنیت مناسب برای استفاده از فرصت‌های دیجیتال جدید عمیق‌تر فکر کنیم، که موضوعی مهم‌تر از یادگیری صرف مهارت‌های عملیاتی جدید است. چند سال پیش تحقیقاتی که به‌طور مشترک با KPMG انجام شد تا مشخص شود چه چیزی باعث موفقیت پروژه‌ی تحول می‌شود. نتایج حاکی از آن بود که انگیزه‌ی نیروی کار برای پذیرش تغییر، حیاتی‌ترین عامل موفقیت است و به دنبال آن انگیزه نیروی کار برای یادگیری و تکامل است که ما از آن به‌عنوان ذهنیت رشد یاد می‌کنیم این موارد مربوط به جنبه‌های سرمایه‌ی انسانی هستند تا سرمایه‌ی فناوری، و به همین دلیل اغلب نادیده گرفته می‌شوند. برای رقابتی ماندن، تیم شما باید فعالانه یاد بگیرد و رشد کند. اگر شما به‌عنوان رهبر ذهنیت رشد را پرورش دهید، تیم شما متوجه خواهد شد که توانایی‌های آن‌ها قابل توسعه است و تلاش‌های آن‌ها برای ایجاد مهارت‌های جدید و به‌کارگیری آن‌ها در راه‌های جدید نتایج مثبتی را به همراه خواهد داشت. شما باید اطمینان حاصل کنید که همه می‌توانند این چالش‌ها را بپذیرند، از اشتباهات درس بگیرند و فعالانه به دنبال کسب دانش جدید باشند. شایسته است به این فکر کنیم که توسعه‌ی سرمایه‌ی انسانی برای نیروی کار نسل Z چه معنایی دارد. مهارت‌های ما در دوره‌ای از پیشرفت سریع فناوری، ماندگاری بسیار کوتاه‌تری دارند. در چنین زمانی نمی‌توانید انتظار داشته باشید که پس از کسب مدرک حرفه‌ای یا مهارت در یک فناوری خاص، یادگیری را متوقف کنید. ما باید خودمان و اعضای تیممان را به یادگیری، حذف و یادگیری مجدد ملزم بدانیم تا با پیشرفت‌ها همگام باقی بمانیم. این امر به دلیل روندهای احتمالی در جمعیت شناسی محیط کار، اهمیت بیشتری پیدا خواهد کرد. در نتیجه، این ایده که یادگیری مهارت‌های فناوری محور جدید فقط برای کارکنان جوان است منسوخ شده است. پس هم به نفع هر فرد و هم سازمان است، که با بر سرمایه‌گذاری روی همه‌ی اعضای تیم از این انقلاب فناوری حداکثر استفاده را ببرند. در نهایت، سازمان‌هایی پیشرفت خواهند کرد که سرمایه‌ی انسانی خود را به گونه‌ای توسعه دهند که بتوانند از مهارت‌های آنان تحت پیشرفت‌های فناوری حداکثر استفاده را ببرند. موفق‌ترین رهبران مالی افرادی هستند که این واقعیت را در حین برنامه ریزی و مدیریت پروژه‌های تحول خود شناسایی نمایند.

۱ جولای ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

کاهش بهای ارائه‌ی خدمات مؤسسات حسابرسی، چگونه رخ می‌دهد؟

پذیرش فناوری‌های نوظهور دیگر تنها اقدام جسورانه برای برجسته شدن در صنعت ارائه‌ی خدمات مالی نیست. ادغام هوش مصنوعی به‌طور گسترده‌ای بر نوآوری در این صنعت فشار وارد می‌کند، به‌طوری که ۹۱ درصد از مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات مالی در حال حاضر از راه‌حل‌های هوش مصنوعی استفاده می‌کنند یا در حال بررسی آن هستند. مؤسساتی که به بهترین شکل درک می‌کنند چگونه از راه‌حل‌های جدید و متعدد موجود برای کاهش بهای خدماتی که ارائه می‌دهند استفاده کنند، با موفقیت خود را از رقبا متمایز خواهند کرد. در این چشم انداز به سرعت در حال تحول، حسابداران به‌طور منحصر به فردی در موقعیتی قرار دارند که تغییرات قابل‌ملاحظه‌ای را ایجاد کنند. درک عمیق آن‌ها از فرایندهای مالی، همراه با بینش استراتژیک‌شان، آن‌ها را به گزینه‌های ایده آل برای رهبری طرح‌هایی با هدف کاهش بهای خدمات تبدیل می‌کند. مفهوم «بهای ارائه‌ی خدمات» شامل تمام هزینه‌هایی است که یک مؤسسه برای خدمت به مشتریان خود متحمل می‌شود. در بخش خدمات مالی، این بها شامل همه چیز از وظایف اداری تا ارتباط با مشتری می‌شود. با تشدید رقابت و کاهش حاشیه‌ی سود، کاهش بهای ارائه‌ی خدمات به یک استراتژی حیاتی برای حفظ رقابت و سودآوری تبدیل شده است. ارزش واقعی هوش مصنوعی در خدمات مالی در کاهش حجم کار دستی نهفته است، که معمولاً منجر به خطاهای مکرر، کندتر بودن فرایندها و هزینه‌های بالاتر نیروی کار می‌شود. اینجاست که حسابداران حرفه‌ای می‌توانند تأثیر قابل‌ملاحظه‌ای داشته باشند. حسابداران حرفه‌ای با استفاده از درک جامع خود از گردش کار، می‌توانند حوزه‌هایی را که برای ورود فناوری آماده هستند، شناسایی کنند. خدمات غیر مشاوره‌ای، رعایت، و وظایف اداری اغلب بهای ارائه‌ی خدمات را افزایش می‌دهند و این فرایندها باید اهداف اصلی اتوماسیون باشند. به‌عنوان مثال، سیستم‌هایی که به‌طور خودکار اسناد را طبقه‌بندی می‌کنند و کنترل‌های دسترسی دقیق را بدون دخالت انسان اعمال می‌کنند، می‌توانند به میزان چشم‌گیری بار هزینه‌های رعایت را کاهش دهند. با این حال، نقش حسابداران حرفه‌ای باتجربه، فراتر از شناسایی حوزه‌های تأثیر اتوماسیون است. آن‌ها نقش مهمی در حصول اطمینان از اجرای مؤثر و همسویی هوش مصنوعی و سایر فناوری‌ها با اهداف استراتژیک گسترده‌تر، ایفا

می‌کنند. این امر نه تنها دانش فنی، بلکه مهارت‌های مدیریت تغییر را نیز شامل می‌شود. یکی از چالش‌های کلیدی در پیاده‌سازی فناوری‌های جدید، مقاومت کارکنانی است که ممکن است از جایگزینی توسط فناوری هراس داشته باشند. حسابداران حرفه‌ای می‌توانند با نشان دادن چگونگی کاربرد هوش مصنوعی و اتوماسیون برای حمایت از کارکنان، نه جایگزینی آن‌ها، به رفع این نگرانی‌ها کمک کنند. آن‌ها می‌توانند بیان کنند که چگونه این فناوری‌ها می‌توانند زمان را برای فعالیت‌های دارای ارزش افزوده‌ی بیشتر آزاد کنند، و رضایت شغلی و فرصت‌های پیشرفت حرفه‌ای را افزایش دهند. علاوه بر این، حسابداران حرفه‌ای در موقعیت مناسبی برای آموزش سایر مدیران اجرایی در مورد قابلیت‌ها و محدودیت‌های هوش مصنوعی هستند. این مسئله برای حصول اطمینان از تخصیص منابع به مناطقی که می‌توانند بیشترین ارزش را به ارمغان آورند، بسیار مهم است. با ارائه‌ی تحلیل‌های واضح و مبتنی بر داده در خصوص صرفه‌جویی در هزینه‌های بالقوه و افزایش بهره‌وری، حسابداران می‌توانند موضعی قانع‌کننده برای سرمایه‌گذاری در فناوری‌های جدید ایجاد کنند. پیامدهای استراتژیک کاهش بهای ارائه‌ی خدمات بسیار فراتر از صرفه‌جویی فوری در هزینه است. در نهایت، ارائه دهنده‌گان خدمات مالی باید برای مشتریان خود بازدهی ارائه دهند تا ارزش خود را نشان دهند. با خودکارسازی وظایف معمول، حسابداران می‌توانند به تغییر تمرکز سازمان به سمت فعالیت‌هایی که مستقیماً برای مشتریان ارزش آفرینی می‌کند، کمک نمایند. این تغییر می‌تواند تأثیرات عمیقی بر روابط با مشتریان داشته باشد. با اختصاص زمان بیشتر به خدمات مشاوره‌ای و توجه به مشتری، مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات مالی می‌توانند رضایت مشتری را افزایش دهند، نرخ حفظ مشتری را بهبود بخشند و به‌طور بالقوه کسب‌وکارهای جدید را جذب کنند. در یک بازار رقابتی فزاینده، این بهبود تجربه‌ی مشتری می‌تواند یک نقطه‌ی تمایز کلیدی باشد. با نگاهی به آینده، نقش حسابداران حرفه‌ای در مؤسسات ارائه‌دهنده‌ی خدمات مالی بزرگ‌تر، احتمالاً به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای تکامل خواهد یافت. همان‌طور که وظایف معمول به‌طور فزاینده‌ای خودکار می‌شوند، تمرکز به سوی مدیریت استراتژیک مالی، ارزیابی ریسک و ادغام‌های تجاری تغییر خواهد کرد. حسابدارانی که می‌توانند با موفقیت در این گذار با ترکیب تخصص مالی خود و دانش فنی و تفکر استراتژیک حرکت کنند، دارایی‌های ارزشمندی برای سازمان خود خواهند بود.

از آنجایی که مؤسسات خدمات مالی با چالش برجسته شدن در بازاری شلوغ و پیشرفته دست و پنجه نرم می‌کنند، کاهش بهای ارائه‌ی خدمات به‌عنوان استراتژی کلیدی ظاهر شده است. حسابداران حرفه‌ای، با ترکیب منحصر به فرد خود از هوش مالی، درک فرایند و بینش استراتژیک، در موقعیت ایده آلی برای هدایت این تغییر قرار دارند. با استفاده از فناوری‌های جدید، بهینه‌سازی فرایندها و تمرکز منابع بر روی فعالیت‌های با ارزش افزوده، آن‌ها می‌توانند به سازمان‌های خود کمک کنند نه تنها هزینه‌ها را کاهش دهند، بلکه رضایت مشتری، رشد و رقابت در بلندمدت را بهبود بخشند.

۲۲ جولای ۲۰۲۴ www.accountancyage.com

افزایش شتاب در استفاده از راه‌حل‌های حسابرسی پویا

راه‌حل‌های حسابرسی پویا (DAS) که توسط انجمن حسابداران رسمی آمریکا و با مشارکت متخصصان حسابرسی از مؤسسات پیشرو ارائه شده است، کارایی، کیفیت و ارزش حسابرسی صورت‌های مالی را از طریق رویکرد مبتنی بر ریسک و داده افزایش می‌دهد. DAS که بر روی پلت فرم ابری ایجاد شده است، با تنظیم گردش کار در زمان واقعی و اتخاذ روشی کاملاً یکپارچه از ابتدا تا انتها از تجربه‌ی حسابرس و مشتری پشتیبانی می‌کند. پذیرش DAS که به صورت تجاری در ژوئن ۲۰۲۳ راه‌اندازی شد، سرعت قابل‌ملاحظه‌ای داشته است.

• ۸۰ درصد از مؤسسات ذی‌نفع DAS در حال پیشبرد پذیرش آن هستند.

• ۲۵ درصد از مؤسسات برتر اکنون در حال گذار کامل به DAS هستند.

• DAS اکنون برای تمام مؤسسات در دسترس است تا به‌عنوان اهرم از آن استفاده کنند.

• بسیاری از مؤسسات حسابرسی ۱۰۰ و ۵۰۰ شرکت برتر بورسی که جزیی از ذی‌نفعان اصلی بودند، در ارزیابی‌ها دارای وضعیت پیشرفته هستند.

• در حال حاضر عرضه به گروه گسترده‌تری از مؤسسات در حال انجام است که با آماده‌سازی و برنامه‌ریزی مدیریت، تغییر آغاز می‌شود و پذیرش موفقیت‌آمیز را تضمین می‌کند.

• تا به امروز، بیش از ۲۵۰۰ پروژه با به‌کارگیری DAS تکمیل شده است.

بازخورد کاربران این پلت‌فرم حاکی از بینش‌ها و دیدگاه‌های ارزشمندی در مورد تجربیات استفاده از راه‌حل‌های حسابرسی پویا، به شرح ذیل است:

۱. کارایی و اثربخشی

DAS به حساب‌رسان کمک می‌کند تا نقاط مربوط به ریسک‌ها و دلایل رویه‌های حسابرسی اتخاذ شده را به هم مرتبط کنند. برخی از مزایای کلیدی درک شده در این زمینه عبارتند از:

- در هر مرحله از حسابرسی چه‌قدر زمان صرف می‌کنیم؟
- چگونه منابع خود را مدیریت می‌کنیم و حسابرسی‌ها را برنامه‌ریزی می‌کنیم؟

- در طول سال چه‌میزان با مشتریان ارتباط برقرار می‌کنیم؟
- چه زمانی بررسی کار حسابرسی انجام می‌شود؟
- DAS همه شمول است. پلت فرم نگهداری اسناد شما است، روش شما است، درخواست مشتری از شما است. صورت‌های مالی شما را آماده می‌کند و ابزار تجزیه و تحلیل داده‌های شماست.

۲. جذب استعداد، حفظ و ارتقای مهارت

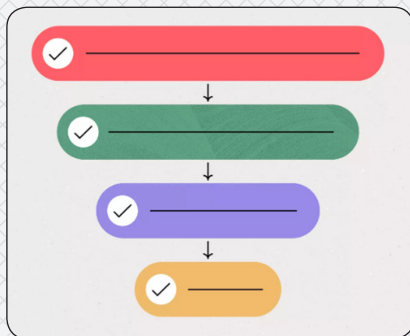
مدتی طول می‌کشد تا به اجرای یک راه‌کار مبتنی بر ابر عادت کنید، اما اینکه بتوانید از هر جایی کار کنید «عالی» است! حسابرسی با ابزاری که ما را به درستی در تمام مراحل هدایت می‌کند، و کارایی در بلندمدت را میسر می‌سازد، منفعت واقعی DAS را منعکس خواهد کرد. ما افراد را مستقیماً از دانشگاه استخدام می‌کنیم، آن‌ها در عصر فناوری متولد شده‌اند و به فناوری عادت کرده‌اند و وقتی وارد مؤسسات می‌شوند از فناوری انتظار دارند. ابزارهایی مانند DAS چیزی است که آن‌ها به دنبال آن هستند، و به جذب و حفظ افراد کمک می‌کند. ما بهترین بازخوردها را از کارکنان، مدیران ارشد و مدیران دریافت کرده‌ایم که می‌گویند این ابزار مدرن است، ظاهر زیبایی دارد، و از کار با این ابزار لذت می‌برند.

۳. ایجاد ارزش بیشتر برای مشتری

DAS واقعاً روش حسابرسی ما را تغییر خواهد داد DAS به افراد ما اجازه می‌دهد بیشتر بر روی ریسک تمرکز کنند و واقعاً روی آنچه برای مشتریان در حسابرسی‌ها اهمیت دارد تمرکز کنند تا بتوانند حسابرسی‌های خود را به شیوه‌ای مؤثرتر انجام دهند. تمرکز نکردن روی کارهای تکراری و مشابه، ما را به تمرکز روی حوزه‌های دارای ریسک حسابرسی بالاتر سوق می‌دهد.

www.cpa.com، ۱۴ جولای ۲۰۲۴

اولویت بندی جدید کمیته‌های حسابرسی

بر اساس نظرسنجی جدید مرکز کیفیت حسابرسی که با همکاری مؤسسه‌ی دیلویت انجام شده است، کمیته‌های حسابرسی امنیت سایبری و مدیریت ریسک سازمانی را

به‌عنوان اولویت‌های جدید و فرصت‌هایی برای بهبود اثربخشی می‌بینند. پاسخ دهندگان امنیت سایبری را به‌عنوان اولویت نخست و مدیریت ریسک سازمانی (ERM) را به‌عنوان اولویت دوم خود ذکر کردند که نشان دهنده‌ی دید گسترده‌تر و جامع‌تری نسبت به ریسک است. این موضوع در حالی است که، موضوعات پرطرفدار مانند حاکمیت هوش مصنوعی (AI) و گزارشگری زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی (ESG) نسبتاً کمتر مورد توجه قرار گرفتند. امنیت سایبری با اختلاف

حسابداری پوشش ریسک: هدایت ریسک‌های مالی در دنیای نامطمئن

در عصری که با چشم‌اندازهای مالی غیرقابل پیش‌بینی و افزایش ریسک روبه‌رو هستیم، شرکت‌ها به‌طور فزاینده‌ای به حسابداری پوشش ریسک به‌عنوان ابزاری حیاتی برای کمک به کاهش نوسانات سود و زیان ناشی از به کارگیری ابزار مشتقات روی آورده‌اند. تقاضا برای حسابداری پوشش ریسک نه تنها در حال رشد است، بلکه در حال تکامل است، و توسط چندین عامل کلیدی هدایت می‌شود که بر پیچیدگی و اهمیت مدیریت ریسک‌های مالی در اقتصاد جهانی امروز تأکید می‌کند.

• درک حسابداری پوشش ریسک

حسابداری پوشش ریسک برای شرکت‌هایی که از ابزارهای مالی که ارزش آن‌ها از دارایی‌های اساسی مانند ارزها، نرخ‌های بهره و کالاها به دست می‌آید (ابزار مشتقه)، جهت محافظت در برابر ریسک‌های مالی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. حسابداری پوشش ریسک به شرکت‌ها کمک می‌کند تا فعالیت‌های مدیریت ریسک خود را در صورت‌های مالی بهتر منعکس کنند و سود خود را هموار سازند.

• افزایش تقاضا - ریسک بیشتر

جهان امروز مملو از عدم اطمینان‌های اقتصادی، چالش‌های ژئوپلیتیکی و نوسانات سریع بازار است. این عوامل شرکت‌ها را مجبور می‌کند که زمان و منابع قابل‌ملاحظه‌ای را برای استراتژی‌های کاهش ریسک صرف کنند. ریسک‌های مالی، به‌طور ویژه، به نگرانی اصلی تبدیل شده است. شرکت‌ها به‌طور فزاینده‌ای به قراردادهای مشتقه برای مدیریت ریسک خود متکی هستند. این اتکا به افزایش سرسام‌آور مبلغ واقعی قراردادهای مشتقه از حدود ۵۰۰ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۶ به بیش از ۷۰۰ تریلیون دلار تا سال ۲۰۲۳ منجر گردیده است. سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ با افزایش قابل‌ملاحظه‌ای نرخ بهره‌ی جهانی و عدم اطمینان فراگیر در مورد کاهش نرخ‌های آتی، همراه بودند. این عوامل همراه با بی ثباتی ژئوپلیتیکی، نوسانات قابل‌توجهی را در ارزش‌گذاری ابزار مشتقه ایجاد کردند و نیاز به حسابداری پوشش ریسک مؤثر را تشدید کردند. بررسی بازارهای مالی در زمان مذکور دو نکته‌ی مهم را خاطرنشان می‌کند:

۱. بازارهای مالی در پیش‌بینی کوتاه‌مدت کاملاً خوب هستند، اما پیش‌بینی بلندمدت نرخ‌های بهره با توجه به دامنه‌ی رویدادهای ژئوپلیتیکی و اقتصادی آتی که می‌توانند بر نرخ‌ها تأثیر بگذارند، دشوارتر

۲۰ درصدی نسبت به ERM در صدر فهرست اولویت‌های کمیته‌های حسابرسی قرار گرفته است و ۶۹ درصد از پاسخ‌دهندگان، امنیت سایبری را به‌عنوان نگرانی اصلی در ۱۲ ماه آینده برجسته کردند. افزایش تمرکز بر امنیت سایبری احتمالاً به دلیل تشدید فشارها برای اجرای الزامات افشا از سوی نهادهای نظارتی است. به‌عنوان مثال، کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده‌ی آمریکا (SEC)، شرکت‌های بورسی را به افشای جدید ریسک‌ها و رخدادهای مرتبط با امنیت سایبری، و همچنین مسائل مدیریتی و استراتژیک، از جمله توضیح فرایندهای نظارتی، ملزم نموده است. هنگام در نظر گرفتن اینکه چه تخصص اضافی می‌تواند اثربخشی کمیته‌ی حسابرسی را افزایش دهد، امنیت سایبری به‌عنوان حوزه‌ی برتر (۴۴ درصد) برجسته شد. این امر به ویژه با توجه به اینکه تقریباً نیمی (۴۸ درصد) از پاسخ‌دهندگان، دارای سطحی از تخصص امنیت سایبری در کمیته هستند، قابل توجه است. از سوی دیگر، چشم‌انداز ریسک‌های در حال تحول و نوظهور نیز باعث افزایش تمرکز بر ERM شده است. نزدیک به نیمی از پاسخ‌دهندگان اظهار داشتند که ERM در ۱۲ ماه آینده یکی از حوزه‌های تمرکز اصلی خواهد بود. بیش از سه چهارم (۸۵ درصد) از پاسخ‌دهندگان، دارای سطحی از تخصص ERM در کمیته‌های حسابرسی هستند که آن را برای نظارت مؤثر بر برنامه‌های ریسک مدیریت، مورد استفاده قرار می‌دهند. ما در حال مشاهده هستیم که نقش کمیته‌های حسابرسی همچنان در حال تغییر و تطبیق است، زیرا تقاضاها در مورد مسئولیت‌های نظارتی با محیط کسب‌وکار و انتظارات سرمایه‌گذار تغییر می‌کند. در حالی که دستور کار کمیته‌های حسابرسی همچنان در حال رشد و گسترش است، حوزه‌های کلیدی مانند امنیت سایبری و ERM همچنان در کانون توجه آن‌ها قرار دارند.

• فرصت‌های کمیته‌های حسابرسی برای افزایش اثربخشی

اعضای کمیته‌های حسابرسی با دستور کار جدید و مسئولیت‌های در حال تحول خود، فرصت‌هایی برای یادگیری و بهبود مستمر می‌بینند و به‌طور مداوم در مورد اینکه چگونه می‌توانند اثربخشی خود را افزایش دهند، تفکر می‌کنند. پاسخ‌دهندگان سه حوزه‌ی کلیدی را برای بهبود اثربخشی کمیته‌های حسابرسی برجسته کردند:

۱. افزایش بحث و مشارکت اعضا در طول جلسات - که توسط ۲۹ درصد از پاسخ‌دهندگان برجسته شده است.

۲. بهبود کیفیت موارد مطرح شده‌ی قبلی - توسط ۲۸ درصد از پاسخ‌دهندگان برجسته شده است.

۳. بهبود کیفیت ارائه‌ها در طول جلسات - توسط ۲۶ درصد از پاسخ‌دهندگان برجسته شده است.

اثربخشی کمیته‌های حسابرسی را می‌توان با نحوه‌ی اجرای مسئولیت‌هایشان تشخیص داد. کلید این امر گنجانیدن موضوعات مناسب در دستور کار، به دست آوردن اطلاعاتی برای بهبود درک این موضوعات و تقویت بحث‌های صریح و شفاف است. موارد مذکور، از جمله اقداماتی هستند که اعضای کمیته‌های حسابرسی می‌توانند جهت آمادگی برای رویارویی با مسائلی انجام دهند که امروز و در آینده با آن مواجه هستند.

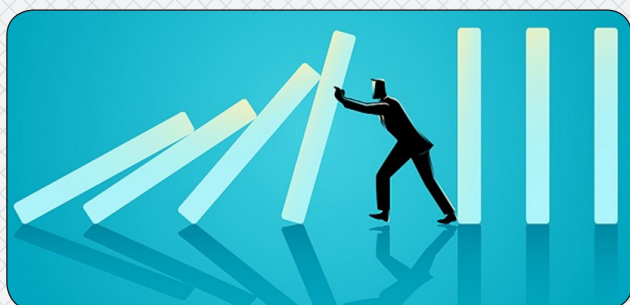
۱۸ ژوئن ۲۰۲۴، www.thecaq.org

۳ الزامات افشا

شفافیت در گزارشگری مالی ضروری است، اما بار اضافی را نیز بر شرکت‌ها تحمیل می‌کند. حسابداری پوشش ریسک مستلزم افشای دقیق ماهیت و میزان ریسک‌های پوشش داده شده، ابزارهای مورد استفاده و اثربخشی استراتژی‌های پوششی است. تهیه و ارائه‌ی این اطلاعات به صورت شفاف و جامع، به ویژه برای شرکت‌هایی که فعالیت‌های پوشش ریسک گسترده و پیچیده دارند، می‌تواند دشوار باشد.

www.accountancyage.com، ۵ ژوئن ۲۰۲۴

بهبود مدیریت ریسک سازمانی: ۵ گام برای موفقیت

از نخستین نسخه‌ی گزارش وضعیت نظارت بر ریسک در سال ۲۰۰۹ تا ویرایش پانزدهم آن که به تازگی منتشر شده است، پاسخ‌های سازمانی که معیارهای خطر و فرصت‌های استراتژیک مدیریت ریسک قوی را تشخیص می‌دهند به‌طور متوسط در چهار معیار کلیدی سه برابر شده است. این معیارها در طول پنج سال گذشته تا حد زیادی راکد باقی مانده‌اند و تهیه کنندگان گزارش (متخصصان ارزیابی مدیریت ریسک سازمانی (ERM) را بر آن داشت تا پنج اقدام مهم را با هدف حرکت دوباره‌ی کارها در مسیر درست پیشنهاد کنند. نظرسنجی که به‌عنوان مبنای گزارش ارائه شده توسط AICPA و CIMA و دانشگاه ایالتی کارولینای شمالی انجام می‌شود، هر سال، پرسش‌های ذیل را مطرح می‌کند؟

آیا سازمان شما:	۲۰۲۴	۲۰۱۹	۲۰۰۹
مدیریت ریسک سازمانی را به درستی اجرا می‌کند؟	۳۷٪	۳۱٪	۹٪
هیأت مدیره حداقل سالی یک بار گزارش ریسک را ارائه می‌دهد؟	۶۴٪	۶۲٪	۲۲٪
برای ارزیابی ریسک مدیر یا مقام مشابه تعیین شده است؟	۴۸٪	۵۰٪	۱۸٪
کمیته‌ی ریسک در سطح راهبری وجود دارد؟	۶۱٪	۶۵٪	۲۲٪

داده‌های خلاصه‌شده در این گزارش نشان می‌دهد که در طی ۱۵ سالی که این مطالعه انجام شده است، پیشرفت‌های ثابتی در شیوه‌های کلی مدیریت ریسک وجود داشته است، رهبران کسب‌وکارها هنوز در تلاش هستند تا مزایایی را که مدیریت ریسک فعال و قوی می‌تواند برای اهداف استراتژیک فراهم کند، بشناسند و از آن استقبال کنند. تهیه‌کنندگان گزارش امیدوار هستند این گزارش بتواند تیم‌های رهبری و هیأت مدیره

است. این حقیقت اساسی، که پیش‌بینی بلندمدت اقتصادی دشوار است، مزایای استفاده از ابزار مشتقه برای مدیریت ریسک را تقویت می‌کند، به‌ویژه زمانی که در یک افق زمانی چند ساله در معرض ریسک‌های مالی قرار دارید.

۲. منحنی‌های آتی، که جزء کلیدی ارزش‌گذاری مشتقه هستند، به‌طور مداوم تغییر می‌کنند، که منجر به نوسانات زیادی در ارزش‌گذاری ابزارهای مشتقه می‌شود که بدون استفاده‌ی موفقیت‌آمیز حسابداری پوشش ریسک، بر سود و زیان تأثیر می‌گذارد.

• تغییر چشم انداز نظارتی

در سراسر جهان، افزایش بررسی‌های نظارتی از سوی حسابرسان، تمرکز بر حسابداری پوشش ریسک را افزایش داده است. پیچیدگی و اهمیت روزافزون حسابداری ابزار مشتقه، موجب اتکال تیم‌های حسابرسی بر تیم‌های تخصصی ارزیابی ابزار مشتقه و حسابداری خزانه برای رسیدگی به ریسک حسابرسی شده است و این ارتباط، سخت‌گیری و پیچیدگی حسابرسی را در رابطه با پوشش ریسک افزایش داده است. حسابرسان در ایالات متحده‌ی آمریکا مدت‌هاست که بر رعایت دقیق دستورالعمل‌های حسابداری پوشش ریسک تحت الزامات GAAP آمریکا تمرکز کرده‌اند و به‌طور فزاینده‌ای شاهد هستیم که حسابرسان در سایر حوزه‌های قضایی نیز رویکرد مشابهی را اتخاذ می‌کنند. در همین راستا، در چند سال گذشته، ما شاهد افزایش چشمگیر تمرکز حسابرسان بر حسابداری پوشش ریسک و ارزش‌گذاری ابزارهای مشتقه به ویژه در انگلستان، اروپا، خاورمیانه، استرالیا و نیوزیلند بوده‌ایم.

• چالش‌های حسابداری پوشش ریسک

علی‌رغم مزایای آن، حسابداری پوشش ریسک چالش‌های متعددی را ارائه می‌دهد که شرکت‌ها باید از آن‌ها عبور کنند.

۱) پیچیدگی و تخصص

اجرای حسابداری پوشش ریسک مستلزم درک عمیق استانداردهای حسابداری و ابزارهای مالی درگیر است. شرکت‌ها برای اطمینان از روش‌های حسابداری پوشش ریسک دقیق و منطبق، باید بر روی منابع متخصص در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند. این مسئله می‌تواند به‌طور ویژه برای شرکت‌های کوچک‌تر چالش برانگیز باشد، چراکه آن‌ها با کمبود منابع لازم جهت استخدام یا آموزش پرسنل دارای مهارت‌های مورد نیاز، دست و پنجه نرم می‌کنند.

۲) نوسانات و اندازه‌گیری

نوسانات ذاتی در جهان ریسک‌های مالی و ارزش‌گذاری ابزارهای مشتقه‌ی اساسی چالش مهمی برای حسابداری پوشش ریسک ایجاد می‌کند. شرکت‌ها باید به‌طور منظم استراتژی‌های پوشش دهی ریسک را ارزیابی و تنظیم کنند تا تغییرات در شرایط بازار منعکس شود که این امر منجر به حسابداری پوششی پیچیده‌تر شود. علاوه بر این، ارزیابی دقیق مشتقات و مستندات حسابداری پوشش ریسک برای اطمینان از انطباق با الزامات حسابداری پوشش ریسک بسیار مهم است، در نتیجه شرکت‌ها برای حمایت از تیم‌های مالی خود نیاز به سرمایه‌گذاری در تخصص ارزیابی و ابزارهای فناوری محور دارند.

و بر تعهد به فرهنگ اخلاقی صداقت و برجسته کردن پرچم‌های قرمز برای حسابداران در طول ارزیابی ریسک‌شان تأکید می‌کند. این گزارش با حمایت از رویکرد کل نگر برای مبارزه با فساد، از نهادهای حرفه‌ای حسابداری می‌خواهد تا اعضای خود را تشویق کنند تا به‌طور کامل نقش خود را در مبارزه با فساد از طرق ذیل ایفا نمایند:

- به رسمیت شناختن خود به‌عنوان ذی‌نفع اصلی مبارزه با فساد.
- حمایت از رویکرد ذهنیت یکپارچه در سراسر سازمان خود.
- مشارکت فعال در اقدامات جمعی

لی‌وایت رئیس آیفک بیان کرد، هزینه‌ی فساد و جرایم مالی موانع مهمی بر سر راه رونق اقتصادی و عدالت در جامعه هستند. این گزارش منبع ضروری برای حسابداران حرفه‌ای به‌عنوان رهبران کسب‌وکارهای تجاری است تا ذهنیتی یکپارچه در برخورد با فساد و حمایت از رونق اقتصادی داشته باشند. آلن والنس، رئیس انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ولز نیز اظهار داشت، حسابداران حرفه‌ای در جایگاه منحصر به فردی برای تأثیرگذاری و اجرای ذهنیت یکپارچه در سازمان‌ها قرار دارند. با ابزارها و بینش‌هایی که حسابداران حرفه‌ای در اختیار دارند، آن‌ها می‌توانند اقدامات ضد فساد را در چارچوب گسترده‌تر ESG سازمان‌های خود تعبیه کنند و اطمینان حاصل نمایند که صداقت و شفافیت در خط مقدم شیوه‌های تجاری آنان باقی می‌ماند. این گزارش حسابداران حرفه‌ای را تشویق می‌کند تا قهرمانان اقدام جمعی، برای مبارزه با فساد باشند. اقدام جمعی ضد فساد، تمامی افراد در کسب‌وکارهای تجاری و ذی‌نفعان را برای مقابله با مشکل مشترک فساد گرد هم می‌آورد. حسابداران می‌توانند نقش مهمی در این تلاش‌ها ایفا کنند و ابتکاراتی را که تغییر واقعی را به ارمغان می‌آورند، هدایت نمایند.

۳ جولای ۲۰۲۴، www.ifac.org

حسابداران حرفه‌ای در جایگاهی منحصر به فرد برای پشتیبانی از قوانین اخلاقی و تلاش‌های ضد فساد

اگرچه فساد چالش مهمی است، اما دستیابی به فساد صفر، فرصتی اساسی جهت برنامه ریزی اقدامات فوری برای تقویت اقتصاد واقعی در دنیای پرنوسان امروزی است. اکنون برنامه‌های مبارزه با فساد، در کنار مدل‌های مدیریت ریسک سازمانی و استقرار سیستم‌های ضد تقلب؛ و همچنین نظارت مستمر با استفاده از هوش مصنوعی بهبود یافته است.

را تحریک کند تا به دنبال فرصت‌هایی برای تقویت ارزیابی فرایندهای مدیریت ریسک استراتژیک در سازمان خود باشند. در گزارش امسال با نگاهی بر محیط ریسک فعلی و بلوغ شیوه‌های مدیریت ریسک و موانع محدود کننده‌ی بلوغ مدیریت ریسک، نویسندگان پنج مورد را جهت بررسی توسط مدیریت و هیأت مدیره مطرح می‌کنند:

۱. حوزه‌های تمرکز را بررسی کنید و یک تا سه حوزه را که بیشترین فرصت را برای بهبود مدیریت ریسک ارائه می‌دهند، مشخص کنید.
۲. افرادی را که بخشی از تیم رهبری اجرایی هستند دعوت کنید و پنج مورد را از حوزه‌های تمرکز انتخاب کنید تا فضای گفت و گوهای قوی و صادقانه در مورد مدیریت ریسک ایجاد شود.
۳. فهرستی از اقداماتی را که فرصت‌های بهبود در قابلیت‌های مدیریت ریسک را ایجاد می‌کنند، تهیه کنید.
۴. صاحبان ریسک را دعوت کنید و از آن‌ها بخواهید که تیم‌های کاری ویژه ایجاد کنند تا به آن‌ها کمک کنند وظایف محول شده‌ی خود را انجام دهند و در مهلت‌های مقرر به تیم راهبری گزارش دهند.
۵. همه چیز را ساده نگه دارید و سعی کنید فرایندها را بیش از حد پیچیده نکنید و همیشه گفت و گوهای مربوط به ریسک را به استراتژی سازمان مرتبط کنید.

۲۳ جولای ۲۰۲۴، www.journalofaccountancy.com

حسابداران به رهبری اقدامات ضد فساد ادامه دهند

فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)، انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ولز (ICAEW) و کمیته‌ی بازل گزارش مشترک جدیدی را با عنوان «ذهنیت یکپارچه در عمل: حسابداران حرفه‌ای و اقدامات مبارزه با فساد» منتشر کرده‌اند. در این گزارش راهبردهای عملی و قابل اجرا برای اقدامات ضد فساد با یک ذهنیت یکپارچه ارائه شده است که منجر به ایجاد ارزش بلندمدت می‌شود. رویکرد ذهنیت یکپارچه، همان‌طور که در گزارش برجسته شده است، رهبری شرکت را تشویق می‌کند تا داده‌های مالی و پایداری را به روشی به هم پیوسته و جامع مشاهده کنند. ذهنیت یکپارچه، به‌طور ویژه به حسابداران حرفه‌ای که در نقش‌های رهبری کسب‌وکارهای تجاری فعالیت دارند، کمک می‌کند تا از این رویکرد برای نظارت و برنامه‌های ضد فساد استفاده کنند. این گزارش بر نقش حیاتی حاکمیت شرکتی در مسائل زیست محیطی و اجتماعی تأکید می‌کند

از این رو، حسابداران حرفه‌ای و متخصصان مالی برای شناسایی مزایای تجاری و نحوه‌ی برخورد با ریسک‌های مرتبط با فساد، در موقعیت خوبی دارند. آن‌ها قادر هستند از جنبه‌ی مالی به بحث‌هایی که تاکنون بیشتر بر روی انطباق متمرکز بوده است، بپردازند. از دیدگاه سازمان همکاری و توسعه‌ی اقتصادی (OECD)، سه نقش برای حسابداران در زمینه‌ی پیشگیری و کشف فساد و رشوه و انواع تقلب وجود دارد: صحت و دقت مالی، از جمله کشف و گزارش مغایرت‌هایی که می‌تواند نشان دهنده‌ی رشوه و فساد باشد. اجرای کنترل‌های داخلی قوی، و رعایت قوانین و مقررات. در گزارش آیفک همچنین در مورد نقش حیاتی نهادهای حرفه‌ای حسابداری (PAOs) در زمینه‌ی آموزش و دانش‌افزایی بحث شده است. به روز نگه داشتن اعضای خود مطابق با آخرین پیشرفت‌ها، از جمله پیشرفت‌های فناوری و هوش مصنوعی و ارائه‌ی برنامه‌های آموزشی در زمینه‌ی اخلاق و انطباق، بسیار مهم است. فراتر از آموزش خود حرفه، آموزش مشتریان و کسب‌وکارها در مورد ریسک‌ها و عواقب فساد و ارتشاء، نیز ضروری است.

www.ifac.org، ۲۳ جولای ۲۰۲۴

چگونگی مطابقت بهتر مؤسسات با قوانین مبارزه با پول‌شویی

با توجه به اینکه پول‌شویی هر ساله بیش از ۱۰۰ میلیارد پوند به اقتصاد انگلستان هزینه وارد می‌کند، واضح است که این موضوع باید توسط حسابداران در اولویت قرار گیرد. در این مطلب تیم پینکنی، مدیر استاندادهای حرفه‌ای در انجمن حسابداران مالی به سوالات کلیدی که حسابداران ممکن است درباره‌ی قوانین مبارزه با پول‌شویی (AML) بپرسند، پاسخ می‌دهد تا به آن‌ها در انطباق بهتر با AML کمک کند.

هزینه‌ی عدم رعایت قوانین مبارزه با پول‌شویی برای بخش حسابداری چقدر است؟

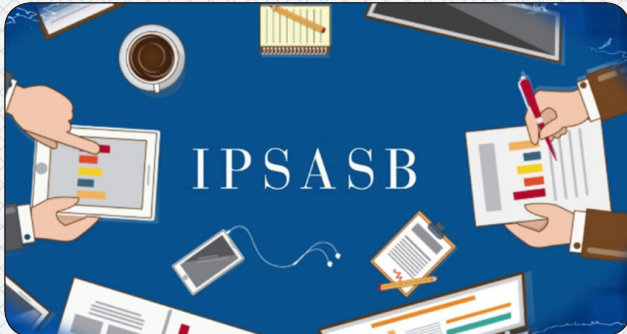
جدای از پول از دست رفته بر اثر جرائم اقتصادی و اشتباهات حسابداری یا سوء رفتار، عدم رعایت قوانین مبارزه با پول‌شویی می‌تواند با جریمه‌ی سنگینی همراه باشد. در بازه‌ی ۱ آوریل تا ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۳، مجموعاً ۲,۲۸ میلیون پوند جریمه برای ارائه‌دهندگان خدمات حسابداری صادر شده است. حدود یک چهارم (۱۰۵) کسب‌وکارهای تحت نظارت که به دلیل نقض مقررات پول‌شویی جریمه شدند، ارائه‌دهندگان خدمات حسابداری بودند.

همکاری میان تیم‌های انطباق و مالی برای مبارزه با فساد از طریق درک ریسک‌ها و شکاف‌ها و تقویت چارچوب‌های کنترلی افزایش یافته است اما باید به مرزبندی بین عملکرد مالی به‌عنوان خط اول و انطباق به‌عنوان خط دوم در ساختار کنترل احترام بگذاریم. در عمل، مدیران مالی با ذهنیت شفاف و صادقانه‌ی خود می‌توانند بینش فوق‌العاده قدرتمندی در مورد چگونگی بهره‌برداری کامل از زنجیره‌ی ارزش و محل نشست‌ها و اقدامات غیرقانونی ارائه دهند که ممکن است رخ دهند. در حالی که به‌طور سنتی مسائل ضد فساد در جنبه‌ی انطباق/قانونی مورد بررسی قرار می‌گرفتند، ما طی سال‌های گذشته شاهد علاقه و نیاز شرکت‌ها برای گذار بیشتر این موضوع در رویکرد کلی کسب‌وکارها هستیم. تحت این رویکرد برای مبارزه با فساد و ارتشاء، ایفای نقش کلیدی دولت‌ها، جامعه و بخش خصوصی، ضروری است. تأکید بر اقدامات جمعی همچون تقویت مشارکت‌ها میان دولت، جامعه و بخش خصوصی (از جمله انجمن‌های حرفه‌ای و نهادهای حرفه‌ای حسابداری) برای اطمینان از وجود تلاش‌های منسجم و هماهنگ است. علاوه بر یکپارچگی داخلی کسب‌وکارها برای حرکت به سوی رویکرد «کل کسب‌وکار» یکپارچگی خارجی و هماهنگی که به‌طور مشترک از طریق اقدام جمعی اجرا می‌شود، نیاز است. به عبارت دیگر حتی در بهترین سناریو نیز ما نمی‌توانیم ثابت بمانیم. نقش‌های همکاری در اقدامات فساد صفر در سه گروه اصلی دسته‌بندی می‌شوند، نخست، تغییر ذهنیت در مورد فساد و شکستن تعصب‌ها مبنی بر اینکه فساد قابل حذف نیست. دوم، ایجاد ابزارهای معنادار و انجام اقدامات مؤثر و سوم، همکاری در سطح جهانی. دولت‌ها، جامعه، کسب‌وکارها و سازمان‌های بین‌المللی باید به‌عنوان شرکای اصلی گرد هم آیند تا تعهدات جهانی را به نتایج ملموس تبدیل کنند و زمینه‌ی بازی برابر را ایجاد نمایند.

• نقش حسابداران حرفه‌ای در اتصال نقاط

گزارش اخیر آیفک در مورد نقش حسابداران حرفه‌ای، بینش‌هایی در مورد چگونگی گنجاندن اقدامات ضد فساد در چارچوب وسیع‌تر گزارشگری زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیت شرکتی (ESG) ارائه می‌دهد و تضمین می‌کند که صداقت و شفافیت در خط مقدم رویه‌های تجاری باقی می‌ماند. از منظر حسابداری، کاهش فساد دیگر فقط موضوع «هزینه» نیست که بر عملکرد اقتصادی تأثیر می‌گذارد بلکه این زیان اکنون به‌عنوان هزینه‌ی فرصت از دست رفته برای تأمین مالی اقدامات ESG یا ناکامی در جلوگیری از فعالیت‌های کم ارزش تلقی می‌شود. فساد همچنین یک ریسک حاکمیت شرکتی است که اعتبار و هزینه‌ی شهرت جدی برای هیأت‌مدیره‌ها و هیأت‌های راهبری دارد، همچنین دارای تأثیر بلندمدت بر ریسک تأمین مالی، کیفیت شرکای تجاری و مجازات‌های قانونی است. گزارش آیفک در سال ۲۰۲۳ تحت عنوان «درک گزارش ضد فساد» اشاره می‌کند که ۹۵ درصد از شرکت‌های مورد بررسی در سطح جهانی برخی از اطلاعات ضد فساد را افشا کرده‌اند، در حالی که فقط ۲۹ درصد خدمات اطمینان‌بخشی به این اطلاعات را دریافت نموده‌اند. این موضوع در شرایطی است که اطمینان‌بخشی به گزارش‌های پایداری و اطلاعات غیرمالی، و روش‌های کشف و پیشگیری از فساد به طرز چشم‌گیری مورد توجه قرار گرفته است.

تدوین نخستین استاندارد گزارشگری پایداری بخش دولتی با حمایت بانک جهانی

هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش دولتی (IPSASB)، با حمایت بانک جهانی، در حال تدوین اولین استاندارد افشای مرتبط با آب‌وهوا برای بخش دولتی است. IPSASB، به‌عنوان تدوین‌کننده‌ی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری برای استفاده توسط دولت‌ها و سایر نهادهای بخش دولتی در سراسر جهان، در ژوئن ۲۰۲۳ اعلام کرد که تدوین استاندارد افشای اطلاعات مرتبط با تغییرات آب‌وهوا را آغاز خواهد کرد، که برای اولین بار مختص بخش دولتی است. این استاندارد نخستین استاندارد گزارشگری پایداری IPSASB خواهد بود که با افزایش شفافیت، دولت‌ها و سایر نهادهای بخش دولتی را قادر می‌سازد، تصمیمات آگاهانه‌تری در مورد مشارکت خود در برخورد با وضعیت اضطراری تغییرات آب‌وهوایی اتخاذ کنند. این استاندارد همچنین آن‌ها را در قبال مداخلات‌شان پاسخگو می‌داند و موجب اعتمادبخشی بهتر به دولت‌ها می‌شود. بانک جهانی، مؤسسه‌ای است که در راستای تأمین مالی، مشاوره‌ی سیاست‌گذاری و مسائل فنی به دولت‌های کشورهای در حال توسعه کمک می‌کند. در حال حاضر بانک جهانی حمایت خود را از این ابتکار ضروری IPSASB در رابطه با افشای مرتبط با تغییرات آب‌وهوا اعلام نموده است. پیش‌نویس اولیه‌ی استاندارد برای دریافت بازخورد در سه ماهه‌ی چهارم ۲۰۲۴ منتشر خواهد شد. در کنار این اطلاعیه، IPSASB همچنین یک طرح تعامل با ذی‌نفعان منتشر کرده است که بیان می‌کند صاحب‌نظران چگونه می‌توانند بازخورد خود را از طریق مکانیسم‌های قانونی در مورد پروژه ارائه دهند. رئیس IPSASB در این باره اظهار داشت، تجهیز دولت‌ها به استانداردهای کیفی لازم برای گزارش تلاش‌های خود در راستای پاسخ به وضعیت اضطراری تغییرات آب‌وهوایی، به همراه سایر مسائل پایداری، نیازمند حمایت جهانی است. حمایت بانک جهانی از ابتکار تدوین استانداردهای گزارشگری پایداری ویژه‌ی بخش دولتی برای نخستین بار، که با استانداردهای افشای اطلاعات مرتبط با تغییرات آب‌وهوا شروع می‌شود، بسیار انگیزه بخش خواهد بود. مدیر بانک جهانی نیز گفت: این استاندارد، گزارشگری تغییرات آب‌وهوایی را به سطح جدیدی می‌برد. بسیاری از کشورها راهی برای ردیابی و ارزیابی پیشرفت در زمینه‌ی تعهدات مرتبط با آب‌وهوا، و شناسایی و افشای ریسک‌ها و اثرات آن ندارند. این امر به ویژه در مورد کشورهای در حال توسعه صادق

مؤسسات باید بیشتر تلاش کنند تا با این قوانین آشنا شوند، و شاغلان افرادی حرفه باید مسئولیت‌پذیر باشند تا مطمئن شوند که قوانین را درک می‌کنند و از آن‌ها پیروی می‌کنند.

حسابداران باید کدام قوانین AML را رعایت کنند؟ مقررات انگلستان در مورد پول‌شویی برای نهادهای که تحت نظارت قرار می‌گیرند، مانند مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات حسابداری، قابل اعمال است و همه‌ی حسابداران موظفند پایبندی خود به این قوانین را نشان دهند.

افرادی که به ارائه‌ی فعالیت‌های عمومی و خدماتی مانند حسابداری، خدمات اطمینان‌بخشی، حسابرسی، حسابداری حقوق و دستمزد و حسابداری مالیاتی می‌پردازند، مشمول این قوانین می‌شوند. علاوه بر این، اگر خدماتی مانند تشکیل و ثبت شرکت‌ها ارائه می‌شود، این قوانین باید ناظر باشد.

هر جرمی یک قربانی دارد و پینکی بر اهمیت شناخت این موضوع تأکید می‌کند: هر مؤسسه‌ی ارائه دهنده‌ی خدمات حسابداری باید خط‌مشی‌ها و رویه‌های خاصی متناسب با خدمات و مشتریان خود داشته باشد، باید ارزیابی‌های کامل ریسک انجام دهد، و به بررسی دقیق سوابق مشتری و ارزیابی ریسک خاص آن مشتری بپردازد. همچنین ارائه‌ی آموزش سالانه‌ی AML به کارکنان و ایجاد خطوط گزارشگری واضح برای ارسال گزارش فعالیت‌های مشکوک، به نهادهای مرتبط بسیار مهم است. انجمن حسابداران مالی چگونه نظارت بر AML را انجام می‌دهد؟

انجمن حسابداران مالی (IFA) توسط وزارت خزانه داری انگلستان به‌عنوان نهاد ناظر بر AML اختیار دارد و این موضوع در قوانین مبارزه با پول‌شویی گنجانده شده است. IFA بر انواع کسب‌وکارها با اندازه‌های مختلف نظارت می‌کند.

رویکرد IFA شامل تعامل با تمام اعضا برای بازنگری در سیاست‌ها و رویه‌ها، حصول اطمینان از انطباق با قوانین و رعایت الزامات است. پینکی تأیید می‌کند که این رویکرد پیشگیرانه به محافظت از اعضا در برابر آسیب احتمالی پول‌شویی یا مجرمان کمک می‌کند. یک مسئولیت کلیدی IFA این است که به اعضا در نشان دادن پایبندی خود به قوانین کمک کند و همه را قادر می‌سازد تا در مبارزه با جرائم اقتصادی مشارکت کنند.

حسابداران با چه چالش‌هایی روبرو هستند؟ همگام بودن با قوانین AML می‌تواند برای مؤسسات کوچک‌تر چالش برانگیز به نظر برسد، اما با حمایت مناسب از سوی نهادهایی مانند IFA، می‌توان آن را تسهیل کرد.

وقتی برای نخستین بار با مشتری ملاقات می‌کنید، طبیعتاً ریسک‌های موجود را ارزیابی می‌کنید. نکته‌ی کلیدی مستندسازی این مشاهدات است، زیرا مجریان قانون و ناظران انتظار دارند که این مشاهدات مستند شود. مؤسسات باید همیشه «فرهنگ انطباق» را پرورش دهند و نهادهای ناظر از آن‌ها می‌خواهند با درجه‌ی مناسبی از تردید حرف‌های به کار خود بپردازند. این رویکرد این امکان را می‌دهد که به‌عنوان یک مشاور تجاری مورد اعتماد، مشاوره و تخصص ارزشمندی را به مشتری ارائه دهیم، زیرا ما کاملاً درک می‌کنیم که مشتری می‌خواهد چه چیزی به سرانجام برسد.

۵ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

اتفاقات زیادی در فضای گزارشگری شرکتها رخ می‌دهد و شرکتها در مراحل مختلف گذار به گزارشگری پایداری خود هستند. اما یکی از اولین اقدامات این است که شرکتها امروز در صورت‌های مالی خود به ارائه‌ی اطلاعات مرتبط با تغییرات آب‌وهوایی بپردازند و اطمینان حاصل کنند که با الزامات مربوطه مطابقت دارند و در مورد رویه‌های اعمال شده و قضاوت‌های انجام شده شفاف هستند. آنها همچنین باید اهتمام ورزند تا تمام اطلاعات مربوط به تغییرات آب‌وهوا را در گزارش‌های شرکتی خود ارائه داده و ارتباط بین عملکرد مالی و پایداری شرکت را به وضوح بیان نمایند. اساساً، شرکتها باید به سرمایه‌گذاران بگویند که پیامدهای مالی برنامه‌های مرتبط با آب‌وهوا چیست و اگر معتقدند هیچ تأثیر مالی وجود ندارد، دلایل آن را به سرمایه‌گذاران بگویند. سرمایه‌گذاران به دنبال تصویری مربوط از عملکرد هستند که پیامدهای مالی برنامه‌ها و اقدامات در زمینه‌ی پایداری را نشان می‌دهد.

www.accountancyage.com، ۱۱ جولای ۲۰۲۴

مؤسسات حسابرسی باید در اساسنامه‌ی خود به چه نکاتی توجه کنند؟

تغییر در همه جا هست و این موضوع اجتناب‌ناپذیر است، اغلب کمی ترسناک است و معمولاً شامل فرصت‌های عالی است. آمادگی برای تغییر بسیار مهم است.

مؤسسات باید بتوانند خود را با شرایط جدید و در حال تغییر وفق دهند و اساسنامه‌ی مؤسسه به چارچوب مناسب نیاز دارد. اما نکات کلیدی که مؤسسات حسابرسی باید در اساسنامه‌ی خود در بازار فعلی به آن توجه کنند چیست؟ در این مطلب فرض بر این است که مؤسسه از نوع شرکت تضامنی با مسئولیت محدود (LLP) است، و بنابراین اساسنامه‌ی ساختار LLP را مورد بحث قرار می‌دهد، این اصول به‌طور یکسان برای مؤسساتی که از طریق ثبت شرکت‌ها و یا ساختارهای پیچیده‌ی گروهی فعالیت می‌کنند، اعمال می‌شود.

• مزایای جبران خدمات

رویکرد گذشته‌ی مؤسسات از مدل‌های جبرانی که موفقیت جمعی مؤسسه را ملاک قرار داده و برای آن پاداش تعیین می‌کرد، به سمت مدل‌هایی که بخش بزرگی از پاداش کل را به مشارکت و عملکرد هر فرد اختصاص می‌دهند، تغییر کرده است. سیستم جبران خدمات برای ایجاد رفتارهای مطلوب جهت دستیابی به اهداف استراتژیک مؤسسه، به انگیزه بخشی نیاز دارد. به‌عنوان مثال، اگر همکاری و فروش متقابل از نظر استراتژیک مهم است، شرکایی را که در این زمینه فعالیت می‌کنند شناسایی نموده و به آنها پاداش دهید. به همین ترتیب، اگر حفظ نسل بعدی استعدادها به فرهنگ خوب و اعتبار قوی ESG متکی باشد، به شرکایی که در این راه قدم می‌زنند، پاداش دهید. مؤسسات همچنین باید پاداش شرکایی را که

است که بسیاری از آنها در معرض ریسک تغییرات آب‌وهوایی هستند. به علاوه، افشای اطلاعات مرتبط با تغییرات آب‌وهوایی می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاری جدید از بخش خصوصی کمک کند. برخی از بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاران جهان در تصمیم‌گیری در مورد محل سرمایه‌گذاری به عملکرد ESG نگاه می‌کنند. IPSASB به جست‌وجوی پشتیبانی برای برنامه‌ی تدوین و توسعه‌ی استانداردهای گزارشگری پایداری خود ادامه می‌دهد، چراکه برای افزایش تلاش‌ها و سرعت بالاتر اقدامات، به منابع بیشتری نیاز دارد.

www.ipsasb.org، ۱۱ ژوئن ۲۰۲۴

تأسیس مرکز جدید گزارشگری تغییرات آب‌وهوایی توسط کی پی ام جی

مؤسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره‌ای KPMG، مرکز گزارشگری تغییرات آب‌وهوایی جدید خود را راه‌اندازی کرده است تا برای کمک به سازمان‌ها و ذی‌نفعان، رهنمودهای لازم را جهت درک نحوه‌ی شفاف‌سازی تأثیرات

تغییرات آب‌وهوا در گزارش‌های شرکتی ارائه دهد. تغییرات آب‌وهوایی، نظارت گسترده‌تر ذی‌نفعان بر گزارشگری مالی، تمرکز نهادهای ناظر، سرمایه‌گذاران و عموم مردم بر نحوه‌ی گزارشگری شرکتها در مورد موضوعات مرتبط با آب‌وهوا را هدایت می‌کند و تقاضا برای شفافیت گزارشگری در این زمینه را افزایش می‌دهد. پوشش مسائل کلیدی گزارشگری که شرکتها با آنها مواجه هستند باید در قالب پرسش‌های متداول، پادکست‌ها و ویدئوها، با هدف توضیح شفاف پیامدهای مالی موضوعات مرتبط با آب‌وهوا برای سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان، صورت گیرد. بسیاری از مسائل مرتبط با این موضوع همیشه آن طور که استفاده کنندگان انتظار دارند در صورت‌های مالی منعکس نمی‌شود. از این‌رو، مهم است که شرکتها هم از استانداردهای حسابداری IFRS پیروی کنند و هم نقاط بین اطلاعات مالی و غیر مالی را به هم متصل کنند. اغلب شرکتها با ریسک‌های ناشی از اثرات فیزیکی تغییرات آب‌وهوایی و گذار به اقتصاد کم کربن مواجه هستند. آنها باید بررسی کنند که آیا این موارد برای صورت‌های مالی بااهمیت هستند یا خیر و اطمینان حاصل کنند که استفاده‌کنندگان می‌توانند تأثیر تغییرات آب‌وهوا را درک کنند. هیچ استاندارد واحدی وجود ندارد که همه چیز را مورد توجه قرار دهد و مبانی زیادی وجود دارد که برای گزارشگری رویدادهای مرتبط با تغییرات آب‌وهوایی باید پوشش داده شود. سوال اساسی برای شرکتها این است که آیا سرمایه‌گذار اگر تنها بخشی از اطلاعات به وی ارائه شود، تصمیم متفاوتی می‌گیرد؟ سرمایه‌گذاران و نهادهای ناظر می‌خواهند وضوح و ارتباط بین عملکرد مالی و پایداری شرکت را ببینند.

رفتارهای شان ارزش‌های مؤسسه را تضعیف می‌کند کاهش دهند (به‌عنوان مثال، اگر مؤسسه سیستم کار انعطاف‌پذیر را ترویج می‌کند اما شریکی اصرار دارد که اعضای تیم نمی‌توانند از راه دور کار کنند).

• راهبری

ساختار راهبری بسیاری از مؤسسات سال‌ها پیش، اغلب قبل از دوره‌های رشد یا تنوع بخشی، مورد توافق قرار گرفتند. آن‌ها حتی گاهی اوقات با در نظر گرفتن افراد خاصی طراحی می‌شدند، که اکنون نیازی به حضورشان نیست. مؤسسات به ساختار راهبری قابل اجرا نیاز دارند که استراتژی و رشد مؤسسه را پشتیبانی و هدایت کند. هر مؤسسه منحصر به فرد است، اما مؤسسات اغلب در قراردادهای LLP خود به موارد زیر می‌پردازند.

(۱) تفویض استراتژی و تصمیم‌گیری عملیاتی برای اینکه اکثر شرکا بتوانند روی مشتریان تمرکز کنند، در حالی که حق اتخاذ تصمیمات اساسی را برای شرکا محفوظ می‌دارند (برای تقویت روحیه‌ی شراکت و القای مالکیت و مسئولیت‌پذیری همه‌ی شرکا جهت موفقیت مؤسسه)
(۲) محدودیت‌های زمانی برای نقش‌های مدیریتی و چرخش پلکانی رهبران و اعضای کمیته‌ی حسابرسی برای ترویج ایده‌های جدید و تنوع افکار، بدون اختلال.

(۳) نمایندگی گروه‌های مختلف در سطح مدیریت، به‌طور بالقوه شامل اشخاص برون سازمانی (مانند مدیران غیر اجرایی).

• سرمایه‌گذاری برون‌سازمانی و تأمین سرمایه

سرفصل‌های صنعت مملو از نمونه‌هایی از مؤسسات حسابرسی است که استراتژی و جاه‌طلبی‌های رشد خود را از طریق سرمایه‌گذاری برون‌سازمانی، ادغام و واگذاری کسب‌وکار دنبال می‌کنند. سرمایه‌گذاری خصوصی در حال حاضر بر این بحث‌ها غالب است. حتی مؤسساتی که این گزینه‌ها را دنبال نمی‌کنند باید خود را با محیط رقابتی که به سرعت در حال تغییر است، وفق دهند. این موضوع که کدام گزینه را باید دنبال کرد و اگر چنین است، چگونه منافع تقسیم می‌شود، می‌تواند منبع اصلی اختلاف نظر میان شرکا باشد. این امر به ویژه در صورتی پیچیده می‌شود که منافع مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت باشد. این امر باعث ایجاد تنش بین شرکای ارشد می‌شود که اغلب دارای بالاترین سهم سود و زمان کمتری تا بازنشستگی هستند و شرکای کم تجربه‌تر که معمولاً طولانی‌ترین دوره را در مؤسسه پیش رو دارند، بنابراین بیشترین تأثیر از نحوه‌ی سرمایه‌گذاری را تجربه می‌کنند. اما ساختاری می‌تواند موفقیت‌آمیز باشد که از یک منطق قوی پیروی کند و اکثریت قریب به اتفاق شرکا (ارشد و جوان‌تر) از آن حمایت کنند. اساسنامه‌ی مؤسسه‌ای که ساختار LLP را دنبال می‌کند با تعیین شرایط و نحوه‌ی اعمال تصمیم‌گیری‌ها، تقسیم سود، خروج و جایگزینی شریک، به مدیریت ریسک کمک می‌کند.

• خروج شریک و جانشینی

برنامه‌ریزی برای جانشین پروری برای تمام کسب‌وکارها مهم است. این امر مستلزم بحث و گفت و گوی شفاف میان مؤسسه و شرکا و همچنین سیستمی برای تشویق رفتارهای جانشینی سالم است (به‌عنوان مثال پیوند دادن پاداش به رفتارهای مثبت، مانند معرفی مشتریان به شرکای دیگر). اساسنامه‌ی مؤسسات به مجموعه‌ی کاملی از مقررات خروج نیاز دارد،

از جمله قدرت اخراج به دلیل رفتار ضعیف و یا حذف بدون دلیل. مورد دوم اغلب پیش زمینه‌ی زمینه بحث در مورد بازنشستگی داوطلبانه است. برخی از مؤسسات هنوز سن بازنشستگی اجباری را دارند. این امر تنها در صورتی قانونی است که در راستای دستیابی به اهداف تجاری مشروع باشد و این موارد نیاز به بررسی منظم دارند. حفظ سن بازنشستگی به این دلیل که «همیشه همین‌طور بوده است» دیگر کارساز نیست.

برای محافظت از کسب‌وکار، مؤسسات همچنین به اختیارات گسترده و انعطاف‌پذیری برای تعلیق شرکا نیاز دارند، به‌عنوان مثال برای بررسی اتهامات مربوط به رفتار نادرست، و قرار دادن شرکای در حال خروج در حالت مرخصی تعلیقی. آخرین لایه‌ی حفاظت، محدودیت‌های پس از خروج است تا از جذب کارکنان و مشتریان شرکای سابق جلوگیری شود. بازپرداخت با تأخیر سرمایه و حفظ مانده حساب جاری برای مدیریت جریان نقدی از جمله راهکارهای تضمین رفتار درست شرکا پس از خروج است. مؤسسات همچنین باید اطمینان حاصل کنند که اساسنامه‌ی آن‌ها شامل مفاد مهم دیگری مانند ذخیره‌گیری مناسب، تعریف وظایف با اثرات مثبت و منفی، جبران خسارت، مقررات غیبت (از جمله مرخصی والدین و بیماری) و تعیین نحوه و میزان دسترسی به اطلاعات است.

www.accountancyage.com، ۱۹ ژوئن ۲۰۲۴

سرمایه‌گذاری بزرگ ارشد اند یانگ در حرفه‌ی حسابداری

شعبه‌ی ایالات متحده‌ی EY اعلام کرد سرمایه‌گذاری بالغ بر ۱ میلیارد دلار را طی سه سال در حوزه‌های حفظ و جذب استعدادها و فناوری، از طریق افزایش مزایای جبران خدمات در مراحل اولیه‌ی شغلی، با هدف تغییر تجربه‌ی حسابداران و بهبود جذابیت این حرفه، انجام خواهد داد. EY با این سرمایه‌گذاری چندین حوزه‌ی ذیل را هدف قرار خواهد داد:

- مزایای جبران خدمات زودهنگام شغلی؛
 - فرایندهای مالیاتی و حسابرسی مبتنی بر هوش مصنوعی؛
 - هموارسازی مسیرهای دریافت گواهی حسابداری رسمی؛
 - ارائه‌ی تجربه‌ی جدید از حرفه‌ی حسابداری (چشم انداز ۳۶۰ درجه) و
 - بهبود مزایای رفاهی
- سرمایه‌گذاران و بازارهای سرمایه‌ی جهانی به حرفه‌ی حسابداری

منطق برون سپاری حسابداری چند وجهی است، اما کارایی هزینه به عنوان یک محرک اصلی برجسته می شود. نگهداری از یک تیم حسابداری داخلی شامل هزینه های قابل ملاحظه ای از حقوق و مزایا گرفته تا آموزش و اختصاص فضای اداری است. با برون سپاری، شرکت ها می توانند هزینه های سربار را به میزان قابل توجهی کاهش دهند. گزارش ها حاکی از آن است که شرکت ها می توانند با برون سپاری وظایف حسابداری تا ۵۰ درصد در هزینه های عملیاتی صرفه جویی کنند و این امر به آن ها اجازه می دهد منابع را به طور مؤثرتری تخصیص دهند. فراتر از صرفه جویی در هزینه ها، دسترسی به افراد متخصص، یکی دیگر از دلایل قانع کننده است. مؤسساتی که خدمات حسابداری به آن ها برون سپاری می شود اغلب افراد حرفه ای را به کار می گیرند که به آخرین نرم افزارها و استانداردهای حسابداری مسلط هستند. این تخصص تضمین می کند که سوابق مالی دقیق، به روز و مطابق با استانداردهای جاری است.

• انتخاب مدل برون سپاری

تصمیم برون سپاری حسابداری با انتخاب مدل برون سپاری همراه است. هر مدل، مزایا و چالش های خود را دارد. نوع برون سپاری، بر حفظ کیفیت خدمات و روابط با مشتری بسیار اثرگذار است. به عنوان نمونه، اگر مدل برون سپاری ترکیبی باشد، می تواند متناسب با نیازهای خاص شرکت باشد.

• اجرای استراتژی برون سپاری

اجرای استراتژی برون سپاری با ارزیابی کامل نیازها و اهداف شرکت آغاز می شود. شرکت ها باید وظایف خاصی را که می خواهند برون سپاری کنند شناسایی کرده و اهداف روشنی را تعیین کنند. تحقیق در مورد ارائه دهندگان خدمات بالقوه نیز گام بعدی است که شامل بررسی تجربیات سایر مشتریان، بررسی مراجع و تأیید اعتبار ارائه دهندگان خدمات است. تعریف محدوده ی کار و تعیین انتظارات روشن از طریق قرارداد دقیق، بسیار مهم است. این قرارداد باید وظایف خاص، ضرب الاجل ها، استانداردهای کیفیت و پروتکل های ارتباطی را مشخص کند. ارتباط و همکاری مؤثر برای موفقیت مراحل برون سپاری حیاتی است. جلسات منظم و استفاده از ابزارهای همکاری می تواند عملیات روان و حل سریع مسائل را تسهیل کند. ادغام فناوری نیز یکی دیگر از عوامل مهم است. اطمینان از اینکه ارائه ی دهنده از نرم افزار و ابزارهای حسابداری یکسان استفاده می کند، می تواند فرایندها را ساده کرده و اختلالات را به حداقل

پیرونق وابسته هستند. ارنست اند یانگ با این کار به دنبال تبدیل این مؤسسه به بهترین مکان برای فعالیت در حرفه ی حسابرسی است، جایی که به سکوی پرشی برای رهبران تجاری آینده، در سازمان ها و کسب و کارهای تجاری دولتی و خصوصی پیشرو تبدیل شود. جزییات طرح اعلام شده توسط ارنست اند یانگ به شرح زیر است:

۱. مزایای جبران خدمات. EY حقوق و مزایای اولیه را به عنوان بخشی از کل مزایای مسیر شغلی یک حسابدار رسمی ارزش گذاری می کند. هدف این مؤسسه تعیین و افزایش حقوق و مزایای متخصصان حرفه، هم تراز با سایر رشته های تجاری است. با افزایش حقوق اولیه ی متخصصان CPA متناسب با سایر متخصصان حرفه ای در بازار، بهبود اعتماد به حرفه، سیستم پاداش دهی مناسب برای مهارت های ارزشمندی که حسابداران حرفه ای ارائه می دهند، و اطمینان از وجود منابع قوی CPA برای فعالیت در آینده، رقم می خورد.

۲. فرایندهای مالیاتی و حسابرسی مبتنی بر هوش مصنوعی. در این نسخه آمده است که قابلیت های مبتنی بر هوش مصنوعی در ابزارهای پلت فرم حسابرسی اصلی EY با هدف بهبود کیفیت حسابرسی، بهبود بهره وری، پشتیبانی از ارزیابی ریسک و ارائه ی بینش های تجاری بهتر ساخته شده است. برای موفقیت در چشم اندازی که به سرعت در حال تحول است، متخصصان باید از مجموعه ای از مهارت ها، همچون مهارت های فنی و درک محیط نظارتی برخوردار باشند. تمرکز ارنست اند یانگ بر ادغام فناوری و استعدادها به نحوی است که فرصت هایی را برای یادگیری مستمر کارکنان فراهم کند تا در نهایت به نفع مشتریان ختم گردد.

۳. هموارسازی مسیرهای دریافت گواهی حسابدار رسمی. ارنست اند یانگ در بسته ی پیشنهادی خود، مجموعه راهکارهایی را برای کمک به رفع موانع ورود به حرفه و رشد CPA های آینده ارائه نموده است.

۴. ارائه ی نمای ۳۶۰ درجه از حرفه ی حسابداری. EY، از سال ۲۰۲۵، ارائه ی چنین چشم اندازی را برای جذب نیروهای ماهر ضروری را می داند. ارائه ی تصویر کلی از تمام موقعیت های برجسته ای که در اختیار فرد قرار می گیرد تا مسیر خود را به عنوان کارآفرین پیش ببرند، و تا سطح رهبر رشد کنند.

۱۴ ژوئن ۲۰۲۴، www.journalofaccountancy.com

چه زمانی برای برون سپاری خدمات حسابداری مناسب است؟

با پیچیده تر شدن چشم انداز حرفه ی حسابداری، بسیاری از مؤسسات ارائه دهنده ی خدمات حسابداری در حال ارزیابی مجدد رویکرد خود برای مدیریت خدمات حسابداری برون سپاری شده هستند. روند قابل ملاحظه ای که در حال ظهور است، برون سپاری خدمات حسابداری است. این استراتژی نویدبخش ساده سازی عملیات، کاهش هزینه ها و افزایش کیفیت خدمات است. این تغییر، فقط به مفهوم صرفه جویی نیست، بلکه در مورد بازتعریف رویه های عمل حسابداری است.

• عواملی محرک در پشت پرده ی تغییر

برساند. استفاده از ابزارهای اتوماسیون می‌تواند کارایی را بیشتر کرده و تلاش دستی را کاهش دهد.

• نظارت و تنظیم مراحل برون‌سپاری

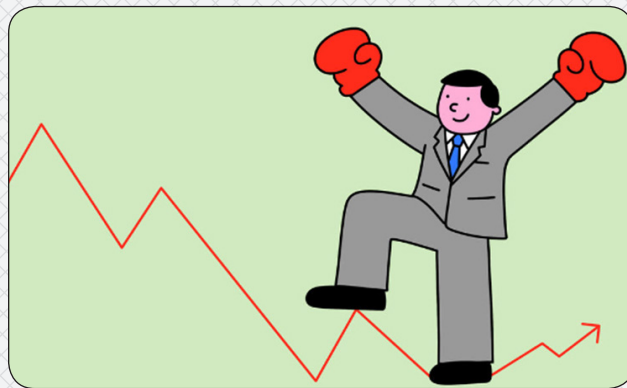
نظارت مستمر بر عملکرد ارائه‌دهنده با استفاده از شاخص‌های کلیدی عملکرد (KPI) اطمینان می‌دهد که با اجرای مراحل برون‌سپاری، نیازهای شرکت برآورده می‌شود. ارائه‌ی بازخورد سازنده و انجام تنظیمات لازم بر اساس نیازها یا بازخوردهای در حال تغییر، می‌تواند رابطه‌ی برون‌سپاری سازنده را حفظ کند. برون‌سپاری همچنین به مؤسسات ارائه‌دهنده، انعطاف‌پذیری لازم را برای اولویت‌بندی خدمات بر اساس نیاز ارائه می‌دهد، این موضوع به ویژه در فصل‌های اوج مانند مالیات مفید است. این انعطاف‌پذیری تضمین می‌کند که مؤسسات می‌توانند نیازهای مشتری را بدون گسترش بیش از حد منابع خود برآورده کنند.

• چالش‌ها و ملاحظات

در حالی که مزایای برون‌سپاری خدمات حسابداری قابل‌ملاحظه است، شرکت‌ها باید چالش‌های بالقوه را نیز بررسی کنند. موانع ارتباطی، به ویژه با ارائه‌دهندگان خدمات، اطمینان از امنیت داده‌ها و حفظ کنترل بر اطلاعات مالی حساس، از زمره نگرانی‌های حیاتی است. بررسی عملکرد و بازخورد منظم می‌تواند به کاهش این ریسک‌ها کمک کند و از وجود یک رابطه‌ی برون‌سپاری موفق اطمینان ببخشد.

www.accountancyage.com، ۲۸ ژوئن ۲۰۲۴

اصلاحات حسابرسی، پایداری و استراتژی صنعتی، ضامن رشد اقتصادی هوشمند

انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ولز (ICAEW) اعلام کرده است که دولت جدید انگلستان از حزب کارگری باید متعهد شود که اصلاحات حسابرسی و حاکمیت شرکتی را از نخستین اولویت‌های خود قرار دهد و برای اصلاح شرایط فعلی بازار حسابرسی انگلستان، قوانینی را در ۱۰۰ روز اول آغاز به کارش وضع کند. اصلاحات حسابرسی، تعهد به گزارشگری پایداری، استراتژی صنعتی و بازنگری در نرخ‌های تجاری، ضامن رشد اقتصادی و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران می‌شود و انگلستان را به بهترین مکان برای شروع و اداره‌ی یک کسب‌وکار تجاری تبدیل می‌کند. جان بولتون، رییس سیاست‌گذاری انجمن حسابداران خبره‌ی

انگلستان و ولز معتقد است، اکنون زمان مناسبی است که اصلاحات حسابرسی و حاکمیت شرکتی در اولویت قرار گیرد. گزارش‌های قابل اتکا و قابل اطمینان برای تحقق ثبات اقتصادی اساسی است. با وضع قانون برای تشکیل نهاد ناظر جدید و تجهیز آن به اختیارات قانونی برای اقدام علیه مدیران شرکت‌ها، دولت تضمین می‌کند که انگلستان مکانی قابل اعتماد برای سرمایه‌گذاری باقی می‌ماند و ریسک شکست‌های غیرمنتظره‌ی بنگاه‌های تجاری را کاهش می‌دهد. ICAEW اعلام کرد، به‌عنوان یک اولویت، دولت جدید باید اصلاحات بلندمدت را در سیستم حسابرسی و حاکمیت شرکتی انگلستان از جمله ایجاد نهاد ناظر قانونی جدید ARGA و دادن اختیارات لازم برای انجام اقدامات اجرایی مؤثر علیه مدیران شرکت‌های سهامی عام انگلستان، اعمال کند. بولتون می‌گوید، اقدام در زمینه‌ی پشتیبانی از بازار حسابرسی انگلستان اولین گام اساسی برای بازسازی اعتماد به منابع مالی است و ما از دولت جدید می‌خواهیم که آن را به‌عنوان اولویت فوری در نظر بگیرد. ما امیدواریم که دولت به سرعت حرکت کند تا انگلستان را به‌عنوان پایتخت مالی سبز جهان معرفی کند. پتانسیل زیادی برای ایجاد نقاط قوت در این زمینه وجود دارد و تعهد اولیه برای پذیرش استانداردهای هیأت استانداردهای بین المللی پایداری (ISSB) نقطه‌ی آغاز قوی خواهد بود. برای شروع می‌توان از داده‌ها و فناوری برای به‌روزرسانی و بهبود سیستم استفاده کرد تا از کارآمدی آن اطمینان حاصل شود و فعالیت‌های تجاری مولد تشویق شوند. دولت باید یک جدول زمانی برای اجرای استراتژی صنعتی که وعده داده است تعیین کند، تا زمینه جدیدی برای همکاری بین بخش‌های دولتی و خصوصی فراهم شود و پتانسیل رشد باز شود.

www.accountancyage.com، ۸ جولای ۲۰۲۴

پیش‌نویس لایحه‌ی اصلاح بازار حسابرسی و حاکمیت شرکتی انگلستان - ساختارها در حال آماده‌سازی

از میان ۴۰ قانونی که دولت در سخنرانی پادشاه در ۱۷ جولای ۲۰۲۴ اعلام کرد، یکی از آن‌ها پیش‌نویس لایحه‌ی اصلاح بازار حسابرسی و حاکمیت شرکتی بود. از این قانون به‌عنوان قانون مهمی یاد می‌شود که چشم‌انداز حرفه‌ی

حسابداری و حسابرسی در سراسر انگلستان را تغییر می‌دهد. این لایحه به نگرانی‌های دیرینه در مورد کیفیت حسابرسی و شکست‌های بزرگ شرکت‌ها پایان می‌بخشد، و اعتماد و اطمینان ضعیف به حاکمیت شرکتی و شفافیت شرکت‌های انگلستان را مجدداً احیا خواهد کرد.

راه کارهای بهبود تجربه ی بررسی هم پیشگان

بررسی هم پیشگان فرایندی زمان بر و پرهزینه برای مؤسسه های حسابرسی محسوب می شود. در حالی که برخی حسابداران بر این باورند که هدف اصلی آن شناسایی خطاهاست، اما تمرکز اصلی این فرایند ارتقای کیفیت مأموریت های حسابرسی است. یافته های یک نظرسنجی از بررسی کنندگان باتجربه نشان می دهد که بررسی هم پیشگان می تواند از طریق کاهش آزمون های غیرضروری در مناطق کم ریسک، بهبود بهره گیری از ابزارهای فناوری محور و شناسایی استراتژی های مستندسازی کارآمدتر، به افزایش کارایی مؤسسات کمک کند.

بر اساس نتایج این نظرسنجی، مزایای بررسی هم پیشگان، در صورت انجام صحیح، از هزینه های آن فراتر خواهد بود.

طرح بررسی هم پیشگان انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) با هدف حمایت از ارائه خدمات حسابداری، حسابرسی و اطمینان بخشی باکیفیت توسط حسابداران رسمی طراحی شده است. اساس این طرح، ارزیابی سیستم کنترل کیفیت یک مؤسسه توسط گروه بررسی کننده ی هم پیشگان مستقل است که به بازبینی سیستم معروف است، یا ارزیابی مأموریت های حسابرسی انجام شده توسط کارکنان مؤسسه که به بازبینی مأموریت حسابرسی شهرت دارد.

این ارزیابی نهایتاً منجر به صدور گزارشی می شود که نشان می دهد مؤسسه ی مورد بازبینی در بررسی هم پیشگان موفق شده است، یا ناکام مانده است. بررسی هم پیشگان همچنین می تواند مزایایی را برای مؤسسه ی مورد بازبینی و بررسی کننده ی هم پیشگان ارائه دهد. بررسی هم پیشگان هم ماهیت آموزشی و هم ماهیت اصلاحی دارد.

هیأت استانداردهای حسابرسی انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) به منظور بررسی موضوعات مشترک از جمله شیوه های بهبود تجربه ی بررسی هم پیشگان، با همکاری کارکنان ناظر بر طرح بررسی هم پیشگان AICPA و هیأت بررسی هم پیشگان متشکل از بررسی کنندگان هم پیشگان، نظرسنجی به عمل آورد. آخرین نظرسنجی در تابستان سال ۲۰۲۳ توسط ۱۶۳ بررسی کننده ی هم پیشگان تکمیل گردید. شرکت کنندگان در این نظرسنجی به طور متوسط دارای ۱۷ سال تجربه ی بررسی هم پیشگان و ۳۲ سال سابقه ی فعالیت در حسابرسی بوده اند و در طول سه سال گذشته به طور میانگین ۱۳ بررسی هم پیشگان

چه چیزی پیشنهاد می شود و چرا؟

در حال حاضر، مدیران شرکت هایی که صورت های مالی نادرست ارائه می کنند، تنها در صورت ورود نهاد ناظر نسبت به مسئولیت شان پاسخگو خواهند بود. با تصویب این لایحه، این وضع تغییر خواهد داد و شبکه ی پاسخگویی گسترده تر خواهد شد. در سخنرانی پادشاه بیان شد که تحت لایحه ی جدید، تمام مدیران مهم ترین شرکت های انگلستان، اگر از وظایف خود در زمینه گزارشگری مالی قصور کنند، باید با عواقب جدی آن روبه رو شوند.

پیشنهاد شده است که به جای شورای گزارشگری مالی انگلستان، یک نهاد نظارتی جدید ایجاد شود (همان مرجع حسابرسی، گزارشگری و حاکمیتی شرکتی (ARGA)).

این لایحه دامنه ی واحدهای تجاری دارای منافع عام (PIE) را به بزرگترین شرکت های خصوصی گسترش می دهد و بنابراین مطمئن می شود که حسابرسی کسب و کارهای مهم با کیفیت بالا انجام می شود و آن ها به دقت مورد بررسی قرار می گیرند تا اطمینان حاصل شود که هر گونه نشانه های هشدار اولیه در مورد مشکلات مالی کشف شده است. ARGA اختیارات گسترده تری برای بررسی و برخورد با گزارشگری مالی نادرست و اعمال جریمه و محرومیت مدیران خواهد داشت، و مطمئناً تمام مدیران مهم ترین شرکت های انگلستان در صورت قصور در وظایف گزارشگری مالی خود با این جرایم و محرومیت ها مواجه خواهند شد.

هدف از این اقدام کسب اطمینان از شفافیت بهتر از سوی شرکت های بزرگ است که به نوبه ی خود به جلوگیری از شکست شرکت ها و از دست دادن اجتنابناپذیر مشاغل به دلیل فروپاشی شرکت ها کمک می کند، که این موضوع در کانون دستیابی به اقتصاد امن قرار دارد.

اگر حسابرسی و حاکمیت شرکتی تقویت شود، سرمایه گذاران، کارکنان و مصرف کنندگان اعتماد بیشتری نسبت به سلامت مالی و تداوم فعالیت شرکت های انگلستان خواهند داشت. اطلاعات حسابرسی قابل اعتمادتر همچنین تصمیمات اعتباردهی و سرمایه گذاری را تسهیل، و تضمین می کند که از ریسک اعتباری به بهترین شکل پشتیبانی می شود.

مدهاست که انتظار می رفت این اصلاح صورت پذیرد. بدون تردید ۱۱۰۰۰ شغل از دست رفته در پی فروپاشی BHS، حقوق معوق ۳۰۰۰۰ پیمانکار Carillion، ۱ میلیارد پوند بدهی و حداقل ۵۰۰ میلیون پوند کسری صندوق بازنشستگی، جملگی از کاتالیزورهای مهمی برای درک ضرورت این تغییر و اصلاحات پیشنهادی هستند. با این حال، قابل ذکر است که اشاره به BHS و Carillion (و جریمه های آنها) برخلاف انتقاد از وظایف یا محرومیت های مدیران، معطوف به شکست حرفه ی حسابرسی بوده است.

گفتنی است، انجمن حسابرسان داخلی خبره این لایحه را به عنوان قانونی که مدت ها برای بازگرداندن اعتماد به حسابرسی و حاکمیت شرکتی مورد انتظار است، حیاتی خوانده است و مطمئناً این حرکت یک گام مثبت با هدف ایجاد اقتصاد امن تر است.

۳۱ جولای ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

را انجام داده بودند.

پیشنهادهایی برای مؤسسه‌های تحت بررسی و متخصصان آن

به‌طور کلی، بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان بر این باورند که مزایای بررسی هم‌پیشگان از هزینه‌های آن بیشتر است و این بررسی‌ها اغلب فرصت‌هایی را برای بهبود کیفیت مأموریت‌های حسابرسی شناسایی می‌کنند که با مؤسسه‌های تحت بررسی به اشتراک گذاشته می‌شوند.

از آن‌جا که بخش عمده‌ای از موفقیت بررسی هم‌پیشگان به مؤسسه‌ی تحت بررسی و متخصصان آن وابسته است، در این نظرسنجی از بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان خواسته شد تا اقداماتی را که مؤسسه‌ها می‌توانند برای بهبود تجربه‌ی بررسی هم‌پیشگان انجام دهند، توصیف کنند. بررسی‌کنندگان توصیه‌های مختلفی ارائه کردند که به سه حوزه‌ی اصلی مرتبط بود: آمادگی و سازماندهی، ارتباط باز و شفاف، و پذیرش ماهیت بررسی هم‌پیشگان.

• آمادگی و سازماندهی

بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان توصیه می‌کنند که مؤسسه‌ها زمان و تلاش کافی را برای آماده‌سازی بررسی هم‌پیشگان اختصاص دهند. این امر شامل تهیه‌ی دقیق و سازماندهی مناسب مستندات درخواستی، مانند مشخصات مأموریت حسابرسی و سایر اطلاعات جهت بررسی است. همچنین، مؤسسه‌ها باید اطمینان حاصل کنند که پرسنل لازم جهت پاسخ‌گویی به سؤالات بررسی‌کنندگان در زمان مناسب در دسترس باشند و پشتیبانی فناوری اطلاعات پیش از ورود تیم بررسی هم‌پیشگان فراهم شده باشد.

بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان توصیه می‌کنند که مؤسسه‌ها تمام مأموریت‌های حسابرسی را جهت بررسی در تاریخ‌های کار میدانی، آماده داشته باشند. فهرست درخواست اطلاعات را قبل از شروع کار میدانی بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان تکمیل کنید. آماده و در دسترس باشید تا در طول کار میدانی به یافته‌های مربوط به مأموریت حسابرسی پاسخ دهید. به‌طور خلاصه، مؤسسه‌های تحت بررسی باید برای بررسی هم‌پیشگان خود آماده و سازماندهی شوند، همان‌طور که انتظار دارند مشتریان حسابرسی و اطمینان‌بخشی خود برای ارائه‌ی این خدمات آماده باشند.

• ارتباط باز و شفاف

بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان همچنین بر اهمیت صداقت و صراحت متخصصان مؤسسه در تمام ارتباطات با بررسی‌کننده تأکید کردند. چندین بررسی‌کننده توصیه کردند که پس از پایان بررسی با ارزیاب خود در تماس باشند تا سؤالات خود را مطرح کنند و نگرانی‌های خود را در صورت بروز بیان کنند، تا بتوان تصمیمات آگاهانه‌تری اتخاذ کرد و کیفیت را در مأموریت‌های حسابرسی مؤسسه افزایش داد. همچنین پیشنهاد شده است که مؤسسه‌ها به بررسی‌کنندگان خود اطلاع دهند که چه تغییراتی در مؤسسه در حال رخ دادن است و با چه چالش‌هایی روبرو هستند.

بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان می‌گویند مؤسسه‌ها باید ذهن باز داشته باشند و درک کنند که بررسی‌کننده‌ی هم‌پیشگان برای کمک به بهبود آن‌ها حضور دارند و تنها برای پیدا کردن اشتباه آن‌جا نیستند.

بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان مؤسسه‌ها را تشویق می‌کنند که با آن‌ها صبور باشند و درک کنند که اگرچه کارکنان مؤسسه روزانه با پرونده‌های خود کار می‌کنند، اما بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان این‌طور نیستند. در نتیجه،

بررسی‌کننده ممکن است سؤالاتی را مطرح کند که قبلاً در مستندات مأموریت حسابرسی پاسخ داده شده است. با این وجود، بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان توصیه می‌کنند که کارکنان مؤسسه در صورت مخالفت با تیم بررسی هم‌پیشگان، با احترام به چالش بپردازند. بررسی‌کنندگان می‌دانند که ممکن است چیزی را در مستندات نادیده گرفته باشند، و برخی پیشنهاد می‌کنند که مؤسسه‌ها در صورت عدم توافق با یافته‌های بررسی‌کننده، آزادانه با فردی خارج از مؤسسه مشورت کنند.

• پذیرش ماهیت بررسی هم‌پیشگان

مطابق با اصول و مسئولیت‌های کلی بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان، هدف از بررسی، کسب اطمینان معقول از طراحی و رعایت سیستم کنترل کیفیت مؤسسه‌ی تحت بررسی برای فعالیت‌های حسابداری و حسابرسی آن است تا از اجرا یا گزارشگری مطابق با استانداردهای حرفه‌ای قابل اعمال در تمام جوانب با اهمیت، اطمینان معقول کسب شود.

برداشت رایج از بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان این است که فرایند بررسی هم‌پیشگان به اشتباه به‌عنوان یک فرایند تنبیهی و برای هدف گرفتن مؤسسه تلقی می‌شود. در حالی که یک بررسی هم‌پیشگان دقیق ممکن است مواردی را شناسایی کند که نیاز به توجه یا اقدام اصلاحی دارند، بررسی‌کنندگان توصیه می‌کنند مؤسسه‌ها زمانی را برای درک فرایند بررسی هم‌پیشگان اختصاص دهند و ماهیت بهبود بخش کیفیت آن را بپذیرند.

آشنایی بیشتر با فرایند بررسی هم‌پیشگان می‌تواند هرگونه نگرانی باقی‌مانده را کاهش دهد. با توجه به این موضوع، بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان پیشنهاد می‌کنند که کارکنان مؤسسه با چک‌لیست‌ها و ابزارهای عملی بررسی هم‌پیشگان و همچنین منابع مختلف موجود در وبسایت بررسی هم‌پیشگان AICPA آشنا شوند.

در نهایت، بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان مدیران مؤسسه‌ها را تشویق می‌کنند تا یافته‌ها و توصیه‌های بررسی هم‌پیشگان را با تمام کارکنان متخصص به اشتراک بگذارند. انجام این کار به مؤسسه اجازه می‌دهد تا از مسائل مطرح‌شده در طول بررسی هم‌پیشگان برای آموزش کارکنان و تقویت فرهنگ تمرکز بر بهبود مستمر و ارتقای کیفیت استفاده کند. همان‌طور که بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان اظهار دارند، مهم‌ترین چیز این است که مؤسسه دارای جو خوب در سطح بالای سازمانی باشد که مشتاق به یادگیری باشند.

پیشنهادهایی برای بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان

در نظرسنجی همچنین مطرح شد که بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان می‌توانند چه اقداماتی را برای بهبود تجربه‌ی مؤسسه از بررسی هم‌پیشگان انجام دهند. پیشنهادهایی در سه حوزه‌ی اصلی ارائه شده است: ارتباط مؤثر و تعیین انتظارات، ارائه‌ی توضیحات و راه‌کارها، و به اشتراک‌گذاری بینش‌ها برای مأموریت‌های حسابرسی آینده.

۱. ارتباط مؤثر و تعیین انتظارات

اهمیت ارتباطات در چندین مورد از پیشنهادهای بررسی‌کنندگان هم‌پیشگان مورد تأکید قرار گرفته است. پیشنهادهای در این زمینه شامل برگزاری جلسه‌ای با کارکنان متخصص مؤسسه جهت بحث درباره‌ی انتظارات از بررسی‌ها است. این جلسه‌ی برنامه‌ریزی ممکن است به دلیل

مزایای گفت و گوی رو در رو، به صورت حضوری مؤثرتر باشد، اما می توان آن را از طریق تلفن یا کنفرانس ویدئویی نیز برگزار کرد. بررسی کنندگان همپیشگان توصیه می کنند که درباره ی جدول زمانی بررسی (شامل تاریخ شروع و پایان برنامه ریزی شده)، ایجاد سطح دسترسی مناسب به سیستم اطلاعاتی مؤسسه، ارائه ی فهرستی از اطلاعات و مستندات لازم برای تکمیل بررسی و پاسخ گویی به هرگونه پرسش مؤسسه در مورد نحوه ی آمادگی برای بررسی، گفت و گو شود.

پیشنهاد دیگر، تعیین این انتظار است که بررسی همپیشگان با هدف آموزشی و کمک رسانی بوده و به ارتقای کیفیت کار حسابرسی کمک می کند، نه اینکه تنبیهی باشد. در نهایت، در طول کل فرایند بررسی با کارکنان مؤسسه ارتباط برقرار کنید. به عنوان مثال، نگرانی های خود را در مورد مسائل مطرح شده به اشتراک بگذارید و به صحبت های کارکنان مؤسسه گوش دهید. آنچه به نظر مسئله ای جدی می آید، ممکن است در واقع ناشی از عدم شفافیت در مستندات باشد.

۲. ارائه ی توضیحات و راه کارها

بررسی کنندگان همپیشگان پیشنهاد می دهند که دلیل نظرات خود را توضیح دهند تا کارکنان مؤسسه ماهیت نگرانی های بررسی کننده و علت احتمالی آن را بهتر درک کنند و بتوانند اقدامات اصلاحی لازم را در آینده انجام دهند. پیشنهاد دیگر، ارائه ی راه کارهای بالقوه برای رفع مشکلات و کاستی های شناسایی شده است. بررسی کنندگان همپیشگان پیشنهاد می کنند که نمونه هایی از افشای صحیح اطلاعات مالی و مستندسازی مأموریت حسابرسی به عنوان راه کاری برای کمک به متخصصان مؤسسه در یادگیری و بهبود کیفیت مأموریت حسابرسی ارائه شود.

تخصیص زمان کافی برای پاسخ گویی به پرسش های کارکنان مؤسسه در جلسه خاتمه ی بررسی، آخرین پیشنهاد در این حوزه بود. اگرچه ممکن است تمایل به پایان دادن به بررسی همپیشگان وجود داشته باشد، اما بررسی کنندگان اهمیت صرف زمان برای اطمینان از درک کامل کارکنان مؤسسه نسبت به مسائل شناسایی شده در طول بررسی، نحوه ی احتمالی وقوع آن ها و گام های اصلاحی بالقوه را تشخیص می دهند.

۳. اشتراک گذاری بینش ها برای مأموریت های حسابرسی آینده

بررسی کنندگان همپیشگان اشاره کردند که مؤسسه ها از به اشتراک گذاری بینش بررسی کننده که پتانسیل تأثیر مثبت بر مأموریت های حسابرسی آینده را دارند، بهره مند می شوند. از آنجایی که بررسی کنندگان همپیشگان اغلب نسبت به عملکرد داخلی مؤسسه های مختلف بینش کسب می کنند، در موقعیت منحصر به فردی برای شناسایی فرصت های افزایش کارایی و بهبود قرار دارند که می توان آن ها را با دیگر مؤسسه ها به اشتراک گذاشت.

در واقع، دو توصیه ی رایج از سوی بررسی کنندگان همپیشگان، ارائه ی راه کارهایی برای افزایش کارایی و بهبود فرایندهای مؤسسه و به اشتراک گذاری بهترین شیوه های عملی با حفظ محرمانگی طرفین درگیر است.

توصیه ی دیگری از سوی بررسی کنندگان همپیشگان، بحث در مورد استانداردهای حسابرسی، کنترل کیفیت و اطمینان بخشی جدید است. این

• عمده دستاوردهای شناسایی شده از بررسی کنندگان همپیشگان شرکت کنندگان در نظرسنجی بررسی همپیشگان که توسط هیأت استانداردهای حسابرسی AICPA انجام شد، نشان دادند که بررسی های همپیشگان مؤسسه های تحت بررسی را به برخی از بهبودها ترغیب کرده است، از جمله:

- استفاده ی بهتر از نرم افزارها و فناوری اطلاعات، از جمله حذف کاغذ؛
- شیوه های مستندسازی کارآمدتر؛
- کاهش آزمون های غیرضروری در حوزه های کم ریسک حسابرسی؛
- استفاده ی بهتر از ابزارهای عملی؛
- بهبود شیوه های ارزیابی ریسک؛ و
- بهبود نمونه گیری حسابرسی.

www.journalofaccountancy.com، ۱ آگوست ۲۰۲۴

چرا حسابداران با چالش های رو به رشد در دریافت حق الزحمه ها مواجه هستند؟

نظرسنجی اخیر نشان می دهد که حسابداران و مشاوران مالی با بدتر شدن مسائل مربوط به جریان نقدی دست و پنجه نرم می کنند، که در درجه ی

اول به دلیل چالش هایی است که مشتریان در پرداخت حق الزحمه ی مؤسسات دارند. این مطالعه نشان می دهد که ۳۶ درصد از این متخصصان در طول سال گذشته جریان نقدینگی رو به خامتی را تجربه کرده اند، در حالی که تنها ۲۹ درصد بهبودهایی را گزارش کرده اند.

این نظرسنجی که از ۱۰۵ حسابدار و مشاور مالی در مارس ۲۰۲۴ صورت گرفته است، تصویر نگران کننده ای از سلامت مالی بخش ارائه دهنده ی خدمات حرفه ای ارائه می کند. ۷۵ درصد از پاسخ دهندگان گزارش می دهند که تعداد مشتریانی که در پرداخت حق الزحمه ی مؤسسات با مشکل مواجه هستند، افزایش یافته است و ۶۵ درصد انتظار دارند که این روند در سال آینده ادامه یابد.

تا دوره‌های چالش برانگیز جریان نقدی تحت فشار را پیش‌بینی کرده و برای آن آماده شوند. علاوه بر این، فناوری‌های بلاک چین و قراردادهای هوشمند ممکن است در نهایت فرایندهای پرداخت را ساده‌تر کنند، تاخیرها را کاهش دهند و کارایی مالی کلی را در صنعت بهبود بخشند. از آنجایی که فشارهای اقتصادی همچنان بر کسب‌وکارهای مختلف در همه‌ی بخش‌ها تأثیر می‌گذارد، صنعت خدمات مالی نیز در امان نیست. اتخاذ راه‌حل‌های پرداخت انعطاف‌پذیر ممکن است برای حسابداران و مشاوران مالی جهت حفظ جریان‌های نقدی سالم و در عین حال حمایت از مشتریان در زمان‌های دشوار، به‌طور فزاینده‌ای ضروری شود. www.accountancyage.com، ۵ آگوست ۲۰۲۴

جریمه‌ی ارنست اند یانگ به دلیل عدم رعایت سقف حق الزحمه‌ی خدمات غیرحسابرسی

شورای گزارشگری مالی انگلستان مؤسسه‌ی ارنست اند یانگ را به دلیل نقض استانداردهای اخلاقی مربوط به ارائه‌ی خدمات غیرحسابرسی به یک شرکت معدنی بوری در سال ۲۰۲۱، جریمه کرده است. این تخلف به دلیل عدم رعایت سقف حق الزحمه‌ی ۷۰ درصدی تعیین شده برای خدمات غیرحسابرسی تحت استاندارد اخلاقی بازنگری شده‌ی FRC در سال ۲۰۱۹ است. این سقف، کل حق الزحمه‌ی خدمات غیرحسابرسی ارائه شده توسط مؤسسه‌ی حسابرسی را به بیش از ۷۰ درصد میانگین حق الزحمه‌ی خدمات حسابرسی پرداخت شده در سه سال مالی متوالی قبلی، محدود می‌کند. ارنست اند یانگ با ارائه‌ی خدمات غیرحسابرسی به شرکت Evraz در سال مالی ۲۰۲۱، در شرایطی که مجموع حق الزحمه‌ی چنین خدماتی بیش از ۷۰ درصد میانگین حق الزحمه‌ی خدمات حسابرسی پرداخت شده در سه سال متوالی بود، استاندارد اخلاقی را نقض کرده است.

بررسی‌های FRC نشان داد که EY نتوانست به درستی انطباق با سقف حق الزحمه را رعایت کند و مجموع حق الزحمه‌ی خدمات غیرحسابرسی EY در این پروژه (مشمول این سقف)، به ۵۳۵۰۰۰ دلار می‌رسد که به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای از حد مجاز فراتر رفته است. این در حالی است که استاندارد اخلاقی محدودیت‌های واضحی را برای ارزش خدمات غیرحسابرسی که حسابرس می‌تواند ارائه دهد، تعیین می‌کند. هدف آن نیز حفظ استانداردهای بالای استقلال حسابرس و اطمینان از اعتماد

به نظر می‌رسد چالش‌های جریان نقدی عمدتاً از مسائل پرداخت مشتری ناشی می‌شود. نه نفر از ده متخصص (۹۱ درصد) مورد بررسی، بدتر شدن شرایط پرداختی‌های خود را به مشکلات پرداخت مشتریان نسبت می‌دهند و یک سوم (۳۴ درصد) آن را به‌عنوان عامل اصلی مداخله‌گر ذکر می‌کنند.

از سوی دیگر چالش‌های جریان نقدی در برابر فشارهای اقتصادی گسترده‌تر بیشتر می‌شوند. انگلستان و ایرلند، مانند بسیاری از اقتصادها، در چند سال گذشته با نرخ تورم بالا و افزایش نرخ بهره دست و پنجه نرم کرده‌اند، البته اکنون به نظر می‌رسد تغییری در مسیر ایجاد شده است. این عوامل فشار قابل‌ملاحظه‌ای بر کسب‌وکارهای مختلف وارد کرده است و به‌طور بالقوه به مشکلات مشتریان در پرداخت هزینه‌های خدمات حرفه‌ای دامن می‌زند. خدمات حرفه‌ای مانند حسابداری و مشاوره‌ی مالی ممکن است حوزه‌هایی باشد که آن‌ها به دنبال کاهش هزینه‌ها یا تاخیر در پرداخت‌شان هستند. در پاسخ به این چالش‌ها، بسیاری از حسابداران و مشاوران مالی در حال به روز رسانی رویه‌های دریافت حق الزحمه‌ی خود هستند. این نظرسنجی نشان داد که ۸۱ درصد اکنون با برخی از مشتریان توافق کرده‌اند که حق الزحمه‌ی آنان را به صورت ماهانه در یک دوره‌ی طولانی پرداخت کنند. به نظر می‌رسد که این انعطاف‌پذیری سازگاری ضروری با فضای اقتصادی فعلی باشد. مانند بسیاری از کسب‌وکارها، حسابداران و مشاوران مالی در صورتی که مشتریانشان در پرداخت حق الزحمه‌ها با مشکل مواجه شوند، مستعد مشکلات جریان نقدی هستند، که بررسی‌ها نشان می‌دهد بسیاری از آن‌ها، چنین هستند. علاوه بر ارائه‌ی طرح‌های پرداخت، حسابداران و مشاوران مالی احتمالاً استراتژی‌های دیگری را برای مدیریت جریان نقدی بررسی می‌کنند. برخی ممکن است در حال تنوع بخشیدن به خدمات ارائه شده‌ی خود باشند و به حوزه‌هایی مانند مشاوره‌ی تجاری یا خدمات مشاوره‌ی فناوری روی بیاورند. برخی دیگر ممکن است استراتژی‌های قیمت‌گذاری خود را تنظیم کنند، شاید به سمت مدل‌های قیمت‌گذاری مبتنی بر ارزش به جای نرخ‌های سنتی ساعتی حرکت کنند. برخی از مؤسسات ممکن است در فرایندهای کنترل اعتبار قوی‌تر سرمایه‌گذاری کنند یا خدمات تنظیم فاکتور را برای بهبود مدیریت جریان نقدی خود در نظر بگیرند.

در حالی که این نظرسنجی بین اندازه‌ی مؤسسات تفاوتی قائل نمی‌شود، این احتمال وجود دارد که مؤسسات کوچک‌تر حسابداری و مشاوره‌ی مالی با شدت بیشتری احساس فشار کنند. مؤسسات کوچک‌تر اغلب از نیروی دفاعی کمتری برای مقابله با تاخیرات پرداخت برخوردارند و ممکن است بیشتر با مسائل مربوط به جریان نقدی دست و پنجه نرم کنند.

مؤسسات بزرگ‌تر ممکن است پایگاه‌های مشتریان و جریان‌های درآمدی متنوع‌تری داشته باشند که به‌طور بالقوه به آن‌ها کمک می‌کند تا تأثیر تأخیر پرداخت‌ها را بهتر مدیریت کنند. فناوری احتمالاً نقش مهمی را در برخورد با چالش‌های جریان نقدی بازی می‌کند و فراتر از راه‌حل‌های هموارسازی پرداخت، ما شاهد پذیرش گسترده‌تر سیستم‌های صدور صورت‌حساب و وصول خودکار باشیم. تجزیه و تحلیل‌های پیش‌بینی‌کننده می‌تواند به مؤسسات کمک کند

شکست مؤسسه‌ی حسابرسی PWC، درس‌هایی که باید بیاموزیم

جریمه‌ی ۱۵ میلیون پوندی اخیر پرایس واترهایوس کوپرز که توسط نهاد ناظر بر رفتار مالی (FCA) انگلستان اعلام شده است، نقطه‌ی عطف مهمی در آغاز اقدامات جاری در رابطه با سقوط بازار سرمایه در انگلستان است. این جریمه، نخستین جریمه‌ای است که توسط FCA علیه یک مؤسسه‌ی حسابرسی وضع می‌شود، و موجی از شوک را به صنعت خدمات حرفه‌ای وارد کرده است و سؤالات مهمی در مورد نقش و مسئولیت حسابرسان در حفاظت از شفافیت و صداقت بازارهای مالی ایجاد کرده است.

• فروپاشی شرکت سرمایه‌گذاری و تأمین مالی LCF
فروپاشی LCF در سال ۲۰۱۹ که موجب زیان ۲۴۰ میلیون پوندی بیش از ۱۱۰۰۰ سرمایه‌گذار شد، یادآور عواقب مخربی است که می‌تواند در صورت عدم توجه حسابرسان به علائم هشداردهنده و گزارش رفتارهای مشکوک به مقامات مربوطه رخ دهد. سقوط این شرکت، شبکه‌ای از فریب و سوءمدیریت را آشکار کرد که هزاران سرمایه‌گذار ناآگاه را به دام انداخته بود. LCF بازدهی درخشانی را تا ۸ درصد در سال برای اوراق قرضه‌ی خود وعده داده بود، در واقع ۲۳۷ میلیون پوندی را که جمع‌آوری کرده بود به سرمایه‌گذاری‌های سوداگرانه از جمله در صنعت املاک، اکتشاف نفت و حتی خرید هلیکوپتر اختصاص داده بود.

PWC که در سال ۲۰۱۶ حسابرسی LCF را بر عهده داشت، با انبوهی از پرچم‌های قرمز روبرو شد که باید زنگ خطر را به صدا در می‌آورد. از رفتار تهاجمی مدیر ارشد LCF گرفته تا عدم تمایل شرکت به ارائه‌ی حتی اطلاعات اولیه، به این ترتیب تیم حسابرسی به سرعت متوجه شد که چیزی اشتباه است. مستندات داخلی PWC، حتی این احتمال را تأیید می‌کند که موضوعی اشتباه در LCF در حال رخ دادن است، که باعث دخالت بخش مدیریت ریسک شرکت شده است.

• عدم ارائه‌ی گزارش

علی‌رغم این علائم هشدار دهنده، PWC به تعهدات قانونی خود مبنی بر گزارش سوء رفتارها به FCA عمل نکرده است. نهاد ناظر در ارزیابی خود صریح بوده و اعلام کرده است که PWC باید تردیدها و نگرانی‌های خود را در اسرع وقت به اشتراک می‌گذاشته، صرف نظر از اینکه آیا این

عمومی به حرفه‌ی حسابرسی است. در این نمونه، سیستم‌ها و کنترل‌های EY نتوانستند از انطباق با استاندارد اخلاقی اطمینان حاصل کنند که منجر به نقض سقف حق الزحمه گردیده است.

• جریمه‌های اعمال شده علیه EY انگلستان عبارتند از:

۱. جریمه‌ی مالی مجموعاً ۲۵۱۳۰۵ پوند، شامل ۱۲۱۳۰۵ پوند برای کاهش سود از محل درآمد حق الزحمه‌ی مازاد بر سقف، و ۱۳۰۰۰۰ پوند اضافی (از ۲۰۰۰۰۰ پوند برای پذیرش و تسویه‌ی زود هنگام جریمه تخفیف داده شده است).

۲. توبیخ کتبی رسماً اعلام شده.

۳. جریمه‌ی غیرمالی که EY را ملزم به تهیه‌ی گزارش تجزیه و تحلیل علت اصلی و اجرای اقدامات اصلاحی بیشتر طبق پیشنهاد FRC می‌کند. گزارش تحلیل علت اصلی، که ظرف سه ماه پس از اعلامیه تصمیم نهایی تسویه حساب ارائه می‌شود، باید مشخص کند که چرا نقض رخ داده است، چرا فرایندها و کنترل‌های مؤسسه مانع از آن نشده‌اند، و اینکه آیا فرایندهای فعلی منجر به نتیجه متفاوتی می‌شوند یا خیر. این گزارش همچنین باید اقداماتی را که در پاسخ مدیریت به مسائل گسترده‌تر درخصوص تأیید و ارزیابی خدمات غیرحسابرسی انجام می‌شود، به همان نحو که در گزارش بازرسی و نظارت کیفیت حسابرسی ۲۰۲۳ FRC شناسایی شده است، پوشش دهد.

Evraz، یک گروه معدنی چندملیتی است که مقر آن در مسکو است اما در لندن ثبت شده است. این شرکت تا مارس ۲۰۲۲ یعنی زمانی که سهام آن در بورس لندن به حالت تعلیق درآمد، در فهرست ۱۰۰ شرکت برتر بورسی قرار داشت.

EY از زمان ثبت این شرکت در بورس لندن در سال ۲۰۱۱، حسابرس Evraz بود و در نوامبر ۲۰۲۲ پس از تحریم‌های جدید دولت انگلستان علیه روسیه در پاسخ به حمله به اوکراین استعفا داد.

شورای گزارشگری مالی تأکید کرد که این نقض صحت یا منصفانه بودن صورت‌های مالی سال مالی ۲۰۲۱ Evraz را زیر سوال نمی‌برد. علاوه بر این، هیچ ادعایی مبنی بر اینکه EY از تعهدات خود تحت قوانین تحریمی قابل اجرا پیروی نکرده است، وجود ندارد.

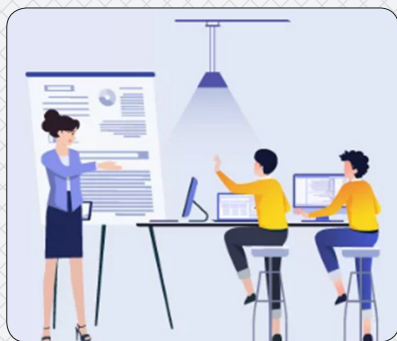
علاوه بر جریمه‌های مالی اعلام شده، EY موظف است در مورد دلایل نقض به FRC گزارش دهد و اطمینان دهد که اقدامات مناسب برای جلوگیری از هرگونه تکرار در آینده وجود دارد. از آنجایی که صنعت حسابرسی همچنان با بررسی مسائل مربوط به استقلال و تعادل میان خدمات حسابرسی و غیرحسابرسی مواجه است، این جریمه به‌عنوان هشدار مبنی بر حفظ هوشیاری و رعایت دقیق استانداردهای اخلاقی است. نتیجه‌ی تجزیه و تحلیل علت ریشه‌ای EY و هرگونه اقدام اصلاحی بعدی پیشنهاد شده توسط FRC نیز به‌عنوان شاخص‌های بالقوه برای تعیین بهترین رویه‌های عمل در مدیریت رابطه‌ی پیچیده‌ی میان خدمات حسابرسی و خدمات غیرحسابرسی، از نزدیک توسط صنعت بررسی خواهد شد.

۷ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancycage.com

خود از بین برده است. برای به دست آوردن مجدد این اعتماد، مؤسسات حسابرسی باید تعهد مجدد خود به رفتار اخلاقی، شفافیت و حفاظت از منافع سرمایه‌گذاران را نشان دهند. این امر ممکن است مستلزم بازنگری اساسی در فرهنگ سازمانی، ساختارهای انگیزشی و رویکرد مدیریت ریسک حرفه‌ی حسابرسی باشد.

www.accountancyage.com، ۱۹ آگوست ۲۰۲۴

جایگاه کارآموزی در مسیر ورود به حرفه‌ی حسابداری

نظرسنجی‌های جدید نشان می‌دهد که تغییر بینش گسترده‌ای نسبت به کارآموزی به‌عنوان مسیری مناسب برای ورود به مشاغل حرفه‌ای، در انگلستان به وجود آمده است. با این حال، تحصیلات دانشگاهی

هنوز هم در ذهن بسیاری از جوانان تأثیرگذار است.

انجمن تکنسین‌های حسابداری (AAT) اخیراً از ۱۰۰۰ جوان ۱۴ تا ۱۸ ساله نظرسنجی انجام داده است و یافته‌ها حاکی از آن است که ۶۰ درصد از آن‌ها به کارآموزی به‌عنوان مسیری ارزشمند برای دستیابی به جایگاهی مناسب در حرفه نگاه می‌کنند. با وجود این، ۵۹ درصد پاسخ‌دهندگان هنوز معتقدند که برای تضمین شغل مورد نظر خود به مدرک دانشگاهی نیاز دارند. سارا بیل، مدیر AAT و حسابدار رسمی که کار خود را از طریق کارآموزی آغاز کرده است، به تغییر تدریجی در بینش‌ها نسبت به این موضوع اشاره کرده است. بیل می‌گوید: کارفرمایان در مشاغل حرفه‌ای به‌طور فزاینده‌ای به دنبال افرادی با مهارت‌های عملی و آمادگی در دنیای واقعی هستند. از این‌رو، بر مزایایی که دوره‌های کارآموزی برای کسب‌وکارها به ارمغان می‌آورند، تأکید می‌کنند. نتایج این نظرسنجی همچنین به برنامه‌های جوانان برای مسیر حرفه‌ای آینده‌شان اشاره می‌کند:

• ۶۵ درصد قصد ادامه تحصیل دارند.

• ۳۸ درصد قصد حضور در دانشگاه را دارند.

• ۴۳ درصد قصد ورود به تحصیلات بالاتر را دارند.

• ۱۵ درصد در حال بررسی دوره‌های کارآموزی هستند.

نظرسنجی موازی از ۱۰۰۰ نفر از والدین نیز نشان می‌دهد که ۶۰ درصد معتقدند فرزندشان برای موفقیت به نوعی از صلاحیت حرفه‌ای نیاز دارد. دو سوم می‌خواهند فرزندشان به دانشگاه بروند، و از فرصت‌های زندگی بهتر و آینده شغلی به‌عنوان انگیزه اصلی یاد می‌کنند. با این حال، ۴۷ درصد معتقدند که مدرک دانشگاهی به تنهایی برای امنیت شغلی کافی نیست. جالب است که ۶۵ درصد از والدین موافق هستند که تجربه در محل کار برای آینده‌ی فرزندشان بسیار مهم است و ۴۴

تردیدها در نهایت موجه است یا خیر. پرچم‌های قرمزی وجود داشت که باعث شد PWC به تقلب مشکوک شود و آن‌ها باید فوراً در این مورد اقدام می‌کردند. شکست PWC در انجام این کار، FCA را از اطلاعات بالقوه‌ی حیاتی محروم کرده است.

• پیامدهای بی‌توجهی

پیامدهای ناکامی PWC در گزارش موارد مشکوک بسیار گسترده بوده است. فروپاشی LCF منجر به تحقیقات توسط اداره‌ی تقلب‌های بااهمیت شده است که همچنان ادامه دارد و منجر به پرداخت ۵۷.۶ میلیون پوند به دارندگان اوراق قرضه واجد شرایطی شده است که پول خود را از دست داده اند. دولت نیز وارد عمل شده و ۱۱۵ میلیون پوند غرامت اضافی تعیین کرده است.

صدمه به شهرت PWC نیز قابل‌ملاحظه بوده است. علاوه بر رکورد ۱۵ میلیون پوندی جریمه‌ی اعمال شده توسط FCA، این مؤسسه قبلاً با جریمه‌ی ۴.۹ میلیون پوندی توسط شورای گزارشگری مالی (FRC) به دلیل ناتوانی در کسب درک کافی از کسب‌وکار LCF و کنترل‌های داخلی آن محکوم شده بود.

• درس‌هایی برای حرفه‌ی حسابرسی

LCF در کانون توجه ویژه‌ی حرفه‌ی حسابرسی قرار گرفته است و اهمیت حیاتی برای حسابرسان هوشیار و فعال دارد. جریمه‌ی چشمگیر FCA برای PWC یادآوری مهمی است که بر مسئولیت حسابرسان به خاطر شکست‌هایشان تأکید دارد، حتی اگر این شکست‌ها غیرعمدی باشد.

یکی از درس‌های کلیدی که از این پرونده می‌توان گرفت، نیاز به تقویت چارچوب نظارتی حاکم بر حرفه‌ی حسابرسی است. حسابرسان باید به بالاترین استانداردهای حرفه‌ای و رفتار اخلاقی، و دستورالعمل‌های روشن و بدون ابهام در مورد مسئولیت‌های خود جهت گزارش تخلفات مشکوک، پایبند باشند.

FCA قبلاً گام‌هایی در این راستا برداشته است و بر نقش اصلی حسابرسان در سلامت نگه داشتن بازارهای مالی تأکید کرده است. این نهاد ناظر تأکید کرده است که حسابرسان دسترسی عالی به اطلاعات دارند و طبق قانون موظف هستند، موارد مشکوک به تقلب را به FCA گزارش کنند. با این حال، مسئولیت تغییر نباید صرفاً بر عهده نهادی ناظر باشد. حرفه‌ی حسابرسی باید خودآزمایی انتقادی را انجام دهد و فرهنگ مسئولیت‌پذیری و هوشیاری را که در هر سطحی از سازمان نفوذ می‌کند، پرورش دهد.

مؤسسات باید اطمینان حاصل کنند که تیم‌های حسابرسی آنان به آموزش، منابع و پشتیبانی لازم برای شناسایی و برجسته شدن پرچم‌های قرمز بالقوه مجهز هستند. علاوه بر این، مکانیسم‌های گزارشگری داخلی قوی و حفاظت از افشاگران تقلب باید برای تشویق حسابرسان به صحبت بدون ترس از پیامدها وجود داشته باشد. شاید مهم‌ترین چالش پیش روی حرفه‌ی حسابرسی انگلستان در پی شکست LCF، نیاز به بازسازی اعتماد و اعتبار نزد عموم سرمایه‌گذاران باشد. فروپاشی LCF و نقشی که PWC در عدم شناسایی و گزارش تخلفات این شرکت ایفا کرد، اعتماد عمومی را نسبت به توانایی حسابرسان برای انجام مسئولیت‌های حفاظتی

مواجه هستند، به‌ویژه با توجه به رویدادهای جهانی اخیر مانند همه‌گیری کووید-۱۹، این برنامه از مشارکت دادن کارآموزان در کار مشتری، در دوره‌ی ۱۲ هفته‌ای اولیه خودداری می‌کند و به جای آن بر آموزش فنی، آزمون، حرفه‌ای‌گرایی و انعطاف‌پذیری شخصی تمرکز می‌کند. این ابتکار همچنین شامل محیط کار شبیه‌سازی شده است که به کارآموزان این امکان را می‌دهد تا دانش و مهارت‌های تازه کسب شده‌ی خود را در فضایی امن به کار گیرند. این رویکرد نه تنها برای کارآموزان مفید است، بلکه گرت تورنتون را قادر می‌سازد تا اثربخشی برنامه را به‌طور مستمر ارزیابی کند.

این برنامه حاکی از تعهد گرت تورنتون به پرورش استعدادهای متنوع و تضمین فرصت‌های برابر برای موفقیت در مؤسسه است. با نزدیک شدن به زمان آغاز برنامه، این مؤسسه نتایج مثبتی را برای گروه جدید کارآموزان و مزایای بلندمدت آن برای افراد و سازمان پیش‌بینی می‌کند. این رویکرد نوآورانه می‌تواند استاندارد جدیدی را در صنعت خدمات حرفه‌ای ایجاد کند و به‌طور بالقوه بر نحوه‌ی آماده‌سازی متخصصان جوان سایر مؤسسات برای پاسخ به چالش‌های محیط کار مدرن تأثیر بگذارد.

۲۳ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

تنوع بخشی در مؤسسات ارائه‌دهنده‌ی خدمات حسابداری

فقدان تنوع در حرفه‌ی حسابداری، پاسخ‌گوی مشتریان متنوع در بازارهای گسترده‌ی خدمات مالی نیست. شکاف‌های زیاد جنسیتی و نژادی همچنان در تعیین حقوق و دستمزد وجود دارد و نشانه‌ها حاکی از آن است که فقدان تنوع در سطح رهبری ارشد چشم‌گیر است. در سال ۲۰۲۰ تنها ۱۱ نفر از ۳۰۰۰ شریک بخش مشاوره‌ی مؤسسات بیگ فور انگلستان، سیاه پوست بودند. تعادل میان کار و زندگی نشانه‌ای از بینش کسب‌وکار نسبت به فرهنگ سازمانی شامل ارزش‌های تنوع، برابری و همه‌شمولی است. از نظر استراتژیک، توصیه می‌شود هنگام مواجهه با داوطلبان مختلف، مصاحبه‌کنندگان متنوعی انتخاب شوند، زیرا تنوع به

درصد امیدوارند که فرزندشان در سه سال آینده تجربه‌ی کاری خوبی به دست آورد.

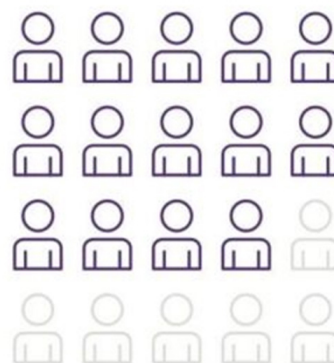
بیل از اتخاذ یک رویکرد متعادل حمایت می‌کند و معتقد است، مدرک تحصیلی پایه‌ای است که برای شروع مسیر کار حرفه‌ای خود به آن نیاز دارید، اما تجربه‌ی کاری به همان اندازه ارزشمند است. وی همچنین به حسابداران جوانی اشاره نمود که پس از اتمام دوره‌ی کارآموزی حسابداری، کسب‌وکار خود را راه‌اندازی کرده‌اند. وی معتقد است که دوره‌های کارآموزی مسیری سریع برای کسب دانش و مهارت‌های ضروری کسب‌وکار است.

همان‌طور که چشم‌انداز آموزش حرفه‌ای تکامل می‌یابد، به نظر می‌رسد علی‌رغم آن که دانشگاه به‌عنوان انتخابی محبوب باقی می‌ماند، مسیرهای جایگزین مانند کارآموزی به‌طور فزاینده‌ای به‌عنوان مسیرهای مناسب برای ورود موفق به حرفه‌ها شناخته می‌شوند.

۱۴ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

برنامه‌ی جدید کارآموزی گرت تورنتون برای پر کردن شکاف مهارتی متخصصان جوان

گرت تورنتون از آغاز برنامه‌ی جدید خود با هدف تجهیز متخصصان جوان به مهارت‌های حرفه‌ای ضروری خبر داد. این ابتکار قرار است در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ برای متخصصان حسابرسی جوان مؤسسه آغاز شود. این برنامه که ۱۲

هفته یادگیری عملی و مبتنی بر مهارت را در بر می‌گیرد، در پاسخ به بررسی‌هایی طراحی شده است که شکاف قابل‌ملاحظه‌ای را برای آمادگی کار در میان متخصصان جوان برجسته می‌کند. نظرسنجی که توسط گرت تورنتون از ۲۰۰۰ متخصص جوان در ماه جولای ۲۰۲۴ انجام شد، نشان داد که علی‌رغم داشتن تجربه‌ی کاری حدود ۷۰ درصد، بسیاری از آنان برای جنبه‌های حیاتی آینده‌ی حرفه‌ای خود، به‌ویژه در زمینه‌هایی مانند ارتباط شفاهی، متقاعد کردن، تأثیرگذاری و شبکه‌سازی احساس آمادگی نمی‌کنند. گرت تورنتون به تأثیر مثبتی که این ابتکار بر آنان خواهد داشت امیدوار است. ویکی مک‌لافلین، شریک حسابرسی این مؤسسه گفت: گرت تورنتون با ارائه‌ی پشتیبانی لازم و پرداختن به مهارت‌های نرم ضروری برای موفقیت، نیروی کار جوان خود را برای یک سفر شغلی موفق و کامل توانمند می‌سازد.

یکی از ویژگی‌های کلیدی این برنامه تمرکز آن بر رفاه ذهنی و انعطاف‌پذیری است. با توجه به چالش‌هایی که نیروی کار تازه‌وارد با آن‌ها

روندهای سالانه که اغلب افزایش درآمد بین ماه‌های می و ژوئن وجود دارد، غیر معمول است. در مقایسه، کل بخش خدمات انگلستان که شامل صنعت حسابداری هم می‌شود با ۳,۱ درصد کاهش به ۲۳۴,۷ میلیارد پوند در ژوئن ۲۰۲۴ رسید.

ارقام درآمد صنعت حسابداری انگلستان نوسانات را در طول دوره نشان می‌دهد، اما روند صعودی یا نزولی بلند مدت مشخصی وجود ندارد. مبالغ بین ۳۴۰۰ تا ۴۳۰۰ میلیون پوند در نوسان هستند. با این حال، به نظر می‌رسد یک الگوی فصلی در داده‌ها وجود دارد:

۱. در ماه مارس نمودار تمایل به نشان دادن درآمد بالایی دارد (۴۲۵۶,۵ میلیون پوند در سال ۲۰۲۳، ۳۹۸۴,۹ میلیون پوند در سال ۲۰۲۴).
۲. ژانویه همچنین ارقام نسبتاً بالایی را نشان می‌دهد (۳۹۲۵,۷ میلیون پوند در سال ۲۰۲۳، ۳۹۷۹,۹ میلیون پوند در سال ۲۰۲۴).
۳. به نظر می‌رسد آگوست درآمد کمتری را نشان می‌دهد (۳۳۸۷,۲ میلیون پوند در سال ۲۰۲۳، هنوز اطلاعاتی برای سال ۲۰۲۴ وجود ندارد).

داده‌های درآمد صنعت حسابداری انگلستان نوسانات ماهانه‌ای قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد که احتمالاً تحت تأثیر عوامل فصلی و احتمالاً تحت تأثیر شرایط اقتصادی گسترده‌تر است. نقاط بالا در ماه مارس ممکن است مربوط به پایان سال مالیاتی در انگلستان (۵ آوریل) باشد، زیرا کسب‌وکارها ممکن است در این دوره به خدمات حسابداری بیشتری نیاز داشته باشند. نقاط اوج ژانویه نیز می‌تواند با فعالیت‌های حسابداری پایان سال برای شرکت‌هایی که پایان سال مالی‌شان دسامبر است، مرتبط باشد. علی‌رغم رشد اقتصادی گسترده‌تر، صنعت حسابداری در ماه ژوئن رشد مثبت اندکی را نشان می‌دهد، صنعت حسابداری همچنان تحت فشار قرار دارد و این امر در واقع بیشتر از سایر بخش‌های خدمات، به‌ویژه بخش حقوقی، قابل تامل است.

باید امیدوار بود که پایان عدم اطمینانهای مربوط به انتخابات و کاهش اخیر نرخ بهره، به تصویری مناسب‌تر از درآمد صنعت حسابداری در مجموعه آمارهای بعدی منجر شود. با این حال، رهبران مؤسسات ارائه دهنده خدمات حسابداری باید مانند همیشه مراقب هزینه‌های خود باشند و بر پایش مستمر وضعیت خود و عوامل ریسک مبادرت ورزند. خبر خوب این است که درآمد این بخش نسبت به سال قبل در ژوئن ۲۰۲۳ که درآمد ۳,۵۴ میلیارد پوندی ثبت شده بود، افزایش یافته است.

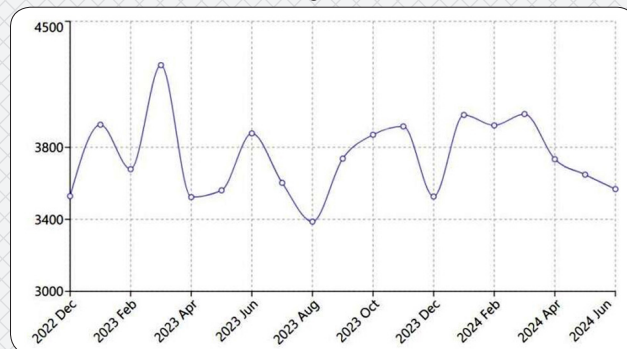
مقایسه‌های سالانه نتایج متفاوتی را نشان می‌دهد، به‌طوری که برخی از ماه‌ها رشد را نشان می‌دهند و برخی دیگر کاهش. این موضوع نشان می‌دهد که این بخش رشد یا افول ثابتی را تجربه نمی‌کند، بلکه عملکرد، نوسان دارد. روند کاهشی اخیر در داده‌های سه ماه گذشته (آوریل تا ژوئن ۲۰۲۴) در صورت ادامه ممکن است باعث نگرانی شود، زیرا می‌تواند نشان دهنده کاهش تقاضا برای خدمات حسابداری باشد. با این حال، با توجه به ماهیت چرخه‌ای داده‌ها، مهم است که وضعیت را در چارچوب روندهای بلندمدت و الگوهای فصلی مشاهده کنیم.

۱۶ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

ما این امکان را می‌دهد نقاط کور خود را ببینیم و بنابراین می‌توانیم با در نظر گرفتن دیدگاه‌ها و تجربیات متنوع‌تر به تصمیم‌های متعادل‌تر و جامع‌تری برسیم. جذب و حفظ استعدادهای متنوع، مؤسسات را قادر می‌سازد تا زمانی که برای نحوه‌ی انجام کارها از سبک و رویه‌ی خاص برخوردار هستند، مزیت رقابتی داشته باشند. محرک‌های اصلی تنوع بخشی عبارتند از وجود فضای مناسبی که همه بتوانند فرصت‌های یکسانی داشته باشند و پتانسیل خود را به کار گیرند، و اینکه تبعیض، موضوعی غیر قانونی باشد. مورد دیگری که برای اجرای تنوع بخشی ضروری است، نظارت برای رفتار بهتر است. سیاست‌گذاران ادعا می‌کنند که وقتی گروهی از نیروهای غیرمتنوع دارید، احتمال «تفکر گروهی» بیشتر است، چراکه فقدان تنوع، منجر به چالش کشیدن ناکافی و ارزیابی ضعیف ریسک‌ها می‌شود. در بحران مالی سال ۲۰۰۸ قصور تا حدی متوجه رهبری ارشد تحت حمایت «آدم‌های همواره موافق» بود که اجازه دادند تصمیم‌گیری‌های ضعیف بدون چالش باقی بماند. با افزایش تمرکز نظارتی، تنوع بخشی راهی برای تضمین نتایج عادلانه‌تر برای طیف گسترده‌ای از استفاده‌کنندگان و مشتریانی است که خدمات مالی به آن‌ها عرضه می‌شود. افراد متنوع انعطاف پذیری بیشتری دارند چون آن‌ها مجبور شده اند بیشتر تلاش نمایند تا به نقطه‌ی شروعی مشابه با افراد غیرمتنوع برسند، و این انگیزه و اشتیاق در نحوه‌ی رفتار و در زندگی آن‌ها به نمایش گذاشته می‌شود. بسیاری از رهبران متنوع از امتیازات و موانع خود آگاه هستند که با این خصیصه دیگران را به سبک رهبری هدفمند سوق می‌دهند. آن‌ها واقعاً معتقدند که ارائه‌ی دیدگاه‌های متنوعی که تجارب انسانی را منعکس می‌کند، اهمیت دارد. تنوع بخشی در باید در تمام سطوح باشد و نه فقط در سطح بالا. صنعت خدمات مالی این فرصت را دارد که نژادپرستی و تعصبات ناخودآگاه را مورد توجه قرار دهد و با ماهیت، مقیاس، گستردگی و پیچیدگی کاری که انجام می‌دهد، تأثیر شگرفی بر جامعه بگذارد.

۲۴ ژوئن ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

درآمد صنعت حسابداری همچنان روند کاهشی دارد

طبق آخرین آمارها، درآمد صنعت حسابداری انگلستان در ماه ژوئن ۲,۲ درصد کاهش یافت و به ۳,۵۷ میلیارد پوند رسید. این کاهش در

شکستن کلیشه‌ی تصویر خسته‌کننده‌ی حسابداری

حسابداری مشکل تصویری دارد. این موضوع با تحقیقات بسیار جالبی پشتیبانی می‌شود. مطالعه‌ی اخیر که توسط Xero در استرالیا و نیوزیلند انجام شده است بیان می‌کند ۴۵ درصد از حسابداران معتقدند صنعت آن‌ها مشکل تصویرسازی ذهنی دارد. وقتی صحبت از کلیشه‌ها در مورد حسابداران می‌شود، تصویر اعداد کسل کننده به ذهن خطور می‌کند. بر اساس این مطالعه، ۸۱ درصد از حسابداران می‌گویند که مردم فکر می‌کنند حرفه‌شان کسل کننده است. در همین حال، ۶۳ درصد از دانشجویان می‌گویند که در مورد آنچه حسابداران واقعاً انجام می‌دهند، آگاهی کافی وجود ندارد. به نظر می‌رسد این حرفه مدت زیادی است که توانمندی‌های خود را پنهان نگه داشته است.

حال پرسش اصلی این است که پیامدهای مشکل تصویرسازی ذهنی چیست؟

این موضوع بر جذب و حفظ استعدادها تأثیر واقعی دارد. این مطالعه نشان می‌دهد که ۶۵ درصد از مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات حسابداری با چالش‌های یافتن و حفظ کارکنان مناسب مواجه هستند. اما این تمام ماجرا نیست. با وجود مشکل تصویرسازی ذهنی، حدود نیمی از حسابداران مورد بررسی، حرفه‌ی خود را به دیگران توصیه می‌کنند. چرا؟ به دلیل فرصتی که این حرفه برای انجام کار هدفمند ایجاد می‌کند. این همان چیزی است که باید آن را برجسته نماییم.

حرفه چگونه استعدادها را در چنین شرایطی جذب و حفظ می‌کند؟ این مطالعه نشان می‌دهد که فرصت کار از راه دور و انعطاف پذیر، ارائه‌ی گزینه‌های کار پاره وقت و ایجاد فرهنگ فراگیر از استراتژی‌های کلیدی هستند.

این مطالعه همچنین حاکی از آن است که ۶۰ درصد از مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات مشاوره‌ای معتقد هستند که فناوری نقش مهمی دارد. درست اینجاست که آینده‌ی حسابداری نهفته است، نه در کار با اعداد و ارقام، بلکه در ارائه‌ی بینش‌ها و راهنمایی‌های ارزشمند به مشتریان. با آموزش، فرهنگ‌سازی و هدایت نسل جدید متخصصان حسابداری، فرصت روشنی برای پر کردن شکاف بین ادراک و واقعیت وجود دارد. بنابراین، مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات حسابداری باید به دنبال به چالش کشیدن کلیشه‌ها باشند، نسل بعدی را راهنمایی کنند و به دنیا نشان دهند حسابداری مدرن واقعاً چگونه است.

۲۸ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

حسابداری برای جهانی بهتر: نکات مهم از آخرین جلسه‌ی گروه مشورتی PAIB

حسابداران حرفه‌ای در کسب‌وکار (PAIBs) جایگاه ویژه‌ای در هدایت رویه‌های تجاری پایدار، تقویت شفافیت و کمک به رفاه اقتصادی و اجتماعی جوامع در سراسر جهان دارند. با درک این موضوع که همه چیز در اقتصاد جهانی، به هم پیوسته و به سرعت در حال تغییر است، نقش حسابداران نیز برای جهانی بهتر در حال تغییر است. حسابداران حرفه‌ای بخش قابل ملاحظه‌ای از نقش حرفه در تجارت، صنعت، خدمات مالی، آموزش و بخش‌های عمومی و غیر انتفاعی را تشکیل می‌دهند، و گروه مشورتی PAIB (وابسته به آیفک) بر اطمینان از برآورده کردن نیازهای آینده‌ی تجارت و بخش عمومی توسط این حسابداران، تمرکز دارد. از این رو، این گروه به‌طور پیوسته از رهبران حرفه، برای به اشتراک گذاری دانش و بینش آن‌ها و شناسایی روندها در سطح جهانی، نظرسنجی به عمل می‌آورد.

PAIB در آخرین جلسه‌ی خود، فرصت‌های متعددی را که حسابداران حرفه‌ای می‌توانند در کسب‌وکارهای تجاری تأثیرگذار باشند، ترسیم می‌کند، از جمله:

- تنوع بخشیدن به نحوه‌ی ورود به حرفه‌ی حسابداری و بهبود وضعیت جذب استعدادها
- کسب اطمینان از پایداری و تعالی به‌عنوان مدیر مالی و هدایت تفکر یکپارچه از طریق حاکمیت شرکتی قوی
- بهره‌برداری از فرصت‌های هوش مصنوعی تحول آفرین
- حسابداری پایداری و افشای مالی

رئیس گروه مشورتی PAIB خطاب به اعضای آیفک در سراسر جهان، درخواست نموده است همکاری مستمر خود با این گروه را از طریق یادگیری و نوآوری آغاز کنند. وی افزود، بحث‌های PAIB صرفاً تبادل ایده‌ها نیست، بلکه کاتالیزورهایی برای اقداماتی است که موجب برانگیختن حس هدفمندی و جدیت در حسابداران حرفه‌ای می‌شود. حسابداران حرفه‌ای اکنون بیش از هر زمان دیگری این فرصت را دارند که در ایجاد دنیایی بهتر مشارکت کنند.

۲۱ آگوست ۲۰۲۴، www.ifac.org

دامن زده است، پاسخگو نگه دارد. با این به روزرسانی، استانداردهایی که نزدیک به ۲۰ سال قدمت دارند، اهداف هیأت نظارت را با آنچه سرمایه‌گذاران انتظار دارند همسو می‌کند.
pcaobus.org، ۲۰ آگوست ۲۰۲۴

کاهش تجدید ارائه‌های صورت‌های مالی، نشانه‌ی خوبی از بهبود کیفیت گزارشگری مالی

مطالعه‌ای که اخیراً توسط مرکز کیفیت حسابرسی (CAQ) انجام شده است نشان می‌دهد تعداد تجدید ارائه‌های صورت‌های مالی مالی ثبت شده در کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا بیش از ۵۰ درصد در دوره‌ی ۱۰ ساله‌ی اخیر کاهش یافته است. بررسی‌های CAQ (نهاد وابسته به AICPA) نشان می‌دهد در بازه‌ی ۲۰۱۳-۲۰۲۲، تجدید ارائه‌ی صورت‌های مالی از ۸۵۸ مورد به ۴۰۲ مورد کاهش یافته است. این روند کاهشی ۱۶ ساله به‌عنوان معیاری از کیفیت گزارشگری مالی محسوب می‌شود. این در حالی است که تجدید ارائه‌ی صورت‌های مالی در سال ۲۰۰۴، اندکی پس از آن که قانون Sarbanes-Oxley انقلابی در الزامات گزارشگری مالی ایجاد کرد به ۱۰۰۰ مورد رسید و در سال ۲۰۰۶، به ۱۸۰۰ مورد رسید. رویه‌های حسابداری نامناسب برای اقلام تعهدی، ذخایر و برآوردها بیشتر علت تجدید ارائه‌ی صورت‌های مالی (۳۰٪) ذکر شده است. استفاده‌ی نادرست از استانداردهای حسابداری برای فعالیت‌های تأمین مالی مانند اندازه‌گیری بدهی، شبه بدهی، اوراق بهادار و مشتقات دومین دلیل رایج (۲۰٪) و سهم تقلب ۳ درصد بیان شده است. صنایعی که بیشترین تجدید ارائه را از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ثبت کردند، صنایع مالی، بانک و بیمه بودند، و خدمات درمانی و دارویی؛ و کامپیوتر و نرم‌افزار در جایگاه‌های بعدی قرار گرفتند. بر اساس ارزیابی مدیریت، به احتمال زیاد کنترل داخلی حاکم بر گزارشگری مالی شرکت‌هایی که تجدید ارائه را اعلام کردند، ضعیف بوده است. لازم به ذکر است از آن جاکه اطلاعاتی در مورد ریسک تجدید ارائه در گزارش موضوعات بااهمیت حسابرسی (CAM) منعکس نمی‌شد، PCAOB از سال ۲۰۱۹ حساب‌رسان را به ارائه‌ی این مهم در گزارش CAM ملزم نمود.
www.journalofaccountancy.com، ۳ جولای ۲۰۲۴

تأیید اقدامات PCAOB در راستای حفاظت از سرمایه‌گذاران

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا (SEC) استاندارد حسابرسی شماره‌ی ۱۰۰۰ هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، تحت عنوان مسئولیت‌های حسابرس هنگام استفاده از تجزیه و تحلیل به کمک فناوری را تصویب نمود.

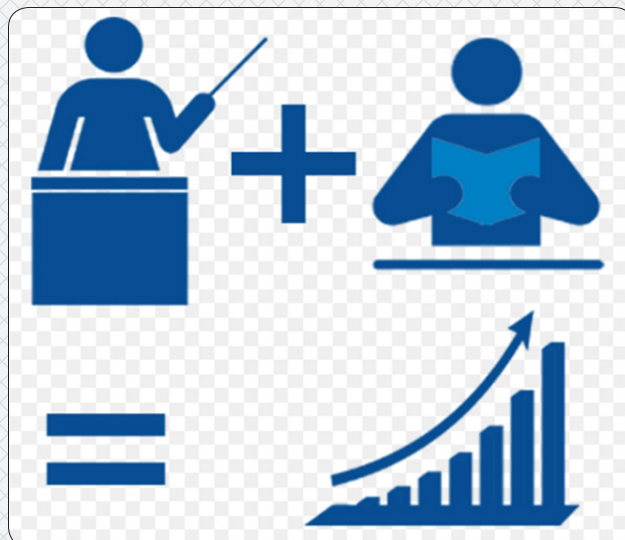
اریکا ویلیامز، رئیس هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (PCAOB) به دنبال تصویب استاندارد حسابرسی شماره‌ی ۱۰۰۰ توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا (SEC)، طی بیانیه‌ای تغییرات در استانداردهای PCAOB را موجب شفاف شدن مسئولیت‌های حسابرس هنگام استفاده از تجزیه و تحلیل به کمک فناوری دانسته، و از همکاران SEC برای بررسی و تأیید اقدامات استانداردگذاری در این زمینه، قدردانی نمود. وی تأکید کرد تمام این تغییرات در راستای حفاظت از سرمایه‌گذاران است و یکی از اهداف استراتژیک اصلی هیأت نظارت، به روز رسانی استانداردها و قوانین، برای اطمینان از مناسب بودن آن‌ها جهت محافظت از سرمایه‌گذاران در برابر ریسک‌های جدید است. بازارهای ما هر روز در حال پیشرفت هستند و برای محافظت از سرمایه‌گذاران در عصر تغییرات سریع، استانداردها و قوانین ما باید به روز شوند.

تأیید صورت گرفته توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار به هیأت نظارت اجازه می‌دهد در سه حوزه‌ی حیاتی به بهبود ایجاد نماید: نخست، AS1000 کمک می‌کند تا اطمینان حاصل شود استانداردهای PCAOB با اصولی همچون مراقبت حرفه‌ای، تردید حرفه‌ای، صلاحیت و قضاوت حرفه‌ای سازگار و به روز هستند. استاندارد جدید با جایگزینی گروهی از استانداردها که از زمان تصویب آن‌ها به صورت موقت در سال ۲۰۰۳ تغییر قابل ملاحظه‌ای نکرده بودند، به هدف استراتژیک هیأت نظارت جهت به روزرسانی استانداردها جامه‌ی عمل می‌پوشاند.

دوم، به‌روزرسانی‌های مربوط به تجزیه و تحلیل به کمک فناوری، این ریسک را کاهش می‌دهد که حساب‌رسانی که از تحلیل به کمک فناوری استفاده می‌کنند، بدون کسب شواهد حسابرسی مرتبط و قابل اعتماد، نظر صادر کنند. این تغییرات همچنین جنبه‌های خاصی را در نظر می‌گیرد تا استاندارد جدید با استفاده‌ی روزافزون از فناوری توسط حساب‌رسان و تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی همگام شوند.

سوم، به‌روزرسانی استانداردها PCAOB را قادر می‌سازد تا افراد مرتبط را در مواقعی که سهل‌انگاری، مستقیماً و به‌طور اساسی بر تخلف مؤسسه

بحران ظرفیت تیم‌های حسابرسی داخلی در مواجهه با ریسک‌های نوظهور

شکاف فزاینده‌ای میان تقاضای رو به رشد برای عملکردهای حسابرسی داخلی و ظرفیت محدود آن‌ها جهت رویارویی با ریسک‌های نوظهور وجود دارد. این ظرفیت محدود برای کار مشاوره‌ای به ویژه با توجه به افزایش انتظارات ذی‌نفعان از عملکرد حسابرسی داخلی نگران کننده است. از آنجایی که تیم‌های حسابرسی داخلی به دنبال برآورده کردن این انتظارات رو به رشد هستند، حوزه‌های تمرکز خاصی به‌عنوان اولویت در حال ظهور هستند. مدیریت ریسک یکپارچه (IRM) به‌عنوان مهم‌ترین حوزه‌ای است که مدیران حسابرسی داخلی باید در آن مسئولیت بیشتری داشته باشند. علاوه بر این، مدیریت ریسک سازمانی (ERM) و نظارت مستمر بر فرایندهای کلیدی در فهرست اولویت‌ها قرار دارند. این تغییر تمرکز نشان دهنده‌ی ماهیت در حال تحول مدیریت ریسک و نیاز به رویکردهای جامع‌تر و یکپارچه‌تر است. با این حال، گزارش‌ها حاکی از شکاف بلوغ قابل‌ملاحظه‌ای در شیوه‌های مدیریت ریسک است. بر اساس آمارها، ۹۶٪ سازمان‌ها فاقد برنامه‌های IRM بالغ هستند و تنها ۴٪ از استراتژی‌ها و رویکردهای مدیریت ریسک یکپارچه به خوبی کار می‌کند. این شکاف میان انتظارات و قابلیت‌های فعلی، چالش‌ها و فرصت‌هایی را برای تیم‌های حسابرسی داخلی ایجاد می‌کند تا راه توسعه‌ی روش‌های مدیریت ریسک پیچیده‌تر را به پیش ببرند. تحت الزاماتی که برای بهبود ایجاد شده است، بسیاری از تیم‌های حسابرسی داخلی در تلاش برای بهینه‌سازی فرایندهای خود هستند. در حالی که ۸۷ درصد از مدیران حسابرسی داخلی فرصت‌های بهبود فرایندهای حسابرسی داخلی سنتی را درک نمودند، تقریباً نیمی از آن‌ها اذعان می‌کنند که به شکل فعالانه برای این بهبودها کاری انجام نمی‌شود. این شکاف، احتمالاً به دلیل محدودیت‌های منابع و اولویت‌های رقابتی است، و نیاز به اتخاذ رویکرد استراتژیک جهت بهبود فرایندها را برجسته می‌کند تا تیم‌های حسابرسی داخلی بتوانند ظرفیت بیشتری برای فعالیت‌های ارزش افزوده ایجاد کنند.

با توجه به طیف گسترده‌ای از تخصص حاکمیت شرکتی، ریسک و رعایت و وجود روابط متقابل عمیق میان آن‌ها، پیشگام شدن در مقوله‌ی مدیریت ریسک، تحولی طبیعی در نقش حسابرسی داخلی است. در ادامه‌ی این مطلب، نقشه راهی برای تیم‌های حسابرسی داخلی جهت ایجاد پایه‌های ریسک مرتبط ترسیم شده است:

۱. مدرن سازی فرایندهای حسابرسی داخلی

این مرحله شامل بهبود فعالیت‌های حسابرسی داخلی برای آزاد کردن زمان حسابرسان داخلی جهت انجام کارهای استراتژیک‌تر است. در این راستا پیشنهاد می‌شود بر دو حوزه‌ی کلیدی تمرکز شود:

- کاهش زمان صرف شده برای فعالیت‌های رعایت از طریق آموزش مالکان فعالیت‌های کنترلی، خودکار کردن وظایف معمول، واگذاری مناسب مسئولیت‌ها، حذف کارهای غیر ضروری.

- بهبود فعالیت‌های حسابرسی داخلی با تدوین برنامه‌های استراتژیک عملی، تمرکز بر ریسک‌های مهم، خودکارسازی فرایندهای دستی، بهبود قابلیت‌های گزارشگری در زمان واقعی، و اطمینان از تکمیل حسابرسی‌ها توسط افراد دارای صلاحیت حرفه‌ای مناسب.

۲. بررسی حاکمیت داده‌ها

هدف این پروژه ایجاد درک اولیه از داده‌های کلیدی یک سازمان است. شامل:

- شناسایی داده‌های کلیدی سازمان، از جمله مالکیت معنوی و سایر اطلاعات حیاتی.

- مستندسازی محل قرارگیری این داده‌ها (شبکه یا مکان فیزیکی).

- تعیین اینکه چه کسی به داده‌ها دسترسی دارد.

- ارزیابی کنترل‌هایی که برای حفاظت و نظارت بر داده‌ها وجود دارد.

۳. تهیه نقشه‌ی خدمات اطمینان بخشی

این فرایند به درک اینکه چه کسی کار اطمینان بخشی به ریسک‌ها و کنترل‌های کلیدی سازمان را انجام می‌دهد، کمک می‌کند. شامل:

- شناسایی حوزه‌های ریسک کلیدی سازمان.

- تهیه مستنداتی که نشان می‌دهد کدام تیم‌های داخلی و خارجی در مورد حوزه‌های ریسک، خدمات اطمینان بخشی ارائه می‌دهند.

- تهیه نقشه‌ای از کنترل‌ها، گردش کارها، فرایندها، استراتژی‌ها و پروژه‌هایی که این تیم‌ها برای هر حوزه‌ی ریسک دارند.

- شناسایی حوزه‌های نیازمند تلاش مضاعف و مشخص نمودن شکاف در پوشش خدمات اطمینان بخشی.

۴. بلوغ فناوری را ارزیابی کنید

این مرحله شامل تهیه فهرست و ارزیابی فناوری‌هایی است که در حال حاضر برای حسابرسی، ریسک و رعایت استفاده می‌شوند. جنبه‌های کلیدی آن عبارتند از:

- شناسایی کلیه نرم‌افزارهای حسابرسی، ریسک و رعایت مورد استفاده در سازمان.

- ارزیابی سهولت به اشتراک گذاری داده‌ها در این نرم‌افزارها.

- ارزیابی سطح تلاش و هزینه‌های مورد نیاز برای به روز رسانی دوره‌ای داده‌های هر نرم‌افزار.

چند سال گذشته است. مارک بابینگتون، مدیر بخش استانداردهای نظارتی FRC، در این باره گفت: نظرسنجی درباره‌ی این موضوع، حاکی از تلاش‌های مستمر FRC برای حمایت از ارائه‌ی گزارش‌های با کیفیت بالا توسط شرکت‌های مهم انگلستان است، که آن‌ها را قادر می‌سازد به‌طور مؤثرتری به سرمایه‌دسترسی داشته باشند و کسب‌وکار خود را توسعه دهند. رهنمود پیشنهادی قرار است برای تمام شرکت‌های انگلستان به جز شرکت‌های کوچک و نهادهای خرد، از جمله شرکت‌هایی که به قانون حاکمیت شرکتی انگلستان پایبند هستند، اعمال شود. در حالی که به‌کارگیری آن اجباری نیست، این قبیل رهنمودها اغلب به بهترین رویه‌ی عمل تبدیل می‌شوند و بر نحوه‌ی تفسیر قانونگذاران و دادگاه‌ها از وظایف شرکت‌ها تأثیر می‌گذارد. این امر مشارکت مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات حسابداری را جهت مشاوره و شکل دادن به آینده‌ی گزارشگری مالی را ضروری می‌داند. در این رهنمود طیف گسترده‌ای از عوامل و تکنیک‌هایی ارائه شده است که مدیران می‌توانند هنگام انجام ارزیابی‌های تداوم فعالیت در نظر بگیرند (شامل تحلیل حساسیت، آزمون استرس، تجزیه و تحلیل سناریو و آزمون استرس معکوس). هدف این رهنمود کمک به شرکت‌ها برای هدایت این تکنیک‌ها و تعیین مناسب‌ترین روش‌ها با توجه به شرایط است. رهنمود پیشنهادی همچنین تأکید بیشتری بر الزامات افشای فراگیر در استانداردهای حسابداری دارد، که شامل افشای قضاوت‌ها و مفروضات مهم در مورد آینده و سایر منابع عدم اطمینان در برآوردها می‌شود. در دوران افزایش عدم اطمینانهای اقتصادی، این افشاها برای استفاده کنندگان صورت‌های مالی حیاتی‌تر می‌شوند. پیامدهای این تغییرات برای حساب‌برسان، می‌تواند گسترده باشد. این رهنمود شامل بخشی در مورد مسئولیت‌های حساب‌برسان است که می‌تواند بر نحوه‌ی انجام حساب‌رسی‌ها و سطح نظارت اعمال شده در ارزیابی‌های تداوم فعالیت مدیریت تأثیر بگذارد. همچنین به پیامدهای گزارش حساب‌برسان تحت سناریوهای مختلف، از جمله زمانی که ابهامات با اهمیت وجود دارد یا زمانی که قضاوت مهمی در نتیجه‌گیری مناسب بودن مبنای تداوم فعالیت دخیل بوده است، می‌پردازد. اهمیت این رهنمود فراتر از تنها مطابقت با مقررات است. گزارشگری شفاف و قوی برای حفظ اعتماد سرمایه‌گذاران و تخصیص کارای سرمایه در بازارها بسیار مهم است. در شرایط اقتصادی کنونی، به دلیل ابهام‌های مستمر مربوط با تورم، تنش‌های جغرافیای سیاسی، و اثرات ماندگار همه‌گیری، سرمایه‌گذاران بیش از هر زمان دیگری به گزارش‌های مالی شفاف و آینده‌نگر متکی هستند. علاوه بر این، این رهنمود الزامات از منابع مختلف، از جمله قانون شرکت‌ها، استانداردهای حسابداری، استانداردهای حساب‌رسی، قوانین ثبت شرکت‌ها و ضوابط حاکمیت شرکتی انگلستان را گرد هم آورده است. هدف این ادغام ارائه‌ی منبعی جامع برای شرکت‌ها و حساب‌برسان آن‌ها است که به‌طور بالقوه فرایند گزارشگری را ساده می‌کند و در عین حال اطمینان می‌دهد که تمام الزامات مربوطه برآورده می‌شود. انتظار می‌رود با انتشار این رهنمود در اوایل سال ۲۰۲۵، شیوه‌های گزارشگری مالی برای سال‌های آینده شکل جدیدی پیدا خواهد کرد.

۸ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

• در نظر گرفتن پتانسیل استفاده از پلتفرم‌های هدفمندی که اتوماسیون، تجزیه و تحلیل داده‌ها و گزارشگری بلادرنگ را ممکن می‌سازند.

۵. تعاریف ریسک مشترک را ایجاد کنید

این پروژه‌ی بنیادی با هدف ایجاد زبان و رویکرد مشترک برای ریسک در سراسر سازمان است. شامل:

• ارزیابی سیستم‌های مختلف رتبه بندی ریسک که توسط تیم‌ها استفاده می‌شود و توافق بر روی یک سیستم رتبه بندی یکنواخت.

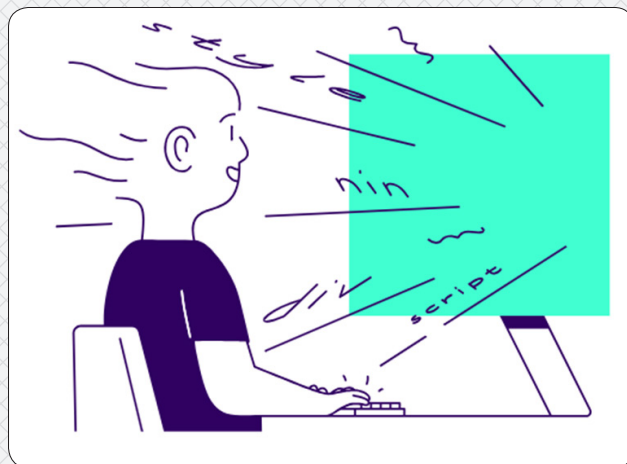
• شناسایی ویژگی‌های ریسک‌های رایج که می‌تواند در ارزیابی ریسک‌های آتی مورد استفاده قرار گیرد.

• ایجاد آستانه برای ریسک پذیری و تحمل ریسک.

• توافق بر روی شاخص‌های کلیدی ریسک مشترک (KRI) که می‌توانند توسط تیم‌ها استفاده شوند.

۱ آگوست ۲۰۲۴، www.accountancyage.com

نظرسنجی درباره‌ی رهنمود تداوم فعالیت، تغییرات و انتظارات

شورای گزارشگری مالی انگلستان، از مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات حسابداری در سراسر انگلستان خواسته است تا در نظرسنجی مهمی شرکت نمایند که می‌تواند نحوه‌ی گزارشگری شرکت‌ها در خصوص موضوع تداوم فعالیت را تغییر دهد. شورای گزارشدهی مالی (FRC) هفته‌ی گذشته بازنگری در رهنمودهای مربوط به تداوم فعالیت خود را آغاز کرد که چالش مهمی برای گزارشگری مالی در دوران پسا کرونا محسوب می‌شود. در حالی که اندکی بیشتر از دو ماه برای پاسخ‌گویی باقی مانده است، صنعت حسابداری باید هر چه زودتر نظر خود را در مورد رهنمودهایی که بر کار و مسئولیت حساب‌برسان در سال‌های آینده تأثیر می‌گذارد، اظهار نمایند. بازنگری در رهنمود فرض تداوم فعالیت در حسابداری و گزارش‌های مرتبط، از جمله ریسک‌های انحلال و نقدینگی، نخستین بازنگری اساسی از سال ۲۰۱۶ است که بر اساس تجرب به دست آمده از فروپاشی اخیر شرکت‌های برجسته و آشفتگی‌های اقتصادی

گزارش سالانه شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران

برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۲

(۱) پیام اعضای شورای عالی

اعضای گران قدر و گران مایه

همان گونه که مستحضردید در سال مورد گزارش همچنان که شاهد استمرار روند دو دهه‌ی گذشته و افزایش انتظارات ذینفعان و دستگاه‌های نظارتی از حساب‌رسان و مؤسسات حسابرسی بوده‌ایم؛ از سوی دیگر وظایف خودانتظامی جامعه به سبب تغییرات اساسنامه تا حدود زیادی تغییر و منجر به اتخاذ روش‌های جدید برای فعالیت جامعه در مقام یک نهاد مؤثر حرفه‌ای خودانتظام گردید. در سال ۱۴۰۳ و تا تاریخ تهیه این گزارش شاهد اتفاقات تلخ پیش آمده و از دست دادن رئیس جمهور شهید و شهدای خدمت بودیم که مایه تأسف بسیار بود؛ لیکن تدابیر نظام در جهت مدیریت مناسب موضوع که منجر به روی کار آمدن دولت جدید گردیده، باید به عنوان فرصتی برای حرفه در جهت بازتاب دیدگاه‌های حرفه‌ای جامعه حسابداران رسمی ایران در طرح‌ها و لوایح مربوط به تشکیل نهاد ناظر بر حرفه‌ی حسابرسی و تجدید ساختار حسابرسی و نظارت مالی در دستور کار هیأت دولت و کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، مغتنم شمرده شود. لذا در راستای تحقق برنامه‌های راهبردی و عملیاتی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران تعامل پیوسته با کلیه‌ی نهادهای نظارتی و ذینفع در فعالیت حسابداران رسمی و حضوری سازنده و فعال در جهت منطقی‌تر شدن اسناد تحت تهیه و بررسی مذکور، از برنامه‌های قطعی شورا در سال جاری خواهد بود. بر این اساس، اعضای شورای عالی هشتم امیدوارند به لطف پروردگار و به اتکالی توانمندی‌های حرفه‌ای موجود در جامعه و مشارکت مؤثر کلیه‌ی اعضا، در راستای رفع تنگناهای کنونی و بسترسازی مناسب برای توسعه‌ی حسابرسی مستقل و ارتقای شفافیت مالی و اقتصادی در ایران گام‌های مؤثری بردارند.

(۲) اهداف تشکیل جامعه

مطابق مفاد ماده (۲) اساسنامه، هدف از تشکیل جامعه عبارت است از تنظیم امور و اعتلای حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور و نظارت حرفه‌ای بر کار حسابداران رسمی از طریق:

الف) تشکل حسابداران رسمی،

ب) بهبود و گسترش خدمات حرفه‌ای از طریق کمک در تهیه، تدوین، اشاعه و ارتقای اصول و استانداردهای حسابداری، حسابرسی، خدمات مالی و آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای،

پ) بالا بردن دانش تخصصی حسابداران رسمی از طریق گسترش و بهبود آموزش، انجام تحقیقات و انتشار نشریات تخصصی و حرفه‌ای،

ت) حمایت از حقوق حرفه‌ای اعضا،

ث) برقراری ارتباط مستمر فنی و حرفه‌ای بین اعضا،

ج) ارتباط با مؤسسات و تشکلهای حرفه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی و در صورت نیاز عضویت در آنها.

(۳) خلاصه وضعیت اعضای جامعه

وضعیت اعضای جامعه (اعضای حقیقی و حقوقی) در مقطع پایان پنج سال اخیر به شرح زیر است:

اعضای حقیقی جامعه								مؤسسات حسابرسی	سال
جمع	غیر شاغل	جمع کل حسابداران رسمی شاغل	شاغل در سازمان حسابرسی	جمع شاغلین حسابداران رسمی مؤسسات و شاغل انفرادی	شاغل انفرادی	شاغل در مؤسسات حسابرسی	شاغل شریک		
تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	
۲۵۹۳	۹۰۷	۱۶۸۶	۱۹۱	۱۴۹۵	۳۲	۴۳۴	۱۰۲۹	۲۵۳	۱۳۹۸
۲۶۸۸	۱۰۱۷	۱۶۷۱	۱۸۱	۱۴۹۰	۲۸	۳۹۷	۱۰۶۵	۲۵۱	۱۳۹۹
۲۸۵۵	۱۰۸۳	۱۷۷۲	۱۴۴	۱۶۲۸	۲۷	۵۴۰	۱۰۶۱	۲۶۳	۱۴۰۰
۲۹۹۹	۱۰۹۱	۱۹۰۸	۱۵۳	۱۷۵۵	۲۷	۶۱۹	۱۱۰۹	۲۸۵	۱۴۰۱
۳۱۷۰	۱۱۵۷	۲۰۱۳	۱۵۹	۱۸۵۴	۲۶	۶۴۸	۱۱۸۰	۳۰۴	۱۴۰۲

تعداد مؤسسات حسابرسی از ۲۶ مؤسسه در سال ۱۳۸۰ به ۳۰۴ مؤسسه در سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است که این موضوع بیانگر افزایش تعداد ۲۷۸ مؤسسه با میانگین افزایش سالانه ۱۳ مؤسسه در سال می‌باشد. همچنین اعضای حقیقی جامعه با میانگین افزایش سالیانه ۱۰۲ نفر، از ۹۱۸ نفر در سال ۱۳۸۰ به ۳۱۷۰ نفر در سال ۱۴۰۲ افزایش داشته است.

۴) وضعیت بازار حرفه حسابرسی در جهان

۴-۱) درآمد خدمات حسابداری و حسابرسی به‌طور عام شامل «خدمات اطمینان‌بخشی و حسابرسی - خدمات مالیاتی - خدمات مشاوره‌ای - تدوین استراتژی - تجزیه و تحلیل کسب و کارها - برقراری سیستم‌های تکنولوژی بنگاه‌ها - مشتریان، خدمات تملیک و ادغام - راه‌حل‌های جدا کردن واحدهای کسب و کار - طراحی مدل‌های حسابرسی - اجرای استانداردهای حسابرسی - انواع خدمات حسابداری - کنترل‌های داخلی - استراتژی‌های فن‌آوری - خدمات حقوقی - شرکت آزمائی - بررسی ریسک‌های استراتژیک - برقراری امنیت سایبری سیستم‌های حسابداری - استقرار سیستم‌های خودکار حسابداری - خدمات دفترداری و تهیه لیست حقوق و خدمات انفورماتیک» در سال ۲۰۲۲ معادل ۱٫۳۲۴ میلیارد دلار بوده و با رشد ۸ درصدی در سال ۲۰۲۳ به ۱٫۴۳۰ میلیارد دلار رسیده است.

درآمد چهار مؤسسه حسابرسی بزرگ جهان (Big four) که در سال ۲۰۲۲ معادل ۱۸۹/۶ میلیارد دلار بوده به ۲۰۴/۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ رسیده است.

درصد و ترکیب درآمد ۴ مؤسسه بزرگ در سال ۲۰۲۳ به شرح زیر است:

نام مؤسسه	درآمد کل (میلیارد دلار)	انواع حسابرسی (درصد)	خدمات مالیاتی (درصد)	خدمات مشاوره‌ای (درصد)
دیلویت	۹/۶۴	۳۱	۱۵	۵۴
پرایس واتر هاوس کوپر	۱/۵۳	۳۶	۲۲	۴۲
ارنست و یانگ	۹/۴۹	۳۰	۲۵	۴۵
کی پی ام جی	۴/۳۶	۳۴	۲۲	۴۴

نمایه میانگین درصد ترکیب درآمد ۴ مؤسسه بزرگ در سال ۲۰۲۳ به شرح زیر است:

اطمینان‌بخشی و حسابرسی	خدمات مالیاتی	خدمات مشاوره‌ای
۳۲	۲۱	۴۷

بالاترین درآمد مؤسسات حسابرسی متعلق به مؤسسه حسابرسی دیلویت با مبلغ ۶۴/۹ میلیارد دلار با داشتن ۴۵۶٫۸۳۰ نفر کارکنان حرفه‌ای و اداری که حدود ۵۴ درصد درآمد آن ناشی از خدمات مشاوره‌ای و تنها ۳۱ درصد درآمد آن ناشی از خدمات حسابرسی و اطمینان‌بخشی و ۱۵ درصد باقیمانده ناشی از خدمات مالیاتی بوده است. درآمد مؤسسه حسابرسی دیلویت در کشور آمریکا معادل ۳۲/۷ میلیارد دلار بوده است.

نمایه ترکیب جغرافیایی درآمد چهار مؤسسه بزرگ ۲۰۲۳:

(میلیارد دلار)

مؤسسه	قاره آمریکا	اروپا + خاورمیانه و شمال آفریقا	آسیای پاسیفیک
دیلویت	۳۵/۹	۱۹/۱	۹/۹
پی دلبیو سی	۲۳/۴۵	۱۹/۵۵	۱۰/۱
ارنست اندیانگ	۲۴/۱	۱۸/۳	۷/۵
کی پی ام جی	۱۴/۶	۱۵/۷	۶/۱

۴-۲) کل درآمد حسابرسی کشور مبلغ ۵۶٫۰۰۰ میلیارد ریال (سال قبل ۳۶٫۱۰۰ میلیارد ریال) می‌باشد که سهم مؤسسات عضو جامعه حسابداران رسمی ایران مبلغ ۴۸٫۰۰۰ میلیارد ریال (سال پیش ۳۰٫۵۰۰ میلیارد ریال) و سهم سازمان حسابرسی مبلغ ۸٫۰۰۰ میلیارد ریال (سال پیش ۵٫۶۰۰ میلیارد ریال) می‌باشد.

درآمد مؤسسات حسابرسی و حسابداران رسمی شاغل انفرادی:
(براساس حق عضویت متغیر دریافتی)

سال ۱۴۰۱			سال ۱۴۰۲			درآمد
درصد	تعداد	میلیارد ریال	درصد	تعداد	میلیارد ریال	
۱۵	۴۱	۱۵,۴۷۲	۲۱	۶۴	۲۹,۷۷۲	با درآمد بالاتر از ۲۰۰ میلیارد ریال
۶	۱۶	۲,۷۲۱	۲/۸	۲۵	۴,۴۶۵	با درآمد بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیارد ریال
۱۲	۳۳	۴,۰۸۵	۱/۱۹	۵۸	۷,۱۹۰	با درآمد بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیارد ریال
۲۸	۷۸	۵,۶۶۴	۲۰	۶۱	۴,۵۴۰	با درآمد بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیارد ریال
۱۰	۲۴	۱,۰۹۸	۳/۶	۱۹	۸۵۹	با درآمد بین ۴۰ تا ۵۰ میلیارد ریال
۵	۱۵	۵۰۷	۶/۵	۱۷	۵۶۶	با درآمد بین ۳۰ تا ۴۰ میلیارد ریال
۱۰	۲۸	۶۷۹	۶/۴	۱۴	۳۴۰	با درآمد بین ۲۰ تا ۳۰ میلیارد ریال
۶	۱۶	۲۳۳	۶	۱۸	۲۶۰	با درآمد بین ۱۰ تا ۲۰ میلیارد ریال
۸	۲۱	۸۶	۲/۹	۲۸	۳۰	با درآمد بین ۱ تا ۱۰ میلیارد ریال
۱۰۰	۲۷۲	۳۰,۵۴۵	۱۰۰	۳۰۴	۴۸,۰۲۲	جمع مؤسسات حسابرسی
	۲۷	۳/۱		۲۶	۰۶/۱	حسابداران رسمی شاغلین انفرادی

۳-۴ کل مؤسسات حسابرسی در پایان سال ۱۴۰۲ تعداد ۳۰۴ مؤسسه شامل ۲۸۱ مؤسسه فعال، ۴ مؤسسه تعلیق شده و ۱۹ مؤسسه غیرفعال می‌باشد.

۴-۴ درآمد مؤسسات حسابرسی در سال ۱۴۰۲ براساس نوع خدمات

درآمد مؤسسات حسابرسی در سال ۱۴۰۲ براساس نوع خدمات

ردیف	نوع خدمات	مبلغ - میلیارد ریال
۱	حسابرسی صورت‌های مالی و بازرسی قانونی	۳۸,۵۴۲
۲	حسابرسی میان‌دوره‌ای	۲,۶۳۹
۳	حسابرسی افزایش و کاهش سرمایه	۱,۰۰۵
۴	خدمات مالی و حسابداری و مشاوره‌ای	۹۷۶
۵	روش‌های توافقی رسیدگی به اطلاعات مالی	۷۴۶
۶	حسابرسی داخلی	۵۵۳
۷	حسابرسی مالیات بر ارزش‌افزوده	۵۰۱
۸	سایر	۳,۶۱۰
	جمع	۴۸,۰۲۲

درآمد ۱۰ مؤسسه حسابرسی برتر در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

ردیف	نام مؤسسه حسابرسی	سال ۱۴۰۲		سال ۱۴۰۱	
		درآمد میلیارد ریال	۱/۵ درصد متغیر میلیارد ریال	درآمد میلیارد ریال	۱/۵ درصد متغیر میلیارد ریال
۱	مفید راهبر	۲,۲۰۲	۳۳	۱,۸۱۸	۲۷
۲	ارقام نگر آریا	۱,۳۴۸	۲۰	۷۶۷	۱۲
۳	وانیا نیک تدبیر	۱,۳۳۹	۲۰	۷۲۹	۱۱
۴	ایران مشهود	۱,۲۴۱	۱۹	۶۶۰	۱۰
۵	بیات رایان	۸۶۷	۱۳	۵۲۹	۸
	جمع درآمد	۶,۹۹۷	۱۰۵	۴,۵۰۳	۶۸

۶	معین مشاور مجرب	۷۸۱	۱۲	۳۲۳	۵
۷	تدوین و همکاران	۷۷۲	۱۲	۴۷۵	۷
۸	بهمن	۷۳۰	۱۱	۴۵۲	۷
۹	آزمون پرداز	۷۲۱	۱۱	۵۹۷	۹
۱۰	سامان پندار	۷۰۹	۱۱	۳۷۹	۶
جمع درآمد		۳,۷۱۳	۵۷	۲,۲۲۶	۳۴
جمع کل درآمد		۱۰,۷۱۰	۱۶۲	۶,۷۲۹	۱۰۲

۵) آموزش و تحقیقات

مطابق مفاد بند (پ) ماده (۲) از فصل اول اساسنامه جامعه از جمله اهداف جامعه بالا بردن دانش تخصصی حسابداران رسمی از طریق گسترش و بهبود آموزش، انجام تحقیقات و انتشار نشریات تخصصی و حرفه‌ای می‌باشد. واحد آموزش جامعه جهت نیل به هدف مذکور اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی جهت حسابداران رسمی و کارکنان حرفه‌ای مؤسسات حسابرسی و سایر متقاضیان نموده است. برگزاری آزمون‌های رتبه‌بندی کارکنان حرفه‌ای مؤسسات حسابرسی جهت ایجاد هماهنگی در رده شغلی کارکنان مؤسسات حسابرسی نیز از دیگر اقدامات بوده است. همچنین به استناد مصوبه شورای عالی جامعه، مرکز آموزش و تحقیقات حسابداران رسمی در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۴ با شماره ثبت ۵۳۱۳۸ و شناسه ملی ۱۴۰۱۰۷۹۵۲۹۶ در اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی تهران ثبت گردیده و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی جامعه حسابداران رسمی ایران به مرکز مذکور انتقال و از ابتدای شهریورماه ۱۴۰۱ به‌صورت مستقل شروع به فعالیت نموده است.

فعالیت‌های آموزشی - آزمون و سمینار

ردیف	نام دوره/ کارگاه آموزشی	۱۴۰۲		۱۴۰۱	
		تعداد نفرات	نوبت	تعداد نفرات	نوبت
۱	آزمون رتبه‌بندی کارکنان حرفه‌ای اعضا	۲,۳۰۷	۲	۲,۹۸۴	۳
۲	دوره آمادگی آزمون رتبه‌بندی کارکنان مؤسسات	-	-	۱,۱۲۰	۱
۳	وبینار مالیاتی و سمینار حسابرسی	۴,۹۱۷	۱	۲,۴۲۴	۲

فعالیت‌های آموزشی - مؤسسات حسابرسی

ردیف	نام دوره/ کارگاه آموزشی	۱۴۰۲		۱۴۰۱	
		تعداد نفرات	ساعت دوره	تعداد نفرات	ساعت دوره
۱	کلاس‌های آموزشی برگزار شده مجازی برای تعداد ۶۳,۷۶۲ نفر ساعت حسابدار رسمی و تعداد ۲۵۲,۲۹۳ نفر ساعت کارکنان مؤسسات	۳۱۶,۰۵۵	۱,۱۱۴	۷۲,۱۹۴	۱,۰۸۴

فعالیت‌های آموزشی - سازمان‌ها و شرکت‌ها

ردیف	نام دوره/ کارگاه آموزشی	۱۴۰۲		۱۴۰۱	
		نفر/کلاس	نفر/ساعت	نفر/کلاس	نفر/ساعت
۱	دوره‌های آموزشی مجازی و حضوری برای سازمان‌ها و شرکت‌ها (۴۰ نوبت - نفر ساعت)	۱,۹۴۳	۷,۷۷۲	۴,۸۷۷	۱۹,۱۶۷

۶) اهم موضوعات طرح شده و تصمیمات شورای عالی

در اجرای وظایف و اختیارات ۱۷ گانه مندرج در ماده (۸) اساسنامه، شورای عالی از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا تاریخ تهیه این گزارش تعداد ۳۴ جلسه برگزار نموده است. اهم تصمیمات، رهنمودها و فعالیت‌های شور ا در راستای تحقق برنامه‌ها و اهداف اعلامی اعضای منتخب به شرح زیر می‌باشد:

(۱) پیگیری مستمر آخرین وضعیت و اقدامات صورت گرفته درخصوص پیشنهاد اصلاح اساسنامه جامعه (ارائه شده توسط دو تن از اعضا) در کمیته فرعی کمیسیون اقتصاد دولت و وزارت امور اقتصاد و دارایی در دوره قبل از تصویب اساسنامه جدید و تعیین کمیته منتخب شورا به منظور بررسی کامل سوابق، اسناد موجود و انجام مطالعات لازم و عندالزوم اخذ نظرات و پیشنهادات خبرگان جهت تهیه و ارائه طرحی جامع و مدون از پیشنهادات اصلاحی اساسنامه و همچنین پیگیری جلسات برگزار شده در کمیسیون‌های امور عمومی و سرمایه انسانی و اقتصادی دفتر هیأت دولت و همچنین سازمان حسابرسی، ارسال نامه‌های متعدد به مراجع مربوط، به منظور اعلام مخالفت اصولی و متکی بر استانداردهای حرفه‌ای جامعه، (۲) بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص رأی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال مصوبه ۱۴۱/۸۲۱۴۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۸ ریاست محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور.

(۳) بررسی دلایل کاهش تعداد مؤسسات حسابرسی معتمد، علل حذف مؤسسات از لیست مؤسسات معتمد طی سنوات گذشته، علل کاهش شدید آمار تأیید درخواست‌های پذیرش از سوی مؤسسات حسابرسی و تعیین کمیته‌ای با حضور نمایندگان شورا با همراهی دبیرکل برای پیگیری موضوعات و چالش‌های موجود به منظور ایجاد ارتباط مؤثرتر و هماهنگی‌های بیشتر با سازمان بورس،

(۴) پیگیری روند پیش‌نویس‌های ارائه شده از طرح نظام جامع حسابرسی کشور موسوم به طرح نهاد ناظر در جلسات متعدد شورا، تعیین کمیته فرعی از اعضای شورا و هیأت مدیره به منظور اطلاع‌رسانی و جمع‌آوری نظرات اهالی حرفه و همفکری و هماهنگی جهت شرکت در جلسات مربوطه و انتقال نقطه نظرات حرفه‌ای جامعه به مراجع مختلف به‌ویژه کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی.

(۵) پیگیری روند پیش‌نویس "لایحه تشکیل سازمان تنظیم مقررات و نظارت بر امور حسابداری و حسابرسی"، موسوم به لایحه نهاد ناظر در جلسات کمیته فرعی کمیسیون اقتصادی و جلسات برگزار شده در وزارت اقتصاد به منظور ارائه نقطه نظرات حرفه‌ای جامعه برای اصلاح مفاد پیش‌نویس مذکور در راستای نیل به اهداف راهبردی جامعه و نزدیک‌تر شدن به چارچوب‌ها و استانداردهای مراجع حرفه‌ای،

(۶) بررسی ابعاد مصوبات هیأت مقررات‌زایی و بهبود کسب‌وکار ابلاغی رئیس محترم هیأت تشخیص صلاحیت پیرامون عدم دقت به تفاوت‌های ماهوی بین حرفه‌های نظارتی و اطمینان بخشی با سایر کسب و کارها در مصوبات مورد نظر و در نهایت اعلام موارد مغایر با اساسنامه جامعه و آیین‌نامه تعیین صلاحیت حسابداران رسمی مصوب هیأت وزیران طی نامه‌ای به وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی به استناد مفاد بند الف مصوبات شصت و نهمین نشست هیأت مذکور،

(۷) پیگیری هماهنگی هرچه بیشتر هیأت مدیره با هیأت عالی نظارت به منظور تعیین حدود و ثغور نظارت حرفه‌ای با توجه به تغییرات اساسنامه و نظارت بر این فرآیند با توجه به مباحث متنوع موجود در این خصوص

مثل لزوم تبیین و تعیین شرح وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های کارگروه نظارت حرفه‌ای مطابق اساسنامه جدید، تعیین تکلیف انجام کارهای در جریان در زمینه کنترل کیفیت مؤسسات حسابرسی، پرونده‌های در جریان کارگروه‌های کنترل کیفیت، آیین رفتار حرفه‌ای و هیأت بدوی انتظامی،

(۸) استماع گزارش هیأت عالی نظارت و تصویب صورت‌های مالی و گزارش فعالیت هیأت مدیره برای سال، مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱،

(۹) پیگیری و نظارت بر اقدامات انجام شده از سوی هیأت مدیره در جهت رفع مشکل و تسریع در صدور مقاصد حساب قراردادهای مؤسسات حسابرسی عضو جامعه به‌عنوان کارگاه‌های ثابت خدماتی توسط سازمان تأمین اجتماعی و انعکاس انواع خدمات تخصصی و حرفه‌ای موضوع بند "ت" ماده (۱) اساسنامه به سازمان مذکور،

(۱۰) بررسی مستمر و نظارت بر فرآیند اصلاح آیین‌نامه روش تعیین حق‌الزحمه پایه خدمات حسابرسی با برگزاری جلسات متعدد و مشترک بین نمایندگان جامعه و وزارت اقتصاد تا حصول نتیجه و تصویب آیین‌نامه جدید،

(۱۱) تصویب ایجاد واحد روابط عمومی فعال و اثربخش در جامعه، (۱۲) تصویب جمع‌آوری و جمع‌بندی مطالب و درخواست‌های شرکت‌کنندگان در آزمون حسابدار رسمی و نقطه نظرات اعضای شورا و صاحب‌نظران در چند نوبت در خصوص برخی موارد اضافه شده به درس‌ها و منابع آزمون مذکور و نحوه تعیین نمرات آن و اعلام به هیأت تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی،

(۱۳) الزام هیأت مدیره جهت مذاکره با شرکت هوشمند روش پردیس و وزارت امور اقتصادی و دارایی به منظور بررسی پیشنهادات وزارتخانه مذکور درخصوص انتقال مالکیت مادی و معنوی سامانه جامع اطلاعات صورت‌های مالی (جام) یا استقرار سامانه در مرکز داده وزارت متبوع و انعقاد قرارداد پشتیبانی و توسعه بلندمدت با شرکت هوشمند روش پردیس و همچنین بررسی امکان اخذ کارمزد از استفاده‌کنندگان بابت جبران هزینه‌های پشتیبانی و توسعه سامانه مذکور، با توجه به نامه ارسالی وزارت امور اقتصادی و دارایی،

(۱۴) تکلیف به هیأت مدیره در راستای برنامه‌های راهبردی مصوب جامعه نسبت به ایجاد و استقرار داشبورد مدیریتی،

(۱۵) پیگیری متناوب آخرین وضعیت پیش‌نویس جدید دستورالعمل مؤسسات حسابرسی معتمد در فرایند تصویب آن در سازمان بورس و اوراق بهادار،

(۱۶) پیگیری ثبت نهایی روز حسابدار در تقویم رسمی کشور،

(۱۷) پیگیری الکترونیکی نمودن انتخابات و مجامع عمومی با توجه به مشکلات موجود در زمینه احراز هویت و چگونگی آرایه صورت‌جلسات مجامع و احراز نصاب لازم برای سازمان ثبت شرکت‌ها،

(۱۸) برگزاری جلساتی با حضور مدیران عامل سازمان حسابرسی

به‌منظور فراهم نمودن فرصت همسویی و هماهنگی هرچه بیشتر بخش‌های خصوصی و دولتی حرفه،

۱۹) برگزاری دو جلسه با وزیر محترم امور اقتصاد و دارایی کشور و طرح مواردی شامل ظرفیت تخصصی و توان حرفه‌ای و عملکرد اعضای جامعه، اهم نگرانی‌ها و دغدغه‌های مؤسسات حسابرسی در شرایط کنونی شامل پایین بودن حق‌الزحمه‌ی حسابرسی و به‌تبع آن مشکلات جذب و حفظ نیروی انسانی، اصلاح قوانین و مقررات و پیامدهای آن بر کسب‌وکار مؤسسات حسابرسی، پایین بودن ضریب نفوذ حسابرسی، انتظارات ناهمگون و نامتناسب از مؤسسات حسابرسی در زمینه‌های مبارزه با پولشویی، فساد و تقلب و بررسی مقررات نهادهای مختلف، همچنین با توجه به تأکید وزیر محترم بر حمایت کامل وزارت اقتصاد از افزایش ضریب نفوذ و توسعه کمی و کیفی خدمات و توجه بیشتر به استقلال حرفه‌ای حسابداران رسمی به‌دلیل انتفاع کل اقتصاد کشور از این بابت مقرر شد پیشنهادهای مشخص ازجمله درخصوص موارد مطرح‌شده در جلسه شامل عدم بخشودگی جریمه مالی ناشی از عدم تسلیم صورت‌های مالی حسابرسی شده، فراهم نمودن امکان دسترسی اداره ثبت شرکت‌ها از سوی سازمان امور مالیاتی جهت احراز شمول انتخاب بازرس قانونی از بین اعضای شاغل جامعه، حمایت و برقراری حسابرسی عملیاتی و رعایت، تهیه و تدوین استانداردهای لازم در بخش حسابرسی دادگاهی، اجرای کامل و مؤثرتر نظام حاکمیت شرکتی و... جهت تجویز از ایشان درخواست گردد. ضمناً با توجه به درخواست در جلسه مبنی بر طرح بی‌واسطه و تبیین موضوعات مربوط به جامعه از وزیر محترم، ضمن استقبال و تأکید ایشان مقرر شد تداوم جلسات مشترک فصلی و همچنین برگزاری جلسات مشترکی بین نمایندگان جامعه با سازمان‌ها و معاونت‌های زیرمجموعه وزارت امور اقتصادی و دارایی مرتبط با جامعه (از قبیل سازمان بورس و اوراق بهادار، سازمان حسابرسی، سازمان امور مالیاتی، معاونت سیاست‌گذاری اقتصادی و...)، جهت هم‌اندیشی و بررسی راهکارهای مناسب درخصوص حل مسائل و مشکلات فی‌مابین به‌منظور طرح در جلسات فصلی با آقای وزیر، در دستور کار قرار گیرد،

۲۰) برگزاری جلسه مشترک با ریاست محترم سازمان بورس و اوراق بهادار به‌منظور طرح موارد متعدد و متنوع حرفه‌ای فی‌مابین ازجمله لزوم بازنگری جدی در فرآیند انتخاب حسابرسان معتمد، لزوم تفکیک هرچه سریع‌تر گزارش وظایف غیر از حسابرسی صورت‌های مالی از گزارش حسابرسی، لزوم نظارت بر حسن انجام دستورالعمل‌ها و منشورهای مربوط به استقرار نظام راهبری شرکتی در شرکت‌های پذیرفته شده یا در شرف پذیرش در بورس و ممانعت از انتقال ریسک‌های مترتب بر گزارشگری مالی در این‌گونه شرکت‌ها بر حسابرس مستقل و... و توافق طرفین جهت تشکیل جلسات مشترک با حضور نمایندگان طرفین به‌منظور هم‌فکری و هماهنگی هرچه بیشتر به‌منظور رفع مشکلات و چالش‌های ارتقای کیفیت گزارشگری مالی،

۲۱) تکلیف به هیأت مدیره درخصوص بازنگری اساسی در ساختار و

فرآیندهای جامعه و تهیه سند راهبردی فناوری اطلاعات مطابق با سند چشم‌انداز جامعه حسابداران رسمی،

۲۲) تصویب اساسنامه نمونه‌ی مؤسسات حسابرسی،
۲۳) تکلیف به هیأت مدیره جهت برگزاری مجمع عادی امسال در شهریورماه به‌صورت الکترونیکی.

۷) اهم برنامه‌های در جریان

- صورت‌های مالی نمونه مؤسسات حسابرسی.
- بازنگری و تهیه آیین‌نامه اجرایی کارگروه‌های تخصصی.
- بازنگری آیین‌نامه اجرایی فصل سوم ماده (۲۸) اساسنامه.
- بازنگری آیین‌نامه سقف مجاز ارائه خدمات تخصصی و حرفه‌ای توسط اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران.
- بازنگری تحول امور نظارت حرفه‌ای.
- اجرای دستورالعمل حسابرسی مبتنی بر نشریه‌های ۴۰ و ۴۱ جامعه حسابداران رسمی.
- پیگیری مشکلات اخذ مفاصا حساب بیمه از سازمان تأمین اجتماعی مؤسسات حسابرسی با توجه به تنوع خدمات مالی از طریق شورای مقررات‌زدایی و وحدت رویه سازمان تأمین اجتماعی.
- IT محور نمودن فعالیت‌های جامعه.
- IT محور نمودن کنترل وضعیت و کیفیت مؤسسات حسابرسی و شاغلین انفرادی و اقدام برای انتخاب مشاور برای فرآیند‌کاوی و مدل‌سازی فرآیندهای جامعه.
- تداوم پیگیری‌های انجام شده برای ارتقای سامانه‌های جامعه.
- بازطراحی ساختار سازمانی جامعه در راستای تغییرات اساسنامه جامعه.
- بررسی طرح پیشنهادی ادغام ساختمان‌های جامعه به یک واحد از طریق معاوضه یا خرید و فروش.
- بررسی آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و ضوابط و مقررات جامعه جهت بازنگری آنها در راستای تطبیق با نیازهای استفاده‌کنندگان و عموم جامعه.
- پیشنهاد تشکیل هیأت همکاری جامعه با بورس و برنامه‌ریزی برای تسهیل معتمد بورس شدن اعضا در اجرای مصوبه شورای عالی.
- بهبود و ارتقای روابط عمومی با تشکیل کمیته روابط عمومی با حضور کارشناسان.

۸) خلاصه اطلاعات مالی جامعه

صورت‌های مالی تلفیقی و گزارش فعالیت هیأت مدیره برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۲ در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۹ شورای عالی بررسی و تصویب شده و جهت اطلاع اعضای محترم از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی جامعه تقدیم گردیده است.

گزیده‌ای از اطلاعات مالی به‌شرح جدول زیر می‌باشد:

صورت درآمد و هزینه گروه

تغییرات	۱۴۰۱	۱۴۰۲	شرح
درصد	میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۶	۴۶۷,۶۲۲	۷۲۹,۸۹۴	درآمد حق عضویت
۸۱	(۳۵۳,۳۵۰)	(۶۳۹,۵۸۰)	هزینه‌های فنی، تخصصی، نظارتی و عمومی
(۲۱)	۱۱۴,۲۷۲	۹۰,۳۱۴	ناخالص مازاد درآمد بر هزینه
۱۳۳	۴۸,۲۱۲	۱۱۲,۳۱۴	درآمدهای آموزشی و پژوهشی
۵۷	(۴۲,۱۳۳)	(۶۶,۲۴۴)	هزینه‌های آموزشی و پژوهشی
۶۵۷	۶,۰۷۹	۴۶,۰۷۰	مازاد درآمدها و هزینه‌های آموزشی و پژوهشی
۱۳	۱۲۰,۳۵۱	۱۳۶,۳۸۴	مازاد درآمد بر هزینه عملیاتی
۵۲	۲۱,۱۵۱	۳۲,۳۰۱	خالص سایر درآمدها
۲,۹۸۴	(۷۶)	(۲,۳۴۴)	هزینه مالیات بر درآمد
۱۷	۱۴۱,۴۲۶	۱۶۶,۳۴۱	خالص مازاد درآمد بر هزینه

خلاصه صورت وضعیت مالی گروه

۱۴۰۱	۱۴۰۲	شرح
میلیون ریال	میلیون ریال	
۲۱۶,۶۰۳	۳۶۸,۸۴۵	جمع دارایی‌های غیر جاری
۲۶۲,۷۵۲	۳۰۲,۷۲۳	جمع دارایی‌های جاری
۴۷۹,۳۵۵	۶۷۱,۵۶۸	جمع دارایی‌ها
۳۴,۸۷۶	۶۰,۷۴۷	جمع بدهی‌های جاری
۴۴۴,۴۷۹	۶۱۰,۸۲۱	مازاد انباشته

صورت درآمد و هزینه جامعه

تغییرات	۱۴۰۱	۱۴۰۲	شرح
درصد	میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۶	۴۶۷,۶۲۲	۷۲۹,۸۹۴	درآمد حق عضویت
۸۱	(۳۳۷,۸۴۷)	(۶۱۱,۷۵۱)	هزینه‌های فنی، تخصصی، نظارتی و عمومی
(۹)	۱۲۹,۷۷۴	۱۱۸,۱۴۳	ناخالص مازاد درآمد بر هزینه
(۸۳)	۸,۲۱۷	۱,۳۹۴	درآمدهای آموزشی و پژوهشی
(۴۷)	(۲۶,۷۵۹)	(۱۴,۳۷۹)	هزینه‌های آموزشی و پژوهشی
(۳۰)	(۱۸,۵۴۲)	(۱۲,۹۸۵)	(کسری) درآمدها و هزینه‌های آموزشی و پژوهشی
۶	۱۱۱,۲۳۳	۱۰۵,۱۵۸	مازاد درآمد بر هزینه عملیاتی
۴۹	۲۰,۸۳۷	۳۱,۲۴۲	خالص سایر درآمدها
۲,۹۸۴	(۷۶)	(۲,۳۴۴)	هزینه مالیات بر درآمد
۲	۱۳۱,۹۹۴	۱۳۴,۰۵۶	خالص مازاد درآمد بر هزینه

خلاصه صورت وضعیت مالی جامعه

۱۴۰۱	۱۴۰۲	شرح
میلیون ریال	میلیون ریال	
۲۰۲,۴۰۵	۳۵۶,۹۲۵	جمع دارایی‌های غیر جاری
۲۶۲,۹۳۸	۲۶۵,۲۵۷	جمع دارایی‌های جاری
۴۶۵,۳۴۳	۶۲۲,۱۸۲	جمع دارایی‌ها
۳۰,۲۹۷	۵۳,۰۷۹	جمع بدهی‌های جاری
۴۳۵,۰۴۶	۵۶۹,۱۰۳	مازاد انباشته

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران (۲۰ شهریور ماه ۱۴۰۳)

آبتین محاسب پارس ۰۵۱۳۸۴۷۳۴۱۱-۲ مشهد، بلوار ناصر خسرو، ناصر خسرو ۱۵، بعد از چهار راه اول، سمت راست، پلاک ۹، طبقه ۲	آباد نوین تهران ۰۴۱-۳۳۸۵۳۰۵۷ تبریز، گلشهر، تقاطع گلشهر، پرواز، بلوار گلشهر، پلاک ۴۷
ابراوندیشان ۶۶۹۰۰۱۷۰-۶۶۹۰۳۸۹۳ تهران، خیابان انقلاب، خیابان فرصت شیرازی، شماره ۱۰۸، واحد ۱۴	آبادیس نگار آرون ۸۸۶۱۱۹۷۱-۲ تهران، خیابان ونک، خیابان شهید حجت الاسلام عباس شیرازی، خیابان برزیل غربی، پلاک ۵۹، طبقه ۴، واحد ۱۹
آبادانا ۸۸۵۴۲۸۴۴ تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان سهروردی شمالی، خیابان کورش، پلاک ۴۵، طبقه ۵، واحد ۱۴	آبان ارقام پارس ۸۸۶۰۵۶۷۴-۸۸۶۰۵۶۷۵-۸۸۰۶۱۹۹۱-۸۸۰۶۱۹۹۰ تهران، خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی، بالاترازمیدان فرهنگ، نبش خیابان ۳۷، پلاک ۳۰۱، طبقه ۲، واحد ۶
آتامان حساب ۸۸۵۵۸۰۱۰ تهران، خیابان یوسف آباد، خیابان اکبری، کوچه پله سوم ولیعصر، پلاک ۱۰۳۶، برج سپهر ساعی، طبقه ۵، واحد ۵۰۱	آبان آزمون ۸۸۵۵۱۸۵۱ تهران، خیابان میرزای شیرازی، پلاک ۲۲۹، طبقه ۴، واحد ۱۳
آتیه اندیش نمودگر ۸۸۵۲۲۰۹۶-۷ تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان میرعماد، کوچه چهارم، پلاک ۱۲، طبقه ۵، واحد ۱۹	آبان حساب ۲۶۷۱۲۸۶۰ تهران، پاسداران، دشتستان دوم، پلاک ۲۳، طبقه ۳
آتیه نگر ۸۸۱۷۶۱۰۱-۲ تهران، محله شهید قندی، نیلوفر، خیابان سهروردی شمالی، خیابان ابن یمین، پلاک ۳، طبقه ۲	آبان روش ۴۴۲۶۱۷۱۰-۴۴۲۴۱۴۲۲ تهران، فلکه دوم صادقیه، بلوار اشرفی اصفهانی، بن بست ۱۲ متری بهار، پلاک ۴، واحد دوم
احراز ارقام ۶۶۵۳۸۳۰۴-۶۶۵۳۱۵۴۳ تهران، خیابان شادمان، خیابان شهید یحیی ذوالفقاری، بن بست شهید حاج علی نصر آبادی، پلاک ۸، طبقه ۱	ابتکار حساب آریا ۰۳۱۳۶۶۱۱۷۶۳ اصفهان، خیابان چهارباغ بالا، خیابان نیکبخت، کوچه جوادیه، شماره ۲
آداک آئین ۴۴۷۶۲۰۲۵-۷ تهران، همت غرب، شهرک گلستان (راه آهن سابق)، بلوار اقا قیا، خیابان رز، پلاک ۹، طبقه اول	آبتین آرمان نامدار ۲۶۱۲۲۴۷۸ تهران، اقدسیه، خیابان شهید برادران موحد دانش، بن بست یاسمن، بن بست گلستان، پلاک ۶، مجتمع صاحبقرانیه، طبقه ۵، واحد ۵۶
آدریان نیک اندیش ۸۸۷۴۵۰۴۷-۸۸۷۴۵۳۴۸ تهران، خیابان مطهری، نرسیده به خیابان مفتح، پلاک ۱۸۱، طبقه ۴، واحد ۱۶	آبتین روش آریا ۸۸۱۰۹۴۱۸-۹ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتراز خیابان بهشتی، کوچه نادر، پلاک ۶، طبقه ۵، واحد ۱۸

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

ادیب

۴۴۰۴۳۶۰۸-۴۴۰۳۳۷۱۶

تهران، اباذر، بزرگراه اشرفی اصفهانی، خیابان گلستان ۱۴، پلاک ۳، مجتمع نگین رضا، طبقه ۶ واحد ۶۰۵

ارژنگ خبره

۴۴۱۵۱۱۳۵-۶

تهران، شهرک پرواز، خیابان پروانه جنوبی، خیابان شهید علی اکبر متقی (۲۱)، پلاک ۱۷، طبقه ۲

آذرین حساب

۰۳۱۳۶۶۴۱۹۱۷-۸

اصفهان، میدان فیض، خیابان آپادانا، کوچه پارسیان (شماره ۶)، بن بست مهران، پلاک ۲۲، طبقه همکف

آرشین حساب

۸۸۴۸۰۹۶۶

تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان بهشتی، کوچه نادر، پلاک ۶، طبقه دوم، واحد ۶

آذین ارقام پیام

۸۸۹۷۲۲۷۵-۸۸۹۶۷۸۲۰

تهران، میدان فاطمی، خیابان فلسطین شمالی، انتهای کوچه مهشاد، پلاک ۱۳

ارقام بهین آرا

۴۴۲۱۵۴۱۲-۴۴۲۱۰۱۰۵

تهران، خیابان ستارخان، بین فلکه اول و دوم صادقیه، بلوار شهدای صادقیه شمالی، نبش کوچه ۱۵، پلاک ۴۹، طبقه دوم، واحد ۷

آذین پندار راستین

۶۶۵۷۲۲۱۷

تهران، توحید، خیابان ستایش، خیابان ستارخان، پلاک ۸۲، طبقه همکف، واحد ۳

ارقام پردازش نوین

۶۶۴۳۶۰۱۲

تهران، میدان توحید، خیابان نصرت غربی، خیابان کاظم بیگی، بن بست دوم، پلاک ۴، واحد ۲

آذین تراز ارقام

۸۸۰۲۳۵۰۷-۸۸۳۳۲۷۱۱-۸۸۰۱۵۳۳۷-۸۸۰۱۵۳۳۸

تهران، خیابان فتحی شقاقی، بعد از خیابان کاج، پلاک ۱۳۴، طبقه اول شرقی

ارقام پژوهان دقیق

۸۸۵۴۷۰۷۵-۸۸۷۶۴۶۴۸

تهران، خیابان خرمشهر، پلاک ۲۱۸، طبقه دوم، واحد ۱۱

آرا تدبیر نوین پارس

۸۸۱۰۱۹۰۶-۷

تهران، یوسف آباد، خیابان هفتم، خیابان سید جمال الدین اسدآبادی، پلاک ۳۹، طبقه ۲

ارقام پویا

۰۵۱۳۸۸۲۳۵۰۱-۰۵۱۳۸۸۲۷۳۳۴-۰۵۱۳۸۸۲۷۳۳۳-۰۵۱۳۸۸۱۶۳۵۹

مشهد، بلوار وکیل آباد، بین وکیل آباد ۸ و ۱۰، پلاک ۷۸، طبقه اول، واحد ۱

آراء

۸۸۹۰۵۳۱۶-۸۸۸۰۲۹۳۲

تهران، خیابان فلسطین شمالی، پلاک ۴۶۳، ساختمان ۵۵، طبقه ۲، شماره ۱۰

ارقام نگر آریا

۶۶۴۲۰۲۶۳-۶۶۹۳۲۰۲۲-۶۶۴۳۲۲۱۸

تهران، میدان توحید، خیابان توحید، نبش کوچه پرچم، پلاک ۶۸

آراد تراز پیشرو

۲۲۳۵۵۱۲۲

تهران، سعادت آباد، بلوار سرو غربی، خیابان صدف، کوچه قصرالدشتی، پلاک ۲۲، طبقه ۲، واحد ۳

ارقام نماد چرتکه

۰۲۶-۳۴۴۷۳۳۳۵

کرج، خیابان مطهری، روبروی بلوار نبوت، جنب بانک مسکن، ساختمان دلتا، طبقه ۲، واحد ۴

آرتین پرگاس

۴۴۲۷۵۷۷۰-۴۴۲۷۵۷۷۱

تهران، خیابان ستارخان، روبروی برق آلستوم، پلاک ۷۹۸، طبقه دوم واحد ۵

ارکان سیستم

۸۸۸۰۴۹۴۱-۲

تهران، بهجت آباد، خیابان لارستان، خیابان شهید حمید صدر، پلاک ۳۵، طبقه ۲، واحد ۱۰

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آرمانی نو اقدم ۸۸۱۹۷۸۱۷ تهران، میدان ونک، خیابان کار و تجارت، پاساژ آسمان ونک، طبقه ۳، واحد ۳۰۲	آرمان آروین پارس ۸۸۸۹۹۸۲۶-۸۸۹۰۱۵۴۹ تهران، خیابان استاد نجات الهی، خیابان خسرو، پلاک ۳۱، طبقه ۴
آرمون گستران پیشگام ۸۸۷۴۳۶۸۳-۸۸۷۳۹۳۵۶ تهران، خیابان مطهری، نبش خیابان دوم مفتاح شمالی، پلاک ۳۵۸، طبقه سوم، واحد ۶	آرمان اصول ۶۶۹۰۲۴۷۶-۶۶۹۰۲۱۵۴ تهران، خیابان اسکندری شمالی، خیابان طوسی شرقی، پلاک ۱۰۰، طبقه ۴، واحد ۹
آروین باستان محاسب ۴۴۴۷۸۷۷۰ تهران، خیابان جنت آباد مرکزی، خیابان کاظم توکلی شرقی، خیابان جنت آباد، ساختمان کسری، پلاک ۲۱۶، طبقه ۳، واحد ۸	آرمان اندیش آگاه ۰۴۴۳۳۳۲۲۳۳۶ ارومیه، دهستان باراندوز، روستای جانویسلو، خیابان خاکی، صیاد شیرازی، برج خدمات فناوری و کسب و کار، طبقه ۱، واحد ۱۰۲
آروین خدمات مدیریت رادوین ۸۸۷۳۱۵۳۴-۸۸۷۳۶۳۱۶ تهران، خیابان احمد قصیر نبش کوچه ششم، پلاک ۹، طبقه ۲، واحد ۷	آرمان اندیشان آینده نگر ایلیا ۲۲۳۳۳۵۶۸-۷۱ تهران، مجیدیه شمالی، خیابان شهید برادران محمدی (ریحانی)، کوچه شهید ابوالقاسم سعیدی (جلال)، پلاک ۱، ساختمان پاسارگاد، طبقه ۵
آریا بصیر اندیشه ۸ ۸۸۶۴۷۹۱۱-۸۸۶۴۷۹۱۰-۸۶۴۷۸۴۴ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان سی و ششم، پلاک ۷، مجتمع ولیعصر (۲)، طبقه ۲، واحد ۲۲۵	آرمان بصیر ۸۸۷۴۶۳۰۴-۵ تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)، کوچه ششم، پلاک ۲۰، واحد ۶
آریا بهروش ۸۸۰۶۲۶۶۰-۸۸۰۳۴۴۰۶ تهران، ونک، خیابان ماهتاب، خیابان شیخ بهائی شمالی، ابتدای خیابان سئول، پلاک ۳۱-۲، طبقه بالای همکف، آپارتمان اول شرقی	آرمان پژوهان محاسب ۸۸۵۴۳۹۶۵ تهران، خیابان پاکستان، کوچه شهید حکیمی (دهم)، پلاک ۲۸، طبقه ۳، واحد ۴
آریا حسابرسان پارسا ۸۸۷۷۳۸۲۸-۸۸۷۷۴۲۲۵ تهران، خیابان گاندی، خیابان بیست و یکم، پلاک ۲۶، واحد ۴	آرمان پیام جامع ۸۸۵۴۰۱۷۰-۸۸۵۴۵۱۳۰ تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان خرمشهر، خیابان عربعلی، کوچه چهارم، پلاک ۶۰، واحد ۸
آریا روش ۸۸۶۶۰۸۲۴-۸۸۶۷۴۷۰۴ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میرداماد، بلوار ستاری، پلاک ۷۴، طبقه چهارم، واحد ۱۵	آرمان روش ۲۲۷۴۸۸۳۶-۲۲۷۴۸۸۳۸ تهران، میدان تجریش، دربند کوچه گنجی، خیابان شهید برادران فناخسرو، پلاک ۲۴، ساختمان ملک، طبقه ۳، واحد ۱۱
آریا منش امین ۸۸۳۸۴۷۵۹-۸۸۳۸۴۷۸۲ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان بهشتی، کوچه نادر، پلاک ۶، طبقه ۴، واحد ۱۴	آرمان نوین رسیدگی ۸۸۴۲۶۸۹۳-۸۸۴۴۷۱۰۷ تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، اول کوچه سرو، پلاک ۲، واحد ۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آریا نیک روش

۲-۸۸۷۰۹۳۱۱

تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه شهدا، پلاک ۹، طبقه ۲، واحد ۱۲

آزمون پرداز

۸۸۷۰۸۱۷۴-۶

تهران، میدان آرژانتین، جنب مرکز خرید آفریقا، ساختمان صهبا، پلاک ۲۲، طبقه اول

آریاز مبتکر هخامنش

۵۵۱۳۶۰۱۳۱۴۵

مشهد، سیدرضی ۳۸، ساختمان آرامش، پلاک ۲۷۴، طبقه ۵، واحد ۵۰۳

آزمون تراز ارقام

۸۸۷۰۶۱۸۶-۷

تهران، جهاد، خیابان چهلستون، خیابان فتحی شقاقی (۸)، پلاک ۷۱، طبقه اول، واحد ۳

آریان محاسب پویا

۸۸۲۳۰۷۳۴-۶

تهران، کوی نصر، خیابان چهارم، خیابان بلوچستان، نبش کوچه ۵، پلاک ۱۱، واحد ۴

آزمون تراز پارس

۷۱۳۸۳۸۴۲۸۵

شیراز، بلوار امیرکبیر، نرسیده به کوچه ۲۴، ساختمان پریا ۷، طبقه ۵، واحد ۱۰

آرین حساب همراز

۰۷۱۳۲۳۰۹۹۱۵-۰۷۱۳۲۳۴۹۳۵۶

شیراز، هنگ، خیابان مشیر غربی، خیابان شوریده شیرازی، ساختمان ترانه، طبقه ۳، واحد ۶

آزمون حساب تدبیر

۸۸۶۲۵۹۹۴-۳-۸۸۶۱۲۹۸۲

تهران، میدان ونک، خیابان ملاصدرا، ضلع شمال غربی پل کردستان، بن بست فرشید، پلاک ۴، طبقه ۳، واحد ۵

آزاد رای امین

۸۸۵۱۵۱۳۳-۳۴

تهران، ابتدای خیابان سهرودی شمالی، بالاتر از یادانا، خیابان سراب، شماره ۱۲، واحد ۲

آزمون سامانه

۲-۸۸۶۷۲۴۴۰-۷۷۵۳۷۹۴۴

تهران، خیابان بهار شیراز، تقاطع سهرودی جنوبی، شماره ۱۰۷

آرما تراز ژرف

۸۸۳۴۲۴۷۶

تهران، هفت تیر، باغ صبا، سهرودی، خیابان شهید مهندس زیرک زاده، خیابان شهید مسعود ملایری پور، پلاک ۹۷، طبقه ۵ غربی

اصلاح گستران امین

۷۷۸۷۲۲۴۰-۷۷۸۸۵۷۱۵

تهران، تهرانپارس، خیابان شهید حجت اله سلیمی (۱۷۰ غربی)، خیابان شهید سعید باغدارنیا (رشید)، پلاک ۷۳، طبقه دوم شمالی

آرمودگان

۸۸۹۳۹۵۱۳-۸۸۹۲۹۷۰۹

تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی)، شماره ۵۲، طبقه دوم

اصول اندیشه

۸۸۷۹۹۳۶۵-۸۸۸۷۶۴۴۶-۸۸۸۷۷۰۰۳

تهران، میدان آرژانتین، خیابان الوند، بن بست کامبیز، پلاک ۶، واحد ۳

آرموده کاران

۲۲۹۲۵۹۱۰-۲۰

تهران، خیابان شریعتی، قلعهک، نرسیده به یخچال، کوچه شریف، شماره ۵

اصول پایه فراگیر

۸۸۹۶۲۹۰۵-۸۸۹۵۳۹۸۸

تهران، میدان فاطمی، خیابان طباطبائی، روبروی مسجد نور، پلاک ۲۰، طبقه دوم، واحد ۴

آزمون

۸۸۰۱۲۳۱۵-۸۸۹۳۴۰۵۱

تهران، بلوار کشاورز، بین میدان ولیعصر و چهارراه فلسطین، پلاک ۲۵، طبقه اول، واحد ۱

اصول نگر آریا

۸۸۰۵۵۹۴۰-۵

تهران، ملاصدرا، روبروی بیمارستان بقیه اله، پلاک ۱۸۹، طبقه ۷، واحد ۱۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آگاه تدبیر ۰۳۱۳۶۴۱۰۴۸۴ اصفهان، چهار راه آبشار اول، ساختمان شرکت پلی اکریل ایران، طبقه همکف	اطمینان بخش و همکاران ۸۸۱۰۵۴۳۶-۸۸۱۰۵۴۷۲-۸۸۱۰۵۳۶۷ تهران، خیابان سید جمال الدین اسدآبادی، خیابان شهید ابوالفضل فراهانی پور، خیابان شهید فتحی شقاقی، پلاک ۱۷، واحد ۵
آگاه تراز مدیر ۰۳۱۳۶۴۱۰۴۰۴ اصفهان، باغ نگار، آئینه خانه، خیابان میرفندرسکی، کوچه هزاردستان (۳۲)، پلاک ۳، طبقه دوم	اطمینان فرد ۸۸۶۱۸۱۹۷-۸ تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی، میدان شیخ بهایی، جنب بانک تجارت، برج مرمر، پلاک ۱۷۱، طبقه ۴، واحد ۸
آگاه حساب ۸۸۶۷۵۹۹۲-۳ تهران، خیابان خالد اسلامبولی، خیابان ۳۹، شماره ۱۴، طبقه ۳، واحد ۶	اعتماد ارقام امین ۵-۴۴۹۵۴۸۷۲-۴۴۹۶۸۳۷۲ تهران، خیابان آیت اله کاشانی، ساختمان آرمیتا، پلاک ۴۳۰، طبقه اول، واحد ۶
آگاه گرتراز ۸۸۸۴۴۰۸۵ تهران، خیابان شهید دکتر مفتاح جنوبی، کوچه شیمی، پلاک ۷۰، طبقه ۳، واحد ۷	اعتماد حساب پویا ۰۵۱۳۶۰۹۹۸۴۵-۰۵۱۳۶۰۹۶۸۳۷ مشهد، بلوار شهید فرامرز عباسی، نبش فرامرز عباسی ۲۸، ساختمان افاقیا، پلاک ۱۰، طبقه ۲، واحد ۴
آگاه نگر ۸۸۵۲۱۶۷۷-۸۸۵۲۳۸۱۶-۸۸۷۵۷۵۹۲ تهران، خیابان شهید بهشتی (عباس آباد)، کوچه آریا وطنی، خیابان شهید برداران کاووسی فر، پلاک ۵۰، طبقه ۳، واحد ۳	اعداد آراء ۷۷۶۷۰۵۸۵-۶ تهران، خیابان شریعتی، سه راه طالقانی، خیابان خواجه نصیرالدین طوسی، پلاک ۲۸۰، واحد ۶
آگاه هشیار حساب ۴۴۲۸۸۸۶۰ تهران، صادقیه، بزرگراه محمدعلی جناح، میدان دوم صادقیه، پلاک ۱۵۱۸، مجتمع گلдіس، طبقه ۴، واحد ۴۲۱	آفاق حساب برتر فردا ۰۴۱۳۳۱۳۵۹۸۱ تبریز، سه راه محقق، محقق غربی، کوچه زرگر باشی، مرکز خرید نگین گلستان، طبقه اول، واحد ۸
آگاهان ارقام ۸۸۷۴۴۲۲۸-۹ تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان حسینی (سورنا)، شماره ۸، طبقه ۳، واحد ۱۴	آفاق کاوشگران ۰۵۱۳۷۲۵۹۷۱۴-۰۵۱۳۷۲۵۹۳۱۷-۰۵۱۳۷۲۵۹۳۱۴-۰۵۱۳۷۲۵۹۷۴۶ ۰۵۱۳۷۲۳۶۲۴۸ مشهد، میدان راهنمایی، ابتدای بلوار سازمان آب، خیابان عطار، عطار غربی ۱، پلاک ۸
آگاهان ارقام خبره ۸۸۳۲۴۵۶۸ تهران، مطهری، خیابان سلیمان خاطر، خیابان وراوینی، پلاک ۱۹، طبقه ۵	افق مهر خاورمیانه ۴۴۰۷۶۱۲۴ تهران، بزرگراه اشرفی اصفهانی، گلستان چهاردهم، پلاک ۳، مجتمع نگین رضا، طبقه ۱۳، واحد ۱۳۱۱
آگاهان بهروش پارس ۰۵۱۳۷۲۳۷۴۶۰-۶۵ مشهد، خیابان صاحب الزمان، صاحب الزمان ۱۴، مولوی ۱۴، پلاک ۱/۱۱، ساختمان پارس، طبقه دوم	آگاه اندیشان خردمند ۸۸۶۶۱۹۷۳ تهران، خیابان وحید دستگردی، پلاک ۲۸۷، طبقه سوم، واحد ۷

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آگاهان پژوهان پویا ۶۶۵۶۲۵۵۴ تهران، آزادی، اسکندری شمالی، خیابان بهار، پلاک ۱۰، طبقه همکف، واحد ۱	امین محاسب پارس ۸۶۱۲۵۹۳۸ تهران، خیابان شهید استاد مطهری، خیابان سهروردی شمالی، پلاک ۲۹۳، طبقه ۲، واحد ۶
آگاهان تراز توس ۰۵۱۳۷۶۸۴۴۰۴-۰۵۱۳۷۶۱۴۷۷۴-۰۵۱۳۷۶۷۳۳۷۰ مشهد، بلوار فردوسی، بین فردوسی ۲ و ۴، روبروی آپارتمانهای مرتفع، شماره ۶۸، طبقه ۲	امین محاسب روش ۲۲۸۷۰۲۰۸ تهران، خیابان شریعتی، پل سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، پلاک ۱۰۳، طبقه سوم، واحد ۳۰۱
آگاهان و همکاران ۸۸۹۰۲۰۴۷ تهران، خیابان سپهبد قرنی، خیابان شاداب، پلاک ۲۸	امین مشاور بصیر ۸۸۸۷۴۹۰۱-۸۸۸۷۴۹۰۰ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، نبش کوچه چمن، پلاک ۲۴۱۴، واحد ۳
آماردن ۴۴۰۰۲۴۷۲ تهران، بلوار فردوس، بزرگراه کاشانی، خیابان اعتمادیان، پلاک ۱۹، طبقه ۴، واحد ۱۵	امین نگاه بینا ۴۴۷۵۴۶۹۴-۴۴۷۵۳۷۸۷ تهران، بلوار دهکده المپیک، خیابان ساحل، خیابان شهید حیدر امانی (۵۷)، پلاک ۱، طبقه ۱
آمارگاران ۶۶۴۸۵۰۶۳ تهران، خیابان طالقانی، بین وصال شیرازی و فلسطین، نبش خیابان فریمان، ساختمان اداری ۱۱۸، پلاک ۵۵۰، طبقه ۱، واحد ۲	اندیشه نیکان حساب ۸۸۸۵۳۰۷۹-۸۸۸۵۳۰۷۳ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از سه راه فاطمی، کوچه افتخاری نیا، ساختمان ۶۳، طبقه دوم، واحد ۶
امجد تراز ۸۸۷۰۵۳۰۷ تهران، خیابان ولی عصر، بالاتر از خیابان شهید بهشتی، جنب هتل سیمیرغ، بن بست دلبسته، پلاک ۱، طبقه ۳	اهمیت نگر ۸۸۳۱۰۰۷۳ تهران، خیابان مفتح، کوچه عطارد، ساختمان عطارد، پلاک ۱۲، طبقه همکف، واحد ۴
امین آزمون ۲۲۹۰۹۲۷۹ تهران، میرداماد، خیابان حصار، خیابان کوشا، کوچه شهره، پلاک ۱، واحد ۹، طبقه سوم	اهورا محاسب پاسارگاد ۸۸۹۷۴۱۹۱-۲ تهران، خیابان جهاد، کوچه دوم الف، خیابان بیستون، پلاک ۶، ساختمان لئون، طبقه ۵، واحد ۱۸
امین تدبیر بصیر ۶۶۶۵۶۸۶۵ تهران، بلوار آیت اله سعیدی، بزرگراه ۶۵ متری فتح، پلاک ۲۰۳، مجتمع تجاری پارس صنعت، طبقه همکف	آوا تدبیر تراز ۰۳۱۳۶۹۹۴۸۸ اصفهان، هزار جریب، کوچه شهید قرائت (۲)، کوچه بهشت آیین، پلاک ۲۱، طبقه همکف
امین حسابرس افق ۶۶۹۱۰۵۵۶-۶۶۵۹۲۰۱۴ تهران، خیابان ستارخان، خیابان باقر خان، پلاک ۷۰، واحد ۹	آوش ارقام کادوسان ۰۱۳۳۲۷۳۰۰۰۴ رشت، محله گلسار، کوچه فرعی دوم، کوچه وصال، طبقه اول

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آوند

۸۸۲۸۴۰۶۰-۸۸۲۷۴۷۴۶-۸۸۲۷۳۵۹۵

تهران، کوی نصر، خیابان چهارم، پلاک ۲۲، طبقه ۱، واحد ۳

آئین تدبیر سهند

۰۴۱-۳۳۳۷۰۸۰۱

تبریز، خیابان فارابی (خ چایکنار)، نرسیده به پل سنگی، مجتمع کوثر، طبقه سوم، واحد ۱

آویژه ارقام امین

۰۵۱۳۸۹۴۰۴۲۲

مشهد، محله دانشجو، معبر ماقبل آخر، خیابان دانشجو ۱۶ (عقدایی ۱۵)، معبر آخر بلوار دانشجو (معلم ۳۸-فرهنگ ۳۱)، پلاک ۲۱۰، طبقه ۱

آئین تراز آریا

۰۳۱۳۷۸۶۶۲۹۲

اصفهان، خیابان رودکی، نبش فرعی ۶۰، ساختمان ستایش، طبقه دوم

ایران مشهود

۸۸۷۸۵۷۶۵-۸۸۷۹۱۴۳۷

تهران، خیابان ظفر، بین اتوبان مدرس و بلوار نلسون ماندلا، پلاک ۲۹۰، طبقه ۴

آئین محاسب و همکاران

۰۵۱۳۸۳۸۸۹۷۵-۰۵۱۳۸۹۴۰۴۵۰

مشهد، خیابان هاشمیه، هاشمیه ۳۶ (کوثر جنوبی ۹)، پلاک ۷، طبقه اول، واحد ۳

ایستاتیس محاسب کویر

۰۳۵۳۸۳۰۱۶۹۵-۰۳۵۳۸۳۰۱۶۹۶

یزد، محله دانشجو، خیابان شهید محسن حججی، بلوار آتش نشان، طبقه اول، واحد ۵

آئین محاسبان امین

۶۶۰۶۶۳۱۴-۵

تهران، ضلع جنوبی خیابان آزادی، روبروی خیابان حبیب اله، نبش خیابان حیدرآش، پلاک ۴۱۶، طبقه ۲، واحد ۳

آئین ابرار آریا

۸۸۹۳۸۳۴۰-۸۶۰۳۷۳۹۶

تهران، میدان ولیعصر، ابتدای بلوار کریم خان زند، پلاک ۳۰۸، طبقه ۷، واحد ۷۴

بخردیار

۸۸۴۳۳۶۵۶

تهران، عباس آباد، خیابان اندیشه، خیابان استاد مطهری، بن بست حکمی، پلاک ۱، طبقه ۴، واحد ۹

آئین ارقام

۴۴۲۹۲۸۱۳-۱۴

تهران، فلکه دوم صادقیه، ابتدای اشرفی اصفهانی، خیابان مرو دشت، پلاک ۱، طبقه ۴، واحد ۱۵

برآیند

۸۶۰۷۰۱۹۲

تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان سنایی، کوچه دوم غربی، پلاک ۳۰، طبقه همکف

آیین بهرنگ صادق

۴۴۲۷۶۲۳۳-۴۴۲۷۶۱۳۳

تهران، خیابان اشرفی اصفهانی، بعد از جلال آل احمد، خیابان طالقانی، ساختمان گلشن، طبقه سوم، واحد ۱۳

البرز پندار

۴۴۲۷۱۳۹۶-۴۴۲۷۱۱۴۹

تهران، اشرفی اصفهانی، بلوار مرزداران، نرسیده به پل یادگار امام، پلاک ۱۷۸، ساختمان نگین آسمان، بلوک C، طبقه ۵، واحد ۱۹

آئین بهروش

۸۸۴۴۳۴۲۳-۸۸۴۴۴۶۶۸

تهران، خیابان مطهری، خیابان شهید محسن وزوایی، خیابان شهید استاد مطهری، پلاک ۲۸، طبقه ۹ واحد جنوبی

برنا اندیشان رایان

۸۸۳۲۴۰۶۷-۸۸۸۲۴۹۹۸-۸۸۳۱۱۹۸۸

تهران، کریم خان زند، خیابان حسینی، پلاک ۶۱، طبقه اول، واحد ۲۰۵

آئین پژوهان ایرانیان

۰۵۱۳۷۶۸۴۱۲۸-۳۷۶۶۳۷۷۳

مشهد- بلوار شهید صادقی، صادقی ۱۰ (توفیق ۱۶)، پلاک ۴۲، طبقه ۱

برهان تراز محاسب

۸۸۹۴۴۹۷۳-۸۸۹۴۴۹۲۰

تهران، میدان ولیعصر، خیابان سوسن (سپاس)، خیابان شهید سپهبد قرنی، پلاک ۱۰۰، طبقه ۴، واحد ۷

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

بهنود حساب ۸۸۹۸۰۴۰۲-۸۸۹۸۰۴۴۸ تهران، خیابان دکتر فاطمی، روبروی خیابان کاج، پلاک ۱۳۶، ساختمان تهران ۶۴، طبقه پنجم جنوبی، واحد ۲۴	بصیر محاسب توس ۵۱۳۸۴۵۶۳۶۹ مشهد، محله احمد آباد، خیابان ابودر غفاری ۱۴، بلوار ابودر غفاری، پلاک ۱۱۰، طبقه ۲
بهین تراز آریا ۴۴۳۸۰۴۳۸ تهران، خیابان صادقیه، خیابان شهید حمید اسدی، خیابان ستارخان، پلاک ۱۰۱۶، ساختمان مرجان، طبقه ۵، واحد ۵۱	به بین محتوا ۲۶۴۲۱۸۲۸-۲۶۴۱۳۹۰۵ تهران، میرداماد، خیابان البرز، کوچه قبادیان شرقی، پلاک ۲۸، واحد ۱
بهین رس ۸۸۴۸۲۹۰۹-۸۸۴۸۲۹۰۵ تهران، آرژانتین، ساعی، کوچه هشتم، کوچه دوازدهم، پلاک ۸، طبقه همکف	بهبود ارقام ۳۶۶۴۴۸۵۱-۰۳۱۳۶۶۴۴۸۵۲ اصفهان، خیابان شیخ صدوق شمالی، مجتمع اداری تک نگین، طبقه ۳، واحد ۳
بوستان محاسب ایرانیان ۴۴۹۲۷۸۸۳-۴۴۹۲۷۸۵۵ تهران، ستارخان، بین فلکه اول و دوم صادقیه، بلوار شهدای صادقیه شمالی، کوچه مرودشت، پلاک ۱، واحد ۴	بهداد حساب آریا ۴۴۲۷۸۳۸۱ تهران، خیابان ستارخان، بین فلکه اول و دوم صادقیه، بلوار شهدای صادقیه شمالی، خیابان مرودشت، پلاک ۱، واحد ۱۲
بیات رایان ۸۸۵۰۴۵۸۶-۸ تهران، خیابان شهید احمد قصیر، معبر آخر، کوچه پژوهشگاه (دوم)، پلاک ۲۲، ساختمان یازده، طبقه دوم، واحد ۶	بهداد روش امین ۴۶۱۴۲۳۳۱ تهران، مرزداران، کوچه احمدی، خیابان شهید علی اکبر وحدتی، پلاک ۴۷، ساختمان پارسی، طبقه ۳، واحد ۱۲
بیداران ۸۸۳۰۶۹۱۱-۸۸۸۳۵۲۰۷-۸۸۸۲۹۷۶۱ تهران، شمال میدان هفت تیر، خیابان ملایری پور، خیابان مهندس زیرک زاده، شماره ۲۰، طبقه اول	بهراد مشار ۸۸۷۱۳۱۳۴-۸۸۷۰۳۹۰۶ تهران، خیابان شهید احمد قصیر (بخارست)، خیابان ۱۹، پلاک ۵، طبقه اول
بیلان گزارشگر ۲۲۱۴۴۴۷۰-۱ تهران، شهرک قدس، بلوار دادمان، بلوار سپهر، خیابان درختی (صادقی پور)، کوچه عباس ثقفی، پلاک ۷، طبقه اول، واحد ۲	بهروزان حساب ۶۵۰۱۰۴۹۳-۶۵۰۱۰۴۹۶ تهران، میدان آزادی، بین بزرگراه نواب و اسکندری، پلاک ۱۸۶، برج تجاری پانامال، طبقه ۸، واحد ۸۰۳
بینا تدبیر ۸۸۷۱۶۴۸۶-۸۸۸۲۴۵۸۱ تهران، خیابان سید جمال الدین اسد آبادی، خیابان ۲۳، پلاک ۳۸، طبقه ۲	بهمند ۸۸۳۰۵۳۹۱-۳-۸۸۸۴۳۷۰۸ تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، جنب میدان شعاع، ساختمان ۱۱۴، طبقه ۴
پارس ۰۲۶۳۲۷۳۶۸۶۲-۳ کرج، مهریلا، میدان معلم، ساختمان معلم (شماره ۱۵)، طبقه ۳، واحد ۸	بهنام مشار ۸۸۸۹۱۱۵۸-۸۸۸۰۱۰۲۲ تهران، خیابان استاد نجات الهی (ویلا)، بالاتر از خیابان سپند، کوچه خسرو، پلاک ۵۸، طبقه ۲، واحد ۶

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

پرهام مشار	۸۸۴۱۶۹۶۸-۸۸۴۱۹۱۵۲	تهران، خیابان مطهری، خیابان یوسفیان، شماره ۱۲۳، طبقه ۷، واحد ۲۵
پویندگان پارس حساب	۰۵۱-۳۸۴۸۲۲۰۱-۴	مشهد، پنجره سناباد، خیابان دانشسرای جنوبی، خیابان ابن سینا، پلاک ۱۴۵، طبقه اول واحد شرقی
پیام محاسب ایرانیان	۰۵۱۳۸۹۴۶۴۲۱	مشهد، بلوار دانشجو، کوچه دانشجو ۲۵ (پرورش ۲۸)، پلاک ۵۵۴، مجتمع آراکس ۲، طبقه هفتم، واحد ۷۰۲
پیشداد اندیشه مهرگان	۴۴۹۷۱۳۸۸-۴۴۹۷۶۸۲۲	تهران، جنت آباد جنوبی، بلوار شهید مرتضی مطهری، خیابان پیامبر غربی، پلاک ۷/۱۰۶، مجتمع پندار، طبقه ۳، واحد ۱۱
پیشگامان تراز امین	۰۱۳۳۳۶۰۱۶۲۶	رشت، دباغیان، کوچه شهید رجایی، کوچه شهید مفتاح، پلاک ۵، طبقه همکف
پیوند ارقام راهبر ایرانیان	۰۱۱۴۴۲۰۶۹۹۲	آمل، خیابان طالب آملی، روبروی دریای ۲۷/۱، بلوار طالب آملی، طبقه دوم
تابان سراج سعادت	۰۳۱۳۶۲۵۰۴۷۰	اصفهان، باغ زرشک، کوچه بهار، کوچه حضرت یحیی ۶، پلاک ۶۲، پلاک ۷۰، طبقه همکف
تحلیل طلب	۸۶۱۲۶۰۱۳	تهران، میدان جهاد، خیابان بیستون، خیابان بوعلی سینا غربی، پلاک ۴۷، طبقه ۵، واحد ۱۳
تحلیگر معتمد امین	۷۱۳۶۲۷۷۵۸۷	شیراز، ولیعصر، خیابان ولیعصر، کوچه ۸، پلاک ۱۸۸، طبقه ۱

پارس ارکان تراز	۴۴۴۷۰۰۸۴	تهران، بزرگراه اشرفی اصفهانی، بالاتر از میدان پونک، خیابان سوم، پلاک ۶۱، واحد ۴
پارسیان حسابرس افق	۰۵۱۳۶۰۳۸۷۹۲	مشهد، بلوار دانش آموز، بین دانش آموز ۱۵ و ۱۷، پلاک ۱۴۹، ساختمان پزشکان، طبقه دوم، واحد ۶
پاسارگاد احرار	۴۴۲۶۴۴۸۶	تهران، ستارخان، روبروی خشکبار ایوب، پلاک ۴۸۵، طبقه همکف، واحد ۱
پایدار حساب ممتاز	۴۴۶۲۳۳۲۴-۴۴۴۴۴۲۱۸	تهران، جنت آباد مرکزی، خیابان شهید کبیری طامه (شاهین شمالی)، بلوار شهید سرلشکر مخبری (۳۵ متری گلستان)، پلاک ۱۷۹، طبقه همکف
پایش پرگاس کاردان	۰۳۱۳۶۲۰۰۱۲۲	اصفهان، محله حسین آباد، کوچه مهرداد (۴۳)، کوچه شهید مسعود مهرعلیان (۶۹)، پلاک ۱۷، مجتمع تجاری پیمان، طبقه ۳، واحد ۱۳
پایش گستر حساب	۴۴۰۴۷۵۹۰-۴۴۰۲۲۳۷۷	تهران، جنت آباد جنوبی، بلوار شهید مرتضی مطهری، خیابان پیامبر غربی، پلاک ۷/۱۰۶، مجتمع پندار، طبقه ۴، واحد ۱۴
پرتو محاسب امین	۰۳۱۳۲۲۱۰۰۸۹	اصفهان، نقش جهان، خیابان آمادگاه، خیابان باغ گلدسته، پلاک ۵، ساختمان گلدیس، طبقه سوم، واحد ۲۳۷
پردیس محاسب مانا	۸۸۸۲۴۶۲۳	تهران، خیابان مفتاح، میدان هفتم تیر، مجتمع نگین آبی، پلاک ۵، طبقه ۶، واحد ۶۰۲
پرسیان پاد	۲۲۳۴۱۸۸۰	تهران، اوین، مجتمع آتی ساز، فازیک، بلوک ۵، شماره ۵۱۷۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

تلاش ارقام	
۸۸۸۰۶۸۷۶	تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان شهید حمید صدر، خیابان لارستان، پلاک ۵، ساختمان سپهر، طبقه سوم، واحد ۳۰۲
تلفیق نگار	
۲۲۱۴۲۹۴۲-۲۲۱۴۲۹۴۳	تهران، سعادت آباد، خیابان شهید حمید نمازی زاده (سوم شرقی)، پلاک ۱۵۶، برج کاج، طبقه سوم شمالی
توانگر محاسب و همکاران	
۶۶۹۴۹۰۷۱-۲	تهران، میدان توحید، خیابان فرصت شیرازی، پلاک ۸۳، واحد ۶B
توسعه مدیریت دانا	
۲۲۹۰۳۷۵۸ - ۸۶۱۲۰۹۲۲	تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان کوشش، پلاک ۱، طبقه ۴
حافظ گام	
۲۲۲۷۰۹۴۹-۲۲۲۷۰۹۸۱-۲۲۹۱۲۱۵۹	تهران، خیابان میرداماد، خیابان نفت جنوبی، کوچه تابان، پلاک ۱۰، واحد ۱۵
حامیان کاردیده پارس	
۸۸۵۸۴۱۶-۸۸۶۹۰۸۳۰۳	تهران، سعادت آباد، خیابان علامه طباطبایی جنوبی، نبش خیابان شهید حمید رضا حق طلب، ساختمان علامه، پلاک ۸۰، طبقه سوم
حساب گستر پویا	
۷۷۷۳۶۰۲۴	تهران، تهرانپارس، خیابان آیت اله خوشوقت (حجربین عدی)، خیابان ۱۵۶ شرقی، پلاک ۱۰۶، طبقه ۱، واحد ۱۵
حساب نگر متین	
۴۴۴۹۹۴۶۴	تهران، خیابان جمالزاده، خیابان یوسف، کوچه سوسن، پلاک ۴، ساختمان پالیز، طبقه ۲، واحد ۲۰۳
حسابرس معتمد پارسیان	
۸۶۰۴۵۴۳۰	تهران، عباس آباد، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان دکتر بهشتی، پلاک ۴۰۲، طبقه ۲، واحد ۲۶

تدبیر ارقام اسپادانا	
۴۴۳۷۴۱۱۶	تهران، صادقیه شمالی، بزرگراه جلال آل احمد، پلاک ۴۴۱، طبقه ۱، واحد ۱
تدبیر تراز نگار	
۸۸۹۷۷۶۳۵-۶	تهران، خیابان شهید گمنام، بین میدان فاطمی و گلها، روبروی مجتمع وزارت کشور، پلاک ۳۵، طبقه سوم، واحد ۶
تدبیر محاسب آریا	
۴۴۰۱۲۵۳۶	تهران، فلکه دوم صادقیه، ابتدای آیت اله کاشانی، خیابان اعتمادیان، پشت بیمارستان ابن سینا، پلاک ۱۵، طبقه ۱، واحد ۳
تدبیرگران مستقل	
۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴	تهران، خیابان استاد نجات الهی، خیابان اراک، پلاک ۷۲، طبقه ۲، شماره ۴
تدوین معین بهار	
۶۶۴۳۳۴۶۹	تهران، بلوار کشاورز، خیابان جمالزاده شمالی، کوچه نادر، پلاک ۲۹، واحد ۱۵
تدوین و همکاران	
۸۶۰۸۰۰۷۲-۴	تهران، بزرگراه کردستان، خیابان حکیم، پلاک ۱۱، طبقه ۳، واحد ۱۴
تراز آوران امین	
۲۶۴۱۱۲۴۴-۲۶۴۱۱۲۴۲	تهران، میرداماد، جنب متروی میرداماد، مجتمع رز میرداماد، A1، طبقه سوم، واحد ۱۱، کد ۳۰۴
تراز محاسب ماندگار	
۵۵۱-۳۸۴۶۳۸۳۴-۳۸۴۳۴۵۱۶	مشهد، خیابان احمد آباد، بلوار رضا، نبش رضا ۱، پلاک ۴۰، طبقه اول
تراز مشهود محتسب	
۲-۴۴۲۷۳۸۱۱-۴۴۲۷۳۸۱۱	تهران، خیابان مرزداران، بلوار شهید سرتیپ آریافر، کوچه لاله، پلاک ۲۶، طبقه ۴، واحد ۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

دریک فروردین ۲۲۹۰۲۴۸۴ تهران، خیابان نفت شمالی، نبش خیابان نهم، شماره ۳۹، طبقه ششم، واحد ۲۲	حسابرسان نواندیش ۳-۸۸۵۴۶۳۰۰، ۸۸۵۱۶۷۹۲ تهران، خیابان مطهری، خیابان علی اکبری، خیابان صحافزاده، پلاک ۵۶، طبقه سوم
دش و همکاران ۴۴۸۴۶۶۰۵-۹-۴۴۸۴۶۶۰۱-۳ تهران، بزرگراه نیایش، بعد از چهارراه سردار جنگل، آشناسان، خیابان نشاط، نبش کوچه سوم غربی، پلاک ۲۴	حسابرسین ۸۸۷۰۹۷۴۳-۸۸۷۰۹۷۴۴-۸۸۷۲۱۲۶۹ تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان شهید علی میرزا حسینی، خیابان قائم مقام فراهانی، پلاک ۱۸۶، ساختمان ۲۱۶، طبقه ۳، واحد ۲۶
دقیق آزما تراز ۰۵۱۳۷۲۳۷۱۳۳ مشهد، خیابان شهید قرنی ۲۱، برج جوادان، طبقه ۷، واحد ۷۰۲	خبرگان پارس پویا ۰۵۱۳۸۸۳۴۱۸۱-۳ مشهد، بلوار وکیل آباد، بلوار کوثر، کوثر شمالی، پلاک ۸۱
دقیق تراز سپاهان ۰۳۱۳۲۷۴۳۲۸۶-۰۳۱۳۲۷۴۴۲۴۴ اصفهان، شاهزید، کوچه شهید محسن حسینی تودشکی ۱۵، کوچه شهید محسن حسینی تودشکی ۵۵، پلاک ۵، طبقه همکف	خبرگان حساب امین ۰۱۱۴۴۲۲۷۶۳۵-۸ آمل، میدان قائم، ساختمان الماس، واحد ۴۰۳، طبقه ۴
دل آرام ۸۸۹۰۱۴۹۶ تهران، میدان جهاد (دکتر فاطمی)، خیابان کامران، پلاک ۱۵، واحد ۲، طبقه اول	خبره ۸۸۹۰۲۳۱۶ تهران، خیابان ولی عصر، بین فروشگاه قدس و پمپ بنزین کوچه پزشک پور، شماره ۲۴، طبقه ۳
دیان ۸۸۴۹۰۴۷۴-۸۸۴۹۰۴۷۱ تهران، ایرانشهر، بلوار کریم خان زند، پلاک ۱۴۲، طبقه ۳	داریا روش ۸۸۶۰۱۹۸۸-۹۰ تهران، میدان ونک، ملاصدرا، خیابان شیرازی جنوبی، کوچه اتحاد، پلاک ۱۰
راد محاسب ایساتیس ۳۵۳۶۲۷۰۵۵۸ یزد، خیابان فرخی، کوچه شهید معینی (دادگستری)، بن بست فتوحی، پلاک ۴۸	دانا مشاور بامداد ۰۲۶۳۴۴۵۹۳۱۲ کرج، جهانشهر، میدان هلال احمر، خیابان نارون، پلاک ۲، مجتمع ماهان، طبقه ۴، واحد ۱۳
رازداران ۸۸۷۲۶۵۳۵-۸۸۷۲۶۶۶۵ تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)، کوچه نوزدهم، پلاک ۱۸، واحد ۱۴، طبقه ۲	داوران حساب ۸۸۵۴۵۶۳۸-۸۸۵۴۵۶۲۵-۸۸۵۱۰۰۵۴ تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، بالاتر از خیابان استاد مطهری، خیابان ششم، شماره ۲۳، طبقه اول
راهبرد اندیشان مدبر ۷۱۳۸۴۳۹۱۳۸ شیراز، بلوار پاسداران، خیابان شهید جهان آرا، بلوار پاسداران، ساختمان پارسیان، طبقه ۲، واحد ۲	دایان معتمد فردا ۰۵۱۳۷۲۹۴۶۲۳ مشهد، کلاهدوز، خیابان آبکوه، خیابان ارم شمالی، (آبکوه ۱۷)، پلاک ۵، طبقه ۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

روشنگر بصیر ۴۴۲۸۴۵۴۰-۲ تهران، مرزداران، کوچه الوند ۱۳، خیابان شهید بیژن ابرهیمی (الوند)، برج الوند، برج A شمالی، طبقه ۵، واحد ۵۰۵	رایان بهروش پارس ۰۵۱۳۸۹۱۵۶۸۵-۰۵۱۳۸۶۷۹۹۳۴ مشهد، بلوار شهید صارمی، بین شهید صارمی ۲۹ و ۳۱ (بین هنرستان و هفت تیر)، پلاک ۲۰۵، طبقه اول
رئوف اندیش امین ۸۸۹۲۸۹۸۱ تهران، میدان ولیعصر، ساختمان تجارت ایرانیان، طبقه سوم، واحد ۶	رایمند امین ۰۵۱۳۶۰۲۱۷۳۳-۵ مشهد، بلوار فرامرز عباسی، نبش فرامرز عباسی ۲۴، پلاک ۱، طبقه سوم
زرین نگار راستین ۴۴۳۲۴۸۱۹ تهران، شهران جنوبی، کوچه توحید، خیابان کوهسار، پلاک ۶۵، طبقه اول، واحد ۲	رایمند و همکاران ۲۲۱۳۷۷۰۷ تهران، سعادت آباد، کوچه بی نام، بلوار استاد محمدعلی کشاورز، پلاک ۸، طبقه سوم
زرف بین بهبود ارقام ۸۶۱۲۴۸۸۱-۸۸۷۱۵۳۶۲ تهران، یوسف آباد، کوچه پله سوم، پلاک ۲۲۲۴، برج سرو ساعی، طبقه ۱۱، واحد ۱۱۰۱	رمز پویا ۲۲۹۱۱۸۸۳-۲۲۹۱۲۹۱۷ تهران، میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، کوچه دوم، پلاک ۳۹، طبقه ۵، واحد ۹
سامان اندیشان یکتا ۸۸۸۸۲۹۰۰-۸۸۶۷۴۴۷۱ تهران، خیابان ولیعصر، خیابان دامن افشار، بعد از سوگند، پلاک ۴۹، طبقه ۵	رهبین ۸۸۵۳۲۶۲۸-۸۸۵۲۳۰۵۹ تهران، خیابان سهروردی شمالی، انتهای خیابان خرمشهر، خیابان شهید عربعلی، شماره ۱، واحد ۶
سامان بینش برنا ۶۶۰۴۵۰۹۸ تهران، خیابان عباس آباد، خیابان اندیشه، خیابان شهید برادران کاوسی فر، خیابان حسین میرزایی زینالی، پلاک ۹۲، طبقه ۳، واحد ۱۹	رهنمود ارقام پارس ۲۴-۴۴۹۷۸۸۱۹ تهران، فلکه دوم صادقیه، بلوار فردوس شرق، نبش خیابان وفا آذر جنوبی، مجتمع تجاری و اداری آتیریک سنتر، طبقه سوم، واحد ۱۱۵
سامان پندار ۲۲۰۳۷۲۱۳-۵ تهران، بلوار افریقا، نبش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲، واحد ۱۲۳	رهنو حساب ۲۲۳۶۵۰۵۶-۹ تهران، خیابان توحید، بن بست فرهادیه، مجتمع فرهادیه، پلاک ۳، طبقه ۵، واحد ۲۰
سامان گستر ارقام ۸۶۰۴۴۳۶۷ تهران، خیابان عباس آباد، خیابان شهید خلیل حسینی، کوچه مهرداد، پلاک ۹، طبقه اول، واحد ۲	رهیافت حساب تهران ۸۸۶۲۵۳۱۷-۸۸۶۲۴۲۹۵ تهران، خیابان شیخ بهائی، خیابان برزیل غربی، پلاک ۵۷، طبقه ۴، واحد ۱۴
سپند تدبیر نیکان ۸۸۷۴۰۳۳۶-۸۸۷۳۰۸۵۰ تهران، خیابان بهشتی (عباس آباد)، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان چهارم، پلاک ۱۰، طبقه همکف	رهیافت و همکاران ۰۵۱-۳۲۲۸۶۸۰۱-۶ مشهد، بلوار مدرس، روبروی بنیاد شهید، ساختمان مسکن، طبقه اول

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

شهردامین ۴۴۰۲۲۶۶۰-۴۴۰۰۸۱۷۷ تهران، فلکه دوم صادقیه، بلوار آیت اله کاشانی، پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴، واحدهای ۱۲ و ۱۴ و ۱۵	سخن حق ۸۸۷۹۴۶۴۶ تهران، میدان آرژانتین، اول خیابان آفریقا، شماره ۹، بلوک ب، واحد شماره ۳
صالح اندیشان ۸۸۸۵۱۶۷۵-۷ تهران، بهجت آباد، خیابان ولیعصر، کوچه شهید حمید فخاری، پلاک ۱۲، طبقه اول	سروک پرهام ۴۴۲۶۰۴۴۹-۴۴۲۰۶۹۵۰ تهران، ستارخان، خیابان شهید بهزاد محرم نژاد، کوچه شهید غلامپور تیزهوش (خورشیدی)، پلاک ۱۳، طبقه ۱
صدر ۸۸۸۴۳۰۱۵ تهران، ضلع جنوب شرقی میدان هفت تیر، کوچه شیمی، پلاک ۷۰	سنجیده روش آریا ۲۶۱۴۲۶۰۰-۴ تهران، استاد حسن بنا شمالی، ضلع جنوبی میدان ملت، خیابان قلیچ خانی، پلاک ۱۰۸، طبقه ۶، واحد ۲۳
عامر مشاور تهران ۸۸۹۰۵۶۴۷-۸۸۸۹۰۶۱۹ تهران، خیابان فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، ساختمان ۵۵، طبقه ۴، واحد ۱۸	سیاق نوین جهان ۴۴۲۹۸۶۲۲-۴۴۲۶۴۹۵۷-۴۴۲۶۴۸۱۲ تهران، بلوار مرزداران، بلوار آریا فر، نبش گلدیس ۷، شماره ۲۱، طبقه اول، واحد ۲
فاطر ۶۶۴۰۸۲۲۶-۶۶۴۹۸۰۲۵-۶۶۴۹۲۸۷۱ تهران، خیابان وصال شیرازی، بزرگمهر غربی، کوی اسکو، پلاک ۱۴، طبقه ۴	سینافکر ۴۴۳۱۵۲۸۲ تهران، شهران جنوبی، نرسیده به فلکه اول، روبروی فرهنگسرای معرفت، مجتمع فرهنگ، پلاک ۱۸، طبقه ۴ واحد ۱۵
فراز حساب ۸۸۵۱۴۵۳۹ تهران، ضلع جنوب غربی پل سیدخندان، خیابان میرمطهری، ساختمان ۳۸، طبقه ۵، واحد ۵۲	شاخص اندیشان ۲۲۹۰۲۴۸۴-۲۲۹۰۴۲۰۰ تهران، خیابان میرداماد، نفت شمالی، نبش خیابان نهم، بین بانک سپه و تجارت، پلاک ۳۹، واحدهای ۲۲ و ۲۳، طبقه ۶
فراز مشاور راسا ۲۶۲۱۲۸۵۸-۲۶۲۱۲۸۸۷ تهران، بلوار نلسون ماندلا، شماره ۲۴۴، مجتمع اداری الهیه، طبقه ششم، واحد ۶۰۷	شاهدان ۸۸۹۶۰۱۴۵-۸۸۹۸۲۱۴۵-۸۸۹۶۰۱۷۳ تهران، خیابان زرتشت غربی، روبه روی بیمارستان مهر، پلاک ۴۵، طبقه سوم غربی
فراز نگر آگاه ۶۶۴۳۹۲۶۱ تهران، شهر آرا، خیابان ستارخان، خیابان کوکب (شهید غلامحسین امیرخانی)، پلاک ۵، مالک نیشابوری، طبقه ۲، واحد ۲	شراکت ۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۷۶۵۰ تهران، خیابان دکتر بهشتی، خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، پلاک ۱۸۶، طبقه ۴
فراگیر اصول ۸۸۶۷۱۶۸۱-۸۸۶۷۵۷۲۲-۸۸۶۶۱۱۷۵ تهران، خیابان گاندی، خیابان ۲۳، پلاک ۲۱، واحد ۲	شریف محاسب مانا ۰۵۱۳۶۰۴۷۳۷۸-۷۹-۸۰ مشهد، بلوار دانش آموز، پلاک ۱۸۷، طبقه اول

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

کاربرد ارقام ۲۶۲۰۷۱۳۹-۲۶۲۰۷۱۴۶-۲۲۰۲۳۵۴۴-۲۲۰۲۳۵۲۴ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میدان ونک، خیابان والی نژاد، پلاک ۲۰، طبقه ۲	فرانکر حساب خبره ۸۸۴۰۳۶۹۷-۸۸۴۰۲۹۷۷ تهران، عباس آباد، خیابان داریوش، خیابان شهید میرزایی زینالی، پلاک ۷۵، طبقه سوم شرقی
کاربرد تحقیق ۰۳۱۳۷۷۵۰۱۴۴-۵ اصفهان، پل وحید، ابتدای بلواروحید، مجتمع اداری امین، طبقه ۳، واحد ۲۰	فرتاک سنجش ایرانیان ۲۲۲۵۵۹۸۶-۲۲۹۲۳۲۲۱ تهران، حسن آباد، زرگنده، خیابان همایون، خیابان شهید سرتیپ هوشنگ وحید دستگردی، پلاک ۱۷۷، ساختمان شمس، طبقه سه، واحد ۱۰
کاسپین تراز سما ۰۱۱۳۳۲۰۶۰۲۴ ساری، بلوار طالقانی، ساختمان جم، طبقه ۲، واحد ۶	فرجام اندیشان محاسب ۲۲۸۵۹۴۳۰-۳۱ تهران، سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، پلاک ۱۰۷، برج آسمان، طبقه ۴، واحد b
کاشفان ۸۸۸۲۷۵۵۶-۸۸۸۳۵۲۱۳-۸۸۸۴۷۵۲۵ تهران، خیابان میرزای شیرازی، خیابان فریدون نژادکی، روبروی بانک ملت، پلاک ۶، طبقه ۲	فرزین ارقام آرین ۰۵۱-۳۵۰۹۴۳۱۱-۵۰۹۳۷۲۰ مشهد، فارغ التحصیلان، خیابان دندانپزشکان ۱۲، فارغ التحصیلان ۱۱، بلوار فارغ التحصیلان (وکیل آباد ۷۷)، پلاک ۸۵، طبقه همکف
کوشا منش ۲۶۲۰۰۴۵۰-۲ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از چهارراه نیایش، کوچه شهید رحیمی، پلاک ۵۴، طبقه ۳، واحد ۱۲	فریوران راهبر ۸۸۹۳۴۳۵۰-۳ تهران، خیابان سپهبد قرنی نرسیده به پل کریمخان، کوچه خسرو، پلاک ۲۴، طبقه ۵، واحد ۱۰
کوشش ۸۸۷۳۴۷۰۷-۸ تهران، میدان آرژانتین، خیابان بخارست، شماره ۴۹، طبقه ۴، واحد ۵	فهییم مدبر ۸۸۵۱۴۹۴۲ تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان شهید بهرام حاج حسنی، پلاک ۴۳، طبقه سوم
کار آزما مشار دانا ۴۶۱۳۰۵۵۴ تهران، جنت آباد جنوبی، خیابان ۳۵ متری لاله شرقی، بن بست نسترن، پلاک ۱، مجتمع اداری تجاری لاله، طبقه اول، واحد ۴	قواعد ۶۶۵۹۷۶۴۴-۶۶۵۹۷۷۵۳ قزوین، خیابان شهید بابایی، نبش کوچه ۱۱ (نسترن)، پلاک ۲، طبقه اول، واحد ۱
کارامنش تدبیر ۶۶۵۹۳۰۷۹ تهران، خیابان ستارخان، خیابان باقرخان غربی، پلاک ۱۲۱، طبقه سوم، واحد ۶	کارآمد حساب ایرانیان ۸۸۰۲۰۱۳۷-۸۸۳۳۴۶۵۴ تهران، خیابان فاطمی، میدان گلها، خیابان کاج جنوبی، خیابان شهید فکوری، پلاک ۹، طبقه اول، واحد ۲
کاربرگ سامان ۸۸۱۰۴۲۵۱-۸۸۱۰۴۲۵۲ تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان بهشتی، کوچه نادر، پلاک ۶، طبقه ۶، واحد ۲۳	کارای پارس ۰۷۱۳۶۳۴۰۰۱۶-۱۸ شیراز، خیابان معالی آباد، بلوار دکتر شریعتی، روبروی پارک ملت، ساختمان طوبی، طبقه ۱، واحد ۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

الگو حساب

۶۶۵۸۰۴۷۱-۶۶۵۸۰۴۷۵

تهران، خیابان ستارخان، خیابان باقرخان، نبش فرزین جنوبی، پلاک ۷، طبقه ۳، واحد ۴

معیار حساب تدوین

۰۵۱۳۶۰۴۷۴۷۸

مشهد، محله شهید فرامرز عباسی، بلوار شهید فرامرز عباسی، خیابان رسالت ۴ (فرامرز عباسی ۳)، پلاک ۱، طبقه سوم غربی، واحد ۶

گواهان

۴۴۳۷۳۳۶۱-۴۴۳۷۳۵۱۳

تهران، مرزداران، کوچه سادات، خیابان شهید محرمعلی بی نظیر، پلاک ۱۹، مجتمع اداری امین، طبقه ۶، واحد شمالی

معین مشاور مجرب

۷۷۷۳۱۶۵۳

تهران، تهرانپارس، خیابان شهید محمد مسعود گلشنی (۱۱۷)، بزرگراه رسالت پلاک ۲۴۹، طبقه همکف، واحد ۱

مانیار حسیب

۰۵۱۳۷۷۳۷۱۱۱

مشهد، شهید فرامرز عباسی، خیابان جانبازان شمالی ۲، بلوار جانباز، مجتمع پاز، بلوک E، طبقه ۸، واحد ۴

مفاهیم حساب جامع

۸۸۵۵۹۳۱۶-۸۸۵۵۹۳۷۰

تهران، خیابان ولیعصر، نرسیده به پارک ساعی، برج سپهر ساعی، واحد ۴۰۶

متین محاسب نوین

۸۸۶۶۲۵۹۲-۳

تهران، میدان ونک، خیابان برزیل، خیابان شهید عباسپور (توانیرشمالی)، کوچه جهان آرا، پلاک ۱۰

مفید راهبر

۸۸۱۰۳۰۱۸

تهران، خیابان احمد قصیر، کوچه ۱۳، پلاک ۹

محیا مشار

۲۶۷۰۹۴۶۸-۲۶۴۱۲۵۸۶

تهران، میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، ساختمان پویا، پلاک ۴۱، طبقه ۶، واحد ۱۵

ممیز

۸۸۸۹۵۳۷۷-۸۸۹۰۷۶۷۹-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۱۵۴۷

تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند غربی، پلاک ۶۴، طبقه دوم، واحد ۶

مختار و همکاران

۸۸۸۰۰۲۶۷-۹

تهران، خیابان ولی عصر، خیابان زرتشت غربی، پلاک ۱۴، طبقه ۵

ممیز حساب برنا

۰۳۱۳۴۵۰۰۶۵۶

اصفهان، محله رحیم آباد، کوچه مادی فرسخ ۱۸، خیابان کاوه، پلاک ۱۳۳۳، ساختمان رضا، طبقه اول، واحد ۱

مدبران امین

۰۳۱۳۲۳۷۳۶۵۳

اصفهان، خیابان شیخ بهایی، بعد از چهار راه آذر، بن بست صفاری (شماره ۲۵)، مجتمع آئینه، طبقه دوم، واحد ۴

مهر آفرین بصیر

۸۸۰۵۰۴۰۹-۱۰

تهران، یوسف آباد، خیابان ۶۰، پلاک ۴۲۲، ساختمان نگین، بلوک B، طبقه ۳، واحد ۱۶

مشاوران سرآمد کاوش

۸۸۲۴۷۱۳۷

تهران، مرزداران، خیابان شهید استاد مطهری، پلاک ۱، ساختمان لاله، طبقه ۱، واحد ۵

مهرگان تراز و همکاران

۰۵۱۳۶۰۴۲۱۵-۰۵۱۳۶۰۴۹۳۸۴

مشهد، بلوار شهید فرامرز عباسی، فرامرز عباسی ۲۵ (رسالت ۲۴)، پلاک ۱، طبقه سوم

مطلب زاده و همکاران

۸۸۵۴۹۳۱۴-۵

تهران، شهید مطهری، خیابان شهید دکتر مفتاح، کوچه شهید منصور دوست محمدی (ششم)، پلاک ۳، طبقه سوم، واحد ۷

میزان اندیشه

۵۱۳۸۹۴۵۵۴۰

مشهد، محله شریف، کوچه صدف ۲۰ (معلم ۵۲)، بلوار معلم، پلاک ۱۲۵۲، طبقه سوم، واحد ۹

معمد ارکان

۲۲۱۲۴۷۸۶-۸۸۶۹۷۰۵۲

تهران، خیابان شهید محمد مهدی فرحزادی، خیابان بهاران یکم، پلاک ۵۰، طبقه ۵، واحد ۹

نکو نگرش

۸۸۶۵۲۶۱۱

تهران، کوی نصر، خیابان شهید حمید صائمی، خیابان شهید پور بافرانی (۱۹)، پلاک ۲، ساختمان ناهید، طبقه ۲، واحد ۷

نهان نیک نگر

۸۶۰۸۷۰۵۳-۸۶۰۸۷۱۹۱

تهران، میدان ونک، خیابان گاندی، خیابان هجدهم، پلاک ۱۵، واحد ۲

معمد رایان باهر

۰۲۶۳۴۲۳۳۲۸۳

کرج، گلشهر ویلا، خیابان سعدی، بلوار ایثار (درختی)، پلاک ۳۱۲، مجتمع باران، طبقه سوم، واحد ۶

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

نواندیشان

۸۸۸۴۷۹۶۲

تهران، خیابان میرزای شیرازی، نبش خیابان نژادکی، شماره ۸۳، واحد ۱۶

نیک روشن

۸۸۷۷۹۸۷۸

تهران، بلوار آفریقا، خیابان دیدار شمالی، خیابان نلسون ماندلا، پلاک ۵۹، ساختمان مهرگان، طبقه ۲، واحد ۷

نیک روشن تهران

۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱

تهران، تهرانپارس، خیابان فرجام، خیابان باغدارنیا (رشید شمالی)، انتهای خیابان ۱/۱۷۴ غربی، ساختمان پارس، پلاک ۲۰، طبقه ۳

نیک ارقام بهار

۸۸۸۰۷۳۲۳-۸۸۸۰۸۷۳۴

تهران، خیابان طالقانی، پلاک ۲۹۲، طبقه ۵ جنوبی

نیکان اعتماد پایدار

۸۶۰۱۵۲۶۶

تهران، کوی نصر، خیابان فروزانفر، بزرگراه جلال آل احمد، پلاک ۸۳، ساختمان ۱۰۱، طبقه ۱، واحد جنوبی

نیکان تراز ایرانیان

۸۸۹۹۶۰۶۳-۵

تهران، خیابان سید جمال الدین اسد آبادی، خیابان دوم، پلاک ۱۱، طبقه ۴، واحد ۱۱

نیکو مشاور

۸۸۷۸۱۷۰۸

تهران، خیابان ونک، خیابان برزیل شرقی، روبروی دانشگاه فنی و حرفه ای، پلاک ۲۹، طبقه ۳، واحد ۴

نیوان مشاور اورامان

۵۵۱۹۱۶۹۰۶۶۴

مشهد، بلوار شهید قرنی، بلوار مجد، مجتمع S۱ (ضامن آهو)، طبقه ۱۲، واحد ۱۲۰۱

هادی حساب تهران

۸۸۴۴۳۶۳۴_خط ویژه

تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، نبش کوچه سرو، پلاک ۲، طبقه ۶، واحد ۱۵

هدف نوین نگر

۲۶۴۲۲۰۵۱-۲۶۴۲۲۰۴۱

تهران، خیابان شریعتی، خیابان وحید دستگردی (ظفر)، مقابل خیابان عمرانی، پلاک ۱۴۸، طبقه ۳، واحد ۲

هزیران

۲۲۰۳۸۱۷۳-۴

تهران، خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، بلوار گلشهر، پلاک ۲۲، طبقه ۱۰، واحد ۴۲

هشت

۴۴۰۲۶۹۴۶-۴۴۰۲۷۵۲۴

تهران، خیابان آیت اله کاشانی، خیابان مهران، خیابان پنجم، کوچه ارغوان، پلاک ۲۹، طبقه ۴، واحد ۸

هشیار-بهمند

۸۸۸۴۳۷۰۴-۵

تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، بالاتر از میدان شعاع، پلاک ۱۱۴، طبقه ۴، واحد ۲۰

همیار حساب

۶۶۵۶۵۲۹۰-۱

تهران، خیابان کارگرشمالی، خیابان میرخانی (نصرت شرقی)، پلاک ۵۴، طبقه ۲، واحد ۴

هوشمند نگر پویا

۶۶۹۲۲۹۶۵

تهران، خیابان توحید، پلاک ۲، ساختمان پزشکان توحید، طبقه ۴، واحد ۱۳

هوشیار ممیز

۸۸۲۰۹۸۱۷-۱۸

تهران، انتهای گاندی شمالی، پلاک ۸، طبقه ۵، واحد ۱۹

وانیا نیک تدبیر

۲۲۰۳۱۴۷۶-۷

تهران، بلوار آفریقا، پایین تر از مدرس، خیابان گلدان، پلاک ۸، واحد ۳

یکتا تدبیر

۸-۵، ۲۲۸۸۸۹۳۷-۲۲۸۸۷۹۰۳-۵

تهران، ابتدای پاسداران، سه راه ضرابخانه، دشتستان دوم، پلاک ۲۱

یکتا اندیشان بهمن

۴۴۲۸۸۸۱۶

تهران، فلکه دوم صادقیه، برج گلدیس، طبقه ۹، واحد ۹۱۴

یکتا روش امین

۷۶۷۱۰۷۶۹

تهران، تهرانپارس، خیابان شهید مهران سجده ای جنوبی، خیابان شهید علیرضا ناهیدی (جشنواره)، پلاک ۲۴۸، طبقه سوم واحد شمالی

یکتا محاسب توانا

۴۴۳۴۲۶۹۳

تهران، جنت آباد مرکزی، خیابان مخبری، نرسیده به ستاری، پلاک ۱۹۶، ساختمان محمدی شمالی، طبقه ۴، واحد ۱۳